în

ÎNVĂȚA

«ВАФСОФШч

COMPOZIŢIE

ɵ. SI DO nsklgo.

Am arătat că genele filosofului nu sunt deloc arogante, ci cele mai consistente și elegante.

Cz€çra de divin. Capitol 1.

—i 01TTT1ГTTTT?7TTTT<ί4/?ί<TTTT?́Y1>/=^^TЇ ?

C. PETERSBURG.

ВЪ ТИПОГРАФІЙ КОНРАД ВННГЕБЕРА.

4 8 5 3.

în

ÎNVĂȚA

COMPOZIŢIE

θ. SI ДО НСКАГО

Am arătat că filozofiile nu sunt deloc agresive și mai ales sunt consistente și elegante.

Cicqure de divin. Capac. 1;

S. PETERSBURG.

ÎN TIPRIRIA LUI KONRAD VNNGEBER.

4 8 55.



TIPARAREA ESTE PERMISA

Asigurați-vă că trei copii sunt depuse Comitetului de cenzură după tipărire.Sankt Petersburg 19 aprilie 1835.

Cenzorul A. Nikitenko.

PREFAŢĂ.

Studiu slab al Filosofiei în țara noastră natală; lucrări independente din această ramură a cercetării mentale nu sunt aproape deloc vizibile. Dar cu acele progrese rapide în iluminare, pe care le datorăm atât de mult ordinelor înțelepte ale înțeleptului Guvern, nu se poate decât să aștepte ca în cele din urmă să nu se dezvăluie o înclinație între noi și propriile noastre eforturi în acest gen de considerații mentale, care este cunoscut sub numele de Filosofie. , indică cel mai sigur mod în care ar trebui să-și dezvolte puterea este acela de a dispune publicul la cea mai moderată judecată a operelor filosofiei, iar mintea Filosofiei - la o mai mare modestie în construcțiile lor speculative: - acestea sunt scopurile care. Scriitorul avea





mintea, procesându-și munca pentru Public. Toată lumea va fi de acord că atingerea acestui gen de obiective, cel puțin, nu este în întregime în voința noastră. Meritul educațional al lucrării în sine depindea mai mult de Autor și – cât de mult am reușit în această privință – vor judeca oameni de învățătură și noblețe. Nu vor pierde din vedere faptul că nu am putut decât, încetul cu încetul, să plasez cititorul în punctul de vedere filosofic și, pentru a lărgi treptat viziunea cititorilor care nu erau suficient de pregătiți, a trebuit să introduc în expunerea subiectului meu o mulțime de lucruri care pentru cei familiarizați cu condițiile de bază ale filozofiei

'

considerentele nu necesită o confirmare specială. Cerințele fundamentale ale considerațiilor filozofice sunt încă atât de puțin clarificate printre noi pentru oamenii de educație obișnuită. –

Lansându-mi lucrarea în lumină, o însoțesc cu dorințe, da - sământa bună care se găsește în ea (cel puțin eu nu am vrut să semăn una rea) va da roade de o sută; da, bărbații care mută cursul iluminării nu ezită să patroneze această ramură a cunoașterii, care este cea mai necesară



aștept încurajată; Da, fiii Rusiei, chemați să dea pace popoarelor cu curajul lor și cu succesul minții lor, pun o fundație solidă pentru lume în domeniul speculației. – Produsele mentale ale popoarelor care ne-au precedat în domeniul educației nu trebuie să rămână inutil, trecând pe pământul nostru. Ei așteaptă de la noi cea mai calmă procesare pentru a lua o formă nouă și mai nobilă. Geniul slavilor trebuie să pună pecetea măreției sale asupra lor.

Știu că Filosofia nu este o știință universal acceptabilă, că a fost supusă unor neînțelegeri, încercări perverse și nu cu prima apariție într-o societate educată. Nu mă aștept deloc să fiu învinovățit pentru că i-am prezentat cercetarea sub forma în care, cel puțin după părerea

mea, ar trebui să fie - și deschisă. Privind acest aspect, oricine poate dispune față de ei cu dragoste sau neîncredere. Din partea mea, pot spune doar că toate științele sunt ușoare; Filosofia este în primul rând lumină. Cine nu se teme de lume nu poate decât să se îndrăgostească de Filosofie.—





lumina ei, dureroasă la început, uşurează în curând vederea şi încântă privirea cu măreţia autentică a vederilor.— Cât de fericit m-aş fi dacă mi-aş putea imagina această lumină în forma ei cea mai pură, neînnoră!

Scriitor.



CONŢINUT.





INTRODUCERE

ŞTIINŢA FILOZOFIEI.

Necesitatea unui concept preliminar despre subiectul Filosofie.

1. Orice știință este compilată pe baza unor concepte principale despre natura obiectelor supuse investigațiilor sale și despre metodele care sunt necesare în debriefing-ul lor. Este imposibil să se procedeze la o expunere sistematică a unei științe cunoscute fără a avea în vedere ideea principală, care ar determina ce cercetări sunt incluse în domeniul ei și care nu aparțin compoziției sale. Deși nu este atât de

necesar să cunoaștem și să ținem cont de astfel de înțelegeri atunci când te angajezi în studiul științei, ca atunci când o compilam: cu toate acestea, chiar și în studiul oricărei ramuri a cunoașterii, un anumit concept al subiectului cercetării viitoare este important.



un ghid, atât pentru înțelegerea științelor, cât și pentru o viziune independentă asupra acesteia, fără de care toate cunoștințele se estompează. - În știința filosofiei, o indicație prealabilă a subiectului cercetării ar trebui să preceadă însăși prezentarea acestuia, cu atât mai mult cu cât această știință, datorită înălțimii ei și datorită unei oarecare incompletitudine a cercetării sale, nu aparține număr de științe general înțelese. — Și chiar numele pe care îl poartă nu-și definește clar subiectul, așa cum se întâmplă în alte științe.

2. De fapt, numele științei pe care o luăm în considerare: Filosofia nu este un nume adoptat de un corp de cercetare, strict separat de alții prin propriul punct de unitate definit, ci luat de la o persoană. După ce Pinagoras, spre deosebire de vechii înțelepți ai Greciei, a luat doar numele unui înțelept, ei au început să numească înțelepciune - Filosofie și acele studii care, ca și sistemul lui Pioagoras, sau cel puțin oarecum, depășesc cercul lui. concepte obişnuite. Cu acel inseparabil



Științele care au fost inevitabile în prima lor educație erau legate de filosofie și studiul fizicii și rezolvarea problemelor matematice. Numai în măsura în care științele, fiind supuse unor prelucrări speciale și primind un interes independent, s-au despărțit de Filosofie, iar cercetarea științei proprie a acestei științe a fost indicată din ce în ce mai clar.

b. Deși tărâmul Filosofiei s-a limitat în cele din urmă la niște concepte înalte, nu atât luate din experiență, cât extrase din adâncurile minții însăși; deși subiectul cercetării filozofice rămâne în cele din urmă o singură determinare a ultimelor gânduri sau adevăruri, care poate fi recunoscută ca bază a tot ceea ce există în toate, cel puțin, în ramurile sale principale, și trebuie stabilită în regulile pentru toți oamenii. acțiuni, cel puțin în lor în direcțiile principale: - dar Filosofia nu a devenit din aceasta o știință completă, nepermițând noi modificări în alcătuirea adevărurilor sale. Mintea umană a ajuns în sfera ei potrivită, dar nu a avut încă timp să privească în jur în ea; atins

ultimele intrebari, dar inca nu ai avut timp sa le rezolvi in mod satisfacator. - Că, așa cum ar fi, baza existenței, acele gânduri fundamentale care explică viața universului în toate direcțiile sale, desigur, trebuie să fie; nu putem să nu le asumăm, să nu le căutăm: dar cine le va exprima fără greșeală, cine le va călăuzi cu fermitate? Cât de ferm suntem siguri de realitatea lor necesară, la fel de hotărât nu le cunoaştem încă în forma lor actuală. Cu aceeași forță cu care instinctul rațional ne atrage la explicația lor, cu aceeași forță o barieră de netrecut ne ține în această străduință de a dezlega ceea ce abia se poate rezolva. – După ce am luat în considerare toate eforturile minții umane de a rezolva această problemă, nu se mai poate spune nimic despre străduința noastră pentru acele adevăruri, ci doar că mintea ajunge la înțelegerea acestor adevăruri fundamentale doar prin cercetări obositoare . El nu le vede direct și în rânduri separate, ci trebuie doar să ghicească.

De aceea domeniul Filosofiei este plin de sisteme eterogene. – Krug



cercetarea speculativă este prea extinsă, zona lor este prea întunecată, necunoscută nouă; nu toată lumea poate cerceta liber toate părțile: - în nemărginit pentru privirea noastră, unde puteți indica corect și inconfundabil mijlocul? Cu toate acestea, nu este firesc ca o persoană să rămână într-o îndoială de nerezolvat, cel puțin pentru o lungă perioadă de timp. – Este o stare haotică pe care natura însăși pare să o intensifice pentru a o aduce în anumite Forme, deși inițial urâte, ambigue. „După cercetări pe termen lung, vrei în sfârșit să te oprești la ceva. Și este firesc ca în acest caz ultimul gând, mai general, să devină deja o ciugulire la cele mai lăuntrice secrete ale naturii. - Unele gânduri, datorită noutății lor și a unui fel de nedeterminare, și împreună cu asta și mister, au o putere captivantă, mai ales când verificarea lor este aproape imposibilă, înălțimea este uimitoare, aplicația este extinsă. - Nu este de mirare după aceasta, dacă bărbații talentați, sedusi de un anumit concept, îl plasează adesea la baza întregului lor sistem de gânduri.



Gânditorul obosit și încântat de bucurie crede că a descoperit în sfârșit secretele universului, care erau până acum impenetrabile, și își va permite soluția completă a problemelor minții umane - Filosofia. - Deoarece au fost destui asceti in domeniul speculatiei filosofice, atat invitati cat si neinvitati: atunci multi si-au anuntat si anunta pretentiile lor la onoarea unei clarificari adevarate si complete a legilor naturii si mintii. Dar dezacordurile lor nu fac decât să-i convingă mai mult de certitudinea că clădirea solidă a Filosofiei nu a fost încă finalizată, iar cine dorește să lucreze la ea trebuie să se familiarizeze și cu desenul conform căruia trebuie finalizat – sau măcar să pregătească materiale. pentru finalizarea lui.

Dezvăluirea treptată a subiectelor cercetării filozofice este în dezvoltarea istorică a Salutului filosofiei.

4. Având în vedere dezacordul în însăși conceptele de Filosofie care predomină în diverse școli, ce concept poate și ar trebui să fie stăpânit de cei care încep studiul Filosofiei, sau de către altele noi?



cercetare în domeniul ei? - Este adevărat că oricine s-a gândit la asta doar pentru o perioadă de timp, a întâmpinat, desigur, mai multe întrebări, sau și-a formulat mai multe sarcini, la care soluții le-ar aștepta de la Filosofie, ca știință supremă, expunând principiile fundamentale. adevăruri, ultimele; dar astfel de întrebări nu pot fi luate întotdeauna ca sarcini care sunt invariabil supuse investigaţiilor filosofice. Căci la cele mai înalte, ultimele sarcini, oricât de apropiate ar părea de mintea umană, multe nu se ridică nici după o reflecție mulțumită; și educație diferită, și direcția minții, este necesar să se producă o mare diferență de vederi asupra acestor sarcini și în însăși modul de alcătuire a lor. - După aceasta, pentru a forma un concept eventual - corect al subiectului cercetării filozofice, nu se poate limita la opinia privată a vreunei persoane sau școli, ci trebuie să se uite la Filosofie în dezvăluirea ei istorică, adică trebuie să cerceteze cursul speculațiilor dezvoltate de filozofii înțelepciunii antice și moderne.

Filosofia, ca și mintea însăși, nu aparține



mințiți pentru un anumit individ și pentru întreaga omenire. A. în consecință, o concepție adevărată și completă despre ea nu poate fi întocmită decât din vocea întregii omeniri. Filosofii din diverse timpuri sunt doar, parcă, organe ale umanității, reprezentanți ai eforturilor acesteia de a dezvolta un mod de a gândi și de a acționa care ne este firesc; iar ceea ce este comun în răspunsurile lor este vocea comună a întregii omeniri, cel puțin în gradul de dezvoltare la care a urcat până acum. - După ce a ascultat această voce, se poate judeca deja în detaliu ce întrebări aparţin numărului de sarcini ale propriei filozofii și, în consecință, ce cercetare ar trebui inclusă în Filosofia ca știință.

5. Dacă Filosofia a început numai cu vremurile noastre, sau dacă nu s-ar păstra creațiile vechilor iubitori de înțelepciune: definirea întrebării menționate din punctul desemnat nu ar fi posibilă. Dar Filosofia nu este o știință nouă; Nu recent, cei mai nobili și mai talentați oameni din rasa umană au început să se angajeze într-o explicație speculativă a adevărurilor fundamentale, per-

vostepennyh. Întrebările care sunt de obicei soluționate în Filosofie au fost de multă vreme obiect de cercetare, numai că nu toate odată, ci treptat.

Deja printre antici se remarcă urme ale soluționării anumitor probleme filosofice în poveștile mitice: doar aceste soluții nu au trăsătura caracteristică care distinge cercetarea filozofică. Ele au fost produse din inspirație și raportate sub formă de tradiții religioase. — Odată cu separarea cercetării filozofice de predarea credinței în mâinile grecilor talentați și liberi, sarcina primordială a filosofilor este originea lumii. - În școala lumii ionice, ei au produs dintr-o substanță care a fost inițială, neovid a deschis} această substanță, identică ca bază, a dat naștere la diferite feluri de ființe fie prin dezvăluirea forțelor sale interne ale vieții (teoria Thales, Anaximenes și Diogene), sau dintr-o schimbare mecanică a relațiilor externe b, nu rareori întâmplătoare (cum credeau Anaximandru, Anaxagoras și Archslai). În școala Pithagorova, începutul lucrurilor și relația lor în dezvoltarea ulterioară a



a încercat să determine aplicarea teoriei numerelor. - Eleacii (Xenofan, Parmenide, Melissus și Zenon), dorind să concilieze diversitatea și variabilitatea aparentă a ființelor cu unitatea începutului a tot ceea ce bit, s-au îndreptat către abstracții mentale și prin ei și-au format o idee despre lume ca o ființă, care este identică cu Divinul, în singularitatea ei conține totul (εν και το παν) are o ființă eternă, în care originea lucrurilor și toate schimbările lor sunt o singură înfățișare. Pe baza limitelor senzual evidente ale divizibilității obiectelor, Leucip, Democrit și Empedocle au produs lumea din atomi. —? Filosofii din primele timpuri s-au pierdut în speculații despre modul de existență al lumii, aproape fără să se gândească la om.

6. Când dezacordul dintre percepțiile simțurilor și considerentele rațiunii, cu obscuritatea legilor gândirii, împreună cu alte motive, au dat naștere înțeleptului Co-fistism: - Socrate a dat filozofiei o altă direcție, mai apropiată de un persoană, arătând spre cerințele interne, morale, mintea, cu privire la scopul principal, la care ar trebui să fie trimise și cum să



o nouă lege, cu care toate investigațiile filozofice trebuie în cele din urmă să se conformeze și să fie verificate. - De acum, cercetările privind scopul, la care o persoană ar trebui să se străduiască în acțiunile sale, s-au adăugat deja cercetărilor despre metoda de formare a lucrurilor; - iar activitatea cu care Filosofii au încercat să arate calea cea mai sigură către fericire este egală cu eforturile lor de a clarifica viața universului. „Cu toate acestea, cu toate eforturile lor de a clarifica natura a ceea ce există și de a indica scopul către care

o persoană ar trebui să se străduiască în acțiunile sale, Filosofii nu au avut timp să cadă de acord în ideile lor nici despre primul, nici despre ultimul. Platon, admițând existența preeternă a materiei fără viață, a încercat să explice formarea universului prin realizarea în materie a ideilor Divinului; Aristotel a produs toate schimbările din univers din mișcarea mecanică a lumii însăși, excitat de prima mișcare a Divinului. Potrivit lui Epicur, lumea era compusă dintr-o combinație complet aleatorie de atomi, - conform stoicilor, lumile fie apar, fie dispar, după definiții stricte, neschimbabile, ale destinului.



ar, nici în creștere, nici în scădere a compoziției sale, ci doar schimbându-se. Dezvoltând și perfecționând opiniile exprimate în perioada anterioară, Filosofii nu au reușit să împiedice nici Scepticismul, care izvorăște dintr-o sete nesatisfăcută de adevărat, nici Misticismul, consecința unei satisfacții slabe a cerințelor inimii noastre. Prima regulă și scopul tuturor acțiunilor Plashon a stabilit dorința de asemănare cu Dumnezeu; Aristotel a cerut respectarea strictă a măsurii în acțiunile morale. Epicur a sfătuit să caute fericirea în plăcerea inactivă; Stoicii sunt în eforturi intense de autorobire...,. Filosofii au observat în cele din urmă că o simplă prezentare a gândurilor lor despre natura cunoștințelor noastre, compilată pentru o introducere a sistemului lor, este nesatisfăcătoare - că este nevoie de o luare în considerare strictă și completă a naturii înțelegerii noastre pentru a aborda unitatea și adevărul dintre sisteme eterogene: dar - dezacord în rezolvarea problemei filosofice fundamentale și cercetarea nesatisfăcătoare asupra legilor moralității și asupra scopului principal al acțiunii umane



Sofismul intensificat a suprimat toată filozofia până la noua sa renaștere.

7. Odată cu renașterea științelor și cercetările filozofice au apărut cu o nouă forță, dar cu o altă direcție. - Religia creștină nu mai permitea să se îndoiască de dependența lumii de Dumnezeu, prescriea atât legi ferme, cât și scopul activității; a rămas să se îndrepte în primul rând către cunoaşterea umană. — Și vedem cu adevărat că, oricât de diferite ar fi sistemele filozofiei în mâinile gânditorilor creștini, toate se dezvoltă pe o anumită viziune asupra cunoașterii umane și totul depinde de o anumită idee despre originea lor. Disputa scolastica a nominalistilor, care afirmau ca conceptele generale nu au esentialitatea uneia concrete, ci sunt stocate, parca, doar in lucrurile in sine, si a realistilor, care credeau ca conceptele generale au o existenta reala in afara. obiectele la care sunt aplicate, arata deja inceputul acestei directii. Cercetările experimentale ale lui Bacon și revelațiile speculative ale lui Descartes tind spre aceeași clarificare a acțiunii mentale.

abilitățile unei persoane. - Pe baza lui Descartes, așa cum părea, destul de puternică, Spinoza s-a angajat să determine modul de a fi al lumii: dar definițiile sale ale conceptelor sunt prea arbitrare, concluziile sale sunt prea îndrăznețe și departe de modul de gândire creștin obișnuit, au îndreptat și mai mult mințile filozofice către studiul cunoștințelor noastre ii. Oamenii au început deja să se întrebe cum să ne gândim la conceptele noastre, de unde le obținem sau cum sunt compuse. La această sarcină importantă, Locke a răspuns că toate conceptele noastre, atât cele private, cât și cele generale, sunt produsul experienței; Leibniz, - că acestea din urmă sunt înnăscute în sufletele noastre; Hume că sunt consecințele obiceiului; Kant, că ne usucă proprietatea minții, doar că fără acțiunea obiectelor asupra sufletului nu au sens. Investigațiile ample și plictisitoare ale lui Kant păreau să pună capăt controversei despre originea și meritele cunoștințelor noastre speculative. - Apoi, cu cea mai proaspătă putere, mintea umană a pornit să explice modul de existență al lumii. — Îl acuză pe Kansch de inconsecvență, Fichte





s-a angajat să deducă întregul sistem al ideilor noastre din cea mai simplă și clară poziție, ca pe exemplul a - a, și a transformat întreaga lume într-un produs al eului nostru; Schelling, referindu-se la capacitatea specială a percepției mentale, care este în om, a dedus lumea din combinația indiferentă a tot ceea ce există în Absolut. Bazându-se pe identitatea ambiguă a rezonabilului și a bitnago-ului, Hegel concentrează toată ființa în Gând sau Idee, care în natură trece într-o altă ființă, dar în spirit își primește propriul mod de viață fundamental. Dar transcendentale, bazate pe principii nedovedite și neexplicate, speculațiile acestor mai noi filozofi, fac cu atât mai puternic să simți nevoia unui studiu cât mai amănunțit și riguros al naturii minții noastre și al relației în care ideile noastre stau cu realitatea. . . Mintea umană, ispitită de ușurința cunoașterii superficiale a naturii și purtată de setea de perspicacitate, multă vreme, s-ar putea spune, foarte mult timp a uitat să-și confirme drepturile la speculație și să clarifice calea posibilă pentru noi. a sti





articole de prisos. - Experiențe de examinare cea mai atentă și riguroasă a naturii cunoștințelor noastre apar în epoca noastră într-o cantitate semnificativă. Deși compilatorii lor sunt scriitori secundari: totuși, se poate spera cu siguranță că soluția corectă a problemei originii, compoziției și limitelor cunoștințelor noastre va pune capăt diversității sistemelor filozofice, va stabili cu o explicație corectă a trecutului. (Acea-sache) a conștiinței noastre, cum ar trebui să ne gândim la viața naturii în dependența ei de Dumnezeu.

Distincția principalelor subiecte, al căror studiu a fost efectuat de filozofi și o indicație a sarcinilor fundamentale ale filosofiei.

8. Urmărind cursul cercetării filozofice în dezvăluirea lor treptată, toată lumea vede la prima vedere că întrebările pe care filozofii și-au propus nu erau aceleași. Cu toate acestea, cu toată varietatea cercetărilor speculative, principalele sarcini cărora Filosofii și-au dedicat lucrările, se dovedește că nu sunt multe în istoria filozofiei. Inițial Phi



filozofii erau angajați în definirea modului de a fi al universului; împrăștiați în această definiție atât între ei, cât și cu un bun simț uman, au început - a fost să-și lege definițiile întrebării menționate cu cerințele unui simț moral; dar negăsind nici aici o bază fermă pentru investigaţiile lor – căci însăşi cerinţele acestui sentiment au fost supuse unor interpretări diverse – s-au îndreptat către mintea însăşi şi au început să se întrebe: ce poate înţelege şi la ce nu poate urca. Astfel, în cursul treptat al filosofiei, vedem, parcă, trei izvoare, care dădeau alternativ mișcare minților acordate la cea mai înaltă exigență. Acestea sunt cele trei întrebări principale: despre viața naturii, despre legile activității noastre, despre natura și semnificația obiectivă a cunoștințelor noastre. - Nu spunem că mintea umană în prima eră a educaţiei filosofice greceşti nu a ajuns la anumite gânduri despre proprietăţile cunoaşterii noastre; sau că în epoca următoare a filozofiei nu ar trebui să existe nicio cercetare a legilor cărora le este supusă activitatea noastră. Mintea umană este întotdeauna curioasă despre toate acestea



meta; el însuşi, prin conexiunea gândurilor sale, vine involuntar de la soluţionarea uneia dintre întrebările filozofice la luarea în considerare a altora. Dar este o altă chestiune să exprimi un gând în treacăt, introducând un sistem de speculație; este o altă problemă să supui aceeași idee unei examinări cuprinzătoare. Cele trei dezvoltări ale cercetării filozofice pe care le-am indicat sunt direcțiile distinctive, caracteristice ale diferitelor epoci ale filosofiei, esența principalelor întrebări care au numit alternativ (*) Filosofi la cercetarea lor.

9. Acum, deși cele trei întrebări menționate nu au apărut brusc minții în toată separația lor, deși activitatea cu care au fost supuși investigațiilor nu a fost întotdeauna egală, aceeași pentru cercetarea filozofică: dar toate merită un loc. în sistemul solid, solid al Filosofiei din timpul prezent. Adevărații filozofi - reprezentanți ai eforturilor minții umane, nu toți și nu în mod egal și-au dedicat lucrările rezolvării tuturor celor menționate în

(*) Ca o consecință a dezvoltării mai mari a speculațiilor, uneori împreună.  văr.



prosov; unul dintre Lyubomudrovy a făcut din această problemă subiectul principal al cercetării sale, celălalt a cultivat cu zel o altă zonă de speculație, fără a supune problema, care a fost scopul cercetării primului, sau a asimila imaginea rezolvării acestei probleme. , deja propus de alții. Dar, bazându-se pe aceste exemple, nu este în niciun caz posibil să excludem vreo sarcină din numărul sarcinilor filozofice. În vremea noastră, nu se mai poate lăsa fără o soluție cunoscută vreuna dintre întrebările speculative. Mintea întregii rase umane, putea supune întrebările acestei cercetări cele mai atente una după alta; încetineala sa nu poate fi permisă de mintea privată, căutând să conțină tot ceea ce înainte a avut timp să se limpezească în conștiința generală. În dezvoltarea conștiinței Filosofului în întreaga omenire, aceste sarcini ar putea fi prezentate separat, una după alta: dar cât de repede s-au manifestat toate în conștiința noastră umană, iar noi, urmașii, vrem să folosim roadele eforturilor lui stramosii nostri; cât de curând, pe baza studiilor predecesorilor, știința este compilată pentru a cerceta întregul domeniu al înțelegerii filozofice, până când



sat clarificat: într-un astfel de caz, numai astfel de subiecte pot fi eliminate din cercul de cunoștințe adunate și clarificate, care, conform stării actuale a științei, s-au dovedit a fi de prisos și inutil. Acest lucru nu se poate spune despre niciuna dintre întrebările menționate. Toate sunt atât de strâns legate între ele încât pentru a elimina orice întrebare din sfera studiului

filozofic este posibil numai în detrimentul solidității și al utilității generale a Filosofiei însăși.

Pe de altă parte, rezolvarea celor trei sarcini indicate ale Filosofiei epuizează întregul domeniu al cercetării filozofice. Căci toate întrebările pe care speculația filozofică le poate oferi pentru decizie vor intra întotdeauna în sfera uneia dintre acele sarcini ale Filosofiei.

Astfel, putem considera trei sarcini fundamentale în filosofie: definirea modului de a fi al ființelor lumii reale, explicarea demnității și formarea cunoștințelor noastre și indicarea legilor fundamentale ale activității noastre.



Relația dintre sarcinile fundamentale ale Filosofiei și conceptul de Filosofie ca știință.

10.  Dar, avand in vedere aceste sarcini in apropiere intre ele, este imposibil sa nu observam ca nu au aceeasi prioritate. 5 dar însuși faptul că nu s-au ridicat brusc și nu s-au prezentat cu aceeași claritate în mintea noastră arată subordonarea și succesiunea lor una după alta, parcă. De fapt, mintea umană, împreună cu primele impulsuri ale activității mentale, nu a pus problema; este adevarat ce cred eu? – Nevoia de a gândi cu puteri proaspete ale minții și imaginației era prea puternică; omul era încă prea încrezător în sine ca să se întrebe: este adevărul realizabil pentru mine și în ce moduri? Asemenea întrebări, deși foarte importante în cercul sarcinilor filozofice, sunt deja întrebări secundare, care apar, parcă, ca răspuns la provocarea sarcinii principale. –

Această sarcină este viața universului; o explicație a metodei primei sale origini și a condițiilor ulterioare. Intrebare despre



aceste materii sunt cele mai importante din domeniul Filosofiei. Au început speculații; ei îl tratează ca pe centrul lor, sau din el rezultă alte întrebări de înțelepciune. Însăși întrebarea, atât de importantă pentru viața noastră, problema legilor activității noastre, cedează în această privință dreptul de întâietate la întrebarea despre natura ființelor: căci răspunsul la aceasta depinde aproape întotdeauna, cel puțin trebuie să depindă de o anumită viziune asupra vieții universului și a semnificației omului în el. - În consecință, dintre cele trei sarcini filosofice pe care le-am indicat, o explicație, sau înțelegerea vieții lumii, constituie problema principală a înțelepciunii; studii asupra altor sarcini, fie se pregătesc pentru o soluție adecvată a acestei întrebări (cum ar fi cercetarea despre originea și semnificația obiectivă a reprezentărilor eului nostru), fie aplică o soluție binecunoscută a unei probleme primordiale vieții și vieții noastre de zi cu zi.

11.  O asemenea neuniformitate a sarcinilor Filosofiei, cu toată combinația lor strânsă între ele, a fost unul dintre motivele pentru care până acum este dificil de determinat



lenii Filosofia ca stiinta. Este clar că în definirea corectă a Filosofiei, diferitele subiecte ale cercetării sale ar trebui să se încadreze sub un concept general, specific: dar ce concept general este cuprins în fiecare dintre subiectele cercetării filosofice indicate de noi, pe lângă faptul că sunt sarcina supremă a conștiinței noastre? - Acum, deși este posibil din prima dată să definim Filosofia ca o știință care clarifică primele sarcini ale conștiinței noastre, și să o definească destul de corect: dar dacă, fără a o lămuri în prealabil; care sunt sarcinile Filosofiei și câte dintre ele - să spunem în definiția Filosofiei că este o soluție educațională sau sistematică a principalelor sarcini ale minții celui care cunoaște: atunci în

definiție va rămâne incertitudinea, deoarece esența sarcinilor în sine nu este încă cunoscută. Am evitat această nedeterminare indicând în prealabil sensul și relația sarcinilor Filosofiei.

Prin urmare, dacă ni s-ar cere să definim Filosofia, am putea, fără teama de a fi înțeleși greșit, să spunem că este o soluție educațională la întrebarea vieții tuturor.



extrase dintr-o considerație strictă a naturii minții noastre și efectuate pentru a determina legile după care ar trebui să fie îndreptată activitatea noastră umană. Înainte de a trece la indicarea metodei prin care se pregătește soluția unei astfel de întrebări, să dezvăluim originea naturală a întrebărilor filozofice și să apărăm demnitatea Filosofiei însăși.

Originea naturală a primelor întrebări filozofice.

12. De la prima vedere asupra sarcinilor Filosofiei indicate mai sus, se poate observa deja că acestea sunt destul de departe de cercul obișnuit de gânduri în care oamenii sunt angajați în fiecare zi, destul de departe de înțelegerea umană simplă, universală și nu răsare cu ușurință în sufletul fiecăruia. - Dar această distanță față de ideile care se schimbă în sufletul oamenilor care sunt ocupați doar cu satisfacerea nevoilor corporale sau cu procesarea tranzacțiilor la cămin, nu poate duce la concluzia că astfel de întrebări nu sunt necesare și apar în mod natural.



ele dispar într-un suflet înzestrat cu capacitatea de a gândi și sunt rodul unei curiozități umane deșarte. Nu numai asta este produsul natural al sufletului uman, care se dezvăluie mereu în toată lumea și în fiecare; nu mai puțin, și asta este firesc spiritului uman care se naște în el, cu mai mare talent, cu mai mare exercitare a puterilor de a gândi asupra obiectelor insensibile, deschizându-se înaintea unui singur gând. - Fără a trece prin toate etapele vieții și ale dezvoltării spiritului uman (și cine le-a trecut pe toate?), este imposibil să judeci cu hotărâre ce este firesc minții și ce este nefiresc. În una și aceeași conștiință umană, pot apărea ambele tipuri de obiecte senzuale și vederi contemplative profunde. „Acum, așa cum nimeni nu poate stabili limite pentru dezvoltarea conștiinței umane, dimpotrivă, toată lumea ar trebui să încerce să treacă prin toate gradele posibile ale acestei dezvoltări: să respingă toate încercările de înțelegere superioară fără o cunoaștere deplină (și cine o are . ?) cu ei, înseamnă doar să dorești să-și pună ignoranța pe măsura cunoștințelor frunte

vecheska și legea pentru restul masei de ființe raționale - chiar și cele mai nobile la minte și la inimă.

13. Dimpotrivă, o reflecție nepasională asupra dezvoltării treptate a cunoașterii umane ne asigură cu ușurință că puterea de a rezolva într-un mod adecvat problemele pe care le-am indicat este complet firească minții umane; mergem la ei discret. - Nu multă vreme spiritul uman rămâne fără folosirea forţelor sale raţionale; în curând începe să traducă obiectele exterioare care îl înconjoară în reprezentări interne; el remarcă curând că prin intermediul acestor reprezentări el poate acționa invers asupra naturii însăși. După aceasta, sarcina de a cunoaște diferite obiecte sau fenomene naturale îi este dată de la sine; adică să-și modeleze ideile în așa fel încât să fie o reprezentare adevărată a obiectelor sau fenomenelor. - Este adevărat că primele încercări la o asemenea fabricație sunt nesemnificative, privesc obiecte private și sunt întocmite prin intermediul unei singure observații. Dar în curând mintea este învățată în mulți



obiecte pentru a distinge similare, prin abstracție pentru a le combina pentru sine într-un concept cunoscut. Deși subiectul cunoașterii umane devine acum din ce în ce mai extins, mintea nu se teme de această vastitate (dimensiunile mari îi sunt plăcute), dacă numai ființa din însăși natura ființelor este exprimată în această vastitate. Cu aceeași, sau chiar mai multă curiozitate decât cu care dorea înainte să înțeleagă ființa și legile unui anumit lucru, el caută acum să raționeze despre ființă și legile întregului univers, la gândul la care a ajuns prin intermediul generalizare. –

Astfel, însăși starea de spirit a minții o duce la întrebări mai înalte din când în când; numai nevoia de a răspunde la aceste întrebări nu se deschide cu aceeași forță în toate mințile și în toate împrejurările dezvoltării lor. Sunt necesare informații preliminare importante pentru ca în sufletul nostru să se ridice întrebarea despre viața a tot ceea ce există. - Cu cât dezvoltarea noastră mentală este mai înaltă, cu atât mai vie și mai clară în sufletul celei mai înalte mișcări, cu atât găsim mai puține satisfacții în cei mai nobili.



dorințe: cu atât mai puternic

în suflet apar întrebări despre ultimele condiții și legi ale vieții a tot ceea ce există, despre semnificația noastră pentru un număr de ființe, despre speranțele cu care ne putem bucura sărăcia.

acțiune.

14. Adevărat, sub influența educației, a tradițiilor populare și a ordinii civile, la prima naștere a întrebărilor, și nu rareori chiar

înainte de nașterea lor, primim deja răspunsuri la ele: dar mintea, mai ales cea înzestrată, este nu întotdeauna mulțumit cu sugestiile terților; în circumstanțe favorabile dezvoltării sale, el crește întotdeauna spre independență și dorește să rezolve în mod independent întrebările care au apărut în el. Deși nici aici nu își păstrează întotdeauna independența și cel mai adesea asimilează și gândurile altora; dar pentru curiozitatea lui, nemulțumit de ceva pozitiv, va găsi întotdeauna o justificare suficientă în faptul că, deși aceeași certitudine i-a trecut, ca și până acum, numai nu prin sclavia nediscriminată față de altcineva, ci prin luarea în considerare a liberului gândire. - Fericit, cine, cu o asemenea întâmplare



la independența gândirii găsește un lider de încredere. El numai cu o mai mare vioiciune se afirmă în dependența invariabilă a lui însuși și a tot ceea ce există față de prima Vină, iar întreaga viață a spiritului său primește o direcție mântuitoare. Activitatea lui este sprijinită ferm, iar îndoielile sale nu duc la disprețul sau respingerea a tot ceea ce este sacru.

15.  În timp ce mintea umană, conform stării de spirit a propriei sale naturi, este întotdeauna gata să se ridice la problema vieții universului; natura însăși nu numai că îl ajută în acest sens, ci și, parcă, îl cheamă involuntar la cercetare și la reflecție contemplativă. Prin diversitatea și măreția imaginilor, trezirea atenției și atragerea curiozității, prin corespondența și acordul strict, deși uneori secret, de fenomene și evenimente, făcându-l să bănuiască în sine ceva mai mult și mai înalt decât formele corporale în mișcare; dar prin raportul (mai mult sau mai puțin plăcut) dintre fenomene și beneficiile, senzațiile și dotările samagoului, persoana, trezindu-i rafinamentul, - ea îl traduce în cele din urmă pe el și în acel secol.



întrebare sălbatică: care sunt legile care trăiesc și mișcă toată această vastă colecție de creaturi, atât de misterioase, adesea surprinzătoare? – Din contemplarea altor ființe, înclinându-și privirea spre sine, omul găsește o lume nouă și i se naște o nouă sarcină, de a-și determina propria valoare între alte ființe.

Astfel, încetul cu încetul, lumea forțelor invizibile și a ființelor imaginabile se dezvăluie în fața ochilor omului, iar în suflet se ridică una după alta întrebări despre relația dintre vizibil și invizibil, despre influența invizibilului asupra tangibilului. , despre ultimul Început al tuturor lucrurilor, despre natura și atitudinea Sa minunată, în ceea ce este pentru lume. Din ce în ce mai multe obiecte se înghesuie în suflet; din ce în ce mai mult, sufletul pare să fie forțat să-și mențină independența și, ca să spunem așa, să devină egal cu natura prin intermediul unor concepte corecte despre obiecte, proprietățile lor și relațiile reciproce.

16. Este la fel de ușor și firesc pentru o persoană să ajungă la întrebarea imaginii



acțiune, firească pentru el. — Такъ много возникаетъ въ насъ тайныхъ желаній, такъ сильно дѣйствуютъ на на настаъ на настаъ враныхъ желаній противорѣчущія нашимъ обдуманнымъ намѣреніямъ движенія возникаютъ въ душѣ и не душѣ и не душѣ и не преніямъ у, и вмѣстѣ такое въ насъ стремленіе къ единству и согласію : — кто, приникая глубже в᪽я samago, el nu va întreba: la care dintre diversele străduințe din sufletul meu ar trebui să mă complac? Ar trebui să ascult în mod constant vocea care degradează anumite acțiuni din mine; să păzesc în mine rușinea care mă acoperă cu anumite gânduri; Sau sunt sugestiile secrete și durerile de conștiință rodul unei educații perverse? „Mi-aș dori atât de mult și atât de mult și-ar dori ceilalți din jurul meu: în ce relație stau și ar trebui să stau față de ei?” Ce ar trebui să le dau și ce pot cere de la ei? — Liniștea mea sufletească depinde de o soluție completă a acestor întrebări. - Fericirea mea se bazează pe acțiunile unor oameni celebri. Nu ar trebui să-mi caut liniștea în anumite locuri?



respirația a început să-ți gestioneze sentimentele și acțiunile?

17. În istoria speculațiilor filozofice, vedem suficiente experimente pentru a determina principiile după care ar trebui să ne ghidăm în acțiunile noastre; vedem și mai multe încercări de a clarifica modul de a fi al naturii și de a indica legătura dintre viața tuturor ființelor cu începutul lor inexact și legile dezvoltării lor către o ființă independentă: iar aceste experimente și încercări speculative se contrazic în cea mai mare parte. , de multe ori într-o formă greșită reprezintă viața reală a naturii în sine, chiar și dko merg împotriva cerințelor simțului nostru interior al moralității! - Ce să faci într-un astfel de caz? Dacă refuzați orice apropiere de adevăr, veți părăsi orice cercetare speculativă; sau caută undeva o instanță de încredere pentru majoritatea acestor speculații? După ce am acceptat primul gând, trebuie să merg împotriva mea, împotriva propriei mele eforturi pentru adevăr; - la o asemenea măsură disperată se poate recurge doar atunci când toate celelalte mijloace se dovedesc insuficiente. —



Și astfel cel mai bun mijloc este, fără a părăsi domeniul cercetării, să continui cercetarea filozofică până la ultimele sale limite. În acest caz, ultima și decisivă sarcină va fi deja să-mi supun propria facultate cognitivă unei examinări riguroase pentru a decide: este adevărul accesibil pentru mine? „Trebuie să-mi cunosc deja propria conștiință cât mai aproape posibil; trebuie să afle dacă există vreo înșelăciune fundamentală în el; - gândindu-ne la lume, nu ne transferăm

propriile idei în ea, în timp ce lumea însăși, poate, există complet după propriile sale legi, complet necunoscute nouă?

Adevărat, gândim în funcție de înclinația naturii noastre: dar, comfațându-ne în această înclinație, nu putem să gândim eronat, să ne imaginăm obiecte în felul nostru? De ce toate cunoștințele și speculațiile noastre, dacă până la urmă alcătuim noi înșine concepte despre modul de a fi și legile universului, de care suntem atât de strâns legați, dar alcătuim concepte inconsecvente? Nu sunt toate eforturile noastre în zadar, atunci în zadar? — Dacă 5



și așa: este cel mai firesc să se determine gradul de adevăr posibil pentru sine chiar la începutul drumului anevoios al cercetării. „Astfel, trecem la fel de firesc și ușor la întrebarea semnificației obiective a ideilor noastre, precum ajungem în mod natural la problema vieții universului.

Desigur, îndoielile cu privire la capacitatea noastră de a înțelege adevărul nu sunt atât de apropiate de simțul uman general, obișnuit. Oamenii în cea mai mare parte își folosesc cu încredere capacitatea de a gândi, fără a bănui un posibil dezacord între ideile lor și natura lor. - Dar cine are o dorință fermă, irezistibilă de a cunoaște adevărul în forma sa cea mai pură și, în același timp, știe cât de departe în gândurile noastre ne putem depărta de natură: el, abordându-se în domeniul cercetării filozofice, trebuie să ajungă în sfârșit la un anchetă despre acesta din urmă, sprijinul final pentru fiecare încredere din partea noastră. În cele din urmă, nu poate să nu întrebe: pot fi sigur de valoarea obiectivă a ideilor mele; și gândurile mele



pot ei să exprime natura așa cum este ea? — Cu toată încrederea pe care o are o persoană în propriile idei, întrebarea importanței și meritului lor de fond pe calea ulterioară a cercetării se prezintă în înțelepciunea înțelepciunii.

Importanța cercetării filozofice în general și, în special, a cercetării pe fiecare sarcină filosofică fundamentală luată separat.

17. După aceasta, este imposibil să nu recunoaștem importanța cercetării filozofice. - Ce decurge din însăși natura spiritului nostru, ceea ce se dezvăluie în mod firesc în dezvoltarea lui; ce constituie nevoia noastră ireprimabilă: nu o mai putem privi cu dispreț, chiar dacă o astfel de nevoie se dezvăluie în noi și nu cu primul sentiment al nostru înșine. — Omul, desigur, simte mai degrabă nevoile firii sale senzuale; se îngrijeşte cu mai multă râvnă de satisfacerea nevoilor sale trupeşti: dar din aceasta încă nu rezultă că ar putea şi nu ar trebui să se gândească la satisfacerea nevoilor sale spirituale. Dimpotrivă,

cu cât aceste nevoi sunt dezvăluite mai târziu: cu atât ar trebui să fie mai importante în ochii noștri; cu atât mai mult ar trebui să încercăm să facem cunoștință cu ei, mai degrabă să-i satisfacem.— Cu recunoștință recunoaștem eforturile oamenilor care au contribuit la îmbunătățirea situației noastre exterioare; în curând îndreptăm spre avantajul nostru descoperiri în arte și arte, facilitând satisfacerea nevoilor noastre lumești și dându-ne plăcere; și putem să neglijăm cu adevărat eforturile mentale folosite pentru a clarifica subiectele care sunt cele mai importante pentru o ființă gânditoare, pentru a rezolva întrebări fundamentale din sistemul cunoștințelor noastre?

19. Trebuie doar să aruncăm o privire mai atentă la anumite întrebări, care fac parte din sarcina filosofică principală, pentru a fi siguri de importanța cercetării speculative legate de aceasta și, în final, pentru a compila conceptul de lume întreagă, au întrebat ei. : cum există întregul univers? V-om vedea



suntem apariția și dispariția lucrurilor orei; putem observa schimbări treptate în ele: dar cum ar trebui să ne gândim la c. Trăiește dependent, ca lucrurile private, sau, în ansamblu, ca totalitate a tot ceea ce există, stă și trăiește independent? Este la fel ca lucrurile private, el a apărut și a dispărut; sau nu are început și nu va avea sfârșit? Este eterogen în compoziția sa? dacă prin însăși calitatea lor ființele gânditoare și neînsuflețite sunt diferite în ea; sau sunt amândouă gândirea și substanța una și aceeași, rodul unui principiu și diferă unul de celălalt doar în cantitate, ca două dezvoltări diferite ale unuia și aceluiași principiu? Lumea, vedem, există, dar din ce și în ce scop? - Eu aparțin acestei lumi, particip la evenimentele ei, le pot schimba puțin și invers, eu însumi mă aflu sub influența fenomenelor, împletit atât de strâns în sistemul lumii întregi: - soarta lui este soarta mea; - în viața lui - viața mea. Nu



ar trebui. Am nevoie să cunosc modul de existență al acestui univers, pentru a gândi cu concepte despre el acțiunile și sentimentele mele? Atât de mari sunt așteptările mele, așa aparent dorințele mele sunt solide: dar evenimentele din natură nu le corespund; în lume, nu totul curge, așa cum părea, ar trebui să meargă; de la ce e asta? De unde acest rău din lume, de care orice indivizibil suferă mai mult sau mai puțin? Este acest rău deja necesar și natural în componența universului? - Cine va spune că aceste întrebări nu sunt importante pentru noi; că cercetarea asupra lor este numai rodul curiozității noastre zadarnice? - Dacă o persoană înseamnă ceva în această masă a existenței; dacă cunoștințele noastre nu sunt o simplă înșelăciune și abilitățile nu ne-au fost date în zadar: atunci elucidarea vieții,

scopul și structura universului actual este cel mai important subiect de cercetare rezonabilă.

20. Importanta anchetelor despre legile activitatii noastre poate fi si mai putin pusa la indoiala. O persoană nu poate rămâne fără participarea la evenimentele lumii - fără acțiune. Mai ales doblurile sufletului-



Cei sănătoși simt o vocație irezistibilă de a stabili cursul lui del vir într-o direcție umană bine-cunoscută. Dar și impulsul care determină o persoană să acționeze, îl face să caute începuturi ferme pentru activitatea sa. Sufletele înălțate nu pot acționa asupra minții. Acum, cu acea dragoste de independență și autosuficiență în gânduri, care este o proprietate inalienabilă a sufletelor curajoase, de unde își vor trage ele începuturi solide, dacă dezvăluirea corectă a preceptelor minții noastre nu le arată ceea ce suntem. chemat de propria noastră dispoziție a naturii noastre; ce legi sunt puse în inimile noastre din vina tuturor? –

Desigur, sufletele înălțate nu au întotdeauna nevoie de o astfel de îndrumare; natura lor solidă (gediegene) însăși le indică scopul lor și scopul la care sunt chemați: dar o conștiință deja clarificată a legilor noastre morale, la care Filosofia o ridică fără a ține seama de influența acestei conștiințe asupra volumului general al acțiunilor umane. , este foarte important; căci reprezintă în dezvoltarea omului nostru



bunăstare. A acționa în conformitate cu legile naturii cuiva, fără o conștiință clară și distinctă a acestora, fără independență, nu este încă apogeul dezvoltării noastre raționale. Ascultarea conștientă față de lege este mult mai mare decât ascultarea fără conștiință. „Între timp, nu se poate afirma că activitatea umană nu beneficiază de clarificarea principiilor legislației noastre interne. Acțiunile noastre nu sunt întotdeauna rodul unei singure înclinații sau obiceiuri; în ele participă atât raționamentul intelectului, cât și convingerea rațională. Filosofia, prin clarificarea pe cea din urmă și îndrumându-l pe prima, poate avea, oricât de îndepărtată, o influență asupra acțiunilor noastre. Deci este. Fermetatea stoică, efortul platonic dincolo de limitele sensibilului spre ideal, măsurarea peripatetică a acțiunii – să fie întotdeauna rodul unei familiarități mai mari sau mai mici cu cerințele naturii noastre drept-raționale. Fără o înțelegere corectă a acestor cerințe, însăși fermitatea poate fi încăpățânare, sublimitate - visare; si in general este imposibil de stiut corect in ce limite ar trebui sa fie continutul

suntem cunoscute înclinații, în ce măsură ar trebui să urmărim ce dorințe și sentimente. - Viața fără începuturi solide, solide, viața pe coc, este decentă pentru o persoană doar în stadiul cel mai de jos al dezvoltării sale. Ridicându-se mai sus, el nu poate decât să caute unitatea cu sine însuși.— În același timp, conform structurii naturii, persoanele din felul nostru, care sunt înaintea altora în dezvoltarea conștiinței lor raționale, devin întotdeauna conducătorii celorlalți ; în consecinţă, ştiinţa Filosofiei, ridicând-o pe prima la cea mai înaltă conştiinţă, poate afirma semnificaţia legilor morale şi în viaţa civilă.

Desigur, dacă o persoană ar putea și ar trebui să rămână mereu la același nivel de educație mentală: s-ar putea descurca fără cercetarea principiilor de acțiune. Stând la un singur nivel, ei nu cunosc îndoieli; ei nu văd nevoia de „cercetare. Dar un pas făcut în dezvoltare ne poartă imperceptibil în direcții diverse.



vreau să mă apropii de adevăr. Atunci este necesar ca el să recunoască anumite gânduri drept reguli imuabile, el va dori, la rândul său, să se refacă pe sine în conformitate cu aceste principii, sau să exprime modul de gândire pe care l-a găsit în acțiunile sale private. Desigur, aceste acțiuni sunt mai mult sau mai puțin potrivite pentru acele gânduri învățate. Acum știința, care, afirmând o viziune corectă asupra cerințelor morale ale naturii noastre, scurtează pentru. fiecare cale lungă de cercetare plictisitoare, sau care duce la o înțelegere corectă a nevoilor inimii cuiva, trebuie să aibă în mod necesar importanță în ochii oricui dorește ca rasa umană să acționeze așa cum îi este destinată natura și Creatorul ei.

S1. Importanța întrebărilor despre originea și demnitatea cunoștințelor noastre nu este atât de evidentă. Încrederea că prin gândurile noastre putem înțelege obiectele așa cum sunt, este atât de naturală pentru fiecare dintre noi încât să se îndoiască de acest lucru poate părea absurd pentru mulți, iar studiul dacă această încredere este corectă, deoarece



de prisos. — Ați putea face cu adevărat fără cercetarea acestor întrebări, atâta timp cât erorile particulare ale facultăților noastre mentale nu zguduiau încrederea generală în înțelegerea noastră a adevărului; cât timp, printre toate disputele, a fost ceva care era adevărat pentru toată lumea. Dar când îndoielile s-au extins până la punctul în care au început să nu aibă încredere în primele convingeri ale sentimentului nostru rațional; când multe sisteme, întocmite împotriva certitudinii unui sentiment comun, sunt gata să acuze însăși conștiința noastră de o minciună secretă fundamentală (πρώτον ψευδός): atunci nu mai este posibil să ne oprim asupra unei singure prezentări a conceptelor; dar este necesar să parcurgem întregul sistem al

gândurilor umane prin cercetare pentru a găsi, dacă este posibil, un punct ferm pe care să se poată baza în mod sigur în considerațiile mentale. Acum, deoarece toate gândurile, în toată diversitatea lor, converg întotdeauna în mintea noastră, în conștiința noastră: este firesc ca studiul lor să fie nu numai inevitabil, ci și să necesite cea mai atentă prelucrare.

Din acest punct de vedere, cele mai îndepărtate, cele mai dificile întrebări filozofice primesc



cu atât mai important, cu atât ele stau mai adânc la baza ideilor noastre. Ocolirea acestor întrebări ar însemna construirea unei clădiri de gânduri filozofice pe nisip, nefiind pregătit pentru ultimul raport asupra judecăților mele.- După aceasta, cercetarea asupra unor astfel de întrebări precum, de exemplu, cum pot fi sigur de adevărul ideilor mele. , mă înșală, sentimentele, viziunea mea asupra lumii, nu este doar o expresie a naturii mele, care mă seduc, cum sunt compuse conceptele mele despre lume - și astfel de întrebări, oricât de ciudate par la prima vedere , oricât de departe de sensul general, sunt deja deschise în toată importanța ei. Nu putem fi siguri că gândim corect, până când decidem: în ce relație sunt prezentate cunoștințele noastre cu natura, în afara noastră. Dorind să înțelegem viața naturii, nu vrem să ne gândim la ea, deoarece putem gândi în funcție de ideile noastre, ci vrem să înțelegem cum se află natura în sine, indiferent de conceptele noastre.



Astfel, fie că vrem să obținem distincție în convingerile noastre, noi, în chiar acordul naturii cu ideile noastre”, în care nimeni nu se îndoiește cu greu, nu avem dreptul să fim siguri până la o examinare preliminară riguroasă a naturii cunoștințelor noastre. nu confirmă soliditatea acestei convingeri.

Naturalitatea impulsurilor de rezolvare a problemelor filozofice 3 și demnitatea Filosofiei nu umilesc nici nelegitimitatea cercetării sale, nici cerințele neîmbunătățite care i se fac.

22. Acum, având în vedere întreaga înălțime a obiectelor pe care le examinează Filosofia, toată profunzimea cercetării în care trebuie să te îmbarci pentru a obține ceva definit pentru conștiința ta înțeleasă, este ușor de înțeles că, în ciuda naturaleței întrebărilor filozofice, cercetarea despre ele, soluția dezvăluite sarcina de speculație sunt pline de mari dificultăți. Pe de o parte, înțelegerea cu experiență de mai sus a tot ceea ce bitnago necesită acest lucru

consideraţii largi, iar înţelegerea primei vinovăţii presupune o asemenea dezvoltare a minţii, necesită o asemenea puritate a inimii; pe de altă parte, separarea cu greu răsplătitoare a raționalității noastre de natură, blocând orice posibilitate de contact direct cu ea pentru compararea ideilor noastre în viața reală, ne pune pe o cale atât de șocantă către adevăr; în sfârșit, însăși înțelegerea legilor noastre morale, care este atât de ușoară pentru o simplă privire, prezintă atât de multe dificultăți în studiul lor încât, având în vedere toate aceste dificultăți, aproape că treci de partea celor care se îndoiesc de importanța Filosofiei. în sine și succesul cercetării sale.

Dar unde este vorba de rezolvarea celor mai recente întrebări ale cunoașterii umane; unde se afirmă piatra de temelie a măreției intelectuale a omului: acolo nu se poate avea suficientă pregătire pentru toate eforturile posibile, chiar și pentru cele aparent inutile. Căci, deși eforturile noastre de a rezolva problemele filozofice nu ne-au condus la concluzii satisfăcătoare,



laimable: totul și o cunoaștere deja cu faptul că în cunoștințele noastre există o slabă, neclară, înseamnă mult. Este demn de un om să aibă o conștiință clară despre ceea ce nu poate realiza singur. O convingere solidă, experimentală, a slăbiciunii cunoștințelor cuiva poate proteja împotriva unor astfel de erori în judecăți și acțiuni, care ulterior nu au putut fi suficient de plânse. Seci, desigur, sunt investigațiile despre natura minții noastre și demnitatea cunoștințelor noastre: dar deja o atenție,

„*

conform căreia noi, investigând natura, nu ne complăcem cu prea multă încredere în ideile noastre, ci încercăm să le credem printr-o posibilă apropiere de natura, ne răsplătește suficient pentru ostenelile făcute. Se știe că nimic nu ne îndepărtează de adevăr atât de mult decât încrederea oarbă în gândurile odată acceptate, sau născute accidental în capul nostru. —

Între timp, și atracția proprie a spiritului gânditor și succesul cercetării experimentale - totul ne face să sperăm că eforturile (filosofic) de a clarifica natura ființelor nu pot și nu trebuie să fie eforturi ale ființelor.



etnymi, - steril. Cât de mult cunoștințele noastre se apropie din când în când de natură, și o exprimă mai pe deplin, în funcție de eforturile de a-i cunoaște fenomenele, știe toată lumea. Poziția noastră în mijlocul acestei lumi, în parte, face posibil să ghicim despre unitatea legilor minții și ale naturii, în parte, parcă, ne obligă involuntar la o anumită formare a gândurilor noastre în conformitate cu nevoile inimii. Cu asemenea indicii asupra posibilității unei înțelegeri

filozofice a naturii, a abandona eforturile care măcar accelerează această înțelegere înseamnă a nu avea suficientă fermitate, spiritele bune pentru a-și pregăti propria încredere $ înseamnă cu conștiință a rămâne un succesor al altcuiva; înseamnă neîncredere în sugestiile propriei minți, provocarea ospitalieră a naturii la o convingere dezvoltată. - Sunt un străin în lumea epim, dacă modul meu de gândire nu este de acord cu bazele solide ale întregii naturi care mă înconjoară.- Sunt de neconsolat dacă natura există întâmplător, sau dacă nu există un scop mai înalt pentru mine. existenţă. - Umilirea omenirii, dacă aceasta, împreună cu alte creaturi, trebuie să mănânce din praf,



întoarce-te în praf, fără nicio speranță nouă. „Nu există loc pentru științe, deoarece strădunța noastră pentru adevăr este zadarnică și nu putem să înțelegem câtuși de puțin natura în relația ei imuabilă cu noi.

S5. Oricât de binefăcător, totuși, și-spotna, rafinamentul filozofic ne lămurește; la ce convingere fermă, irezistibilă în gândurile de bază ne conduc cercetările înțelepte: nicio știință, s-ar putea spune, nu a fost supusă unor judecăți atât de contradictorii precum filosofia. Înălțimea întrebărilor care fac obiectul investigațiilor ei nu primește întotdeauna respectul cuvenit; influența însăși a științei asupra dezvoltării bunăstării umane a primit rareori dreptate deplină. - Pe de o parte, o oarecare incompletitudine a speculațiilor filozofice și diferența de opinii ale celor mai mari filosofi, pe de altă parte, așteptările extraordinare, prin care se caută satisfacție de la Filosofie în prima ei dezvoltare, pur și simplu, cerințele nemoderate pentru Filosofie au fost și sunt cea mai bogată sursă de cenzură și reproș, 4



rostit împotriva științei lipsite de apărare. — Dar o judecată corectă asupra meritelor științei Filosofiei, ca orice altă materie în general, depinde de o înțelegere corectă a stării sale și a scopului pe care îl atinge.

Toată lumea va fi de acord că Filosofia în forma sa ideală, ca soluție satisfăcătoare a problemelor fundamentale ale gândirii noastre, are dreptul la respectul nostru deplin; dar nu este mai puţin adevărat că dezvoltarea imperfectă a ei în prezent nu trebuie să ducă la dispreţul ei. Nu disprețuim un tânăr care este încă lipsit de anii puternici de bărbăție: dar, mulțumiți de impulsurile sale nobile, așteptăm cu nerăbdare când forțele sale bogate în viață vor lua un curs ferm și o direcție constantă. - Desigur, cercetările filozofice nu au lămurit încă pe deplin acele adevăruri, a căror lămurire se așteaptă de obicei de la ele: dar acest eșec nu dă sub nicio formă dreptul de a neglija sau cenzura Filosofia. Câte încercări și intenții frumoase în rasa

umană au rămas aparent fără împlinire și exprimate fără rod? Și—cine nu este



are el respectul cuvenit pentru adevăr, chiar și atunci când acesta nu apare în toată puritatea lui, în toată acțiunea lui? — Să reușim măcar aproximativ aproximativ să înțelegem adevărul, să înțelegem ființa ființei la rădăcina ei: vom justifica un astfel de gând , pe care chiar și o singură așteptare este deja demnă de tot respectul, cu atât mai mult efort pentru a o dezvolta și înțelege. — Nu este nevoie ca descoperirea acestui adevăr să fie lentă. Cu cât orice organism se dezvoltă mai lent în natura ființelor: cu atât este mai durabil; cu atât mai nobil este.—Iar eforturile gânditorilor, apropiindu-ne încetul cu încetul de adevăr, prin tocmai această încetineală, ne fac să ne aşteptăm la ceva nobil, ne fac să-l respectăm pe acest mare în însăşi imperfecţiunea lui.

Ei au încercat să slăbească și să umilească importanța cercetării filozofice, arătând la vorbăria zadarnică și înțeleaptă a oamenilor cunoscuți sub numele de Filosofi. - Nu negăm că numele Filosofului a fost dat unor persoane care nu au lucrat prea mult pentru a lămuri adevărul, - uneori chiar l-au întunecat din vanitate: - dar numele nu



Filozof. Fluent, superficial, dar cu ascuțite, gândurile admirative nu sunt esența Filosofiei. Se pot spune multe lucruri bune în ele, dar cine va lua un amestec de adevăr și minciună drept adevăr pur? - Doar cei nesăbuiți, care nu sunt capabili sau nu doresc să gândească independent.

24. În general, veți observa că însăși cerințele care se fac față de Filosofie nu sunt întotdeauna moderate și deliberate. Să le îmblânzim și să reflectăm reproșuri la adresa Filosofiei, conectându-ne mai mult sau mai puțin strâns cu ele. — De obicei ne așteptăm ca Filosofia să rezolve brusc toate sarcinile principale ale înțelegerii umane, fără considerații îndepărtate, fără nicio posibilă voce diferită în judecăți. - Degeaba. Mintea umană nu este dată să înțeleagă lucrurile dintr-o privire. El trebuie educat mult timp pentru a primi informații solide, pentru a fi convins să facă judecăți corecte, presupuneri plauzibile. Calea către adevăr se află pentru el din domeniul judecății, prin multiplele căi ale erorii. — Numai prin greșeli învățăm să distingem adevărul de minciună.



Adevărat, adevărul pare atât de aproape de sufletul nostru; când o spun: pare să fi fost în limba noastră; se pare că o cunoaștem de mult. Dar asta arată doar că este, ca să spunem așa, nativ spiritului nostru;

că este firesc pentru noi să vedem lucrurile în propria lor lumină. — Desigur, nu ai vrut să îmbrățișezi adevărul de la prima dată? Nu mulți îndrăznesc să se aventureze într-un labirint de explorări eterogene fără speranța unei ieșiri. Ce stat nu și-ar dori într-o zi să-și aranjeze relațiile sociale în așa fel încât să nu aibă nevoie ulterioară de vreo schimbare? - Într-o stare nouă, în acțiunile și gândurile umane, nu există constanță imuabilă; peste tot în lume acţiunea legii constanţei este dizolvată prin forţa legii mobilităţii. Rasa umană însăși, cu toată certitudinea forțelor, este pusă sub legea creșterii.- După aceasta, a dori și a încerca ca cel mai înalt grad de perfecțiune posibil al definițiilor rezonabile să fie cuprins cât mai curând posibil este complet firesc și just. ; ci să ceară oamenilor gânditori definiții imuabile și înainte de apariția





A le disprețui sau a suprima toate părerile imperfecte este mai degrabă nesăbuită: cât de eronat, pe de altă parte, a fi aprobat, sau având în pregătire, una și perfectă, să crezi că ar trebui să rămână pentru totdeauna fără adăugiri, schimbări și explicații. - Natura și proprietățile chiar și ale lucrurilor private nu se dezvăluie în ele dintr-o dată, nici la un moment dat, nici într-un loc; nu putem observa întotdeauna un lucru când ne place; dar mai des trebuie să folosească împrejurările pe care natura însăși le oferă. Este clar că pentru a determina modul de a fi a tuturor lucrurilor, a lumii întregi, este nevoie deja de mai mulți oameni cu spirit observator, apoi cu mijloace favorabile, și cu toate beneficiile, nu doar câțiva ani, ci întregi. sunt necesare secole.

25. Acum, deși poate părea că fără un stoc complet de observații și experimente preliminare, a dori să ajungem la o definiție corectă printr-o singură considerație: deoarece există o lume întreagă a lucrurilor, înseamnă să te angajezi să ajungi la adevăr în grabă, fără torță, de parcă s-ar preda în mod arbitrar





îmbrățișează amăgirea; că o asemenea prezumție este demnă de orice cenzură. — Dar numai pe baza acestei aparente inevitabilități a erorii, este cu adevărat posibil să umilăm eforturile celor zeloși căutători ai adevărului? Fără uitare de sine, fără sacrificiu de sine, nu se poate face nimic mare. — În același timp, străduința pentru adevăr este atât de firească; abordarea ei pare atât de ușoară; și micile descoperiri în acest domeniu incită atât de mult activitatea forțelor umane încât, după ce a făcut o singură experiență în descoperirea adevărului necunoscut, el este deja purtat irezistibil la divinizarea adevărurilor celor mai îndepărtate, cele mai înalte. esență singurul, imuabil adevărat, cel mai recent. Dar trebuie să avem o experiență considerabilă, s-ar putea spune, enormă pentru a-și putea limita încrederea în sine cu succes mulțumit în cercetare. — El, trebuie spus, s-a folosit puțin de puterile înțelegerii sale, care crede că cineva

poate renunța la încrederea în gândurile sale făcând câteva greșeli. Dar asta



arată o lipsă de respect totală față de darurile creative, care sunt gata să interzică orice cercetare, referindu-se la slăbiciunea eforturilor umane de a înțelege adevărul. Ca și cum puterea umană nu crește chiar din folosirea lor; ca și cum orice eroare este destinată să trăiască pentru totdeauna, iar adevărul se poate dezvolta în umanitate fără eforturile persoanelor indivizibile, iar aceste eforturi, prin însăși slăbiciunea indivizibilului în comparație cu întregul, nu ar trebui neapărat limitate. așteptați-vă anunțuri imuabile. O persoană nu le dă: ele sunt rodul eforturilor de secole ale întregii omeniri.

Starea Filosofiei, imperfectă în fiecare subiect, luată separat și care are loc în conștiința întregii omeniri.

26. Filosofia, în forma în care o regăsim până acum, nu este altceva decât o serie de încercări, făcute de oameni talentați, de a se apropia de adevăr. Ea este încă doar în educație,



ca omul însuși în forma prezentă a existenței sale, există încă, s-ar putea spune, viitorul om. - Vedem dezvoltarea ei și nu întâlnim această dezvoltare ca fiind completă; nu putem indica limita la care o persoană ar atinge ultimul grad de perfecţiune. Oricât de perfecti am întâlni unii oameni, nu vedem în ei realizarea deplină a idealului umanității. – La fel și Filosofia, ca produs al omului, ca cea mai înaltă dezvoltare a înțelegerii sale, sub nicio formă de manifestare, acceptată de ea până acum, nu a fost îmbrăcată în desăvârșirea ei ideală.

Într-o asemenea perfecțiune, am putea vedea asta doar atunci când cineva și-a alcătuit în minte o astfel de schiță a tot ceea ce există, în care toți indivizibilii ar face ușor de văzut lucrul comun care le ține, în care întreaga structură minunată a universului ar fi să fie reprezentate clar, difuzarea vieții de la prima Vinovăție în toate centrele particulare ale ființelor, erau bine marcate, ca și când nu, legile și viața interioară a Naturii au rămas. - Atunci ar rămâne doar, după ce a aprobat



Cu această imagine, privirea ta, cu toată fidelitatea amprentei, traduce ceea ce prezintă în cuvinte, o exprimă în concepte; și o Filosofie perfectă ar fi gata. – Dar ce muritor, numai cu propria sa experiență, poate compune o asemenea imagine a universului, posibilă în

gândirea unei singure Zeităţi? Multe naşteri trebuie încă să treacă, mulţi indivizibili trebuie încă să se schimbe în cursul lămuririi vieţii lumii, până când mintea umană are timp să urce la o astfel de înţelegere a naturii.

27. Adevărul complet, Filosofia perfectă nu este proprietatea unei minţi indivizibile – Fiecare persoană, chiar şi cea mai educată, în dezvoltarea sa este un produs al locului şi timpului său şi al propriei sale dispoziţii sufleteşti. Aceste condiţii de timp, loc şi trăsături ale persoanelor indivizibile au întotdeauna o influenţă mai mare sau mai mică asupra înţelegerii şi prezentării lor a adevărului. Iar adevărul pur, indivizibil, în trecerea lui prin prisma indivizibilităţii, slăbeşte inevitabil în tensiunea lui, este necesar să ieşim din starea de unitate indivizibilă. - Adevărul, încrucişat



a veni la noi prin conştiinţa unei persoane private nu mai este adevărul complet, pur; nu păstrează, parcă, acea lumină cu care străluceşte în mintea Divinului; şi nicio minte, cufundată într-o corporalitate separată, nu poate fi depozitul unei adevărate fotografii reprezentând natura. - Vârful perfecţiunii, posibil pentru o persoană privată, este doar să conţină viaţa mentală, aşa cum s-a dezvoltat înaintea lui în alte indivizibile; mai simplu: să stai în linie cu educaţia vârstei tale, iar din punctul tău de vedere indivizibil, revizuieşte conceptele primite şi descoperi, dacă este posibil, noi relaţii în ele. - Nu susţinem că în familia noastră există oameni de geniu care sunt înaintea vârstei lor în maturitate de judecată şi înălţime de gânduri; îşi lasă mult în urmă contemporanii: dar, în general, dezvoltarea gândirii, considerată obiectiv, merge pe drumul său. Cu acel mister inaccesibil al fiinţei şi legile ei, despre care se plâng impulsurile minţii cele mai îndrăzneţe , nici un muritor nu poate vreodată, fără vreo amăgire de sine, să spună cu îndrăzneală: am înţeles.



viata naturii. Fiecare nu poate să-i spună celuilalt decât la ce a ajuns în cercetarea sa, sau în divinaţie.Filosofia, ca produs al consideraţiilor mentale ale unei persoane, va rămâne întotdeauna imperfectă.

28. Ceea ce natura lasă de neatins pentru orice minte anume, ea lasă să cuprindă mintea universală, mintea întregii omeniri. Povara face totul aici. Ceea ce a rămas nedezvoltat, sau nu a apărut în mintea celor care au precedat gândirea contemplativă în domeniu, se dezvăluie în mintea celor care au intrat în acest domeniu după alţii. Cunoaşterea în umanitate creşte tocmai din schimbarea indivizibililor; iar o anumită dezvoltare a gândurilor oricărui subiect anume în această privinţă nu este altceva decât o legătură în trecerea gândirii (luată în mod obiectiv) la cea mai perfectă educaţie. „Oamenii înşişi, în mod imperceptibil pentru ei înşişi, realizează această dezvoltare a

gândirii în ei înșiși. Fiecare voce, fiecare descoperire în domeniul gândirii — transmit depozitului conștiinței generale; aici fețele noi sunt supuse unei noi procesări,



sunt transmise și generațiilor următoare. În această reelaborare, prin eforturi de felurite feluri, adevărul, ca într-un cuptor, încetul cu încetul renunță la amestecul de idei indivizibile, primește puritate. Aici se întoarce, dacă nu la fosta ei unitate indivizibilă, atunci la întregul ei. Oamenii observă, reluând o idee binecunoscută, că punctul de vedere în care un om învăţat a propus-o nu este în întregime corectă; că ar trebui corectată sau completată cu observația altuia. Cu cât se reconsideră acum un gând binecunoscut, cu atât se remarcă mai mult legătura și corelarea acestuia cu ceilalți, în măsura în care este adevărat. și trebuie exprimat, și unde trece într-un concept fals.

Astfel, lucrarea de înțelegere a naturii, începută de unii, este continuată de alții, iar înfățișarea posibilelor viziuni asupra universului în mâinile diverșilor oameni, superiori unii altora în educație, este dusă mai departe. Nu este nevoie ca de la schimbarea indivizibililor pe linia clarificării vieții universului, în vederile asupra acestei vieți să existe o diferență, chiar un fel de confruntare. Chiar diferența



iar lupta diferitelor sisteme nu contribuie decât la o clarificare cuprinzătoare a problemelor filozofice. În timp ce ochiul neexperimentat vede în dezacordul crescând al filozofilor distrugerea sau vanitatea imaginară a Filosofiei însăși: ochiul prevăzător vede aici doar aproximarea unității și înclinația secretă a minții umane către un singur gând adevărat.

Posibilitatea de succes a Filosofiei și localitatea de noi eforturi pentru rezolvarea problemelor fundamentale de viziune.

29. Așa se explică posibilitatea de succes a Filosofiei și relevanța noilor eforturi pentru rezolvarea perfectă a problemei sale fundamentale. Conceptul de viață a universului, insuficient în mintea gânditorilor care au început o serie de speculații filozofice, este reînnoit și corectat încetul cu încetul în sistemele filosofilor de mai târziu. Filosofia, imperfectă în fiecare idee particulară, se perfecţionează continuu, deşi încet, în conştiinţa întregii omeniri.



despărțindu-mă de ea, Natura îi vinde cu drag și fără compromisuri secretele ei; mult timp ne ține în vestibul și ne conduce încet în sanctuar. Dar, indiferent ce spun ei despre imobilitatea rasei umane în

ascensiunea ei spre perfecțiune, rasa noastră, să spunem în cuvintele lui Galileo, se mișcă, avansează, iar mintea umană, deși neaparată, crește constant în înțelegere, viata universului $ si cine poate spune: unde este limita acestei cresteri?

30. Există toate condițiile pentru această creștere. — Posibilitatea ei constă în structura însăși naturii minții și în starea speculațiilor filosofice despre viața naturii.-----

Posibilitatea succesului Filosofiei nici atunci nu ar putea fi pusă la îndoială dacă s-ar confirma cu hotărâre că gândurile spiritului nostru nu exprimă niciodată și nu pot exprima viața reală a naturii; că sunt doar jocul minții noastre; că tocmai lucrul pe care îl numim natură și obiecte nu sunt altceva decât imagini create de puterea eului nostru. Căci chiar și atunci s-ar putea reuși, dacă nu să înțeleagă natura, cum



ceva real în afara noastră, atunci cel puțin în înțelegerea legilor după care trebuie să ne desfășurăm activitatea speculativă.- În cazul în care, din punct de vedere al sensului general (cum ar trebui în mod firesc să fie acceptat inițial), ființa naturii se afirmă, ca ceea ce ceva cu adevărat în afara noastră, posibilitatea succesului Filosofiei, ca interpret al vieții universului, poate fi și mai puțin îndoită. Cât de mult în primul caz este șubredă fundamentul Filosofiei, toate definițiile sunt instabile, iar verificarea gândurilor fără esențialitate concretă, corporală este imposibilă: atât de mult în cel din urmă totul ajută la dezvoltarea înțelegerii filozofice a naturii. „Iată succesele noastre în ascensiunea de la evenimente particulare la concepte generale, efortul nostru constant de a ghici cum legile prin care natura operează în anumite fenomene și proprietățile de bază, inițiale, ale forțelor care dau viață și mișcare tuturor lucrurilor din lume. enie, și adesea încercări reușite în această înțelegere a Naturii - totul dă ideea că legile minții umane



a primit o dispoziție în conformitate cu legile Naturii, astfel încât cu mintea noastră putem ghici compoziția internă a Naturii însăși. Să acceptăm acest gând, care este justificat de majoritatea fenomenelor, fără certitudinea în care nu am putea trăi și acționa, ca adevărat: avem deja dreptul să sperăm la succese sigure în considerațiile noastre filozofice, dacă nu am fi lăsați forțele noastre mentale inactive; dacă am putea observa fără zâmbet viața universului așa cum este revelată în fenomene și evenimente.

51. Pe de altă parte, starea Filosofiei în dezvoltarea ei actuală lasă încă suficient loc pentru noi considerații speculative. Natura nu s-a lămurit încă pentru noi în toate privințele; indivizibilul, înzestrat de natură cu un dar special de a-și vedea secretele și de a descoperi laturi noi în obiecte cunoscute de mult, nu au încetat încă; - nu toate popoarele au reușit încă să înființeze din ei înșiși asceții pe

domeniul cunoașterii, descoperirilor și cuceririlor Filosofului; problemele nu au fost încă examinate din toate părțile posibile



filozofic; poate că nu au fost încă urmărite toate, cel puțin nu toate direcțiile sunt încă bine împachetate, ceea ce poate fi luat în investigații filozofice. Chiar și în cazul în care mintea umană nu mai avea de făcut și atunci i-ar mai rămâne o sarcină lungă - trecerea în revistă a tuturor tipurilor speciale de fenomene posibile ale Naturii cu legile și condițiile lor - veți compara gândurile cu ele. , sau vederi compilate de foști sau gânditori moderni pentru a descoperi: în care dintre aceste concepții mentale am pătruns mai departe în esența lumii, în care gândire contemplativă ne-am apropiat de Natură, în care sistem viața universului este mai corectă. exprimat sau ghicit. –

Nu se poate crede că această comparație nu a dat naștere unor gânduri noi, care pot fi germenii formării ulterioare a Filosofiei. Ca și în natură!;, așa și în creațiile mentale, naturale, una nouă se dezvoltă pe rămășițele vechii vieți. Experiențele altora nu pot și nu trebuie să rămână inutile pentru noi. Nu este încă un mare succes, când cunoașterea lor avertizează



să ne repetăm greșelile exprimate cu mult timp în urmă; mare utilizare poate și trebuie să fie derivată din ele, tocmai prin analiza lor trebuie să descoperim gândul cel mai perfect și mai suficient pentru a explica universul. Cel puțin Scriitorul, la rândul său, este ferm convins că o analiză amănunțită a concepțiilor eterogene formate până acum de diverși gânditori - și compararea acestor opinii cu viața reală a Naturii, așa cum cunoaștem această viață din observații și experimente complete, și cum să ne gândim la asta ne face legile imuabile ale minții, ar trebui să conducă la o descoperire importantă în domeniul Filosofiei , la descoperirea: care dintre sistemele compilate de filozofi este mai în concordanță cu legile naturii și minții. , și deci asupra dezvoltării cărora rămâne să exerciți forțele minții. ■ – O revizuire similară a sistemelor filozofice este de obicei folosită în manualele educaționale: dar poate fi folosită în siguranță și pentru a se pregăti pentru înțelegerea independentă a lumii.



Posibilitatea de a înțelege viața universului, caracterul adecvat al încrederii în această chestiune față de forțele minții noastre și recepția, prin care avem mai mult succes în înțelegerea naturii.

52. Dar este posibil pentru noi, vor spune ei, să înțelegem viața întregului univers, când abilitățile noastre mentale sunt atât de limitate și volumul universului este atât de vast, încât, odată cu

toate perfecționarea științelor fizice, nu am avut timp să descoperim nici măcar limitele naturii; cu toate eforturile oamenilor de știință, ei nu au reușit să înțeleagă bine însăși natura omului; cu atât mai mult, însăși viața ființelor inferioare care trăiesc pe pământul nostru este atât de obscură încât chiar și un animal mic este încă o ghicitoare pentru noi? Cu asemenea dovezi ale incomensurabilității mijloacelor cu scopul presupus, cine se mai poate aștepta la succes în înțelegerea vieții întregului univers?

Dar, pe baza unei slăbiciuni a naturii noastre indivizibile, în comparație cu volumul întregului univers, nu putem încă să apelăm la o măsură atât de disperată ca:



scăpa de toate încercările de a înțelege Natura. Și prin mijloace mici se înfăptuiesc evenimente mari în Natură. – În plus, pentru a înțelege întregul spațial și temporal, nu este întotdeauna necesar să avem un volum și o continuare egale cu volumul lor; este suficient să ai capacitatea de a le arunca o privire. Așadar, pentru a înțelege vastul univers, nu este neapărat necesar să reconsiderăm cu un ochi totul, să trăim toate perioadele existenței sale. Cu fermitatea legilor care ar trebui să predomine într-un tot atât de armonios, cu unitatea Supremei Vinovații a existenței, este suficient să ai putere în sine dintr-un anumit punct, mai mult sau mai puțin îndepărtat, pentru a arunca o privire asupra existenței. dintr-o singură privire, și din propria experiență, sau a altora, să cunoască istoria Natura timp de câteva secole de dezvoltare; - condiții pe care le pot pune toți cei din felul nostru. - Acum, chiar dacă, bazându-ne pe lipsa unui număr suficient de fapte pentru concluzii corecte, am renunțat la eforturile de a înțelege viața naturii: cu aceasta, am amâna doar timpul succeselor noastre filozofice, dar nu am reușit deloc să te eliberezi de dorință



cunoaște mai bine Natura. „Mai devreme, mai târziu, natura însăși va duce la înțelegerea ei însăși: pentru cei leneși, ea însăși, prin suferință, obligă să o cucerească.

Dar Vinovația ne-a făcut mai ușor să progresăm în înțelegerea naturii, înzestrându-ne cu forțele necesare pentru aceasta. Nu este nevoie să dezvăluim în detaliu că, pentru a ne clarifica singuri viața universului, nu avem atât de mult nevoie să cunoaștem parțialitatea spațiului, cât viața interioară a Naturii; Pe de altă parte, este și de înțeles că, pentru a clarifica această viață, nu este nevoie de altă forță, la fel de bine ca interioară.– Că o astfel de forță există în noi, nimeni nu pare să se fi îndoit încă; că prin această putere înțelegem multe fenomene ale naturii și sunt importante, suntem capabili să explicăm originea evenimentelor care au loc în ea, chiar reușim să ne familiarizăm atât de mult cu cursul ei, încât putem prezice multe dintre întorsăturile ei cu toate acuratețea, este, de asemenea, destul de cunoscută celor familiarizați cu științe.

55. Acum, dacă, pe de o parte, viața interioară, de bază a Naturii, luată în ansamblu, este mai clară sau mai intimă, trebuie să



să se reflecte în fiecare dintre fenomenele sale speciale, care nu pot fi puse la îndoială; dacă din cealaltă în această latură interioară a Naturii, ascunsă sub fenomenele ei, noi, mai mult sau mai puțin, reușim întotdeauna să pătrundem și — fără a finaliza întregul curs de testare și înțelegere a naturii, nimeni nu are dreptul să indică implicit mai departe. decât ceea ce privirea minții noastre nu poate ajunge: atunci, bazându-se pe acordul de încredere al stării de spirit a minții noastre cu aranjarea Naturii, în problema înțelegerii vieții lumii, se poate folosi deja silalia proprie. ulia cu mai mult eoemito. Căci totul arată că nu suntem condamnați, ca animalele, să luăm în simțuri doar ceea ce ea dezvăluie în manifestările ei privirii trupești. Aceasta este o parte exterioară a naturii, care oferă doar indicii despre ceea ce este în interior și mișcă întreaga mașină. Mintea care ne distinge se intensifică pentru a pătrunde în baza interioară a universului; spiritul nostru, pentru a ne satisface propriile eforturi și chemare, trebuie să dezlege viața interioară a ființei.

e-i. Și trebuie spus că eforturile pe care mintea noastră le folosește pentru a clarifica



viața interioară a naturii, nu se poate termina cu nimic. Trebuie să fii prea încăpățânat în prejudecățile cuiva pentru a afirma, în ciuda progresului din ce în ce mai mare al cunoașterii umane, că suntem sortiți circulației eterne în limite înguste și inextensibile ale rațiunii. Nu trebuie decât să pătrundem cu toată imparțialitatea în istoria rasei umane pentru a fi convins că manifestarea raționalității în lumea umană în prezent este mult mai extinsă decât a fost cu câteva secole în urmă. Această creștere a puterilor rațiunii poate servi drept garanție suficientă că, cu aceste puteri, în timp, vom putea pătrunde și mai mult în secretele naturii și vom înțelege viața ei. viața naturii a fost opera unei forțe infinite. ; astfel încât exercitarea forţelor raţiunii să nu contribuie la dezvoltarea, întărirea lor. Pe măsură ce secolele trec, experiențele omenirii cresc în mod necesar și fiecare forță din exercițiu crește în eficacitatea sau în tensiunea ei.



Acum, dacă creșterea unor forțe, atrage după sine declinul altora, și nu poate fi permisă în natură; totul din categoria forţelor de acest fel nu poate fi atribuit unei forţe gânditoare. Creșterea ei nu poate trage din natură și nici nu poate suprima în ea alte forțe necesare

vieții ei. - Poate crește la infinit fără a distruge viața naturii prin înțelegerea ei a acesteia.

Desigur, mintea este slabă în poziția sa actuală, suntem de acord cu adversarii noștri; dar — ce rod, dacă ne referim la această slăbiciune temporară a puterilor înțelegerii, am hotărât să renunțăm la fiecare exercițiu al acestora, cuplat cu un anumit eșec? O astfel de laxare nu ar trebui să se sfârșească într-o slăbire decisivă a însăși forțele? Și — dacă această slăbire nu ar urma altfel, conform vitalității și creșterii naturale a forțelor, nu am acționa cu toții împotriva cerințelor pe care Natura le conjugă cu însăși comunicarea forțelor? Treaba noastră, după ce a primit putere, este să o exercităm, în convingerea fermă că acțiunea în natură nu rămâne fără rod. - Poate și ar trebui



ca o ființă rațională să fie precaută în desfășurarea activității sale: dar și să fie prea timid în această chestiune nu este pe deplin potrivit. Trecând cu ușurință în mintea noastră și formând în ea o ființă ideală, natura, parcă, ne cheamă cu forța la cea mai liberă acțiune în eforturile înțelegerii ei. —· Același lucru este confirmat de istoria dezvoltării impulsurilor speculative. Mintea noastră, în ciuda eșecului aparent al speculațiilor filozofice, nu a abandonat niciodată eforturile de a pătrunde în inima naturii; el intră mereu din nou în speculații, de parcă Natura i-ar spune în secret că această cale către înțelegerea ei este complet firească pentru noi.

55. Cum de acordul menționat mai sus al minții cu natura ne face să sperăm că în timp vom putea clarifica singuri această latură interioară și cum în acest caz nu ne putem limita la o așteptare inactivă: atunci vom folosi pe bună dreptate aici toate eforturile posibile pentru a-și rezolva cele mai importante sarcini; putem folosi toate metodele, chiar să apelăm la conjecturi, sau la ceea ce se numește în logică și fizică



de obicei prin presupuneri, chiar dacă doar pentru a avansa puțin în elucidarea sau înțelegerea naturii. - De fapt, nu toate presupunerile sunt greșite și, din multe presupuneri, se poate întotdeauna să se potrivească. de viața naturii este mai aproape decât celălalt. Da, și multe gânduri, care au fost inițial conjecturi, au trecut mai târziu într-o serie de adevăruri și s-au dovedit a fi adevărate opinii despre natură.

Nu este deloc nou să invoci astfel de gânduri în investigațiile filozofice. Toate soluțiile filozofice la prima problemă, în forma lor originală (multe și în dezvoltarea lor ulterioară), nu sunt altceva decât încercări de a explica existența misterioasă a universului, esența conjecturii. Dar aceste presupuneri nu numai că nu sunt doar un joc al minții: dimpotrivă, ele trebuie recunoscute ca produse necesare ale capacității creatoare a spiritului nostru și constituie, așa cum ne

vom asigura mai târziu, necesarul, singurul mod de încredere pentru să înțelegem natura lucrurilor care există. Prin ele înaintează numai cunoașterea filozofică a Naturii; prin ele sunt posibile numai succesele Filosofiei însăşi.



Necesitatea și relevanța devastatoare a conjecturilor în filosofie, relevată 1) din înălțimea subiectelor cercetării filosofice, din natura mișcării care apare în gândurile noastre și b) din acea dezvoltare a concepțiilor speculative, la care Filosofia își intensifică. ascensiune,

56. Am spus că în investigațiile filozofice este chiar admisibil să se recurgă la conjecturi, că majoritatea soluțiilor prezentate de diverși Filozofi ai primei probleme despre viața universului nu ar trebui să fie altceva decât presupuneri sau presupuneri. Acest gând poate fi fie înțeles greșit, fie denaturat. - Hai să explicăm.

Potrivit stării prezente a spiritului nostru, conform legii la care este supusă dezvoltarea puterilor noastre mentale, senzațiile corpului nostru și percepțiile (Wahmehmungen) ale obiectelor lumii sensibile au pentru noi primele dovezi. Ceea ce formează baza acestor obiecte, care dă viață celui



nyam, nu se deschide în ele privirii noastre senzuale cu aceeași evidență. Nu de puține ori, necesitatea însăși, sau nevoia de aceasta mai înaltă, pare să se piardă în conștiința umană și se dezvăluie doar cu o mai mare dezvoltare a puterilor rațiunii. Motivul este destul de apropiat și evident. Noi nu vedem această bază a realității, așa cum vedem chiar fenomenele naturii. Doar cei care sunt înzestrați cu o putere deosebită pe lângă forțele corpului lor, iar în natură exterioară în anumite fenomene, bănuim acțiunea forțelor ascunse. Acum realitatea acestor forțe se afirmă pentru noi doar pe realitatea fenomenelor, pe care le considerăm dependente de ele, dar natura însăși, sau esența interioară a acestor fundamente, rămâne nedeterminată pentru noi chiar și atunci când am văzut deja suficient. a fenomenelor pe care le produc. Și în general se poate spune: — ceea ce nu este supus înțelegerii prin experiență este întotdeauna mai întunecat pentru noi. Spiritualul, cel mai înalt pentru om, a fost întotdeauna și este inițial obiectul aspirației (Ahnung).

h7. Dar pe una șapte aspirații, o persoană



cum nu te pot opri. Prin atragerea raționalității sale, mai devreme sau mai târziu, el va dori întotdeauna să se ridice la aceeași idee clară

despre suprasensibil pe care o are despre obiectele sensibile: o sarcină importantă, greu solubilă, dar nu mai puțin inseparabilă de caracterul raționalității. o privire senzuală, așa cum facem asta cu obiectele materiale: se poate înțelege cu ușurință că aici mintea, dacă vrea să-și mențină caracterul, trebuie neapărat să recurgă la niște metode speciale. Istoria dezvoltării raționalității umane arată suficient metodele prin care o persoană este întărită pentru a aduce spiritualul mai aproape de înțelegerea sa. – Ne referim la atacurile rațiunii filozofice: și sunt suficiente, dacă nu mai multe decât altele, demne de reținut.

De fapt, cu acea străduință pentru plinătatea și claritatea cunoașterii, care este atât de firească spiritului nostru, nu ar putea, pe de o parte, să ne mulțumim numai cu vizibilul, iar Celălalt, fără mijlocirea acestui vizibil, să pătrundă. în esența invizibilului, mental



ce face mintea? Își fixează privirea asupra vizibilului, îl testează cât mai mult posibil, temeinic și, după ce a cules toate informațiile posibile din el, se întreabă: care este baza acestor fenomene, judecând după prezentarea lor reală în viață? Răspunsul se exprimă în mod firesc într-un anumit gând, sau. o concepție asupra forței care produce fenomene, sau a modului de proveniență al acestor fenomene - un gând nepreluat din experiență, dar nu mai puțin bazat pe experiență. Acest gând, în prima sa formare, va avea forma de presupunere sau presupunere, dar ulterior, după compararea cu fenomenele experimentale, poate trece în rândurile adevărurilor.

Astfel, pentru a explica un set cunoscut de fenomene, inventăm întotdeauna o presupunere mai mult sau mai puțin importantă. Așa acționăm în cercetarea fizică; nici un alt mod pe care îl putem folosi în explicarea naturii filozoficului. Peste obiectele private, atunci când este necesar să pătrundem în natura lor, mai putem face observații, experimente: este în fața ochilor noștri, interiorul lor.



se pare că fondul de ten nu poate scăpa din mâinile noastre. Dar ce putem folosi pentru a clarifica modul de a fi al întregului univers, unde ne lasă experimentele și însăși observațiile înainte ca volumul obiectului să devină nesemnificative? „Aici, nu ne mai rămâne nimic decât să ne răsfățăm cu puterea minții noastre, zborul și creativitatea imaginației noastre. Deja aici trebuie doar să facem conjecturi pentru o lungă perioadă de timp, în timp ce în domeniul experienței, în multe cazuri putem urca la perspicacitate.

7)8. Dar cuvântul presupunere sau presupunere are două laturi; unul, prin care se înțelege întunericul și obscuritatea gândirii; celălalt, sub care se află originea sa pentru un scop cunoscut și variabilitatea lui în sens la atingerea acestui scop. Apropo de presupuneri

filozofice, avem în vedere ambele părți, iar acum vrem să dezvăluim relevanța excepțională a conjecturilor sau a presupunerilor în Filosofie, în toată semnificația lor.

Trebuie doar să aruncăm o privire mai atentă asupra mișcării gândirii noastre pentru a fi sigur că zona în care intrăm



complacându-ne speculațiilor filozofice, există un tărâm al ghicirii. — Se știe că nu rămânem pentru totdeauna sclavii inextricabili ai Naturii, adică capacitatea noastră de gândire nu este întotdeauna angajată în simpla acceptare sau formare în noi înșine a unui singur lucru. că natura ne permite să vedem; dimpotrivă, cu ajutorul memoriei, sensului și raționamentului, trecem de la o idee la alta; și, având o anumită rezervă de intuiții sau idei primite, noi înșine începem să extindem mai mult sau mai puțin liber cercul cunoștințelor noastre cu ele. Această extindere se realizează prin diferite tehnici și metode. Dar, în general, opoziția, corespondența și armonia armonioasă sunt principiile principale prin care trecem de la un gând la altul. Spre deosebire de nota, afirmăm un lucru, extinzându-ne ideile cu încredere în inadecvarea sau invaliditatea celuilalt. După ce am afirmat: există, înțelegem ce înseamnă nu; - mult - ceea ce înseamnă puțin; - Ei bine - asta va fi rău. - In egala masura si dupa corespondenta din fenomen, trecem gandul la forta, de la 6



actiuni la igrichint > de la pozitia la talia de ongo. Dar este ușor de observat că o tranziție de acest fel nu mai are aceeași certitudine ca înainte. Deși la prima mișcare a gândurilor, s-ar putea să ne înșelim; dar ne înşelăm mult mai mult în al doilea. —

Probabilitatea devine și mai mică în gândurile noastre, întunericul crește și mai mult în ele, când în mijlocul trecătorului ghicim despre constantă; la vederea unuia aleatoriu, cerem diliago-ul necesar, iar din acest 7-relevant ne ridicăm la posibil, sau normal. Aici deja gândul la care trecem, sau pe care îl cerem, nu este o simplă negație a ceea ce am văzut sau am găsit într-un alt concept; ns este o poziție * corespunzătoare primei laturi: dimpotrivă, există o îmbunătățire a primei idei, o îmbunătățire pentru care în natura externă nu avem un ghid definit și suficient, cu excepția acelor indicii care sunt cuprinse în foarte obiecte care ne traduc în gânduri sublime ƀishim. - Este evident după aceasta că aceste gânduri înalte trebuie să aibă



pentru noi, o anumită obscuritate și nedeterminare; - care se remarcă de obicei mai presus de orice idei ideale.

59. Acum, dacă nu am putea verifica ideile noastre și, prin aceasta, le-am traduce într-o serie de adevăruri reale: fie ar trebui să rămânem complet fără adevăr, fie toate ideile ar trebui să fie întotdeauna și în egală măsură recunoscute ca adevărate. — Dar avem mijloacele de a ne verifica ideile unul câte unul. Și acolo unde această verificare se poate face mai devreme, adevărul ni se dezvăluie mai repede; așa mai departe, de exemplu, la trecerea prin opus, adesea și conform (vezi g 38). Nu este așa atunci când trecem prin acord armonios, unde este deja necesar să cunoaștem destul de mult tipurile slabe de experiență pentru a forma corect o reprezentare speculativă din ele. Aici, în măsura în care cunoașterea noastră despre real, ca ghid pentru înțelegerea experienței, în cazuri rare poate fi considerată completă: în mod firesc, gândurile cele mai înalte, contemplative pentru o lungă perioadă de timp, deși nu întotdeauna, pot rămâne într-o formă întunecată. , apar în lumina misterelor



nom. — Mai este necesar să se demonstreze după aceasta că Filosofia, pentru dezvoltarea deplină a conștiinței, urcând până la limitele cele mai extreme ale gândirii, străduindu-se spre definiții juridice în conceptele noastre, prin necesitate intră în domeniul conjecturii?

40. Cu toate acestea, chiar și în ultima mișcare a gândurilor, este încă atâta timp cât gândul face o tranziție, de exemplu, de la accidental la necondiționat; atâta timp cât ai făcut această tranziție, mă mulțumesc cu acest singur succes, o simplă cerere pentru o constantă sau normală - nu există întuneric mare. Realitatea condiționalului nu lasă îndoieli cu privire la necesitatea necondiționului. Dacă Filosofia s-ar putea opri la un șapte tranziție-li, sau cerință: concluziile sale ar putea avea întotdeauna un grad considerabil de claritate, dar în strădania ei vie pentru înțelegerea deplină a ființelor, ea nu poate fi mulțumită de succesul menționat. În străduința de a conduce gândurile speculative până la ultimele lor limite, Filosofia intră în mod necesar și discret într-un tărâm întunecat. Pentru ce mai mult decât o singură ghicire, os-



Cât de curând, pentru a ne completa cunoștințele, dorește mintea să afirme realitatea decisivă și să determine însăși natura acelui necondiționat, să dezvolte acea constantă, să exprime clar acel normal, a cărui nevoie a devenit de netăgăduit? — Dacă deja pentru a explica volumele particulare de ființe, suntem forțați să recurgem la presupuneri, sau presupuneri, așa se întâmplă în Fizică: de ce să recurgem la acest mijloc în Metafizică, când vrem să explicăm suficient existența misterioasă a intreaga lume. Viața întregii lumi este, desigur, un mister nu mai puțin decât originea secretă a multor fenomene fizice, potrivite unui gen cunoscut.

41. Cine își amintește ce pregătiri sunt necesare pentru a face o presupunere solidă și Fizicul: va fi ușor de acord că precauția cu care

trebuie făcute presupunerile metafizice ar trebui întărită și mai mult. Se știe că însăși presupunerile fizice se apropie de adevăr doar atunci când numărul de experimente sau trecute, conform cărora



Cu toate acestea, ele sunt compilate, mai extinse, iar observarea lor este mai precisă, într-un cuvânt, atunci când fenomenele cele mai clarificate prin presupunere sunt cunoscute a fi cu mai multe fețe, perfecte. După aceasta, este clar ce dificultăţi trebuie să întâmpine Fizica, sau Istoria, în a face presupuneri.Gândul pe care ni-l formăm singuri cu scopul îndepărtat de a clarifica o serie de fenomene nu poate fi clar la începutul educaţiei noastre; desigur, scopul pentru care îl inventăm este clar, dar încă nu există lumină în sufletul înfățișării pe care gândul însuși trebuie să o ia pentru a deveni capul unui ansamblu divers de fenomene sau evenimente. Această înfățișare, pe care trebuie să o aibă un gând pentru a servi la explicarea a ceea ce se presupune, se lămurește încetul cu încetul în mintea noastră doar prin faptul că noi, ca artist, având stabilit ideea în prima ei bază neterminată, procesăm aialo. încetul cu încetul sub obiectele de explicat. - Deși această lucrare, geniul știe să scurteze, iar talentul să îndure cu răbdare puțin probabilă: totul, totuși, este doar o cunoaștere completă și adevărată a unor fenomene particulare, compilată după observații și considerații, ajută la dezvoltarea



înflorirea vederii corecte pe baza acestei manifestări interioare.

42.  Este exact la fel și în Metafizică, este deja necesar să înțelegi mult mai clar natura condiționalului, care ți-a servit ca trecere la necondiționat, pentru a spune cu deplină convingere și cu toată claritatea raționalului. constiinta: - exista Dumnezeu; astfel acționează El în lume, așa este ființa Lui. - Desigur, în cazul în care formarea și clarificarea gândirii despre natură depindea în mod autoexistent numai de acțiunea puterilor noastre mentale, fără a raporta această acțiune la viața independentă a naturii, ar fi posibil să se finalizeze rapid munca de formând un gând care completează înțelegerea bitului: - totuși și în acest caz, din moment ce nimeni nu se poate lăuda cu dezvoltarea perfectă a puterilor înțelegerii sale, cu înțelegerea esenței Supremului și a relației Lui cu lumea ar putea rămâne mult timp slabă. Dar, cum să nu fii de acord că, în starea de spirit actuală a forțelor noastre raționale, clarificarea ideii de ființă supremă din forțele mai multor minți, ci este pregătită și completată prin cunoașterea fenomenelor? a însăși existenței,



în care Ființa Primordială își manifestă puterea: atunci în mod firesc, trebuie deja o cunoaștere prealabilă a naturii exterioare, iar

cunoașterea, pe cât posibil, cea mai corectă, pentru a se înălța la înțelegerea modului în care este viața. turnat în ea de la Sinele existent. Deci, cu cât miezul gândurilor noastre este mai perfectă și cu atât cunoștințele noastre despre fenomenele naturii sunt mai corecte: atunci dezvoltarea gândirii despre Ființa Primordială va fi mai perfectă.

După aceasta, nu trebuie decât să aruncăm o privire asupra totalității săracei noastre cunoștințe și să comparăm cu ea volumul întregului univers: și toată imensitatea Ființei Supreme este revelată de casia însăși, toată incomprehensibilitatea stăpânirii Sale în natura este prezentată cu toată claritatea. Nu este nevoie să explicăm că ideea de auto-sustenabilitate este formulată pentru a clarifica viața universului în toate privințele posibile. În acest scop, acest gând ar trebui, de asemenea, format în toate privințele posibile și, în consecință, ar fi necesar să se cuprindă în prealabil toate relațiile naturii însăși pentru a dezvolta acea idee înaltă prin ele. - Dar acum descălecă: care dintre muritori



te-ai putea lăuda vreodată cu o cunoaștere similară a părții exterioare a naturii? – Cunoașterea tuturor noilor care există pentru un spirit finit este o chestiune infinită. Dacă, totuși, nimeni nu se poate lăuda cu o înțelegere clară și cu fenomene particulare ale naturii: atunci cu atât mai mult este revărsarea gândirii, compusă din puterea minții noastre despre subiecte precum: relația Divinului cu lumea; natura interioară a acestei Ființe Supreme și, în general, toate obiectele de mai sus, ar trebui să fie clasificate printre ideile întunericului, să rămână mult timp într-o serie de presupuneri, până când o mai mare clarificare a întregii noastre conștiințe le va traduce, fie într-un serie de adevăruri pure, sau erori evidente, cl. § 48.

Trecerea conjecturilor filozofice într-o serie de adevăruri reale.

44. Se vede deja după aceasta că, considerând explicaţiile speculative ale naturii în prima lor formă drept conjecturi, nu afirmăm că aceste ghicitori sunt doar un lux al imaginaţiei noastre şi nu ar putea fi deloc adevăruri. - O stare mizerabilă ar fi starea unei persoane, dacă, cu acea dorință puternică pentru o viziune terminată



a fost condamnat să se mulţumească cu simple presupuneri. Dimpotrivă, experiența confirmă, iar în prezentarea de mai sus s-a putut observa că aceste speculații pot trece într-o serie de adevăruri de încredere. Această tranziție, atât de comună în conjecturile fizice, este complet firească în conjecturile metafizice. –

Dacă ideea este solidă că spiritul nostru a primit o astfel de dispoziție, conform căreia poate reproduce cu fidelitate în sine punctele de vedere ale naturii și, conform conceptelor sale, să

acționeze cu succes asupra obiectelor din jurul său - atunci în mod natural în mintea noastră poate exista să nu fie o predispoziție la o viziune corectă a universului. Și numai asta ne face deja în ghicire, la care recurgem involuntar, sau trecem, pentru a bănui ceva adevărat. Dar fidelitatea acestor divinații se bazează pe mai mult de șapte temeiuri comune. Numai din acest motiv, orice divinație poate face doar pretenții de certitudine și nu ar trebui respinsă fără o investigație atentă.

Fidelitatea presupunerilor, sau a presupunerilor speculative, se bazează pe imaginea finală



unele pe acordul lor cu experiența, pe deplina lor suficiență de a explica acele fenomene, pentru clarificarea cărora au fost inventate. - Pe baza acestui acord - tot atâtea concepții fizice, care la început au fost doar conjecturi, sunt ulterior recunoscute ca adevăruri: deci unele gânduri contemplative filosofice pot trece într-o serie de adevăruri în domeniul de încredere, cl. § o 9.

-15. Se știe cum se afirmă adevărul ipotezelor Fizicului. Fidelitatea lor devine incontestabilă pentru noi doar atunci când 1) explică cu uşurinţă, fără exagerare, fără noi presupuneri, toate modificările unui set cunoscut de evenimente; când pentru această explicație se dovedește a fi insuficientă, sau nu atât de suficientă, toate celelalte presupuneri inventate în scopul lunii iunie; și 5) când în sfârșit vom cunoaște toate manifestările care ar trebui să vină de la presupusa putere, sau toate evenimentele care se adaugă să apară într-o anumită condiție. Fiecare presupunere, fiecare gând superior inventat pentru a clarifica o totalitate cunoscută de fenomene, nu mai este acum presupusă.



poziție și devine pentru noi un adevăr neîndoielnic, de îndată ce satisface toate aceste cerințe. - Se poate spune cu siguranță: multe dintre cele prezentate acum în Fizică sub forma unui adevăr decisiv, în forma sa inițială, nu au fost decât o presupunere. Orice viziune asupra cauzelor și originii fenomenelor cunoscute, la început a fost doar o presupunere a unui observator strălucit al naturii, ulterior, fiind confirmată de multe experimente ale acestui observator sau altora și fiind în acord cu alte fenomene, a trecut într-un serie de adevăruri. Printre astfel de adevăruri se numără, de exemplu, presiunea aerului, circulația pământului în jurul soarelui, unitatea celor trei motori fizici principali (agens), confirmată de ultimele descoperiri ale lui Faraday și așa mai departe. Cine dintre oamenii educați privește acum mai mult aceste adevăruri fizice reale cu aceeași neîncredere cu care acceptă de obicei și ar trebui să accepte orice presupunere? –

46. Exact aceeași exaltare într-un șir de adevăruri, cu care viața se termină

prevederile Fizicei, sa întâmplat și se poate întâmpla cu unele presupuneri FILOZOFICE.

Spunem: cu unele presupuneri, pentru că nu toate ipotezele fizice erau justificate; iar arhivele Cercetărilor Fizice sunt bogate în presupuneri uitate și nemai amintite în starea îmbunătățită a științei. Cu atât mai mult acest lucru poate și trebuie adăugat în cercetarea filozofică: pentru că în Metafizică este atât mai ușor, cât și mai firesc să te retragi din viața reală a naturii decât în Fizică. Cât de mult în experimentele fizice în formarea de presupuneri, se pare, natura însăși ghidează o persoană; cât de mult aici îi este adesea ușor să restaureze fenomenele trecute și să forțeze natura să înceapă din nou procesul schimbărilor ei: atât de mult în speculațiile metafizice omul este lăsat singur; aluziile pe care le dă natura devin mai slabe aici; ea ne lasă abia la jumătatea drumului spre înțelegerea ei. Stâns la jumătatea drumului cu un dor firesc de distanță, un om de necesitate se predă deja



îndrumarea minții: dar această îndrumare nu ne călăuzește întotdeauna pe calea indicată de natură. Adesea mintea, neavând timp să se ridice suficient pentru a-și forma o viziune corectă asupra întregii Naturi, aplică idei, desprinse în grabă din anumite fenomene, la întreaga masă a existenței. Desigur, rodul unei astfel de aplicații este o neînțelegere a naturii; presupunerile de acest fel vor rămâne întotdeauna în seria semi-adevărurilor.

47. Acum, deși oamenilor înclinați spre contemplare le poate părea că Natura, cu învelișul ei exterior, nu face decât să întârzie gândirea în efortul său pentru experiența superioară, mai înaltă; că în Metafizică, întrucât nu există o astfel de întârziere, gândirea poate acţiona mai liber, poate înţelege adevărul mai uşor. Dar, pentru a aprecia pe deplin o astfel de opinie, trebuie doar să ne amintim că gândirea noastră în înțelegerea naturii, fără nicio îndrumare, nu numai că nu se înțelege, dar pi nu poate face (pentru că își dezvoltă propriile forțe, doar trezirea prin acțiunea Naturii); că întârzierea menționată mai departe nu trebuie venerată atât ca oprire, ci ca instrucție



un indiciu, nu prea grăbit pentru a te elibera de sub îndrumarea necesară și întotdeauna necesară a mamei Natură. Desigur, dacă ideile noastre nu ar avea scopul de a clarifica ceea ce există pentru noi: propria noastră creativitate ar putea, după cum am observat deja, să creeze lucrări perfecte. Este imposibil să avem succese atât de rapide și înalte când este o lege pentru Filosofie (cum ar trebui să fie)

apropierea în definiții de natura însăși. În acest caz, doar o înțelegere mai extinsă și mai corectă a fenomenelor particulare și a diferitelor aspecte ale naturii ar trebui să ne conducă la cea mai sigură presupunere despre viața ei interioară. Astfel, deși atunci când se elaborează ipoteze filozofice, acele mici experimente fragmentare asupra fenomenelor naturii nu sunt necesare: pentru volumele în care este luată natura și la care se extinde presupunerea, este mult mai extins - și în funcție de această îndepărtare de trecutul (compus din Fapte) și ușurința cu care pot fi oferite și discutate conjecturile trebuie moderate cât mai mult posibil. - cea mai mare încredere



uneori își treceau limitele până la minte.

48. Cu toată aparenta separare de experiență (cf. § 46), mintea umană a reușit să exprime câteva astfel de gânduri care au dreptul la încrederea noastră deplină și pot fi considerate adevăruri complete. Iar simțul general preia și folosește deja multe gânduri în această demnitate: iar cercetarea filozofică poate, pentru unii dintre ele, să dobândească toată semnificația lor. „Să trecem la experiență, aceasta confirmă într-adevăr că unele gânduri, care, conform interpretării corecte a naturii înțelegerii noastre, ar trebui să aibă inițial aspectul unor simple presupuneri, sunt folosite în societate complet sub formă de adevăruri. Aceasta este, de exemplu, certitudinea în nemurirea omului. - Orice dă o asemenea greutate și semnificație reprezentărilor de acest fel: ea. Cu ele s-a întâmplat același lucru care s-a întâmplat cu cele cinci presupuneri fizice pe care le-am menționat mai sus, adică primul fel este uitat.



și asimilate de sensul general, se pot distinge cu ușurință gânduri mai degrabă speculative, care și-au pierdut deja forma presupunerilor, sau conjecturilor. Simțul general le folosește deja sub formă de adevăruri, însă, nu pentru că oamenii cu o conștiință clară sunt convinși de fidelitatea lor, ci, în final, din cauza necesității (și, trebuie spus, destul de tangibilă pentru generalul). sens) că în multe cazuri o persoană ar fi trebuit să se piardă fără ele; pentru că, să adăugăm mai departe, că deja suntem familiarizați cu multe dintre ele prin credință, că din repetarea constantă, din folosirea zilnică, și-au pierdut obscuritatea pentru noi.

L9. Cum ar trebui să se ocupe un filosof cu gânduri de acest fel? Această întrebare poate avea o semnificație practică, să o eliminăm înainte de timp. — În primul rând, ne rugăm să spunem că nu într-o formă atât de finită gândurile speculative, și deja sfințite de încrederea comună, pot apărea înaintea științei atunci când se angajează să separe irevocabil adevărat de conjectura doar; când vrea să primească adevărul în toată puritatea lui și să ardă prin materialele folosite - T

pentru a scoate aur curat din ele. Filosoful nu poate accepta aceste gânduri în forma în care cei needucați în gândire le acceptă prin simpla credință. – Ele trebuie să apară înaintea lui în toată puritatea originii lor. Dar aceasta nu-i împiedică pe ei, în și în ochii Filosofului, să ajungă și ei printre adevăruri, așa cum sunt puse printre ele prin uzul comun.

50. Scopul Filosofilor nu este distrugerea adevărului, ci căutarea și purificarea lui. - Ca un explorator natural poate repeta din nou aceleași experimente, pe baza cărora presiunea aerului este acceptată, și poate căuta noi dovezi pentru acest fenomen natural, fără a face această violență a adevărului în sine și a încrederii generale în el: deci, Filosoful poate analiza temeiurile pe care speculațiile cunoscute sunt expuse sau recunoscute ca adevărate și să caute noi dovezi pentru aceste speculații, fără a slăbi prin aceasta însuși adevărul lor.Cu propriile sale acțiuni, el, ca un Chimist, nu se întoarce decât la starea primitivă. multe care au dispărut de mult din el și abia purtau urme ale originii sale. - Și nu complet



să se teamă că în felul acesta Filosoful, parcă, va lipsi adevărul de sprijinul său. Dimpotrivă, el caută aceste sprijinuri pentru ea.

Filosoful caută convingere în adevăr, lămurită, solidă. Adevărul îi este prea drag pentru ca el să-l respingă fără considerație. Apoi, așa cum o persoană nemulțumită educată este gata să recunoască drept adevărat fiecare gând exprimat cu orice fel de autoritate, el se mulțumește cu cele mai ridicole și nesatisfăcătoare explicații ale vieții naturii: Filosoful vrea să dobândească o demnitate decentă pentru fiecare gând. , și să recunoască explicațiile vieții universului ca fiind de încredere doar pe acelea care rezistă testului strict al minții discriminatoare și chiar neîncrezătoare. Dorind doar să arunce o lumină nouă asupra adevărului, Filosoful caută relația unei anumite judecăți cu alte gânduri, dovezile pe care se bazează, gândurile a căror corectitudine le presupune. Dacă în felul acesta multe lucruri devin o sarcină pentru el, de care simțul obișnuit nu s-a îndoit niciodată; dacă în felul acesta multe gânduri, pe care simţul obişnuit le ia cu toată convingerea



bani, în ochii lui își pierd înfățișarea de fidelitate apodictică: este doar pentru o vreme, până când îi demonstrează dreptul de a avea încredere.

51. Filosoful, nu ca dușman al adevărului, ci ca un campion al purității și fermității sale, coboară până la ultimele fundamente ale

înțelegerii noastre, urmărește gândurile cele mai înalte de la originea lor obscura până la o prezentare clară în sisteme, se intensifică la prezentaţi-le într-o dezvoltare mai corectă. Fără a acorda prioritate vreunei opinii, el reflectă asupra demnității tuturor gândurilor create în rasa umană de puterea imaginației de a explica viața ființelor, analizează trecutul sau complexitatea, necesitatea și naturalețea fiecăreia și relația sa cu evenimentele. . Asa de. arr. reluând în sine, cu toată neîncrederea lui, trecerea gândurilor înalte de la aspirația instabilă la convingerea vie, Filosoful mai mult sau mai puțin întotdeauna poate, să spunem chiar, trebuie să afle: ce demnitate poate fi asimilată fiecărui gând speculativ cu toată corectitudinea.

În felul acesta se poate întâmpla, așa cum se întâmplă adesea, ca un Filosof să trebuiască



va recunoaște ca fără îndoială adevărată chiar aceeași idee, care inițial avea doar o aparență conjecturală; – și o recunoaște cu o conștiință clarificată, cu o convingere deschisă. În acest fel, chiar și o presupunere în mintea unei persoane simple și reflexive poate trece într-o serie de adevăruri; Căci Filosoful constată că, în anumite condiții, gândurile conjecturale îndepărtate trebuie recunoscute ca adevărate ca și alte convingeri vii ale conștiinței noastre.

Metoda trecerii amintite a presupunerilor filozofice într-o serie de adevăruri.

52-) Temeiuri suficiente pentru această recunoaștere, sau condițiile ei, așa cum am spus mai înainte, Filosoful găsește într-o comparație a gândurilor care sunt cu adevărat conjecturale, sau plasate înaintea timpului într-o serie de presupuneri - cu viața reală. Într-adevăr, de ce urcăm la acele noțiuni experimentale atunci când luăm în considerare viața universului, dacă nu din același motiv pentru care de obicei facem toate presupunerile în Fizică? adică pentru explicație



natura, ca totalitate cunoscută de fenomene (cl. § DO și 41). În acest scop, căutăm legile evenimentelor care au loc în el și ajungem la conceptul corect al forțelor care acționează în el, al vieții revărsate peste el. Acum, în conformitate cu această unitate de scop, la care ne străduim în cercetări de acest gen sau altul, după asemănarea metodelor pe care le folosim pentru a atinge acest scop și a metodei de îmbunătățire a succesului nostru, același lucru se poate învăța: - compararea presupunerilor speculative cu life langli. A recunoaște orice gând ca fiind adevărat fără această comparație, cu suficientă circumspecție făcută, ar însemna a merge împotriva propriei sarcini: a-și lămuri conștiința, - sarcină pe care Filosoful trebuie să o stabilească în secret sau în mod deschis la începutul cercetării sale.
—

55. Convergența gândurilor eterogene sau omogene servește întotdeauna mai mult sau mai puțin la clarificarea lor. Cel mai obscur și de neînțeles este în curând clarificat în minte prin abordarea noastră față de ceea ce este evident. II, în general, se poate spune: toate gândurile sunt de obicei nu numai clarificate, ci și confirmă



cu apropiere, ca prin contact unul cu celălalt; - diferenta este doar in aceea, timo contact este intr-un caz mai apropiat, in celalalt distant * nu. Într-un caz, o anumită reprezentare sau eveniment este complet apariție la volumul gândirii superioare, ca și cum ar fi conținut în el; în alta, două gânduri se cono stavllctsl unul cu celălalt, pentru a judeca dacă unul poate fi acceptat în timp ce celălalt este real, dacă stau împreună (*) Dar gândurile celor mai înalte, care sunt inventate pentru a explica o serie vastă. a evenimentelor, nu poate fi lămurită altfel decât printr-o comparație cu o serie cunoscută de fenomene - a compara presupusul cu adevăratul cunoscut.

54.  Gânduri filozofice superioare inventate pentru a explica vastul binecunoscut

( ' ) Drapah of Logic., pe care sper să o dau și eu cu timpul, am încercat să expun acest scop și formare a silogismelor mai clar decât am găsit în logica obișnuită. Sfat-Pat.



volume de evenimente, nu pot fi altfel clarificate și confirmate, ca în acest ultim mod. - Aceasta se face în așa fel încât gândul format în speculație să fie pus în concordanță cu cea mai cotidiană realitate și se întreabă: gândul corespunde strict vieții filozofice a realului. Se investighează dacă totul în viața reală sta și trăiește așa cum ar trebui să stea și să trăiască, dacă ar fi fost într-adevăr construit după o idee inventată; Gândul creat se traduce și mai ușor se traduce în toate acele evenimente și fenomene, pe care le cunoaștem în realitate într-o totalitate cunoscută de Fenomene? Dezacordul formei pe care o ia realitatea, supusa actiunii unei idei inventate, cu forma pe care aceasta o are, traiind sub actiunea propriilor idei, este semn sigur si decisiv ca ideea, formata de pampus, are nematurat la acea idee care animă şi pătrunde natura.

O astfel de comparație este singura posibilă și, în același timp, complet de încredere



un mod nou și sigur de a ne verifica speculațiile. - Adevărat, în această comparație se iau aceleași gânduri, în comparație cu aceleași

fenomene, care au fost traduse inițial în reprezentări contemplative: dar intervine și un element nou: o cunoaștere mai aprofundată a realului cu distincție în munca mentală, cu neîncredere față de impulsurile imaginației tale. Cu aceste precauții, o nouă revizuire este costisitoare. Dar acordul care se dezvăluie prin această comparație cu realitatea însăși are un efect atât de puternic asupra minții noastre, încât ne obligă să acceptăm ceea ce s-a ghicit până acum ca fiind adevărata realitate. — Această metodă de verificare a speculațiilor a fost admisă în secret sau în mod explicit de toți filozofii. Căci toți Filosofii au încercat întotdeauna să-și aplice învățătura vieții și să o aducă în armonie cu viața reală. Iar influența oricărei filozofii doar a crescut și s-a intensificat puțin, din moment ce, să zicem, a fost capabilă să se încadreze în cadrul realității sau să o pedepsească cu pricepere cu Forma ei. —



Perfecțiunea viziunii accesibilă Filosofiei; ilegalitatea cercetării ei J și obținerea adevărului pentru Filosof.

55. Din ceea ce am spus despre necesitatea presupunerilor în Filosofie și despre trecerea lor într-o serie de adevăruri, se poate vedea destul de clar gradul de adevăr accesibil nouă în Filosofie, sau se poate judeca și perfecțiunea la care putem urcă în materie de înţelegere.natura. „Tocmai, deși opiniile noastre mentale despre viața universului pot fi considerate conjecturi: ele nu pot rămâne întotdeauna la o valoare nedeterminată. Nu. Comparându-le cu viața reală, suntem întotdeauna forțați în cele din urmă să le recunoaștem drept vederi corecte asupra naturii sau invenții deșarte ale imaginației noastre. Asa de. arr. pentru căutătorii de Filozofi există o ocazie completă de a aborda adevărul, examinat obiectiv: - numai că această posibilitate nu trebuie transformată, așa cum se întâmplă adesea, în contemplare mentală clară. specificat-



Prin aceste metode nu vom putea niciodată să ducem la bun sfârşit lucrarea cunoaşterii noastre, să urcăm la cunoaştere în sensul strict al contemplativului. Cercetările noastre în problema înțelegerii naturii nu pot fi niciodată finalizate: deși multe lucruri adevărate ne pot fi cunoscute și au fost clarificate de multă vreme de către filozofi.

56. De fapt, s-ar părea că în acest fel o persoană ar putea să înțeleagă pe deplin adevărul, să ducă la bun sfârșit lucrarea cunoașterii sale. Dar nu așa se găsește la o examinare strictă. Acea desăvârșire, după toate considerațiile, putea fi așteptată numai atunci când, din prima dată, am putea dobândi un gând adevărat care să clarifice suficient ce este, sau am putea discerne clar și viu viața naturii și nu mai aveam nevoia să ne străduim. pentru cea mai înaltă dezvoltare a cunoștințelor noastre. Dacă comparăm acest gând cu ființa reală și prin aceasta ne convingem de adevărul lui, am intra calm în

viață cu conștiința ei. Nu este așa în experiență. — Simplul fapt că o persoană nu cade brusc în acest gând este destul de adevărat, nu <- cunoaște brusc măsura în care gândurile și judecățile ar trebui să fie afirmate; - pune-ne pe noi



este foarte importantă distanța față de adevăr, distanță pe care Filosofia însăși nu o poate distruge, ci doar o scurtează. O anumită neclaritate a granițelor pe care o persoană ar trebui să le stabilească pentru investigațiile sale ne desparte și mai mult cu speranța unui acord complet, universal, asupra adevărului gândurilor cunoscute. Se știe cât de încrezători sunt oamenii în ei înșiși, cât de încăpățânați sunt în gândurile pe care le-au creat, dar și duși. Nu de puține ori, filozofii, care au creat o gândire speculativă și, ducând-o pe deplin, punându-se în contradicție cu viața reală, sunt mai susceptibili să fie de acord să pună la îndoială fidelitatea conștiinței noastre obișnuite și generale decât să se despartă de gândurile elastice, produsul a lor fantezie vie i. „Și încă nu ne vom plânge de asta. În domeniul speculației, sau al cercetării, ar trebui să fii tolerant până la minciuni și neghine (probabil că este imposibil să faci fără ele; dacă doar o privire sau un act privat în general nu are un efect mare, direct distructiv.



Să evidențiem o altă împrejurare, care ar trebui să se împace cu sârguința firească Filozofilor - oameni care se grăbesc să facă orice, lăudându-se cu o înțelegere deplină a adevărului. Acesta este un fel de cercetare speculativă ilegitimă, cu toate succesele pe care Filosofii le pot și le fac în descoperirea și clarificarea adevărului, pentru a nu descoperi că gândirea presupusă este destul și suficient explicată și ceea ce rămâne încă neexplicat. Din cele de mai sus se mai poate observa că, cu cât evenimentele sau fenomenele sunt explicate mai mult și mai ușor printr-un gând inventat, cu atât prezumția sa crește. - Dar aici-mo și nodul explorării este legat din nou. Este lesne de observat că pentru completitudine și rigoare în compararea ipotezei cu realul, a fost necesar ca seria de evenimente reale explicate de gândul format să fie completată; - atunci întregul trecut (thalsacliliclie) ar contribui la educația perfectă a noi-



dacă ar fi explicativ, iar însăși compararea acestui gând ar putea fi o chestiune finalizată decisiv. Dar cine nu știe că în experiență această serie de evenimente actuale, pentru clarificarea cărora este inventată prima gândire filozofică, nu se termină niciodată și pentru mult timp, .probabil, nu se va termina? Este clar că pentru aceasta și fidelitatea unui gând inventat nu poți fi imaginea finală, doar tăiată, dovedită; - și asta urmează. judecând strict, pentru o persoană, munca

unei astfel de comparații este neterminată și, în același timp, un autobuz complet clar este inaccesibil.

57. Acum, deși nu am putea trăi fără adevăr și pentru a-l primi, așteptăm o inducție completă, completă (inducilo), folosim ceea ce ne aduc abilitățile noastre limitate și asimilăm ca adevăr imuabil ceea ce are cel mai mult. pe cont propriu.de partea probabilităţii: dar în acest fel numai adevărul este asimilat, iar verificarea lui nu se încheie. Este adevărat că nu de puține ori divinăm adevărul chiar și fără îndrumare completă; este adevărat că numărul de Fapte pentru explicarea vieții lumii, pe care le avem, este deja destul de semnificativ în comparație



- til - negări cu numărul care ar fi necesar pentru a respinge presupunerea cu care venim în cursul actual al dezvoltării universului: totuși, confirmarea adevărului, ca hotărâtor de către noi, nu se face aici, așa cum se face în dovezi logic riguroase (*).

Să fim chiar de acord că presupunerile, care și-au confirmat acum corectitudinea, nu vor face decât să o confirme din ce în ce mai mult în următoarea dezvoltare a universului. Să cedem că adevărul unui gând nu depinde de fapt de un număr mai mare sau mai mic de Fapte care îl confirmă, ci de aceasta depinde doar convingerea noastră în el; și că presupusul gând urmat poate fi recunoscut în mod inconfundabil ca fiind adevărat chiar și cu un număr mic de Fapte, că în cele din urmă speranțele noastre de a înțelege viața universului prin presupuneri sunt complet solide: toată rigoarea gândirii cere - nu trece brusc speculațiile tale filozofice ca adevăruri imuabile și deciziile tale de aroganță -

(') Cum adevărurile celor mai înalte, și nu pe deplin dovedite, le putem accepta cu toată convingerea, vom vedea.    etc. Pat.





de mult timp încă să fie considerate presupuneri.— Sunt inevitabile; să spunem chiar, unele dintre ele sunt adevărate, pentru că țin în spate câmpul de luptă după o lungă luptă cu alte presupuneri de origine asemănătoare: dar adevărate numai pentru cei care nu cunosc toate cerințele științei riguroase; iar treaba Filosofului este să clarifice neîncetat adevărul lor. El știe cât de des greșim în cazurile cele mai clare și aparent cele mai evidente. Nu ignoră cât de lent să tragă concluzii în cercetarea educațională; cum, în verificarea unei presupuneri binecunoscute, este posibil, chiar și după ce aceasta s-a dovedit a fi suficientă, să ne temem că o nouă presupunere, la fel de suficientă, nu va apărea din nou; și - acordul aparent al asumării confidentului cu realitatea nu este rodul unei viziuni incorecte asupra realului însuși?

Desigur, dacă cunoștințele umane nu ar crește constant sau dacă ar înceta brusc să se îmbunătățească: atunci fiecare dintre noi, așezat

sau oprindu-se la un anumit grad de perspicacitate, ar rămâne mereu pe ea, nu ar ști sau ar uita nevoia.



Dacă vrei cercetare, nu te-ai putea întreba despre fundamentele unei anumite convingeri: atunci scopul Filosofiei ar fi la îndemână, pregătirea adevăratului. Dar omul este într-o stare de mișcare; abilitățile sale sunt în stare de dezvoltare; În funcție de această dezvoltare, și odată cu ea, efortul pentru o mai mare acuratețe în gânduri, pentru o mai mare claritate, crește și viziunea. Ridicându-se cu un pas mai sus în dezvoltarea sa mentală, o persoană își ridică deja întrebări noi, vede deschis în fața sa un nou și mereu vast domeniu de cercetare. Nu de puţine ori obosit de cercetările sale, ar fi fost gata să le termine: dar nu trebuie decât să se împrospăteze cu liniştea puterii sale; și-i reînvie din nou vigoarea. Chiar și activitatea rațională, slăbită într-unul dintre noi cu o scădere a puterii, se trezește, ca și cum ar învia cu o nouă prospețime în celălalt indivizibil. Astfel, seminția filozofilor, și fiecare Filosof în special, sunt, parcă, martiri involuntari ai setei umane de adevăr. Pentru ei, parcă, nu există adevăr: căci sunt ocupați cu unul și fără întrerupere.





ryvnym caută-l (alții folosesc acest adevăr pentru asta). Filosoful a fost primul care a prevăzut adevărul, care l-a înțeles; dar el nu se bucură de conștiința ei, ocupat să o confirme și să o clarifice, să se încadreze într-un șir de gânduri, să o îmbine cu ceilalți, o dezvoltare nesfârșită.

58. Cu toate acestea, el nu este condamnat pentru totdeauna de geniul său la această stare de căutare neîntreruptă; sunt și momente de odihnă pentru el, când coboară din sfera lui înaltă în viața vieții. Aici el nu mai poate să-și urmărească respectul neîncetat către o claritate mai mare, ideală a înțelegerii. Idealul adevăratului, de neatins pentru el, este aici întotdeauna, în secret sau în mod explicit, presupus a fi atins; El însuși dă deja viață și putere aici prin multe manifestări ale sufletului nostru. Dată din fire nevoia de a acționa, oamenii nu pot face un pas fără a-și asuma acel ideal, dar cel puțin realizabil. Da, iar cele mai nobile persoane din felul nostru și-au exprimat prea ferm în cuvintele și faptele lor încrederea în adevărurile cerești, astfel încât și cei mai înalți să se îndoiască de ele, nu





atât de generos înzestrat cu darurile naturii și, prin urmare, lăsat la îndrumarea altora. — Intrând astfel în fața celor care nu au lucrat, ci au intrat în lucrarea altora, posesori ai adevărului, Filosoful împărtășește și credința comună în adevărurile cunoscute, mai mult sau

mai puțin înalte și adevărate, — până la noua sa despărțire. , în culmile muntoase ale speculației.—În general, în Filosofie pentru că este suficient să distingem persoana și prospectorul de judecata corectă despre el. Ca prospector, el va fi mereu ocupat cu munca nesfârșită de dezvoltare a adevărului, cu o clarificare din ce în ce mai mare a conceptelor de natură; ca om, el va asimila întotdeauna anumite noțiuni generale ca fiind imuabile.

59. Și nu există altă cale de a atinge adevăratul; putem, prin încredere, să acceptăm ceva ca fiind adevărat: dar putem ajunge la adevărat și prin cercetare completă. Fără a ne lansa într-o confirmare a acestui adevăr, care aparține gnoseologiei, noi, din punct de vedere al sensului general, putem spune cu îndrăzneală că cum.toți oamenii în gândurile lor despre acțiunile și fenomenele naturii reușesc să





sunt cu totul adevărate: deci Filosoful nu poate, în explicațiile sale despre lucruri, să nu cadă în idei corecte. Este imposibil de imaginat; niciun scepticism nu va reuși să convingă sau să demonstreze în mod convingător că toate speculațiile noastre, în special cele corect formate sub îndrumarea experienței, nu sunt altceva decât înșelăciune. Acea credință, și credință dreaptă, pe care gândurile noastre exprimă uneori îndeaproape ființa naturii, trebuie să o împărtășească și Filosoful, cu singura diferență că el, având mai mult exercițiu de gândire și având ocazia să sesizeze mai mult abaterile conceptelor noastre de la natura, poate avea mai puțină încredere în sine. Dar, declarând pretenții mai mari la fidelitatea cunoașterii, și asumând mai puțin adevărul în întregul cerc al înțelegerii sale, Filosoful nu poate, în cercetările sale, să nu ajungă la ideea că îndoielile și neîncrederea în cunoașterea sa nu pot fi întinse la infinit, fără a infirma. raționalitatea lui; că există momente suficiente pentru a indica când acționăm în conformitate cu poziția noastră normală; că, dacă este posibil să infirmăm corectitudinea multor dintre conceptele noastre, atunci nu este posibil





infirma-le pe toate. Pe lângă acele indicii asupra adevărului cunoașterii noastre, pe care le-am indicat deja (vezi cf. 48 și § 50), în conștiința de sine rămâne pentru fiecare un garant incontestabil al adevărului.

60. Și observând inevitabila insuficiență a cunoașterii adevărului, Filosoful nu poate, cel puțin nu trebuie să se considere înstrăinat de adevăr; găsește neîntemeiată ideea că în ideile noastre nu există nimic cu adevărat adevărat. O asemenea opinie s-ar apropia destul de mult de modul de gândire spectacol, de care adevăratul Filosof este departe în străduința sa rațională (besonnen) pentru adevăr. În această luptă pentru adevărul pur și complet, deși este suficient să fii neîncrezător în ideile cuiva: dar în același timp se poate fi prea neîncrezător. Cine ar vrea să ajungă la o asemenea extremă? Filosoful poate afirma cu

îndrăzneală că adevărul incomplet este, de asemenea, adevăr, și pe bună dreptate. Faptul că nu am înțeles pe deplin adevărul cunoscut, că conștiința noastră despre el nu a fost pe deplin clarificată, nu îl împiedică să aibă o oarecare credință.



plângerea în imaginația noastră, nici măcar nu dă gândul că în înțelegerea noastră a subiectului nu ar trebui să existe nici măcar o umbră a adevărului. O parte din adevăr este, de asemenea, adevărată - adevăr, nu este adevărul complet, dar totul este luat din adevăr, iar în dezvoltarea lui poate fi separat de amestecul de fals și clarificat până la puritatea deplină. Acest lucru, să spunem în treacăt, ar trebui de fapt folosit atunci când dorim ca cei nereușiți să se ridice la concepte perfecte și complete pentru a le ridica la idei adevărate. Adevărul trebuie păzit, respectat printre toate impuritățile cu care este acoperit. – Ideea că chiar și adevărul incomplet este tot adevărul poate fi clarificată și mai mult – printr-o privire generală asupra vieții naturii. – Unde este plinătatea în natură. a vieții și a forței în indivizibil și a fenomenelor private? – Nu este orice indivizibil slab; și mai aproape, toată ființa noastră, dacă o privești de la o înălțime ideală, nu este ceva incomplet? Cu toate acestea, totul indivizibil și viața noastră au demnitatea lor deplină. - Desigur, această demnitate nu este demnitatea pe care o are viața în întreaga ei ființă.



svѣ: există totuși demnitatea ființelor care nu s-au îndepărtat de rădăcina lor nobilă, deși s-au despărțit de viața comună, astfel încât veți primi o greutate originară.

61. Cu atât mai mult în încrederea sa că adevărul și experiența trecutului îi sunt accesibile, Filosoful trebuie să fie convins că simțul cel mai general, simplu, aparent acționând fără nicio precauție, exprimă uneori gândurile cele mai înalte la fel de corect ca și cele mai bune. consideraţie strictă, lizibilă.minte educată. Întrebarea este, din ce sursă curge acest adevărat, aparent atât de aproape de simțul simplu? - Aprofundând în acest fenomen, nu găsiți o explicație mai bună decât faptul că în mintea noastră, așa cum am constatat anterior prin considerare, trebuie să existe o predispoziție de a ghici imaginea potrivită - reprezentările și explicațiile naturii. În această previziune (προληψις) este motivul pentru care, fără îndrumare completă, ghicim deja gândul general, înainte de o prezentare clară a dovezilor, credem deja gândul care decurge din ele. —■ După aceasta, fie numai în domeniul gândurilor de lume-explicative şi

au existat idei pentru care nici cele mai intense cercetări nu avuseseră încă timp să prezinte toate argumentele, sau dovezile: totul poate fi acceptat ca adevăruri imuabile și trebuie, de îndată ce vocea noastră interioară le cere irevocabil, de îndată ce acestea sunt atât de strâns legate de tot.sistemul convingerilor noastre încât, respingându-le, ne răsturnăm fericirea directă din toate motivele. - Asa de. arr. deși în înțelegerea lucrurilor în parte - va trebui să ne întindem la infinit; înțelegerea lumii, luată în ansamblu, poate fi realizată destul de curând.

62. Desigur, au existat oameni în neamul nostru, iar acum, poate, vor exista, pe care lipsa de înțelegere a adevărului, ușor compensată, ne-a făcut să ne îndepărtăm de la săraca noastră cunoaștere, pentru a căuta o certitudine mai înaltă: dar așa uitarea naturii umane s-a terminat întotdeauna - fie în sete nesatisfăcută, fie în mulțumire seducătoare. - Adevărul, care este accesibil minții în dezvoltarea ei prezentă, deși nu este complet, totul trebuie respectat, recunoscut în demnitatea lui. trebuie sa



amintiți-vă că o perfecțiune ideală nu poate și nu trebuie întotdeauna apreciată; că, făcând regula contrară acesteia, va fi necesar să te condamni la viață în lume ca într-un pustiu. Doar speculațiile care nu se înțeleg pe deplin pe sine îl pot stabili pe Chacon drept țel al acestui tip de cerințe exagerate.– Când înțelegem natura, fără a traduce pe deplin în noi înșine gândurile lui Dumnezeu, care creează totul, putem totuși să compunem aproximativ în noi înșine apariția realului: numai în completarea acestuia contururile naturii pot și trebuie să lucreze la nesfârșit asupra varietății infinite de indivizibili înzestrați cu o viață comună. –

Prin urmare, strict vorbind, pentru Filosof nu există un adevăr complet; căci în strădiunța sa pentru confirmarea finală a unui anumit gând, el constată că seria de evenimente sau trecute care pot confirma acel gând nu este încheiată, deoarece nu se termină niciodată. Dar există un adevăr neterminat, incomplet, pe care sensul simplu îl acceptă și nu poate decât să îl accepte ca adevăr complet. Filosoful simte această incompletitudine a cunoașterii



nya, simte în sine o chemare de a-l umple, de a lumina adevărul cu o lumină nouă; se intensifică pentru a aduce perfecțiunea înțelegerii la claritatea finală și o aduce doar la temporar și apoi la propriu, nu mai mult.

Gradul de încredere pe care îl poate avea în sistemele filozofice - și o notă preliminară asupra necesității de independență în fabricarea conștiinței de sine filozofice.

65. După aceasta, acel fenomen din domeniul gândirii umane poate fi considerat o neînțelegere semnificativă, atunci când fie celebrul Filosof însuși crede că a dobândit adevărul deplin, fie adepții săi cred că în cele din urmă Filosofia cea mai perfectă a apărut în rasă umană. Înțelegerea adevărului pentru noi nu se va sfârși niciodată, deoarece, în general, orice gând crește în formarea lui și se dezvoltă mai mult sau mai puțin în funcție de aplicarea atenției noastre asupra lui, sau de aplicarea lui la alte obiecte de cunoaștere. Din acest motiv și pentru toate gândurile superioare,



mana de către filozofi de a explica viața universului și desfășurată în sistemele lor în toată dezvoltarea lor, în toate consecințele lor, nu ar trebui privite altfel decât ca presupuneri speculative, mai mult sau mai puțin abil adaptate vieții și care reflectă mai mult sau mai puțin corect. ea în concepte. Am dezvăluit deja originea și formarea gândurilor filozofice superioare; toate acestea, în prima lor formă, sunt presupuneri, sau ghicitoare ale minții, luptă pentru cea mai clară contemplare a celor mai experimentați. Acum, dacă nu toate presupunerile pot fi false: atunci, dimpotrivă, nu toate văile pot fi recunoscute drept adevărate. Multe dintre ele (s-ar putea spune chiar același lucru despre toate) conțin ceva destul de adevărat, dar nu exprimă niciodată întregul adevăr. Oamenii urcă treptat doar la o înțelegere din ce în ce mai mare a adevărului; și nicio speculație nu va putea vreodată să măsoare cu o singură minte (mă refer la privat) întregul volum al ființei și al vieții, să pătrundă cu o singură privire și cel mai adânc, întregul plan al bitului, să descopere contactul misterios al creaturii. cu Creatorul de toate felurile - Dumnezeu.—



64.  Mai ales în cazul nostru, când te hotărăști să faci un sistem al credințelor tale, nu poți accepta nimic fără dovezi, iar toate explicațiile universului trebuie puse pe un rând, chiar și cele adevărate. Când trebuie să dobândești adevărul pur: atunci te poți îndoi de orice, cu excepția propriei tale ființe și conștiință. Și asta cu atât mai mult cu cât pentru a explica universul, filozofii au inventat nu o idee, ci mai multe. Cu această diferență, care este atât de comună și atât de comună în sistemele filozofice, nu se poate ca toate opiniile să fie la fel de adevărate, la fel de demne de probabilitate; oricare gând, în mod natural, are un drept mai mare la credința noastră, se apropie mai mult de adevăr decât alții. Cum se poate ști asta, dacă nu printr-un test strict, supunând mai întâi toate gândurile, adevărate și false, aceleiași revizuiri, plasând totul într-o serie de presupuneri care declară pretențiile a fi adevărate și pot deveni adevăruri! —

Doar o asemenea viziune asupra sistemelor și cunoștințelor altora este compatibilă cu spiritul filosofiei. Fiecare femeie oarbă, sau cedează prea mult

orice credulitate este deplasată în Filosofie. Cercetarea independentă este caracterul distinctiv al cercetării filozofice. Înainte de a dezvălui acest caracter și, prin urmare, de a stabili relația dintre Filosofia însăși cu alte domenii ale înțelegerii umane, să ne clarificăm gândurile cu privire la scopul și succesul cercetării filozofice și să înlăturăm unele temeri și obiecții care ne pot fi prezentate, după explicaţia.natura şi originea gândurilor filozofice superioare.

Scopul cercetării filozofice este îndepărtat, abia realizabil; iar cel mai apropiat rod al acestora este dezvoltarea conștiinței.

65.' Care este, ni se poate spune, scopul și care este rodul cercetării filozofice, când toate speculațiile lui Lyubomudrov nu au alt merit decât meritul presupunerilor, când, cu toată tensiunea, ele nu ne oferă o înțelegere deplină, nu-i conduceți în tărâmul strălucitor al adevărului? Însuși, să spunem ca răspuns la miop, ignoranți, - că poți lucra cu toată zelul pentru un scop îndepărtat.



greu de atins vreodată - tocmai acel obiectiv este de a conduce în tărâmul adevărului, de a oferi o înțelegere matură a ceea ce există. Ne simțim chemați să cunoaștem natura bitnago-ului, oportunitatea de a ne explica propria viață; iar acest lucru este suficient pentru a recunoaște ca fiind adecvat orice fel de cercetare. Chiar dacă aceste investigații nu ne-au condus la consecințe clare: trebuie să ne amintim cu toții că omul nu este o Zeitate; nu-i creează pe credincioși, iar adevărul nu se odihnește în sânul lui. Treaba lui este să caute adevărul, să caute pentru totdeauna; găsește-l, dar nu tot, ci parțial. Să ne supunem structurii ființei noastre și să nu părăsim, tânjind după o perfecțiune disproporționată, soarta noastră, să nu părăsim activitatea care este în comun cu ea. Să ne înălțăm în infinit în înțelegerea adevărului, chiar dacă nu am reușit niciodată să-l înțelegem în compoziția sa parțială! - Contemplarea completă a adevărului este o stare de odihnă; ele pot fi savurate de o singură Zeitate; întreaga creație este chemată la mișcare, este dată doar pentru a se apropia de acea pace; sâmbăta sfântă încă o așteaptă!—



Ajunși în acest câmp comun de înălțare la adevăr, care îi va osândi pe frații care sunt geloși să aline situația muritorilor, să scurteze timpul suspinării lor despre cele veșnice; care va fi îndrăzneț, murmur ingrat pentru a tulbura tăcerea sacră care domnește în jurul umililor căutători ai adevărului; cine îi va învinovăți pe cei neegoisi, pur și simplu, pentru știință, sacrificând dezinteresat zile mai bune și

daruri ale fericirii în căutarea celor necredincioși, a celor îndepărtați, cu uitarea de sine pierzându-se pentru beneficiile societății și bucuriile vieții? „Pace cu tine, recunoștință ție din partea întregii omeniri, lucrător al sfântului adevăr, de o lampă de noapte cufundată în gânduri adânci despre destinul omenirii, despre sărăcia și gloria ei viitoare!” Fie ca visele liniștite ale fericirii nepământene să vă facă privegherea mai ușoară și mai dulce! –

66. Dar efortul nobil al Filosofiei către un scop îndepărtat, greu de atins, dacă nu duce întotdeauna la acesta, aduce apoi un alt rod nu mai puțin semnificativ. - Oameni nu tocmai capabili de gânduri înalte, oameni obișnuiți să respecte



a culege și a aprecia un lucru apropiat, în înțelegerea obiectelor să se mulțumească cu simpla cunoaștere a tuturor manifestărilor lor experimentale, a contribuit Filosofiei un reproș nefondat în căutarea a ceea ce este îndepărtat - în rai și a uitarii a ceea ce este sub picioarele cuiva. , în inutilitate în viața de zi cu zi. Nu e corect. Mintea umană, în zadarnic eforturi de a se ridica la cunoașterea perfectului, reușește să-și dezvolte conștiința de sine umană; și numai această conștiință de sine, reieșită în mod necesar din cercetarea filozofică, este un astfel de fruct care merită secolele de efort ale întregii omeniri. –

Cunoașterea de sine, conștiința de sine este rădăcina umanității; ne leagă de Divin, ne îndrumă dincolo de limitele sensibilului. Ceea ce este conștient de sine în noi, într-un sentiment secret, dar nu mai puțin invincibil, se străduiește mereu să urce la cel mai înalt, nu se poate mulțumi cu nimic inferior, experimentat. Dorim să ne dezvoltăm ființa în direcția ei normală: trebuie să clarificăm cerințele acestei conștiințe de sine. Din această prezentare se vede deja că iată-ne



cunoaștem prin autocunoaștere a ceea ce se înțelege de obicei prin conștiință. Conștiința în manifestarea ei obișnuită este doar un început slab și o reflectare a acelei cunoașteri de sine pe care se sprijină toată măreția naturii noastre. Cu o conștiință de sine dezvoltată, înțelegem dependența și legătura noastră strânsă cu Divinul, semnificația noastră pentru un număr de ființe din jurul nostru și modul de acțiune natural pentru noi. A ridica conștiința obișnuită la această înălțime a conștiinței de sine normale este un scop demn de cele mai obositoare eforturi.

Natura a investit în om diverse aspirații și adesea el acționează, deși după propria înclinație, dar împotriva cerințelor clare ale înțelegerii mature; este ademenit la răscruce de drumuri, ajunge la umilirea a ceea ce este pur uman în noi? Adesea, desigur, o voce secretă se face auzită atunci când suntem gata să ne întoarcem de la calea sfântă a virtuții, căreia îi suntem destinați prin însăși natura noastră: dar nu de puține

ori acționăm împotriva sugestiilor sale pure. Nu este oare din imaturitatea unei conștiințe pur umană? -La 9



această lipsă de respect pentru vocea salutară a conștiinței cuiva, cu acel efect devastator asupra întregii lumi a acțiunilor săvârșite fără autocunoaștere rațională, cu măreția care este imprimată chiar pe fruntea unei persoane care intră în conștiința de sine, puterea sa și scop - cine nu venerează în fața eforturilor, al căror rod inevitabil este cea mai înaltă dezvoltare a conștiinței noastre umane? - Suntem de acord că o persoană nu este întotdeauna destinată să înțeleagă adevărul: ci însuși faptul că el, devotându-se filozoficului cercetare, va fi convins de destinul său de a se înălța la măreția divină a sfințeniei, voi fi sigur că ea însăși structura naturii noastre ne dă speranța de a înțelege din ce în ce mai mult cu înțelegerea gândurilor Divinului, rostite în natură și astfel intrați, parcă, în participarea la misterele Divinului și deveniți un instrument conștient al planurilor și scopurilor Divine - o convingere în aceste adevăruri poate fi comparată suficient cu beneficiile pe care alte lucrări ale oamenilor gânditori. — Dezvăluirea unității noastre cu Ființa Primordială, clarificarea demnului



cusătura ființei noastre, semnificația noastră în această lume și posibilitatea de a perfecționa treptat pe prima, înălțată pe a doua, nu pot decât să aducă roade binecuvântate în viața de zi cu zi.

67. O persoană știe multe, multe concepte și gânduri, după îndrumarea naturii, noi ne compunem, parcă, involuntar și pe nesimțite; Cunoștințele noastre despre forțele forțelor, din experimentele vieții, care ne-au livrat diferitelor relații cu natura și oamenii care ne-au atras atenția, pot crește și mai mult, iar tu poți avea multă forță, și nu să ai rezerva corectă de reprezentare, simte și simte, simte și simte ca.” dorește și - nu să te ridici la o înțelegere clară a ceea ce produce și cum se raportează la ceea ce ar trebui să se întâmple - în interiorul ființei tale. La acest nivel de înțelegere, vedem mulți, foarte mulți în viața obișnuită. Conștiința în acea înălțime normală a perfecțiunii este foarte rară; la el trebuie încă să ne ridicăm. În cea mai mare parte, autocunoașterea noastră spirituală este înăbușită



și este suprimată de educația și dezvoltarea senzualului din noi. Să știe multe, să aplice gelozie în multe cazuri, să ardă cu un sentiment de foc și să nu aibă o conștiință clară a umanității lor - aceasta este mulțimea obișnuită de oameni care nu s-au ridicat la un sentiment clar al înălțimii lor cerești. În cele șapte stări, un om este un animal învățat. Cel mai adesea el acționează conform patimilor, deși cel mai

adesea își închipuie să-i placă lui Dumnezeu însuși - nu are nicio lege pe care să se certe mult timp, să se răzgândească de mai multe ori despre același lucru, astfel încât, după ce a adus gândul în acțiune, el însuși nu se pocăiește, în viața jignitoare – revărsată peste tot. Dacă rareori face lucruri bune, atunci numai sub influența unui lider bun, a unei educații decente, a unei dispoziții fericite a inimii. - Nu vă așteptați la puterea voinței, clar conștientă de toată măreția ei; - nu vei găsi aici o înțelegere strălucitoare, care decurge din conștiința unui pur uman. Dacă te-ai înălțat înaintea lui, cunoașteți și amintiți-vă că sunteți printre puținii pe care Cerul i-a condus la înțelegerea misterelor sale și – acționați în consecință. –



Dar, deși nu mulți se ridică la înțelegerea clară a umanității lor: - cu toate acestea, nu este mai puțin un scop general, iar în spatele acestuia se află o datorie comună tuturor: să urce la această autocunoaștere clarificată! Conștiința este comoara noastră cerească, prin care ne distingem înaintea tuturor creaturilor pământești, este paladiul măreției noastre. A o aduce înapoi, a o purifica, a o lumina în sine, a o înălța la acel grad de claritate pe care raiul însuși s-ar exprima în el; - imaginea Divinității a apărut pe pământ, - aceasta este datoria oricărei persoane înzestrate cu raționalitate! -

68. Și dacă vreo știință poate ajuta la dezvoltarea acestei conștiințe și o poate accelera, atunci aceasta este Filosofia! Nu este dat unei persoane să clarifice conștiința superioară în sine fără reflecții profunde. Acea înălțime la care ne ridicăm cu această conștiință - nu degeaba, o obținem. Dacă, în orice moment, există exemple în care o persoană se ridică la această înălțime, aparent fără o serie lungă de gânduri, fără un depozit mare de cunoștințe și educație: atunci aici nu vedem doar o ascensiune lentă la o persoană, deoarece este realizat de alţii. Învățat aici



invatat doar de altii. Oricine ar dori să-și dezvolte umanitatea în sine însuși ar trebui să parcurgă un drum lung și plictisitor de considerații și experimente.Nu este primul gând născut în noi care ne asigură că destinația noastră este mai înaltă decât senzualul. Numai considerentele profunde pot dezvolta în noi un sentiment de superioritate proprie; numai speculațiile înalte dau o idee adevărată despre măreția noastră. La aceste reflecții și considerații profunde, dacă ne conduce vreo știință: este tocmai Filosofia. Nici o singură știință din cercul științelor naturii, sau din cercul celor pozitive, nu își poate avea influența asupra dezvoltării bunăstării, dacă excludem Teologia. –

Științele naturii ne familiarizează numai cu starea exterioară a naturii, descriu natura așa cum ea se lasă văzută; aici există indicii de cea mai înaltă semnificație a noastră, dar aceste științe, rămânând în propriile limite, nu pot explica aceste indicații. „Științele

pozitive sunt mai mult o chestiune de memorie decât de rațiune, ele umplu capul mai mult cu o varietate de termeni convenționali”



concepte și idei. Ei nu întotdeauna, să zicem, chiar rar, se îndreaptă către o bază pur umană și se întreabă dacă acest lucru este în conformitate cu ceea ce spune rațiunea; și aici, deși se prezintă definiții care au venit din dezvoltarea corectă a omenirii: dar nici aceste științe, rămânând în limitele lor, nu le pot explica suficient, își arată originea naturală din natura noastră. Dacă un om stătea singur asupra lor și prin ele nu se ridica la întrebarea sugestiilor minții sale: - ar putea rămâne pentru totdeauna. un sclav indiscret al minții sau pretențiile altora.— Între timp, lumânarea minții a fost aprinsă de natură, nu într-unul indivizibil; unei conștiințe clare îi numește și îi îndrumă pe toți înzestrați cu raționalitate, ea spune tuturor: intră în tine; intelege-te pe tine insuti.

Acum, în timp ce celelalte științe conduc un om într-un mod extern, parcă nu al lui pentru spirit, - numai Filosofia îl smulge din îmbrățișarea înrobitoare a pozitivului și a trăit; ridică-l la cea mai înaltă înălțime, din care nu există nicio vedere



pe pământ, pe care întregi sisteme particulare ale universului dispar din ochi și - el îi spune: acum încearcă-ți mâna, rezolvă cele mai înalte întrebări ale înțelegerii tale! — Uită ce ți-au inspirat alții, risipi din tine ideile pure și clare. — Pregătindu-l suficient pentru gândirea corectă, iar de la acea înălțime arătând spre fenomenele experimentale ale lumii senzuale și raționale, el dezvoltă în mod direct în el o convingere vie că viața lumii este Reflecția Viața divină, că viața omului însuși este un dar de la Cel Preaînalt și că destinul nostru este să fim fii ai Lui, umbli tu în lumina poruncilor Lui? —

69. Aici se ajunge din nou involuntar la ideea meritului înalt al cercetării filozofice. Oricât de puțin ar părea să promită, metoda la care ar trebui să se recurgă la aceste studii: toate roadele acesteia, la analizarea atentă a cazului, se dovedesc a fi foarte importante. Această cale de cercetare ne apropie curând și ne conduce direct la adevăr, la înțelegerea obiectivă a naturii. - Toată lumea va fi de acord că în cunoștințele noastre există multe concepte care nu pot fi



novativ j că, dacă există multe și adevărate, atunci fie este acceptată fără o conștiință clară a temeiului, fie nu este aplicată cu toată puterea, în toate cazurile potrivite, 5 din care un anumit fel de tremurare a întregului are loc un set de idei, instabilitatea

activității în sine. „De aceea, dacă ar exista o știință care s-a angajat să separe adevăratul de fals în conștiința noastră și, comparând ghicirea minții cu declarațiile naturii, să determine ce ar trebui să fie atribuit seriei de adevăruri. cunoscut și ceea ce rămâne de considerat o presupunere pur nefondată sau un joc al minții: nimeni, desigur, nu ar recunoaște eforturile unei astfel de științe ca fiind inutile sau nedemne de atenție. Dacă chiar și pentru mintea umană, cu activitatea sa independentă, nu există altă modalitate de a înțelege adevărul în general și, în special, adevărurile suprasensibile, cu excepția unui drum lung de divinație și revizuire, atunci numai cu recunoștință ar trebui să se folosească definițiile unui astfel de ştiinţă. Filosofia este într-adevăr un astfel de fel de știință. Ea, după cum am văzut, ia diverse presupuneri făcute de oameni de geniu



pentru a clarifica natura ființei, le compară cu ceea ce este cu adevărat cunoscut; și - în funcție de acordul sau dezacordul lor cu acest cunoscut, determină: care dintre ele ar trebui să treacă în seria adevărurilor și să fie recunoscut ca fiind complet adevărat și care ar trebui să rămână presupuneri nefondate. Este clar că, în această privință, munca ei poate și trebuie să se încheie întotdeauna în nimic altceva decât în trecerea gândurilor solide de la tărâmul presupunerilor la o serie de adevăruri. Filosofia în continuare. ghicirea minții noastre nu poate, în niciun caz, să o clarifice până la perspicacitate, ultimul scop al oricărei gândiri. „Motiv suficient pentru a-i acorda un loc respectabil printre subiectele cărora talentul le poate acorda o atenție deosebită.

Eliminarea temerilor cu privire la consecințele cercetării filozofice.—

70.  Ce, vor spune ei, dacă Filosofia nu are timp să traducă totul adevărat într-o serie de adevăruri, mai ales astfel de gânduri, care sunt foarte rodnice în consecințele lor și sunt importante pentru o persoană? Apoi îndoială, distrugere



vechea bază a încrederii umane și fără a crea una nouă, nu va greși ea împotriva liniștii umane? —

Adevărat, să spunem ca răspuns, un bărbat iubește liniștea; îi place să se odihnească pe lege: dar această înclinaţie spre odihnă nu stă la baza fericirii şi fericirii umane. Călăuzită numai de ea, o persoană nu ar cunoaște niciodată nici beneficiile, nici confortul vieții: căci străduința pentru aceste utilități este întotdeauna rodul nemulțumirii față de prezent, îndoindu-se de suficiența lui pentru întreaga măsură a plăcerii. Cu toată înclinația spre pace, există și în rasa noastră o luptă pentru acțiune, pentru ceva mai bun, ideal, o străduință pentru care tot ceea ce este prezent, care s-a petrecut, pare insuficient; nu face decât să împrospătească viața socială și să ne avanseze cunoștințele. — Adevărat, este imposibil să ne complați singur în

această efort; trebuie să-l menţină uneori în anumite limite de moderaţie: dar a-l suprima este periculos, imposibil, contrar scopului însuşi al vieţii şi obligaţiei de a dezvolta viaţa nu numai în sine şi în ceilalţi. Astfel, dacă cineva poate merge împotriva păcii omului



în mod eronat: se poate merge și nu în mod eronat.Și a indica unei persoane că există un adevăr pur, de necontestat în cercul cunoștințelor sale și pentru care încă trebuie să caute confirmare, nu înseamnă încă să greșești împotriva calmului său; înseamnă doar să-și trezească forțele raționale la o activitate moderată.

Nu toate adevărurile care sunt importante pentru o persoană îi pot fi luate. Cel care se îndoiește însuși nu va rămâne fără o anumită certitudine. Astfel, teama că Filosofia ne poate lipsi de orice adevăr este complet nefondată. — Ispita stă fermă, indiferent de investigațiile noastre; sentimentul ei este prea puternic în sufletele oamenilor pentru a fi vreodată înecat pentru mult timp. Da, iar Filosofia nu caută să o înece, ci să o dezvolte. Totuși, pentru a-i liniști pe cei fricoși, se poate spune aici că încrederea generală în anumite gânduri nu a depins niciodată de Filosofie, că, dimpotrivă, Filosofia însăși în diferitele ei forme a fost întotdeauna rodul nevoilor timpului său, sau un ecou al modului de gândire al epocii sale!—



71. Desigur, cu o revizuire strictă a gândurilor speculative, care trebuie întreprinsă pentru a ajunge la o certitudine solidă și justă, nu orice gândire filosofică poate trece într-o serie de adevăruri reale. Unii, în mod necesar, vor trebui lăsați în îndoială, deoarece cunoașterea reală a vieții realității nu reprezintă uneori atâtea experiențe sau experiențe trecute câte sunt necesare pentru a respinge sau accepta cu hotărâre un gând speculativ, remarcat mai ales prin geniul unui invenţie. Pe de altă parte, unele opinii, prezentate de alții ca fiind neschimbat de adevărate, nu vor rezista nici măcar unui test slab. Mai mult decât atât, judecând după diversitatea gândurilor, ce fel de minte trebuie să lovească în mod necesar în funcție de educație și direcție diferită, nu ne putem aștepta ca totul, chiar și gândurile strălucitoare, să poată fi reținute sau atribuite numărului de adevăruri. Mintea, cu eforturi, se ridică la un gând care explică o anumită serie de fenomene și la o persoană rareori se dublează, oscilează între două moduri aparent echivalente



explicatii. Deși preponderența argumentelor de o parte poate fi determinată destul de curând de o minte să accepte una mai degrabă decât cealaltă metodă: dar cu o cantitate diferită de cunoștințe,

cealaltă parte poate părea deja mai plauzibilă pentru minte. - Atât una, cât și cealaltă persoană dintre ei și-au exprimat convingerile, omul de știință mondial a primit două opinii opuse cu pretenții egale la adevăr; iar mințile secundare, care se interesează mai aproape de natură, trebuie deja să asculte, să caute sau să aștepte, dacă va da o voce care dă în mod decisiv o prioritate unei idei față de alta. Asa de. arr. a două gânduri, unul, parcă, chiar la naștere este deja sortit morții, după ce îl întărește pe celălalt gând cu lupta lui.

Căci, adică, astfel de gânduri din sistemul de idei umane care sunt atât de necesare, atât de importante pentru minte încât de multe ori se vede obligată să le asimileze ca pure, pline de adevăr și fără clarificarea lor completă, fără confirmarea lor clară. - Incapabil să-i aducă sub legile ideilor obișnuite, le păstrează sub formă de idei, fără a uita



vaya și incită constant să le clarifice prin comparație cu lumea fenomenelor. Acestea sunt cele mai înalte gânduri filozofice. Cu toată obscuritatea lor, ei ne pedepsesc involuntar mintea și rămân în ea chiar și după ce investigațiile criticilor ne asigură că este imposibil să le prezentăm o dovadă strictă, în sens logic.

Semnificația solinilului filosofic și naturalețea metodei indicate pentru cercetarea filozofică. –

7%. Însă, bazându-se pe metoda lentă pe care am indicat-o, la care Filosofia trebuie să recurgă pentru o rezolvare temeinică și satisfăcătoare a problemelor sale, pot fi prezentate alte nedumeriri, sau chiar reproșuri în detrimentul cercetării filozofice. – Pentru a nu lăsa sub o critică neîntemeiată știința pe care o introducem, iar gândurile noastre fără o lămurire suficientă, vom încerca să eliminăm nedumeririle și reproșurile mărunte, care pot alimenta neîncrederea generală și pot spori o antipatie destul de obișnuită față de Filosofie. ocazie



pentru aceste nedumeriri și reproșuri, ei pot lua, în primul rând, din neîncrederea aparent nepotrivită față de adevărurile superioare, pe care Filosofia promite să le lămurească și să le confirme; în al doilea rând, din aparenta lipsă de sprijin de încredere în cercetarea filozofică și nesemnificația succeselor la care se poate aștepta de la Filosofie, judecând după recepția pe care am indicat-o ca necesară în ea și cu totul firească. –

Ghidați de primul motiv, ei pot spune: dacă, de fapt, cercetarea filozofică trebuie să urmeze în mod necesar un astfel de curs: atunci adevărul suferă în ele, iar gândurile sau conceptele corecte sunt furnizate împreună cu diverse erori, adesea grosolane, atât de frecvente în ipoteze; se pare că nu există adevăr în toate, în timp ce

încrederea generală invincibilă a tuturor și a tuturor că există adevăruri ale celor mai înalte este imuabilă, în care nu există niciun motiv de îndoială. – Este cu adevărat posibil să tolerăm și să permitem acest tip de cercetare? Adevăr dragă om; trebuie să te uiți la ea nu...



implicație, nu ar trebui să o umilească cu o neîncredere goală, complet zadarnică.

Călăuziți de acest din urmă motiv, vor începe să spună: ce rod este acum din Filosofie? Ea promite, cel puțin, ne așteptam ca ea să ne exprime cu siguranță și ferm niște gânduri înalte care să facă lumină asupra întregii regiuni a viziunii noastre, să sprijine ferm tot felul de cercetări; in schimb, ce gasim? – Aceeași Filosofie, pe care am privit-o cu astfel de așteptări, înțelege acele adevăruri superioare la fel de nesigur pe cât se pășește nesigur într-un câmp necunoscut de noi descoperiri; nu are încredere, se pare, în acțiunea ei; și în loc să se avânte cu îndrăzneală către ideile înalte, ea se intensifică încetul cu încetul pentru a se ridica la ele pe platforma experienței. „După aceea, așteptați-vă succesul de la ea, așteptați-vă la îndrumări de încredere!” Nu vă va înzestra cu adevăruri universale, imuabile; dimpotrivă, va dezvolta doar o rețea de îndoială în sufletul tău, va distruge ultimele convingeri care au rămas până acum 10



irezistibil. Nu există și nu poate fi un fruct mai bun. Însăși recepția sa este distructivă la început. În loc să se străduiască să dezvăluie și să confirme adevăruri atât de importante, ce face Filosofia? „El preia întregul stoc de gânduri care sunt atât de prețioase pentru noi, îl descompune într-o serie de presupuneri și îl supune unui fel de revizuire. Ai vrea să înveți de la ea adevărul – întregul set de adevăruri este rezolvat de ea în Divinația fantastică – care, cine știe, când va avea în mâinile ei încă timp să se transforme din norul lui Juno într-o înfățișare solidă, zveltă? –

73. Dar – este cu adevărat posibil, să spunem ca răspuns la ultimul gen de obiecție – este cu adevărat posibil să învinovățim Filosofia pentru faptul că, dorind să obțină o convingere fermă, irezistibilă, descompune gândurile în părțile lor constitutive, subiecte? la o revizuire strictă, la o încercare pătrunzătoare? – Dacă poți accepta anumite gânduri de o natură deosebit de pompoasă fără o conștiință clară a temeiurilor lor: crede-le, dar nu chemați ajutorul Filosofiei, când mintea care s-a trezit cumva în tine solicită de la tine de la



se potrivesc în convingerile tale. „Dacă ai primit de la natură avantaje atât de importante, încât poți să înțelegi și să afirmi clar

adevăratul fără să gândești, fără să-l extragi din masa gândurilor eronate, din apariția unuia neterminat: atunci împărtășește-ți averea cu noi. Dar știm că chiar în domeniul în care te lauzi atât de mult cu succesele tale, în domeniul cunoașterii experimentale, adevărul nu se dezvăluie brusc; şi cu cât volumul peste care se extinde gândirea explicativă este mai amplu: cu atât sunt necesare mai multe pregătiri, experimente pentru a-l primi; cu cât este mai sublim, cu atât abordarea ei este mai instabilă. Privind îndeaproape dezvoltarea gândirii explicative și în științele experimentale, găsești mereu că ea a apărut inițial doar în ghicire, confirmată ulterior prin experimente mai mult întâmplător decât aranjate deliberat.rar în cercetările experienței) că el se va mulțumi. numai cu relațiile și fenomenele experienței: aceasta este, desigur, acceptarea cercetării filozofice



par la fel de slab, promițător puțin; o lovitură poate, chiar și în direcția gândurilor, ar trebui să privească cu dispreț eforturile de a ajunge la concluzii grozave, mai înalte. Dar el nu are dreptul să creadă că mintea noastră nu poate cere mari pretenții, cu excepția dorinței de a cunoaște suficient viața naturii în fenomenele ei. Există cerințe mai înalte ale minții, cerințe cu care mintea poate căuta cu mai multă îndrăzneală să fie satisfăcută! Eu, și o cale lentă, dar mai sigură spre satisfacerea căreia poate fi indicată printr-o luare în considerare pe termen lung a căilor oferite de rațiune. — Dacă noi, dezvăluind această metodă, am dat un sens important experienței în ea: atunci nu am vrut deloc să limităm înălțarea minții sau să facem mintea să uite așa-numitele idei, ci am găsit în ea singurul mijloc pentru a aduce mai multă soliditate definițiilor sau dezvoltărilor filozofice. Nu ar fi un avantaj important dacă am ceda minții dreptul de a ne forma conjecturi fără a face față experienței” sau am hotărât să afirmăm că mintea, complăcându-se numai cu ideile sale înalte, ar putea construi lumea în cel mai corect mod.



Secolele de experiență în speculații par să fi dovedit suficient că ideile ideale se dezvoltă în noi mai pur și mai clar doar pe măsură ce cunoștințele noastre despre experiență cresc și se îmbunătățesc. Dar nu lăsăm aceste experimente să ne conducă la acea extremă în gândul că adevăratul se află într-un singur experiment. Există o bază a adevăratului și în minte; credem că există în mintea noastră însăși o predispoziție de a înțelege adevărul: și această predispoziție necesită cooperarea naturii (cf. § 42) pentru dezvoltarea ei în descoperirea reală a adevărului. - Cât de distructivă este metoda pe care ne-am propus-o, fie că într-adevăr dezvoltă doar o rețea de îndoieli, vom vedea mai jos: dar că mutarea acordată de noi Filosofiei pentru descoperirea experimentalului nu este fermă, oricât de șubredă, acest lucru nu se poate spune. sau învinuit. Sensul general, desigur, nu are o mulțime de cunoștințe solide despre natură în comparație cu cunoștințele educaționale despre natură: dar, de asemenea, merge destul de ferm la acele adevăruri superioare, pe care Filosofia se străduiește

să le dezvăluie. Între timp, ghidul către aspirațiile primului și către convingerea clară a celui din urmă este unul:



viața lumii este reală. Dacă, într-adevăr, Yaga se dovedește a fi nemulțumit de progresul ss cu cele mai înalte cerințe ale științei: atunci vina pentru aceasta nu va fi în metoda în sine indicată de noi, ci în starea cunoștințelor experimentate. Dă-ne o înțelegere experimentală a naturii: și îți vom completa înțelegerea cu gânduri de experiență superioară.— Filosofia poate reuși numai în mână cu succesele științelor naturii. Să remarcăm, dimpotrivă, că acești păianjeni, la rândul lor , nu pot avansa și încheia în dezvoltarea lor în nici un alt mod decât prin acțiunea inversă a Filosofiei asupra lor. - Această relație reciprocă dintre ei se va dezvălui mai clar, totuși, în șic. —

74. În ceea ce privește prima jumătate a obiecției, răspunsul la aceasta este următorul: și a te îndoi de adevăr cu intenția de a-l clarifica pentru conștiința cuiva nu înseamnă a degrada adevărul prin neîncredere, sau a avea o directă, deși poate ascuns, intenția respinsă lovi cu piciorul. - Dacă faci acest gând imuabil



de regulă, atunci sfârșitul oricărui fel de cercetare: pentru că orice fel de cercetare, dacă trebuie să aibă forma lor educațională adecvată, ar trebui să fie însoțită mai mult sau mai puțin de neîncredere, ( * ) începe cu deplină disponibilitate să-și respingă convingerea, ca îndată ce cercetările repetate de mai multe ori asigură yut în gânduri opuse . Incepand o investigatie a gandurilor cunoscute cu credulitate lor, cu dorinta de a le pastra, este usor sa se ajunga la concluzii gresite, care nu vor face decat sa pastreze increderea in opinii, care pot fi false. (Adevărat, pot exista gânduri importante, se pare că însăși forța dovezii nu atinge apogeul strigătului: dar acest caz necesită o clarificare specială și vom ajunge la el la sfârșitul acestui articol 5 acolo vom vedea că mintea le acceptă nu fără lămuriri.)

( * ) Cercetarea nu trebuie confundată cu prezentările, în care o persoană care are încredere în gânduri binecunoscute le expune cu toate temeiurile. Acestea din urmă, adică prezentările sunt utile pentru ignoranți, dar nu răspândesc atât de mult cercul adevărului, cât primele. e. cercetare.



noi și investigațiile trebuie făcute cu un fel de neîncredere în concluziile noastre; mai ales când consecințele pe care le dau sunt noi, extraordinare. Dar, extinzând această neîncredere dincolo de limitele adecvate, se poate lăsa prea mult loc pentru prejudecăți

nedrepte, poate rezista mai mult decât amăgirile adecvate clar infirmate. Omul său nu poate altfel să se dezvolte și să se intensifice, de îndată ce prin testare neîncrezătoare: este posibil și trebuie să permită un fel de neîncredere, ca un rău necesar, inevitabil. Pentru a limita acțiunea acestui rău: trebuie doar să încurajăm căutarea adevărului și să încurajăm suficient; în caz contrar, predispoziția umană la rău se va dezvolta într-o tendință de a răsturna ceea ce este adevărat, atunci împiedicarea directă a răspândirii răului va însemna doar a ajuta la extinderea lui.

Pe de altă parte, îndoiala apare astfel în mod natural, deci se formează cu ușurință,



și împreună este de așa folos încât uneori ar fi imprudent să-l suprimam. O mică abilitate de a reuni gânduri doar foarte aproape unul de celălalt; o mică experiență de corectare a vechilor opinii prin această apropiere dă deja naștere unei puternice dorințe de a găsi o bază suficientă pentru tot ceea ce până acum a crezut sau considerat a fi adevărat. - Este de la sine înțeles că primele impulsuri ale unei astfel de căutări a gândurilor cuiva nu sunt întotdeauna modeste; în slăbiciunea cunoștințelor și a puterii sale de a găsi în curând temeiuri suficiente pentru toate, o persoană este asigurată destul de târziu. Cu toate acestea, odată trezit, nasul-explorator rareori adoarme din nou pe cel vechi. Setea de soliditate duce necontenit o persoană din ce în ce mai departe în profunzimile cercetării. Adesea, cel care s-a angajat în cercetare este neglijent cu privire la întreprinderea sa: înaintea lui, ceas de ceas, se deschid noi prăpastii; gândurile și legăturile, până acum strâns legate, se dezintegrează; îndoiala, ca un cuțit ascuțit în mâinile unui anatomist, nu știe decât să taie prin ceea ce era până atunci aparent subțire; precum focul sau acidul



Chimistul rezolvă cele mai dense compoziții de idei: cu toate acestea, fără experimente chimice, fără descompunere anatomică, nu cunoaștem nici compoziția corpurilor anorganice, nici structura corpurilor organice; de îndată ce prin aceste experimente asupra naturii îi recunoaștem munca și substanțele cu care formează corpuri, recunoaștem viața acestor ființe: deci fără a analiza sistemul gândurilor, fără a căuta legătura lor, corelarea reciprocă, nu este posibil. să cunoaștem adevăratul sistem de gânduri firesc nouă, să ajungem la rădăcina gândului, explicând cu ușurință ființa și viața. Îndoiala este necesară și utilă în același timp. IIIÍIskailelyyust duce la corectarea gândurilor noastre necredincioase, adunate sub îndrumarea unui bun simț; și poate servi la o mai mare convingere a necesității și inviolabilității adevărurilor credinței. A o suprima în cursul cercetării filozofice înseamnă a dezvălui timiditatea slabă la inimă acolo unde este necesar să se dezvolte toată prospețimea puterilor rațiunii.

75. Îndoiala poate avea două direcții, deoarece fiecare lucru are o dublă utilizare. Noi



Aprobam îndoiala, ca început al eforturilor spiritului uman de a clarifica și extinde pentru sine sfera adevăratului: –dar respingem îndoiala fără credință, care nu cunoaște nimic sacru, care nu are la ce să se oprească. - Dacă numim unele gânduri filozofice de până atunci drept presupuneri: nu este în niciun caz pentru că am vrut să respingem tot adevărul, să transformăm toată cunoașterea umană într-o singură ghicitoare, ci pentru că a trebuit să arătăm cum a apărut ascensiunea gândirii, apărute în minte, încetul cu încetul ajung la ea în claritate. „Nu se poate, de asta suntem siguri împreună cu alții, nu se poate ca unele gânduri filozofice să nu fie adevărate în sine, indiferent de ideea noastră. Dar fidelitatea gândirii este o altă chestiune în afara conștiinței noastre; Un alt lucru este claritatea conștiinței adevărului, soliditatea convingerii în el. Dacă am putea asimila numai gânduri adevărate, iar gândurile nefondate nu s-ar strecura în sufletul nostru: atunci nu ar fi nevoie de nici un fel de trucuri, cuplate cu un fel de neîncredere.Dar atunci când mintea, în dezvoltarea ei, nu acceptă perfecțiunea -



dar ai timp să te formezi, sau de la alții să accepți ideile greșitei; când mințile geniului înseși, în zborul lor dincolo de limitele senzualului, creează gânduri discordante: atunci se naște nu numai cu nevoia, ci și cu obligația de a purifica gânduri înalte, amestecate în suflet cu înțelegeri false. , pentru a traduce într-o convingere vie doar idei care sunt adevărate. Apoi trebuie să faci o prelucrare completă a ideilor tale pentru a da gândurilor tale un aspect natural, original, pentru a asimila viziunile corecte despre ființă și viață. –

De îndată ce începe această revizuire educativă a convingerilor cuiva, de îndată ce se naște sarcina, se poate alcătui clar cercul gândurilor sale: toate gândurile luate până acum în conștiință devin îndoielnice; conștiința, parcă, se desparte de ceilalți pentru a forma din nou un cerc de concepte, dar complet solide. În acest caz, gândurile cele mai înalte, până la confirmarea lor decisivă, pot rămâne în seria generală de idei care au doar pretenție de încredere. Ele pot și trebuie să treacă în conștiința noastră, dacă nu sunt



tpinny, dar nu înainte, când considerente amănunțite arată credibilitatea lor incontestabilă. Gândurile în sine în acest caz nu se schimbă în esența lor, ci se schimbă doar relația lor cu mintea, care, după ce a văzut necesitatea și legătura lor cu alte convingeri ale

conștiinței, se transferă dintr-un număr de ghicitori ale altora într-un număr de convingeri proprii. , acceptate cu o conștiință clară a fidelității lor. În acest caz, prospectorul doar pentru un timp stă în rândurile celor nesiguri, pentru a descoperi și a deschide calea către certitudinea vie. Știința nu numai că permite, dar cere în mod necesar o astfel de viziune. - Nu susţinem că clarificarea gândurilor cuiva prin intermediul unei asemenea metode are loc în sufletul a foarte puţini; majoritatea recunoaște de obicei gândurile ca adevărate fără propria lor cercetare, cu încredere în prescripția lor, uneori în universalitatea imaginară. Da, putem spune că certitudinea în anumite adevăruri superioare este inseparabilă de existența sufletului nostru: dar toate acestea nu ne dau în niciun fel dreptul să considerăm de prisos o revizuire critică a gândurilor noastre. Mintea umană va fi mereu





copilul se ridică cu îndrăzneală la rafinament și întotdeauna ajunge prin ea la o convingere vie; căci îndoiala în mâinile filozofilor nu are sfârșit; Homo este doar un mijloc, un dispozitiv temporar, care se pregătește pentru afirmarea încrederii cuiva.

76. După aceasta, se poate judeca cât de bine întemeiată este teama că dispozitivul pe care l-am dezvăluit este distructiv. Dimpotrivă, trebuie spus, doar prin ei cunoștințele noastre sunt de fapt desăvârșite și purificate. Adevărul, plasat într-o serie de presupuneri, desigur, nu va pierde deloc din faptul că este supus verificării, testării; în această încercare, autenticitatea ei nu va fi decât dezvăluită mai clar, se va distinge doar puternic aici de minciună; va arăta mai clar aspectul pervers al acestuia din urmă. Între timp, pentru expunerea gândurilor false și următoarea. pentru presupusa purificare a încrederii cuiva, nu există mijloace mai bune decât un test sever. Spun: un test sever: căci adesea o sete nemoderată de cunoaștere împiedică pe cineva să accepte informația cu toată prudența; dorind să știe cât mai multe, se uită cu ușurință nevoia de preliminar





rochie. „După ce am recunoscut o dată, mintea este slabă și se eliberează complet de munca de a investiga corectitudinea gândurilor, de parcă puterea minții noastre le-ar fi făcut adevăruri reale. O minte fermă ar trebui să fie cu atât mai neîncrezătoare când, mai devreme sau mai târziu, vine vremea independenței. Apoi, firește, ar trebui să înceapă să trieze materialul adunat, cu toată neîncrederea față de ele. — Dar se întreabă: ce rău poate cauza această revizuire neîncrezătoare a conceptelor adunate; mai aproape de subiectul nostru, ce periculoasă este revizuirea critică a diverselor explicații filozofice ale vieții naturii? Nimic în afară de avantajul că va arăta care dintre opiniile exprimate de filozofi este mai firească și care este mai îndepărtată de natură, cf. pagina 67. —

77. Sunt de acord, ar fi greu de permis o astfel de revizuire, dacă ar putea și ar trebui să se încheie cu nimic altceva decât o pierdere a încrederii în cele mai înalte adevăruri cerești. Deci aceste adevăruri sunt importante pentru întărirea spiritului nostru, așa că unele dintre ele sunt plăcute inimii. Îmi pare rău, foarte



ar fi pacat daca ai permite oamenilor sa se angajeze in cautari; Dar cât de mult este lăudabilă această frică plină de compasiune pentru liniștea inimii umane: cât de nedorite sunt consecințele ei când renaște într-o dorință de a reține în mod corespunzător mintea de la cercetări independente. ъ în curând sunt supuse unui control strict; — dacă adevărurile aroganței, manifestându-se într-un mod necunoscut la felul nostru, au stat în minte fără nici un contact cu alte gânduri — de neînțeles, importante pentru sistemul credințelor noastre, dar fără nicio posibilitate de confirmare a lor: — s-ar putea aproba a eforturilor de a pune o barieră oamenilor, dar ei nu știu că sunt îndoieli ușoare, care implică inevitabil respingerea tuturor ideilor înalte. Dar rafinamentul filozofic are la îndemână un mijloc foarte suficient atât pentru clarificarea, cât și pentru confirmarea acelor adevăruri. Supunându-l la propria sa revizuire, nu aduce decât



le-o conștiinței noastre, extinzându-și influența în câmpul gândurilor, punându-le în fruntea convingerilor noastre și pregătind astfel o manifestare puternică a acestor adevăruri în însăși viața de zi cu zi. Dacă nu poate confirma acele adevăruri conform legilor gândirii (logice) subordonate, atunci ea le poate consolida cu o apropiere de lumea experienței, o viață reală, a cărei apropiere de înțelegerea nu a contestat-o nimeni, a cărei importanță pentru discuția despre conjecturile noastre explicative despre lume Philos însăși nu poate nega funcția. Conform concepției corecte asupra dezvoltării gândirii noastre, ea știe că realitatea și apariția unei anumite serii de fenomene ne servesc drept garanție suficientă în realitatea și natura cunoscută a forței pe care o acceptăm pentru a le clarifica, că dacă am lua de regulă să credem doar sentimentele noastre trupești: cercul încrederii noastre ar putea fi extins, dar nu am avea în el un punct de sprijin și unitate, la care să ne străduim în ideile noastre. - După starea de spirit a naturii noastre, trebuie și putem avea încredere că nu



doar la sentimentele lui, dar și la sugestii, sau mai bine, la cerințele minții sale. Conform acestor exigențe irezistibile ale minții, se naște și devine clar pentru noi, odată cu realitatea lumii

vizibile, realitatea a ceea ce nu este supus simțurilor; Însuși Filosoful, pe aceeași bază, admite adevărurile lumii spirituale - cu singura diferență că este mai clar conștient de baza pe care se întemeiază convingerea sa în aceste gânduri superioare. Urma lui de sofisticare. duce doar la clarificarea conștiinței noastre asupra acelor adevăruri, și nu la respingerea lor, așa cum se suspectează de obicei.

78. Mai mult, filosofia nu este aproape deloc diferită de alte științe prin metoda ei dezvăluită. Dacă ar fi fost cu adevărat periculos, alte științe s-ar fi prăbușit cu mult timp în urmă. De fapt, fără a menționa Fizica, prin comparație cu metodele pe care le-am clarificat și acceptat adecvate în Filosofie, în orice Dogmatică pozitivă (Teologică sau juridică), sarcina principală este descoperirea gândurilor speculative, care să clarifice suficient toate locurile de monumente (credință sau lege), deținute



mincind aceluiaşi gen. Iar descoperirea acestor gânduri a fost întotdeauna precedată la început doar de considerații conjecturale. Ca urmare a gândirii, întocmite prin aceste considerații, fie că s-a dovedit a fi într-adevăr în acord cu locurile monumentelor și adevărata lor înțelegere, fie doar aprobată de autoritatea persoanelor care le-au format, ei cu ușurință și trec curând în numărul adevărurilor imuabile; fiind la început doar un rod zdruncinat al eforturilor minții umane de a-și lămuri singure pe cele dintâi, pozitive, cu decursul secolelor ele se afirmă nu de puține ori din ce în ce mai mult: dar ochiul discriminator nu poate decât să le vadă originea. - Chipuri noi cu talente proaspete, cu o noua educatie, pot sa repete in sine originea si afirmarea acelor ganduri si, mai mult sau mai putin, sa le vada naturaletea. În acest fel și nu altfel, toate știința pot vedea. Trecutul nu este mobil peste tot; dar opiniile asupra ei se pot schimba, cu roade mai mari sau mai mici pentru maturitatea cunoștințelor noastre.

În cele din urmă, pentru a judeca corect cercetarea filozofică, trebuie să luăm în considerare



Se poate spune în oarecare detaliu că întreprinderea pe care Filosofia necesității o ia asupra sa, intrând în câmpul cercetărilor sale, nu este deloc lipsită de importanță. Pentru a investiga și determina temeinic sistemul de gânduri de felul nostru natural, este necesar să renunțăm la toate ideile care se formează în noi sub influența condițiilor de timp și loc; numai cu o asemenea detașare și o direcție directă se pot forma în sine idei cel mai în armonie cu natura noastră. Pentru oamenii care nu au chef de cercetare educațională, un astfel de soi de respingere a gândurilor poate părea o lipsă de respect pentru adevăr: dar dacă există un respect total pentru acesta, tocmai în această chestiune este întotdeauna asociată cu un fel de sacrificiu de

sine. Înțelegerea și implementarea corectă a acestei tehnici este o cerință veșnică și cea mai dificilă sarcină a Filosofiei. Din eșecul în ea, de fapt, toate eforturile gânditorilor independenți au fost deplânsite ( * ).

(*) Abstracția ultimei școli a lui Hegel este o cerere exagerată a aceleiași metode. –



79. Dacă după aceasta ni se pare încă tentant că am numit gânduri speculative, explicatoare ale lumii, ghicitoare și am dobândit dreptul filosofiei de a recurge la ele: atunci trebuie menționat că cu cuvântul presupunere, presupunere, combinăm conceptul mult mai nobil decât combină de obicei. O presupunere este de obicei numită un gând pe care nimeni nu vrea să-l creadă. Desigur, într-un astfel de sens, nu se pot numi toate gândurile speculative conjecturi. Numim conjectura manifestarea inițială a raționalității noastre, prima mișcare a unei idei. În acest sens, ne ghidăm mai des de presupuneri decât credem. Înainte de dezvoltarea conștiinței raționale într-o claritate completă, o persoană acționează întotdeauna mai mult conform presupunerilor întunecate. Primele concepte ale spiritualului sunt și ele aspirații, doar ferm acceptate de noi pentru că, la cel mai de jos nivel de dezvoltare, aspirația întunecată a argumentelor înlocuiește expunerea lor cu totul clară în Filosofie. Și dacă, după cererea aceluiași sentiment, sunt uneori prea nerăbdători cu cei care gândesc diferit, este tocmai pentru că în această etapă încă nu cunosc greșeli, sunt prea încrezători.



numai la gândurile care au apărut. Între timp, trebuie să fiți de acord că conștiința noastră este în mod necesar supusă dezvoltării, iar această dezvoltare depinde nu numai de creșterea corpului, ci și de exercițiul gândirii. Această deschidere a contemplației face ca gândul, care se află în mintea unuia sub formă de ghicire, în mintea altuia se limpezește până la o înțelegere clară. Acum, deși un gând binecunoscut poate fi adevărat în celălalt caz: întreaga știință care se ocupă de dezvoltarea gândurilor în minte poate, cu toate drepturile, să numească primul lor fel prin numele său propriu.

80. În același timp, printre aceste presupuneri includem nu numai aspirațiile unui sens general: ci și ideile raționale ale gânditorilor de geniu. Am dat loc acestor conjecturi mentale în lucrarea de Filosofie, deoarece explicația lumii nu poate avansa decât prin intermediul acestor contemplații ideale. Dar împreună cu aceasta suntem siguri că s-ar putea să nu fie întotdeauna adevărate, ceea ce urmează. este nevoie de o revizuire critică strictă pentru a judeca care dintre ele este mai aproape de adevăr. Acest re-

167

Privirea capătă talent și nu poate accepta geniul filozofic însuși. Discutandu-i gandurile, acesta din urma nu ar face decat sa se intensifice din ce in ce mai mult pentru a modela sub ele conceptele lumii experientei. Se știe ce influență puternică au acești oameni extraordinari (mă refer la genii) asupra conjecturilor lor originale. Un geniu conectează cu ușurință și înțelege cele mai îndepărtate și mai păcălite gânduri. Da, iar ochiul iubitor de copii al inventatorilor, după cum știți, trece cu vederea deficiențele propriilor gânduri; doar ochii străinilor le pot deschide. Neobișnuit cu acea înălțime, pe care geniul filozofic ține fără teamă și ferm, talentul doar încet și treptat. cu grijă ar trebui să urce la el. Cu această încetineală, el observă mai degrabă greșelile unui geniu, iar dacă are suficientă independență pentru a nu se supune puterii captivante a unui geniu, ne poate contura mai bine, să zicem, modul firesc de a gândi pentru noi. Căci oamenii de acest fel sunt străini de gândurile de dincolo, atât de comune printre genii. Între timp, nu trebuie să se teamă de faptul că talentul ar putea când





sau respinge complet toate creațiile ingenioase: căci ingeniosul a apărut din aceeași natură umană și te va forța întotdeauna să te recunoști și să te respecți, de îndată ce a apărut din dezvoltarea corectă și înălțarea gândirii. Dar, ce se va întâmpla? Fiecare opinie este filozofică, altfel va fi adevăr, ceea ce nu este avantajos pentru adevărul însuși; sau toate gândurile trebuie să rămână pentru noi într-un sens indiferent fără importanţă. Căutarea neîncrezătoare a adevărului, străpungând acum cu un ochi experimentat gândurile superioare exprimate de genii, și găsindu-le o amprentă perfectă, sau mai bine zis, un prototip pur al realului, accesibil acestuia, acceptă adevărul cu bucurie, îl apreciază mai mult. cu drag, ține mai puternic, se intensifică mai mult pentru a se clarifica și a se dezvolta! — Fructul îndoielii amare este mult mai plăcut, mult mai hrănitor decât produsele încrederii slabe! - Pentru un test strict cu o dorință calmă, nu liberă (Igicoie) de adevăr, întotdeauna poate și ar trebui





pentru a conduce la o judecată temeinică asupra anumitor gânduri, chiar dacă acestea depășesc limitele înțelegerii obișnuite.

81. Și dacă mintea obișnuită nu este întotdeauna capabilă să prezinte într-un mod clar, complet acel acord strict dintre gândirea ipotetică și real și să justifice astfel conjectura speculativă: atunci vina pentru aceasta nu este întotdeauna a Filosofiei, care, numai cu mare grijă, ar trebui să clarifice realul, și să nu vorbească ca un oracol, ca de pe un trepied inspirator; dar uneori chiar în natura minții însăși a unei minți limitate, pentru care adevărul este limitat. (Filosofia este vinovată doar atunci când distruge cu insolență acolo unde ar trebui doar demontată. Cu grad și bune intenții, se poate

menține deasupra oricăror pretenții nemoderate, deasupra oricărei judecăți perverse.) altele care pot stârni nedumerire la oamenii care au puțin exercitat de gândire. , pot apărea dezacorduri care nu sunt deloc suficiente pentru a infirma gândirea filozofică. In acest caz



Sursa dezacordului este de obicei fie o cunoaștere incompletă, incorectă a realității în sine, fie apogeul speculației, care trebuie să ne pună în mod necesar într-un dezacord cu starea obișnuită a obiectelor. În primul caz, datoria este de a aduce înțelegerea realului la perfecțiunea posibilă; în ultimul caz, de a corecta realul însuși.

82. În acest ultim caz, s-ar putea chiar transfera verificarea gândirii în regiunea minții însăși și să se întrebe cât de mult este de acord cu alte idei ale minții noastre, care au confirmat corectitudinea lor, sau pur și simplu cu starea spiritului nostru. . Este imposibil să ne imaginăm mintea fără anumite legi, conform cărora ea este forțată de natură să-și formeze ideile. În continuare, comparați cu aceste cerințe ale minții. ar putea fi stabilită ca instanță principală (hql-zqQcov) a conjecturilor filozofice, dacă nu ar fi deja inclusă în prima. Doar în măsura în care, pe de o parte, însăși legile minții noastre nu sunt încă atât de evidente și clare pentru noi ca reprezentările corecte ale sensului general și al următoarei. întrucât verificarea de către aceștia poate fi întotdeauna



a fi, așa cum se întâmplă într-adevăr, indecis; Potelika de cealaltă parte, să nu ne imaginăm, sub acordul minții cu natura indicat de noi, astfel încât legile sau cerințele minții noastre să nu recruteze o tăcere sau la fel în foarte firesc: atunci este mult mai firesc să păstrăm judecata gândurilor filozofice adoptate de noi, care constă și conștiința noastră). Apropierea de acest mod de viață al gândurilor speculative, naturalețea formării și explicației sale conform gândirii contemplative – este ultimul fundament al oricărei certitudini. În viața reală a obiectelor, este inutil să înțelegem o poziție a acestora în afara oricărei conștiințe și independent de conștiința noastră: ci împreună cu modul de a gândi despre obiectele care este necesar pentru mintea noastră, sau de a le imagina. Căci ființa lucrurilor se exprimă nu în poziția lor temporală, ci în totalitatea relațiilor lor, cărora le aparține relația lor neschimbătoare cu conștiința noastră.

85. Pe de altă parte, fiinţa obiectelor ar trebui să desemneze totalitatea acestora conform



lozhniy și legi. Acest set de legi, după cum se știe, nu se exprimă în viața obiectelor în fiecare moment al existenței lor . Deși în această

viață nimic nu se poate manifesta, pentru acceptarea căreia nu ar exista nicio bază în însăși natura obiectelor: cu toate acestea, în fiecare poziție a unui obiect, doar o latură a acestuia este întotdeauna exprimată, în timp ce cealaltă rămâne mai ascunsă. și numai un ochi experimentat poate vedea prin el. Acum, când este necesar să luăm întreaga viață, întreaga ființă a naturii, așa cum ar trebui să fie în comparația menționată mai sus, va fi necesar să nu mai pierdem din vedere astfel de aspecte sau fenomene ale obiectului, care apar mai rar. în ea. Mai trebuie spus că unele dintre aceste aspecte ale subiectului ar trebui luate în considerare cu atât mai mult încât ele constituie, parcă, idealul din el, urme. ceva la care se ridică rar. Totul este mai clar cu un exemplu. Oricine ar dori să creadă ideea libertății umane ca viață reală: desigur, cu greu ar putea fi convins de libertatea omului, dacă și-ar fixa privirea asupra acțiunilor sale obișnuite de zi cu zi. Atunci cum



în opinia mea, pe care cred că toată lumea o poate împărtăși, în acest caz, chiar și un act liber al unuia indivizibil în întreaga rasă umană ar fi suficient pentru a confirma ideea libertății noastre și a o traduce într-o serie de adevăruri imuabile; Ca să nu mai vorbim de faptul că libertatea este ceva intern, și cu greu poate fi scos la iveală, că cerințele și sentimentele de moralitate ulterioare recunoscute de toți oamenii și o urmă. mintea întregii omeniri este o garanție sigură a libertății noastre, o garanție care are o realitate de necontestat.

Adeziune. Prin stabilirea limitelor indicate pentru cercetarea speculativă, ne protejăm pe deplin de acele vederi transcendentale, cu care, mai ales în vremurile moderne, a abundat filosofia germană. În fuga lor dincolo de toate limitele posibile, cei mai noi gânditori, pentru a se apăra de acuzațiile de sustragere a cerințelor bunului simț, au decis să afirme că conștiința noastră în poziția ei obișnuită, adică neclarificată de Filosofie, conține prima seducție ( πλω τόν ψευδός), reprezintă ceva real, care este infirmat de dezvoltarea gândirii filozofice. Apărare slabă! - Bazându-te pe bunul simț și ridicându-te la dedesubt



mize, iar după ce a săpat prin ea, Filosofia nu se distruge decât în întregime. Pentru a nu rămâne la apogeul speculațiilor fără niciun sprijin, Filosofia trebuie să adere nespus de sensul general, primele convingeri ale conștiinței noastre, și să nu le distrugă ulterior, ci poate să le întărească cu noi suporturi. Cu toate acestea, vom reveni mai târziu asupra acestui subiect. Să ne întoarcem acum la apărarea dreptății cercetării filozofice, cu toată dominația credinței și a bunului simț.

Integritatea cercetării filozofice cu toată stăpânirea credinței și inviolabilitatea sensului general.

84. Vor exista, poate, așa cum au existat într-adevăr, oameni, dar cercetările filozofice vor părea de prisos în bogatul stoc de adevăruri sacre pe care ni le oferă credința; sau cu totul în contradicție cu respectul pe care ar trebui să-l avem pentru religie și sugestiile bunului simț general. – Acești oameni raționează de obicei după cum urmează: Istoria filosofiei a dovedit de mult incapacitatea minții de a dobândi adevărul; Filosofia însăși, care, după cum se spune, este cea mai înaltă dezvoltare a minții, nu de puține ori, în loc să lupte cu adevărul, l-a subminat; nu s-a mai bine



doborî orice filosofare, cum te împiedică să fii afirmat în adevăruri, credințe? Apoi, după cum Filosofia pune la îndoială totul, chiar și ceea ce simțul general al omului nu s-a gândit niciodată să se îndoiască; în timp ce în acest fel, cel puțin, ea pierde, renunță de bună voie la adevăr pentru a descoperi cine știe ce? – Nu ar fi mai bine, fără să cunoaștem vreo îndoială deșartă, o neîncredere extraordinară în puterile minții, în simplitatea inimii, să te ții de adevărurile clare ale credinței și ale bunului simț? –

Ce să-i spun fiului modestului în acest gen de propuneri și sfaturi? - În primul rând, că ele provin dintr-o râvnă nobilă, desigur, pentru credință, dar împreună cu o concepție incorectă asupra scopului și manifestărilor Filosofării, dintr-o anumită vagitate a vederii asupra drumului convingerii noastre în chiar adevărurile. de credinţă. Ei trebuie neapărat să se deschidă cu o anumită dragoste pentru calm mental și o dispoziție predominantă pentru exploatații active - cu o dorință puternică de convingeri și neîncredere ferme, imuabile.



la propriile tale puteri. Trebuie să-i conducem treptat pe cei neîncrezători la convingerea că cercetările minții oricărui înțelept nu pot fi complet înlocuite de o simplă asimilare a pronunțărilor de credință și a sensului general: că pe baza acestora din urmă ele în mod necesar și firesc. să se dezvolte și nu ar trebui în niciun caz să ducă la consecințe periculoase pentru credință, așa cum cred uneori.

85. Deci, să spunem ca răspuns: este posibil, chiar trebuie să aibă încredere deplină în declarațiile de credință și în sensul general: fără a asimila sugestiile salutare ale primelor, fără a fi ghidată de cele din urmă, o persoană nu ar avea nimic. solid, nu ar ști sau nu și-ar aminti numirea sa, nu s-ar putea ridica la clarificarea propriei conștiințe. Căci, în general, numai atunci înfățișarea raționalității umane se dezvăluie în noi mai clar atunci când asimilăm cele mai bune convingeri ale altor persoane din felul nostru, care, fie prin propriile daruri sufletești, fie printr-o combinație specială favorabilă de circumstanțe, ne-au depășit în teologia religioasă, s-au ridicat în înțelegere sau sunt vii. om sentimentul conexiunii noastre strânse

cu Divinul. Numai pe baza anumitor convingeri, acceptate după sensul general, se poate dezvolta o viziune filozofică asupra lucrurilor. Dar atunci ne-am putea opri doar la aceste transmisii de credință, nu ne-am putea extinde dincolo de sugestiile unui sens general: dacă nu am găsi în noi o chemare irezistibilă la claritate și conștientizarea solidității convingerilor noastre 5 dacă fiecare credință în rasa umană a fost adevărată, a ajutat doar la dezvoltarea solemnă a umanității în noi. Dar, dacă este necesar să fim de acord, pe de o parte, că în neamul omenesc există religii imperfecte, care nu ajută în toate la dezvoltarea caracterului uman în desăvârșirea lui ideală, care este scopul indispensabil al oricărei Religii; - pe de altă parte, că toți suntem în mod necesar chemați de raționalitatea noastră la autodistincții în modul de a gândi și de a acționa: nu numai că va fi necesar să permitem, ci chiar ar trebui să devină o datorie, pentru ca toată lumea să fie mai îndeaproape. raționați cu el însuși pe baza încrederii sale, intensificați-vă pentru a dezvolta o imagine naturală de convingere cu toți





claritatea conștiinței raționale. Cât de repede un astfel de raționament de sine devine o necesitate pentru o persoană: el nu-și mai poate dezvălui convingerile într-un mod educativ, fără a fi neapărat plasat într-o sferă superioară a gândurilor, fără a încerca cu perspicacitate rațională să îmbrățișeze convingerile acelei Religii, care el a învățat până acum fără o conștiință clară a fundamentelor. Am văzut deja cum se face de obicei convingerea noastră în adevărurile oamenilor super-experimentați. Pentru a accepta un anumit gând de acest fel, trebuie să ne ridicăm deasupra lui (vezi § 74.75), să vedem legătura lui cu ceilalți și relația sa cu seria de gânduri în raport cu care este plasat. Numai renunțând la puterea acestui gând, făcându-l conjectural, îl putem asimila mai târziu cu toată conștiința clarificată. Așa este și în problema asimilării adevărurilor de credință. Este necesar să ai atâta înălțime de spirit pentru a te înălța la înțelegerea temeiurilor pe care le ai convingerile unei anumite credințe. „Acum întrebarea este: unde veți căuta confirmarea în soliditatea unei convingeri religioase cunoscute, dacă vă decideți să respingeți toată Filosofia? În chiar gândurile acestui om



este imposibil să furnizezi întăriri, cu atât mai puțin în cerințele inimii; prima fără Filosofie poate fi eronată; ultimele sunt false; autoritatea Religiei, nu a fost încă confirmată. Asa de. arr. acolo unde se caută o convingere clară în credință, numai știința, care ajută

la dezvoltarea superioară a conștiinței noastre de sine, poate oferi un ajutor de încredere. Numai prin intermediul Filosofiei convingerile de credință pot fi insuflate în suflet în toată puritatea; numai propria opera de gândire, caracterul distinctiv al Filosofiei, așa cum vom vedea mai jos, transformă adevărul religios în suc și sânge, corectează convingerile sensului general. „Acceptate nu printr-un studiu independent al acestor adevăruri, ele nu întotdeauna hrănesc și reînnoiesc foarte mult viața sufletului nostru.

86. Nu în zadar natura a investit în om o asemenea străduință pentru o deschidere nobilă a gândirii, pentru această dezvoltare a conștiinței de sine, în care am indicat înălțimea perfecțiunii umane. Nicio religie nu este împotriva acestei aspirații. Religia nu poate decât să o înmoaie, să o ajute.De ce, cu tot respectul profund pentru



Sugestiile de înțeles general nu pot recunoaște în niciun caz Filosofia ca fiind de prisos sau cu totul inutilă. Credința spune unei persoane adevărul, dar nu-l privează de dreptul de a căuta singur acest adevăr; credința spune unei persoane adevărul, dar nu tuturor; de ce a prescrie unui om să se mulţumească numai cu credinţa ar însemna a-i prescrie indiferenţă faţă de adevăr.

Stăpânul gândurilor umane nu se limitează în niciun caz doar la credință. Ar fi posibil și firesc să dorim o asemenea restricție și să o prescriem numai dacă mintea umană nu ar avea propria dispoziție, potrivit căreia ar trebui să acționeze, dacă nu s-ar putea deschide către o puritate semnificativă în fiecare indivizibil. Dar fără această Configurație, fără străduință și predispoziție la starea ei, nu ne putem imagina o singură făptură în firesc, decât dacă vrem să introducem feminatorul unit al lui Dumnezeu, adică secvența, vinovatul acțiunilor este nu de puține ori.



picioare, hulitoare. Mai departe, să facem o regulă că, fără a acţiona independent, mintea va asimila doar ceea ce i se spune, ghidată de o singură încredere; - ce se va intampla? Atunci capacitatea de a acționa independent ar trebui lăsată, dacă nu unei singure persoane, atunci cel puțin doar unui număr mic de persoane; mintea altora va trebui să constituie o mașină care se mișcă prin forța altcuiva sau să stea nemișcată într-un punct de formare. - Încrederea exclusiv asimilată atrage după sine sclavie mentală.

87. Desigur, o persoană poate asimila anumite gânduri prin credință, poate înțelege multe numai cu îndrumarea unui simț general, dar înțelegerea anumitor gânduri, acceptarea unei anumite idei în conștiință nu pune capăt lucrării înțelegerii umane. . Odată cu însăși acceptarea în conștiință a anumitor gânduri, cu un grad semnificativ de educație rezonabilă, se ridică deja astfel de întrebări, a căror rezolvare nu este posibilă în limitele unui bun simț, sau a unei simple

credințe. Căci pentru orice asimilare a anumitor gânduri, mintea noastră începe curând să ceară suficient



Cu un grad mic de educație, cu o cantitate mică de considerații, desigur, uneori cele mai slabe temeiuri, gândurile cele mai îndepărtate, greu legate de subiectul luat în considerare, uneori satisfac. Nu este cazul când o persoană avansează în educația sa, ceea ce urmează în mod necesar cât de curând, în circumstanțe externe favorabile, prospețimea forțelor interne este fertilizată de cele mai înalte adevăruri ale credinței. Sub influența binefăcătoare a Religiei, omul se ridică în mod necesar pentru a dezvolta în sine un caracter pur uman. Atunci nu se mai poate mulțumi cu temeiuri slabe, aproximări false, concluzii eronate. Mai mult, înainte ca acest personaj să aibă timp să se dezvolte pe deplin, trebuie să urmeze multe modificări ale gândurilor, printre care se numără unele care nu sunt în totalitate plăcute. Această îndoială este un rod amar, imatur, al succeselor semnificative ale minții și, în același timp, un semn viu al aspirației inimii de a se satisface prin convingeri ferme și solide! –

88. Cât de repede a început o astfel de fermentație



în gânduri - este imprudent să-l oprești prin retragerea fondurilor pentru progrese în continuare în gânduri; să știe să respecte această dezvoltare lentă a gândirii; pregătește un fruct copt, hrănitor. Nu respinge întrebările unei minți iscoditoare cu o singură indicație de prescripție, de generalitate: căci în această stare, cei fragili nu vor dori să se supună singuri lor; gândirea va căuta o bază pe autoritatea însăși. – Acum, deși având în vedere o astfel de recalcitrare temporară a minții, născocită la independență, poate părea cel mai prudent lucru să luăm această precauție pentru a nu permite gândirii umane la un asemenea grad de dezvoltare. Într-adevăr, Istoria oferă exemple de astfel de eforturi: dar Istoria însăși arată că nu este posibil să păstrăm pentru totdeauna concepte și vederi în imobilitate stereotipată. Acest lucru este posibil doar atunci când toate mijloacele care ajută la dezvoltarea organismului gândurilor sunt îndepărtate - o condiție care este greu de fezabil. Acolo unde se caută educația, acolo unde Credința însăși ajută la iluminare, este greu să nu te ridici pentru a calma gândirea de sine.



la o asemenea libertate, nu ar trebui să fie altfel decât prin dezvăluirea unei concepții filozofice pure asupra religiei, prin expunerea întregului stoc de învățătură. Aici este deja necesar ca o minte fermă, care a depășit întreaga perioadă a exigenței, să coboare în cercul gândurilor care tocmai se formează, să le clarifice direcția,

să arate incongruența îndoielii, complet realizată și să duce la convingere prin cercetare, și nu prescripții proprii (*) - Unde nu există asemenea bărbați care să fie suficient de maturi pentru a-i conduce pe alții la o maturitate mai înaltă: acolo, în convingerea fermă că cucerești întotdeauna adevăratul, este mult mai bine să lași mintea pentru tine. Măsurile, neluate cu toată considerația necesară într-o chestiune importantă, îi pot dăuna mai mult cursului. – Elemiții opuși ai vechii încrederi și ale noii convingeri se vor lupta mereu și, cu cât ies mai deschis în opusul lor, cu atât mai aproape este împăcarea. Cele mai bune consecințe ale acestei lupte pot

( * ) Avem un exemplu excelent al erecției educaționale a celor îndoielnici la o convingere solidă în Ortodoxia noastră în Convorbirea dintre Cler și Încrezător.



numai filozofie sănătoasă! Pentru Filosofia, dezvoltându-se pe credinţă, la rândul ei, ca în recunoştinţă, dezvoltă adevăruri şi afirmă importanţa Credinţei!Nu degeaba cei mai noi teologi străini aşteaptă afirmarea credinţei în rândul celor educaţi doar pe calea lui. cercetare științifică! –

89. În general, se poate observa că opusul, în care este plasată de obicei Filosofia, și credința, care este mai aparentă decât reală.una: a arăta unei persoane adevărul, a-l pune în modul potrivit de a fi și de a acționa. în mijlocul acestei lumi, în care vina oricărei vieți l-a chemat; - diferența dintre ele este doar în modurile în care conduc o persoană la cunoașterea adevărului. În comunicarea adevărului, Filosofia dezvăluie și temeiurile pe care un gând binecunoscut trebuie recunoscut ca adevărat. Introduce pe toată lumea în misterul nașterii acestui gând, indică modul în care acesta ia naștere de la începuturile sale, vă întărește contactul cu alte gânduri și crește până la o claritate de netăgăduit.



O conștiință dezvoltată a propriilor convingeri, la care Filosofia aspiră și exaltă, nu poate transmite adevărul în nici un alt mod - decât dacă, adaptându-se la imaturitatea persoanelor, trebuie uneori să comunice adevărul sub forma unei poziții!- Monumentele credinței transmit adevăruri nu în limbajul cercetării, nu întotdeauna și cu dezvăluirea fundamentelor lor, cu confirmarea educațională a imuabilității lor, ci în limbajul unei convingeri vii. În organele revelației, gândurile adevărate apar în mod misterios, nu pot fi transmise în alt mod. Credința este întotdeauna mai aproape de simțul uman general, simplu, așa cum tot ceea ce este pur uman trebuie neapărat să se apropie de ea mai mult sau mai puțin. Iar Filosofia nu vrea să se îndepărteze de acest sens general, ci doar se întărește atunci când se ridică într-un punct mai înalt, într-un punct de conștiință dezvoltată a convingerilor sale.O religie a diviziunii nu

trebuie să fie. Dintre cele două moduri prin care cineva poate urca la înțelegerea relațiilor normale, se poate întotdeauna



este necesar să alegi unul sau altul în funcție de starea de spirit a cuiva, dar este imposibil să te mulțumești doar cu unul dintre ele. Filosofia, cu toată convingerea în fermitatea progresului ei spre adevărat, nu poate reproșa în asimilarea acestui adevărat prin credință; nici cel care repede, dar cu încredere doar a urcat pe înălțimile muntoase ale dăruirii pur umane de Dumnezeu, nu-i poate umili pe alții într-o ascensiune lentă către o astfel de dezvăluire independentă a umanității sale. Acest lucru, de ambele părți, a arătat o aroganță nerăbdătoare.

90. Nu de puține ori, adevărului i s-a reproșat Filosofiei în infirmarea secretă sau deschisă a adevărurilor de credință: dar asemenea acuzații, oricât de des s-ar repeta, nu au fost întotdeauna fundamentate. Căci ele provin întotdeauna dintr-o noțiune falsă a stării de spirit a unei persoane și dintr-o viziune satisfăcătoare asupra stocului de cunoștințe și idei compilate în sine.



rezultate ale cercetărilor filozofice. Dar dacă mintea umană nu poate fi considerată o chiuvetă de iluzii, iar inima un recipient pentru intenții rele, atunci temerile unei separări complete a minții de credință sunt complet zadarnice și nu este posibil și nu ar trebui să interzică cercetările filozofice pe șapte. motive singure. Este imposibil de imaginat că mintea umană, după ce a primit o organizare specială de la natură, nu a avut propria sa normă pentru acțiunile sale. Dacă da: atunci el se va strădui mereu pentru manifestarea acestei norme; și fără a fi nevoie specială să-și oprească străduința pentru aceasta ar însemna a merge împotriva invocării naturii.În dezvoltarea spre perfecțiune, rămâne doar promovarea minții, dacă este posibil; sau lăsați-l deja complet singur, permițându-i să acționeze conform înclinației naturale.

Toată lumea trebuie să fie de acord că adevărata credință și dezvoltarea normală a gândurilor umane trebuie să vină împreună. Pentru că judecând după importanța adevărurilor de credință și în general luate, pot fi strict sigur că mintea, apropiindu-se de norma ideilor sale, nu va respinge adevărurile, peste tot pentru ea.



valoroase și necesare; dimpotrivă, recunoaște încă toată inaccesibilitatea și toată măreția, superioritatea emisiunilor de sentiment religios. Ce fenomen excelent și cât de binecuvântate sunt fructele, atunci când mintea unei persoane după este independentă (de

pestuna) este aliniată de același adevăr, deoarece vena este în cale, sau obosită de concluziile iritante ale rafinamentului său, este cufundat în aplicarea sincerității! Credința nu poate decât să se bucure de un asemenea triumf al declarațiilor sale: „După aceasta, a interzice minții să se ridice de la sine la adevărurile înalte ale credinței înseamnă a merge împotriva măreției acestei credințe! Să presupunem chiar că în primele etape ale activității independente mintea noastră poate fi, parcă, separată de credință pentru o vreme; dar aceasta nu este în niciun caz întotdeauna o yena și credința nu pierde din aceasta; și ceea ce este și mai important, omul însuși, conform legii dezvoltării sale, nu poate dezvolta în mod direct toată perfecțiunea lor fără o utilizare preliminară slabă sau chiar eronată a forțelor. Un bebeluș nu poate merge ca soț, ai răbdare până nu cade chestia asta; iar cu timpul va sta ferm, mergi vioi! Cu încă o sută



coroanele și încrederea credinței în propria sa irezistibilitate și importanța convingerii cu conștiință impun ca cercetarea filozofică să nu fie interzisă. — O conștiință clarificată, așa cum am văzut, este punctul culminant al dezvoltării pur umane. Adevărata filozofie nu va merge niciodată împotriva adevăratei credințe!

91. Da, și ce poate împiedica investigațiile filozofice? - Aceasta fie este o ascuțime exorbitantă a minții, pentru care cercetările cele mai amănunțite nu sunt suficient de coerente și satisfăcătoare, care acum este în contradicție cu gândurile, de îndată ce sesizează în ele un lipsa inevitabilă de dovezi, înaintea căreia urmă. numai gândurile aprobate de o autoritate cerească pot rezista. Sau este o certitudine simplă într-un anumit sistem de gândire, o certitudine pentru care orice gând care diferă în vreun fel de el pare a fi o amăgire și o amăgire periculoasă. Mințile de acest fel nu trebuiau decât să-și amintească că nu este întotdeauna posibil și ar trebui să numească în mod decisiv ceva lipsit de temei sau o amăgire care ni se pare instabilă sau o amăgire că o astfel de imagine am



Lay presupune, pe de o parte, o credință secretă în propria infailibilitate, caracteristică unei zeități, pe de altă parte, expune opinia că nu există legi în starea noastră mentală. Dar adevărul poate fi cuprins și în mai mult de un lucru pozitiv, afirmat la un moment dat. Mintea noastră nu este atât de slabă încât să nu treacă cu vederea gândurile fundamentale și nici atât de departe de adevărate, așa cum se închipuie de obicei! —

Asa de. arr. cercetarea filozofică și sistemul adevărurilor de credință (*) pot și trebuie privite ca două domenii distincte, dar nu separate, în care atât mintea umană poate găsi adevărul, cu singura diferență că în ultima ascensiune spre cel drept. va fi, deși voi, pentru asta, nu atât de distinct, nu atât de obraznic, adevăratul însuși nu poate fi întotdeauna cu totul pur; în prima ascensiune către adevăr va fi lentă

( * ) Cu greu este necesar ca cei bine intenționați și educați să remarce aici că prin credință aici se înțelege nu una definită, ci oricare cunoscută în Istorie. —





nu, căci acea convingere în adevăr va fi, dacă nu mai fermă, atunci un efort distinct de a o descoperi în mod independent. —

Dreptul filosofiei la o viață separată proprie.

92. Adevărul, în felul ei, Filosofia nu urcă decât încet spre scopul ei, să cuprindă pe deplin adevărul: însă această împrejurare nu este suficientă pentru a face posibilă neglijarea, cu atât mai puțin suprimarea în alții, opera de Filosofizare. - Chiar dacă Filosofia nu a reușit deloc să rezolve principalele sarcini ale viziunii noastre, și atunci nu trebuie abandonată: pentru că fundamentul ultim al ființei lucrurilor și acțiunilor nu stă în succesul lor, nici în perfecțiunea manifestării lor. , dar mult mai adânc - în nevoile ființelor care le produc. . Am văzut deja că Filosofia este un produs necesar și firesc al raționalității noastre 5 am văzut că nu există motive suficiente pentru a respinge investigațiile ei cu toată stăpânirea credinței; vom vedea că mintea - fondatorul Filosofiei - nu numai că nu contrazice credința, dar în cele din urmă trebuie să fie complet





te intelegi cu ea; — momente care arată suficient că căutarea filozofică nu trebuie să fie lipsită de existența sa. Orice lucru este doar eliminat și are dreptul să-l elimine atunci când nu se așează în seria lucrurilor care îl înconjoară, când nu este de acord cu ordinea ființelor sau a evenimentelor, printre care ar trebui să-și aibă sau să-și primească locul. Ceea ce poate trăi fără a interfera cu manifestarea maiestuoasă a vieții în general* trebuie să trăiască.—

Dar această capacitate singură, printre alte fenomene, nu dezvăluie încă toate drepturile și avantajele pe care le poate pretinde cercetarea filozofică; spune doar că Filosofia poate și trebuie tolerată. Alte motive vor arăta că trebuie cultivată, că cercetarea independentă trebuie susținută, reînviată. De fapt, dacă acolo unde se dezvăluie măreția și triumful minții umane, este tocmai în strădania sa pentru o perspectivă completă - în Filosofie, în eforturile ei de a străbate întreaga zonă cedată gândirii umane, de a examina toate extremele ei, de a privi. dincolo de limitele sale.-15





în adâncurile întunericului inaccesibil, pentru a dezvălui tot beneficiul care poate fi derivat din Bi perceput al câmpului cuiva,

într-un cuvânt - pentru a-și completa înțelegerea. Dacă omenirea se înțelege de fapt pe sine, dacă unde poate înțelege mai clar toată măreția scopului său, înțelege înălțimea naturii sale: atunci este tocmai în cercetarea filozofică. Să presupunem că ei nu duc deodată aceste binecuvântate roade, să presupunem că unii Filozofi, ridicându-se la această înălțime a speculațiilor, sunt comete care nu se cunosc cărări ferme, sau stele de rău augur care luminează calea căderii lor cu lumină strălucitoare. : totul poate fi încă întrebat cu îndrăzneală de către cei care au de-a face ca obiecția: oare mintea umană nu a dezvăluit asemenea slăbiciuni în alte științe.- Dacă da, atunci trebuie să ținem cont și de faptul că căderile minții filozofatoare se văd mai clar tocmai din cauza înălțimii la care vrea să urce Filosofia și a luminii pe care o revarsă pe întregul orizont al cunoașterii noastre! Filosofia vrea, parcă, să compare Divinul, în măreție luminoasă



ieșind din lumina ei non-seară pentru a chema la viață pe cel inexistent, vrea să întâmpine cu bucurie plecarea Sa, să privească revărsarea minunată a vieții în univers și aranjarea forțelor și relațiilor sale. Care, din respect pentru acest gând înalt, pentru a înțelege revelația Divinului în univers, mai ales în umanitate, nu-și îndepărtează privirea de la slăbiciunea omenească, care n-a putut pătrunde cu o privire în toată adâncimea universului, cu o singură privire îmbrățișează toate momentele, întregul plan al ființei? - Omenirea însăși, chiar și cu o mică speranță de succes, prin măreția unui singur scop, ar fi trebuit să pună pe cei mai talentați indivizibili în acest câmp laborios, cel puțin pentru a testa puterea; ar fi necesar să educăm, să pregătim minți de încredere pentru asta, să le oferim toate beneficiile. Și cele mai mici dintre societăți își sacrifică adesea pe cei mai nobili dintre ele pentru a atinge obiective înalte: să-și mențină și să-și înalțe măreția. „Cunoașterea despre tine însuți, înțelegerea vieții universului este culmea activității naturale pentru noi, înțelegerea umană!” Distruge filozofia, nu o vei înlocui cu alte științe: pentru nicio altă știință.



manifestarea raționalității noastre nu poate face ca Filosofia să fie inutilă. Acea înălțime a considerațiilor, măturând cu o singură privire întreaga totalitate a ființei, întreaga gradualitate a evenimentelor; că străduința pentru o dezvoltare umană ideală, corectă a gândurilor, atât de evidentă în cercetarea filozofică, distinge complet știința Filosofiei de toate celelalte lucrări ale minții; o legați strâns de eficacitatea incontestabilă a rațiunii în sine. Rațiunea și Filosofia sunt atât de strâns legate între ele încât, cedând ființei și recunoscând importanța uneia, va fi necesar să admitem ființa și importanța celuilalt. - Credința ajută doar mintea, dar nu o creează.

95. Să încheiem justificarea noastră a vieții independente separate a Filosofiei între alte ramuri ale cunoașterii umane. Cine consideră că cercetarea speculativă este completă: trebuie să nu fi înțeles toată

înălțimea sarcinilor minții umane, nu a devenit bine familiarizat cu dorința de înțelegere completă și cu dificultățile de ascensiune la această înțelegere. gata să accepte anumite gânduri și altele mai înalte numai prin credință:





el cel puţin nu ar trebui să-i împiedice pe alţii să se asigure de ei prin anchetă. Nu toată lumea primește de la natură aceeași dispoziție a minții, aceeași putere a forțelor spirituale. Nu toate urmele. sunt chemați la convingeri rezonabile în același mod. Singurul lucru este că cel care merge pe o cale către adevăr nu dă această cale ca fiind singura adevărată, nu defăimează, după starea de spirit a firii sale indivizibile, pe cei care aleg calea altuia.înțeleg corect direcția ei. , trebuie să susțină și să evoce cercetarea cu acțiune proprie. Fără ei, ar pierde sprijinul necesar. Cel slab nu poate cere ca cei puternici să fie inactivi; la rândul lor, cei puternici ar trebui să fie mai atenți în căutările lor, nu ar trebui să răspundă doar propriilor impulsuri, ci și să se adapteze nevoilor și capacității imaturului. –





Trăsături distinctive ale cercetării filozofice.

94. Deci Filosofia nu a reuşit întotdeauna să-şi dezvolte cu calm forţele, să-şi desfăşoare cercetările abstracte. În mijlocul luptelor ei, ea trebuie să fi fost statornică în atingerea scopului ei.– N-ar fi putut fi altfel, judecând după natura fundamentală și direcția cercetării ei. În timp ce aici, în viața obișnuită, totul este atât de puternic, mult este atât de nefiresc și în același timp variabil - Filosofia caută constanta, condamnă tot ce este nefiresc, tinde spre perfecțiunea neîntreruptă. Ca spirit uman, pentru a te ridica la adevărata sa viață, trebuie să te eliberezi de influența obiectelor exterioare asupra lui, gândindu-te să devii mai înalt decât ele: - așa este Filosofia, ca cea mai înaltă dezvoltare a gândirii, sinele-înțelegerea spiritului uman, trebuie, conform cerinței sale fundamentale, să devină înainte de toate obiective și idiosincratice. Dar această luptă spre detașare este necesară și o pune în luptă, parcă într-o luptă cu ceea ce se instaurează aici în viața comună. Aceasta nu înseamnă că o Filozofie sănătoasă ar trebui să se străduiască să răstoarne totul





lozhichelnoe; ea știe foarte bine că în viața obișnuită este necesar. Dar acest pozitiv în sine, neînțelegând și discutând întotdeauna corect scopul și semnificația sa, uneori s-a intensificat pentru a supune inerția sub propria lege și ceea ce poate și trebuie lăsat inviolabil - deși, dimpotrivă, este imposibil să nu observăm că Filosofia însăși. ,

în unele manifestări, fără a ajunge la o conștiință directă a caracterului ei, ea s-a răzvrătit împotriva a ceea ce, în toată echitatea, ar trebui să fie respectat. — Nu poate fi altfel, dacă Filosofia trebuie să satisfacă cumva cerințele sarcinilor sale.— Întrebările ei sunt atât de cuprinzătoare; înălțimea la care trebuie să se ridice pentru a le rezolva atât de departe de viziunea obișnuită, încât ar trebui să-i fie reproșată slăbiciunea ei dacă s-ar gândi să caute până jos soluția acelor sarcini; s-ar mira dacă ar fi mereu și de la toată lumea.



a fost în onoare și respect. Nu toată lumea are timp să urce la acea maturitate a înțelegerii, asupra căreia gândurile sunt mult prețuite, aruncând lumină asupra întregii componențe a cunoștințelor noastre. Nu toate urmele. la fel de capabil să judece metode și personaje, care trebuie neapărat permise și admise în Filosofie. - În Filosofie, întreaga umanitate, parcă, își dă socoteală, urcă în cunoașterea de sine; - n-ar trebui să fie urmă. renunta ea la tot ce ne transmit obiectele si chipurile? Căci chiar și conștiința obișnuită nu apare altfel decât atunci când o persoană, care a fost până acum sub influența unui obiect, iese de sub acesta, examinează impresia pe care obiectul a făcut-o asupra personalității sale și discută starea în care însăși personalitatea sa se afla în continuarea aservirii sale asupra obiectului . În acest act al conștiinței obișnuite, o persoană este deja eliberată de influența unui obiect asupra sa, se ridică chiar și deasupra acelei poziții pasive în care acțiunea obiectului l-a ținut până acum. „Așa este, iar conștiința superioară a întregii omeniri, care are loc în Filosofie, trebuie să constea în mod necesar în renunțarea la tot.



ceea ce este obiectiv și subiectiv, într-un cuvânt, care ni se prezintă experimental. - Să dezvăluim mai clar sensul și necesitatea trăsăturilor caracteristice ale Filosofiei, derivate aici. ·—

Originea, necesitatea și esența supremației filozofice (trans-scendentalitas).

95. Prima diferență caracteristică o vom numi înălțime. Cu ea, Filosofia se ridică deasupra oricărui obiectiv.Această trăsătură este absolut necesară în Filosofie, ca știință care duce la claritatea conștiinței.

De fapt, atunci când o persoană își formează un concept corect despre un obiect, fie atunci când se ridică în gândire asupra diferitelor sale manifestări și determină natura sa interioară din ele, fie atunci când se află sub influența acestuia, impregnată de întreaga senzație a efectului său asupra sa. , nu are posibilitatea de a se ridica deasupra propriei poziții, de a-și forma o idee despre subiect, alta decât ceea

ce cineva este forțat să aibă de influența subiectului însuși? — Cel mai simplu sens nu se oprește aici mult timp în îndoială. Toate



suntem siguri că vederile asupra obiectelor se formează corect atunci când, eliberați de influența lor, discutăm despre diferitele lor aspecte sau manifestări. — În continuare. fără consideraţie liberă, reprezentările compuse de obiecte şi din punct de vedere simplu sunt deja considerate expresii insuficiente ale acestora: căci în ele se găseşte doar o manifestare particulară, relativă, a obiectului. Deși această manifestare particulară a obiectelor se bazează într-un fel și pe natura relațiilor lor cu noi: dar totul în ea nu poate exprima reprezentarea naturală a acestor obiecte fără amestecul propriului sentiment personal. —. Între timp, dacă avem nevoie să obținem un concept corect al unui obiect: trebuie să privim nu așa cum ni se pare în prisma vederilor subiective - ci în propria sa natură; trebuie să se elibereze de sub influența sa. Cu cât este mai mare numărul de obiecte acum, a căror natură trebuie să pătrundem cu înțelegerea noastră; cu atât mai mare este nevoia de înălțime pentru cucerirea lor a conștiinței. În acest sens, filosofia este doar cea mai înaltă și, parcă,



separarea finală a gândirii noastre de obiecte. —

Coborâți, dacă ați urcat vreodată la o înălțime speculativă, coborâți în cercul unor obiecte particulare: ce găsiți aici? - haos pur, dacă doriți să vă formați un concept definit și să eliminați din minte ideea generală pe care ați compilat-o anterior prin generalizare. Așa apar obiectele în ochii unui copil. Fiecare obiect actioneaza separat asupra constiintei nedezvoltate; o impresie o înlocuiește pe alta, iar sfârșitul tuturor acestor schimburi este o singură oboseală, somnolență. Nu este așa atunci când mintea se ridică la cea mai liberă activitate; aici reprezentarea formată dintr-un obiect începe deja să fie adusă în relație cu altul; - Ce înseamnă asta? - faptul că o persoană începe deja să renunțe la obiecte, să se rotească în mintea sa, parcă la obiecte în sine, dar, de fapt, la idei în care a reușit să traducă obiecte. — Aici deja în continuare. obiectul trece, parcă, în puterea minții. — Dar ceea ce se face aici într-un mod mic — în Filosofie se face



în mare Ceea ce pentru mintea a ajuns la o mică autoeficacitate este reprezentarea privată a mai multor obiecte: pentru mintea filozofică este întregul volum al sistemelor private de obiecte. Așa cum, după trecerea în revistă a tuturor manifestărilor particulare ale unui obiect, ne străduim să compunem un concept integral definit despre el:

tot așa mintea filozofului nu se poate opri asupra prezentărilor particulare ale realului, pentru că el trebuie să-și formeze conceptul de mod. de a fi a tot ceea ce există. Aceasta este detașarea lui de obiectiv, înălțimea sa. Baza și sursa ei constă în faptul că mintea, nemulțumită cu ceea ce face posibil să se vadă experiența, se intensifică pentru a pătrunde în viața interioară a tot ceea ce este mușcat, pentru a descoperi acele idei care rezolvă ghicitoarea oricărei ființe sau aruncă lumină asupra natura și legile cunoștințelor și acțiunilor noastre. Cu ea, numai Filosoful poate înțelege sensul particularului în întregul ființă și așa mai departe. arr. recreați în gândurile voastre adevăratul sistem al naturii. - Deși un exemplu de asemenea fast se găsește și în investigațiile despre natura Fizicului: dar este doar un lucru mic și slab



a acelei învârtiri de gânduri care trebuie să aibă loc în capul Filosofului, când el pune în mișcare în mintea lui toate izvoarele care acționează în lume, pentru a afla dacă ele, într-o anumită combinație, vor da acea formație. a lumii, pe care își propune să o producă în explicația sa. Înălțimea filozofică nu poate fi atinsă de nicio fizică fără a se transforma în filosofia naturii.

96. Totuși, această detașare, așa cum se vede deja din cele spuse deja, nu este nicidecum o despărțire completă de realitate, potrivit căreia Filosofia ar putea afirma în mod arbitrar anumite gânduri, deloc îngrijorându-se dacă vor fi de acord cu viata obiectelor; sau - avea dreptul de a condamna tot ceea ce este pozitiv, prescriind legi pentru care natura nu prezintă niciun temei. Am observat deja mai înainte că lucrarea Filosofiei va explica viața naturii; că aceste explicații pot fi recunoscute ca adevărate numai atunci când sunt în concordanță cu viața reală. Și detașarea cerută aici a Filosofiei în explicațiile sale despre natură de obiectiv



nu contrazice în niciun fel acea armonie cu natura, pe care orice Filosofie trebuie să o stabilească pentru sine ca lege. La ce ar folosi Filosofia dacă vederile ei nu ar fi decât niște fantome ale imaginației noastre, cărora nimic nu le corespunde cu adevărat? Asemenea fantome, oricât de priceput lucrate și de prezentate plauzibil, nu sunt nicidecum o soluție satisfăcătoare la problemele Filosofiei. Renunțarea la Filosofie de la obiectiv este un fel de neconectare cu parțialul, cu individul. Aproape întreaga dificultate a cercetării filozofice constă în faptul că ele trebuie să dezvăluie legile și procesul vieții întregii lumi, în timp ce cunoașterea noastră despre real ne introduce în înțelegerea vieții doar a unui număr limitat de obiecte. Toată lumea va fi de acord că de la viața câtorva obiecte să treacă la viața întregii lumi este o sarcină destul de dificilă, mai ales atunci când această tranziție trebuie făcută cu toată precauția și în ea trebuie să ghicești să alegeți dintr-un număr mic de obiectează acele trăsături

care aparţin întregului. Adevărat, și într-un volum mic de obiecte care sunt supuse celui mai apropiat



după înțelegerea noastră, nu pot decât să existe indicii asupra naturii vieții universale; și în ele trebuie să se reflecte și să acționeze legile universale și trebuie să aibă parte la viața întregului. Dar la individul a discerne întregul, în natura și legile lui, a distinge ceea ce aparține propriu-zis particularului și care domină pretutindeni, nu se poate face decât cu o mai mare cunoaștere a acestui gen de obiecte și, cu atât mai mult, cu o mai mare libertate. de gândire.

97. Din legile obișnuite și manifestările particulare ale obiectelor, prin experiență, a urca la distincția în ele a procesului vieții universale este, de fapt, o astfel de întreprindere care necesită o libertate considerabilă a spiritului.a existat o anumită dispoziție pentru o înțelegerea corectă a naturii, sau dacă în dezvoltarea gândurilor nu a fost posibil să se distingă mai multe astfel de idei care cuprind întreaga totalitate a existenței și să arunce o lumină semnificativă asupra ființei întregii lumi. Căci numai prin intermediul acestor reprezentări mintea are timp să ajungă la acel punct de vedere asupra



o metaforă pe care, parcă, toată fragmentarea a ceea ce există dispare din vedere și se vede un universal.- Numai pe baza acestor idei poate mintea noastră să înțeleagă imaginea existenței întregii lumi cu toate slabele. indicii ale imaginii noastre, care dă viață obiectelor luate parțial. Dacă nu am avea în noi înșine capacitatea de a înțelege legătura dintre evenimente și momentele de tranziție într-o serie de fenomene: nu am putea întreprinde nicio investigație despre manifestările vreunei vieți. Însă am primit prin natură capacitatea, nu numai la vederea oricărui fenomen sau eveniment, de a întreba ce se ascunde sub ele, ce se exprimă în ele, de a ne asuma și de a căuta semnificația lor ascunsă, ci și de a completa legăturile. care lipsesc între cele două puncte ale fenomenului, aflate într-o legătură vizibilă sau secretă unul cu celălalt; cu atât mai mult: să înțeleagă imaginea în care s-a putut forma un anumit fenomen, să ghicească momentele care trebuie să fi acționat pentru formarea lui, să descopere condițiile în care singur ar fi putut în mod necesar să apară. Această capacitate de iluminare se găsește deja în eforturi mici.



explica evenimente sau produce fenomene cunoscute. Construcțiile filozofice, sau explicațiile naturii, sunt doar un dispozitiv mai larg și mai îndrăzneț al acestei înțelegeri libere a trecutului. Ca și în înțelegerea unui individ experimentat, mintea noastră nu se oprește

doar la date, ci se intensifică să arunce cu ochiul în ele ceea ce poate fi conceput, să-și completeze realitatea cu forțe care au acționat anterior și condiții care se revarsă în secret doar în ființa fenomenelor. Deci, explicând viața întregii naturi, întreaga latură exterioară a fenomenelor se află în fața noastră: dar pentru a satisface cea mai înaltă sete a minții noastre, trebuie să pătrundem în izvoarele interioare ale mișcării lor, să ghicim legile universale, imuabile care domina-i. Și nu trebuie decât să aprofundăm mai mult în cursul unor astfel de explicații în științele fizice și în încercările matematice pentru a fi sigur că în astfel de construcții ale naturii - o persoană nu este atât de instruită de însăși apariția fenomenelor (deși aici rămâne nu fără influență asupra minții), dar mintea însăși este liberă considerația umple momentele necesare, dar lipsite-14



formând, construind mental evenimente aflate în forma deja formată. În această chestiune, gândul nostru, ca un spirit dătător de viață, plutește deasupra principiilor descompuse și izolate și prin propria sa putere aducându-le în strânsă combinație, creează natura în acea formă maiestuoasă pe care i-a dat-o mâna Creatoare.

Asa de. arr. înălțimea minții deasupra realului, care este atât de necesară în construcțiile naturii filozofice, nu dă în niciun caz ideea că Filosofia ar putea, în consecințele ei, să diverge complet de acest real, să-l lipsească complet de respect. - Sarcina lui este să ajungă la real! - La fel ca în explicarea particularităților bitului, ghicirea noastră nu este doar o abatere de la real, ci împreună și interpretarea sa corectă: așa este și în explicarea naturii minții filozofice. , ridicându-se deasupra tuturor realului, poate fi întotdeauna mai mult sau mai puțin adevărat să înțeleagă începuturile sale interioare și, în construcția mentală, să se apropie de viață așa cum este ea cu adevărat.



filozofiile sunt, parcă, un fel de legături: dar chiar în legăturile acestora, Filosofia poate și trebuie să acționeze cu toată libertatea. Aceste legături nu ar trebui să mai fie pentru ea ca două granițe ale carierei sale, între care trebuie să-și dezvolte toată bogăția puterilor sale mentale. Natura însăși ne-a facilitat înțelegerea filozofică a vieții în ansamblu, dând privirii noastre posibilitatea de a îmbrățișa brusc mai multe obiecte și dând minții capacitatea de a se agrega într-o singură schiță, într-un singur concept care trăiește, parcă, toate indivizibile. După aceea, doar din partea minții însăși este nevoie de o anumită detașare, prin care să nu se despartă timid de subiectul particularului, fără ca timiditatea să se cufunde în profunzimile generalului.

Dezvoltarea treptată și nevoia de salut în Filosofie.

98. Ce se poate spune despre o altă trăsătură distinctivă a cercetării filozofice - renunțarea la ceea ce este aprobat de persoane - pozitiv, sau, așa cum numim această trăsătură, independență?, dacă nu încă - mai necesar în ea -



ma. – Potrivit acesteia, mintea filozofului se intensifică pentru a compila astfel de opinii asupra vieții naturii, a căror bază se găsește numai în imaginea concepției asupra naturii vieții de zi cu zi, necesară în orice moment și firească pentru l. Când mintea se ridică la considerente filozofice, ea constată că prin ea însăși poate descoperi multe lucruri care sunt adevărate, care până acum nu i-au fost comunicate; el vede că în multe cazuri este posibil, și uneori necesar, să judeci altfel decât au judecat alții, așa cum este aprobat în mod tradițional. Din ce în ce mai exersată în gândire, din ce în ce mai exercitată în forță, mintea îndrăznește curând să facă o împărțire mai îndrăzneață cu pozitivul. Desigur, o astfel de determinare poate veni într-un moment foarte greșit, când mintea nu a primit încă suficientă putere pentru a se ridica liber la același nivel pe care instinctul rațional și libertatea creatoare a Fanteziei îl ridicaseră anterior. Dar aceste încercări nu sunt esența și sfârșitul Filosofiei; în ele, apare doar pe mediu, se desparte de modul de gândire stabilit, ia naştere numai către fiinţa independentă. Compilat



odată ce sarcina de a privi liber, nu după definiții externe, la tot ce a trecut, nu poate fi abandonată. Gândul va continua să lucreze, să acționeze și să sufere până când își rezolvă problema complet - nu își formează propria viziune asupra tuturor. Ca toate bițurile, ca orice acțiune, filosofia filozofică se va dezvolta din ce în ce mai mult, din când în când - este mai reușit să-ți măsori puterea cu realul fragil, până când intri în perioada de conștiință deplină a legilor dezvoltării tale, vezi. necesitatea istorică a lui inoro samago, care până acum a rămas pentru el o ghicitoare, părea perversă. - Într-o societate bine organizată, în care toate ramurile cunoașterii își dezvoltă forțele în mod armonios, o astfel de apariție a gândirii spre independență poate fi foarte bine permisă. Acolo, concluziile corecte ale altor științe vor avea întotdeauna un avantaj puternic împotriva impulsurilor îndrăznețe ale unei minți bărbătești.

99. Nu suntem dușmani ai tot ce s-a aprobat în societățile umane; – știm foarte bine că multe relații convenționale din aceste societăți trebuie să rămână inviolabile; suntem siguri că în multe privințe pozitive

există urme clare de raționalitate; că, uneori, este necesar să ne ridicăm la auto-reflecție completă pentru a fi convinși că un anumit pozitiv este o reflectare destul de fidelă a ideilor rațiunii: dar ca slujitori ai științei nu putem decât să confirmăm că independența în gânduri este un caracter necesar. de Filosofare; că atunci Filosofia va avea timp să se desăvârșească în sine, atunci când va fi realizată complet, va rezista acestui caracter. Întreaga sa distincție de sine nu va fi niciodată realizată atâta timp cât devine prea atașată de tot ceea ce este pozitiv, subiectiv. Am observat deja că în Filosofie conștiința de sine a minții întregii omeniri se realizează într-un fel. Acum, ca într-o conștiință privată obișnuită, spiritul nostru nu numai că se separă de acele obiecte care l-au influențat, ci iese, așa cum spune, din propriile sale acțiuni, se separă de ideile formate sub influența acelor obiecte. Așa se întâmplă și în Filosofie, când mintea se ridică spre autoexplicație, trebuie într-un fel să se separe de conceptele de până acum.



guvernând, te pui la o oarecare distanță de ele, unde le poți discuta mai liber, le vezi mai clar natura. La fel ca pentru corectitudinea judecății, pentru claritatea distincției dintre obiectele senzuale, este necesară o anumită distanță față de ochii noștri: la fel și pentru corectitudinea judecății despre propriile acțiuni sau despre convingerile cuiva asupra prezentului, este nevoie. la o anumită distanţă de ei. În focul acțiunii nu se judecă corect acțiunile; ei sunt ocupați; nici judecata convingerilor lor, facute in zona lor, din punctul de vedere al celei vechi, nu poate fi suficient de adevarata. Este evident că în Filosofie, care se străduiește să pătrundă până la cea mai corectă viziune atât asupra acțiunilor noastre, cât și asupra opiniilor noastre despre lume, este nevoie de un anumit fel de independență față de cercul de gânduri din care ne-am ridicat la Filosofare. — În toate științele, o viziune independentă asupra dezvoltării preistorice a cunoștințelor lor este o cerință necesară; toate științele reușesc numai prin autocultivarea oamenilor de diferite minți și vederi. Independența în gânduri este prima



prescripția pe care o dă Logica, ducând la purificarea gândurilor. Dacă filozofiile nu permit sau iartă atât de mult o asemenea independență: mo, tocmai pentru că vastitatea recenziilor filozofice și efectul unei astfel de independențe se dovedește a fi mai extins, îi sperie pe cei care nu sunt obișnuiți cu consistența în gândire, cu rotația liberă. a ideilor lor. Cu toate acestea, aceste temeri sunt complet zadarnice, ca urmare a faptului că această detașare este mai mult aparentă decât reală; căci se renunţă la ea nu pentru a fi complet despărţit, ci numai pentru a intra în aceeaşi certitudine cu o mai mare conştiinţă a solidităţii ei; la fel și pentru că cea mai îndrăzneață rotire a conceptelor nu poate respinge tot ceea ce este pozitiv. Însăși natura și originea pozitivului și respectul obsechios al Filosofiei sunetului, chiar și pentru semi-adevărat, nu lasă nicio îndoială în acest sens.

Pozitivul poate fi doar oarecum supus schimbării; oamenii înșiși simt din când în când nevoia unor astfel de schimbări și le fac. — Filosofia în această privință nu poate servi decât



ghid pentru dezvoltarea acestei nevoi și descoperirea modalităților de a o satisface mai bine.—

Natura pozitivului în relația sa cu Filosofia.

100. În tot ceea ce este pozitiv, așa cum se pronunță din conștiința umană, trecând prin activitatea mentală a subiectului sub acțiunea obiectelor sau a relațiilor, se pot distinge două elemente: unul nemișcat, care poate și trebuie să rămână întotdeauna, ca împrumutat. prin apariția sa la acțiunea naturală a obiectelor asupra gândirii neînnorate de lipsa de artă sau de subterfugiul subiectului; celălalt este indiferent, care este introdus de personalitatea celui care a alcătuit ceea ce s-a stabilit ulterior. În orice reprezentare sau poziție se poate asuma o perfecțiune normală atunci când este turnată la fel de curat pe cât ar trebui turnată în cea mai bună condiție pentru a accepta subiectul, în cel mai convenabil, la discreția poziției obiectului. În această perfecțiune ideală a gândirii, ar fi imposibil să distingem predominanța fie a subiectivității, fie a obiectivității în ea. Dar există multe noțiuni similare printre noi?



pozitiv, ca uman, dacă nu prezent, atunci viitorul va dezvălui defecte. Gândurile noastre de acțiune, și apoi determinările noastre, transformându-se în ceva solid, sunt rodul nu numai al considerațiilor gândirii sub acțiunea obiectelor, ci împreună mai mult sau mai puțin al stării noastre personale, al dispoziției temporale, chiar și al circumstanțelor uneori complet accidentale b. Acest mod normal de judecată nu este întotdeauna atins. Nepregătirea minții pentru o judecată corectă asupra unui obiect, și mai mult o manifestare neinteligentă a unui obiect în realitatea temporală, evocă în mod necesar adevărata impresie a obiectelor din sufletul nostru și încetinește efortul zelos al bunăvoinței în afirmarea unuia. pur naturală. „După aceasta, privați științele de independența lor, interziceți minții să se ridice deasupra a ceea ce a fost stabilit până acum — ce se va întâmpla? Mintea însăși va prelua în curând povara unei astfel de stagnări! —

101. Subiectivitatea, (să-i spunem un defect care apare în reprezentarea stării și aspirațiilor subiectului) sau egoismul este un defect destul de comun

judecățile și deciziile noastre. Se strecoară imperceptibil în întregul sistem al gândurilor noastre, pătrunde mai mult sau mai puțin în tot ceea ce este pozitiv. Totuși, ai grijă, nu vei scăpa întotdeauna cu ușurință de egoism în judecățile tale: altfel gândurile tale ar avea perfecțiunea divină. O persoană nu are brusc timp să privească un obiect sau să-l accepte în conștiința sa sub forma proprie. Obiectivitatea de prisos, pe care am menționat-o mai înainte, și preponderența egoismului sunt cei doi dușmani fundamentali ai adevărului. Prima predomină în timpul copilăriei puterilor noastre mentale: fie în noi înșine, fie în comparație cu un obiect; acesta din urmă se dovedește a fi în dezvoltarea imatură a minții, în măsura în care nu s-a învățat încă să distingă strict momentele care sunt proprii naturii subiectului. Primul domină – într-un moment în care o persoană este ghidată doar de un instinct încă rațional; ultimul - când acţionează deja în sfera dezvoltării raţiunii! - Acum majoritatea pozitivului ne vine tocmai din aceste grade de dezvoltare.



roiul manifestă mintea umană în toată maturitatea ei, se maturizează în minte? - Destul de puțin, desigur. Și oamenii de acest fel traduc întotdeauna lucruri pozitive în viață? Omenirea nu se poate lăuda încă că soarta ei este controlată numai de înțelepți, care sunt liberi de tot felul de greșeli. În mod discret, doar educația lui poate merge înainte; dintre ea trebuie să numească conducători și să lupte cu forțe comune pentru iluminarea vederilor sale mentale, pentru maturizarea gândurilor, răsturnând legăturile obiectivului. Și aici Filosofia își ia asupra sa lucrarea întregii omeniri, atunci când, cu toată zelul și cu toată circumspecția, ea se străduiește să scoată în evidență și să corecteze ceea ce a fost amestecat cu subiectiv în pozitivul nostru. Lăsați oamenii să fie uneori supărați pe eforturile ei: ea poate fi sigură de recunoștința generațiilor următoare, se bucură de conștiința că ea conduce omenirea către libertatea morală. Căci vei cunoaște adevărul și adevărul te va elibera: Înțelepciunea cerească vorbește. –

102. Pentru scopul ei, Filosofia nu-și poate abandona niciodată eforturile de separare



în definițiile lor, orice astfel de amestec este subiectiv. Scopul său este să clarifice sau să exprime concepte și judecăți shakiya despre întreaga lume, căreia doar obiectele înseși le dau temei în relația lor necesară cu noi. Dar dacă în investigațiile ei și-a făcut o regulă pentru ea însăși că era necesar și în totalitate de acord cu un anumit mod de a gândi: putea confirma ceva care nu era în întregime adevărat. Aici deja Filosofia s-ar abate oarecum de la primul ei scop de a afirma adevărul – iar sarcina ei nu ar mai fi să afirme adevărul în goliciunea sa, ci într-o anumită cochilie. - Un sistem de acest fel, chiar dacă ar exprima adevărul, neascunzând acest înveliș, nu ar avea trăsăturile caracteristice Filosofiei.- Vederile private și temporare au pentru Filosofie un sens privat, temporar ; trebuie să se intensifice din oră

în oră pentru a reprezenta adevărul în forma sa cea mai adevărată, potrivită.– Dacă nu mai este posibil să discerneți obiecte în afara oricărei personalități: întreaga sarcină rămâne cel puțin de a colecta toate vederile posibile asupra unui obiect și de a separa ce este variabil si amestecat in ele de la persoane, la



cei care iau obiecte în conștiința lor, veți lăsa o constantă. Va fi acea concepție despre subiect pe care o putem forma cu mai multă atenție și o putem numi cea mai corectă. Filosofia nu se poate ridica la oricare alta, nu se poate urca la conceptul unui întreg set de obiecte, cât mai exact la aceasta, pe cât posibil desprinsă de viziunea proprie. –

105. Mai este necesar să confirmăm că în acest scop nu ar trebui să mai fie asociată cu niciun fel de vederi private asupra obiectelor, sau asupra vieții lumii sau asupra atitudinii noastre față de Crăciun. Ca o condiție necesară pentru succesul demersurilor sale, Filosofia trebuie să fie mai presus de toate expunerile pozitive ale modului de gândire uman. Asta nu înseamnă că poate sau ar trebui să umilească fiecare privire, fiecare părere, comunicată de o persoană cunoscută cu o mai mare sau mai mică cerere de încredere. Dimpotrivă, ea poate cu îndrăzneală, în fiecare dintre aceste expuneri de sine stătătoare ale vieții lumii, să asume și să indice o parte semnificativă a adevărului: căci fiecare subiect este mai mult sau mai puțin capabil să educe



în sine reprezentări ale corectului. Dar aceasta înseamnă că, pe de o parte, nu este întotdeauna posibil să fii strict sigur că o anumită viziune asupra lumii și a acțiunii Divinului în ea se formează, dacă nu imposibil, perfect; pentru aceasta este necesar, fără a fi legați de importanța afirmată a acestui punct de vedere, să discutăm în prealabil dacă ea provine din direcția directă a minții, dacă nu este rodul doar unei dezvoltări temporare a gândurilor; ce este pur uman în ea. Se știe că cele mai multe genii din toate generațiile nu sunt lipsite de greșeli și nu pot decât să poarte sigiliul timpului și al locului lor. Iar Filosofia nu caută explicații adaptative ale bitului, ci universale, veșnic ferme. – Pe de altă parte, în definițiile pozitive de orice fel, acea lentoare și imensitate a considerațiilor, care constituie garanția minuțiozității, nu poate fi întotdeauna asumată în mod inconfundabil. Aceste definiții sunt necesare rapid, ele trebuie întotdeauna adaptate nevoilor timpului, locului, circumstanțelor lor. Compilate nu de puține ori fără a urca la cele mai înalte întrebări ale minții, ele țin împreună doar ființa unei persoane temporare; ajuta-l sa intre

nevoilor locale și îngreunează realizarea a ceea ce o persoană ar trebui să se străduiască prin natura sa universală. Doar ridicarea la autocunoașterea raționalului și următoarea. se învață destul de târziu și rar cât de atent trebuie să fie în afirmarea pozitivului, cum, cu toată ușurința ei în prezent, poate în timp constrânge. Oamenii observă cu întârziere că propunerile, odată aprobate, nu pot avea întotdeauna valoarea veacurilor; că alte relații, o nouă dezvoltare a gândurilor, necesită noi prevederi, că cea mai perfectă stare este (pare imposibilă pe pământ) în care, nefiind călăuzite de poziții, fac așa cum le inspiră mintea cea mai matură; că toată omenirea este mai devreme sau mai târziu chemată la o astfel de dezvoltare rațională; că, în sfârşit, a pregăti mijloacele, a deschide calea, a conduce spre ea este o datorie necesară atât a celor care mişcă destinele omenirii, cât şi lucrează la sistemul cunoaşterii ei. – Deşi adaptarea la această ultimă destinaţie poate părea de prisos şi inutil pentru că nu cunoaștem o persoană în general; el este întotdeauna – în anumite condiții –



nym. Dar expunând un astfel de gând, ei uită că definițiile adaptative ale relației plafonului nu pot fi decât demne de noi, benefice pentru noi, deoarece atunci când sunt întocmite nu se înțeleg doar circumstanțe private: ci și natura pur umană; - scopurile private nu trebuie să îl întunece pe cel general, principal. Dacă oamenii trebuie să se ridice la umanitatea lor, atunci anumite restricții, adoptate în timp și în loc, trebuie până atunci doar reținute și doar afirmate până la plafon, în măsura în care contribuie la dezvoltarea unui pur uman. A aduce din ce în ce mai multă claritate unor astfel de obiective și a le evidenția ca conducătoare ale destinelor omenirii, este datoria irevocabilă a Filosofiei. – Ea și Religia stau doar pe linia de acest fel; ele singure pot arăta clar unde anumite propoziții se depărtează de natură, trec prin destinul omenirii.

104. O detașare similară este cerută în sfârșit de faptul că, ca în natură, niciun obiect nu are timp într-o manifestare anume, unică, pentru a fi exprimat în orice 15.



în desăvârşirea sa: la fel, în lumea raţională, gândirea nu are timp să se dezvolte în toată maturitatea şi plinătatea vieţii sale, în capul unei singure persoane; doar eforturile comune ale multor indivizibili o pot ridica la acea înălțime a perfecțiunii la care trebuie recunoscută ca adevăr pur. – Pe această bază, Filosofia trebuie să stea deasupra geniilor în orice fel de manifestare. Oricât de înalți sunt Genii, oricât de captivante sau îndrăznețe sunt ideile pe care le exprimă: Filosofia nu poate recunoaște niciuna dintre ele ca fiind adevărată prin simpla încredere în puterile mentale sau prin caracterul înalt al persoanei care le-a exprimat. Adevărul gândirii pentru ea nu se bazează pe importanța feței, ci pe naturalețea gândului în sine. Gândul s-a dovedit a fi pur uman: „Filosoful este gata să fie primul care să-și recunoască corectitudinea, gata să se străduiască în clarificarea,

afirmarea, extinderea stăpânirii sale.” Filosoful trebuie, aşa cum ar fi, să reconstruiască întregul sistem de credinţele noastre într-o formă naturală. Cu această sarcină, a recunoaşte ce mod de a gândi este adevărat fără investigaţie, ar însemna să judeci fără socoteală.





104. b) Înainte ca Filosoful să stea, parcă, întregul neam uman cu dezvoltarea ei a gândurilor, ca toată natura cu formarea ei de fenomene, cu pretenţii de fidelitate: dar, ca un prospector, el nu poate, fără consideraţie, să dea preferinta de orice parte. Doar ceea ce pare a fi perfect natural poate fi acceptat de el. - Până când se convinge de corectitudinea unui anumit tip de gândire: are libertate deplină de cercetare. Respingând gândirea în construcţiile sale ale naturii din particularităţile bitului, Filosoful şi în formarea gândirii universale trebuie să renunţe la dezvoltarea înţelegerii temporale; fără a fi legat de importanţa modului local de gândire, el trebuie să devină el însuşi un vestitor al sugestiilor imuabile ale minţii. Numai cu această libertate şi necesitate poate Filosofia să urce la un mod de gândire pur uman.– Conform strictei distincţii la care ne obligă raţiunea, Filosoful nu poate presupune nimic adevărat fără a-l supune cercetării. El trebuie să ia în considerare fiecare dezvoltare a gândirii în începuturile, consecinţele şi presupunerile sale; ca din posibilitatea naturii





ea însoţeşte dezvoltarea ei până la viaţa realului: astfel, înainte de a-şi asimila orice convingere, el trebuie să ajungă chiar la izvoarele şi fundamentele ei. Filosoful nu poate, ca un om înzestrat cu simţire pompoasă din belşug, să se înalţe fără să gândească; abia se încrede în propriile concluzii.

105. Filosofia se apropie de adevăr cu un astfel de model, noi înspăimântăm răufăcătorii şi adevăratele; nu vrea să se piardă în parţial, ca ştiinţele particulare, ea caută să înţeleagă totul în general. „În egală măsură, el nu poate fi purtat inconştient de imaginile unei imaginaţii jucăuşe sau de deciziile unei minţi arogante. Căci se intensifică pentru a exprima modul de gândire necesar în toate manifestările naturii umane.– Scopul ei este să ne deschidă un mod de gândire pur rezonabil şi natural despre viaţa întregii lumi (*). Stream

(*) Unul şi acelaşi scop al Filosofiei poate fi desemnat sau exprimat diferit, în funcţie de punctul de vedere, la care consideraţi necesar să aderaţi. Vorbind obiectiv, scopul Filosofiei este de a înţelege modul de a fi al lucrurilor: vorbind mai subiectiv, scopul ei este de a dezvolta un mod natural de a gândi despre natură, considerată ca un întreg, sau de a rezolva principalele sarcini ale viziunii noastre. - Preponderenţa obiectivităţii şi a autoexprimării se pierde atunci când scopul Filosofiei este desemnat prin înţelegerea adevărului (vezi § 65.). Contradicţiile proprii în acum

Dorința de a atinge acest scop este rodul acelei eforturi pentru autocunoaștere cu care natura a înzestrat fiecare minte umană. Satisfacându-l singur, fiecare dintre noi, înțelegând natura lucrurilor, poate spune în sfârșit: acum văd limpede; sau primind o convingere clară în subiectul credinței: - O recunosc deja după spusele tale! - Cât de inalienabil aparține mintea noastră: atât de de neoprit sunt eforturile de a înțelege adevărul - fără amestecul în ea de opinii ale trăsăturilor pur subiective sau meschine ale subiectului. - Dacă au existat minți care au râs de aceste eforturi, sau s-au înarmat împotriva lor: atunci fie din lipsă de forță pentru autoeficacitate, fie din vioiciune pentru fast. Numai cei care nu înțeleg pe deplin natura umană și drepturile ei pot cere încredere necondiționată; poți ridica un mod privat de a gândi fără dovezi la demnitatea convingerilor generale! - Independența în vederi este caracterul fundamental al cercetării filozofice și să vrei să existe Filosofie și mintea săptămânii -

trei moduri de a desemna același obiect - nu.'-



a acţionat, nu a judecat independent, înseamnă a dori să fii de acord cu inconsecvenţii! –

Partea mai bună a pozitivului; nepericolul separării de câmpul minții filosofării.

106. Dar, apărând necesitatea independenței Filosofiei în cercetările și definițiile noastre, am vorbit atât de mult despre latura slabă a pozitivului, încât poate părea miopilor și chiar mai neîncrezători că suntem complet gata să neglijăm. pozitivul. Avem un mod complet diferit de a gândi. Și am distins deja în elementul pozitiv elementul imobil și indiferent. Negăduindu-le celor din urmă să influențeze definițiile filozofice, nu respingem în niciun caz necesitatea, fermitatea celor dintâi. Putem chiar să fim de acord că chiar și acel element indiferent, care nu are nicio greutate în cercetarea filozofică, în viața obișnuită poate și ar trebui să fie tolerat pentru un timp. - În fiecare lucru pozitiv trebuie să existe neapărat mult adevăr; pentru pozitiv, chiar dacă nu ne-a venit din timpul dezvoltării depline a minții, chiar dacă a fost rodul unui singur instinct rațional sau



raționament, totul conține unul destul de adevărat. Se știe că în starea instinctuală manifestările sufletului uman sunt surprinzătoare prin apropierea lor de maturitatea rațională. Considerațiile minții în sine nu servesc întotdeauna doar capriciilor sau intereselor noastre. Chiar și la nivelul rațiunii, suntem capabili să discernem propriul

nostru beneficiu și pur uman în binele comun. Propozițiile aprobate prin acțiunea unei minți pure, strălucitoare, exprimă, fără îndoială, deja un lucru demn de respectat.- Pe de altă parte, fiecare subiect este mai mult sau mai puțin capabil să primească și să transmită în mod destul de corect altora - acțiunea de un obiect pe sine; cu atât mai mult acest lucru poate fi asumat într-un subiect ale cărui gânduri au primit o autoritate considerabilă în rasa umană. Ceea ce a venit din revelația naturală, necesară a obiectului către ego-ul nostru: asta trebuie respectat peste tot. În special Filosofia ar trebui să prețuiască și să caute cu drag astfel de gânduri, pentru că scopul ei este să se ridice la un astfel de fel de judecăți. Deși oricine se poate ridica la acest fel de judecată după propria sa natură umană: dar



Se știe că cel mai uman devine clar în noi mai convenabil sub îndrumarea celor care au precedat în dezvoltare, pe urmele altora. Asa de. arr. Dacă Filosofia ar fi avut timp să găsească un asemenea mod de a judeca obiectele: trebuie neapărat să se apropie de el,

să-i respecte semnificația, chiar să profite de respectul său în rândul oamenilor pentru o mai mare aprobare a concluziilor lor. - Acum, separarea Filosofiei de un asemenea mod de gândire, manifestată numai pozitiv, poate și trebuie tolerată până la momentul apropierii; căci, pe de o parte, este imposibil să se ceară ca și cele mai adevărate să fie acceptate de Filosofie fără o investigație adecvată; aceasta este împotriva naturii acelei certitudini clare conștiente la care este intensificat să urce; pe de altă parte, se poate fi sigur că fără consideraţii stricte Filosofia

cum să nu îndrăznești să respingi pe cineva respectat printre oameni. Între timp, abordând pozitivul printr-o discuție a acestuia, Filosofia nu umple decât ceea ce lipsea compoziției sale, sau împrospătează conștiința fundamentelor sale, slăbite de afirmarea pozitivului. Se știe că tu



unei conștiințe dezvoltate pas cu pas îi lipsește încă gradul de instinct rațional și ingeniozitate rațională. Ei doar mediază și pregătesc ascensiunea noastră către această conștiință. - Asa de. arr. o parte esențială a pozitivului va fi întotdeauna pe deplin respectată de Filosofie și va găsi în ea o protecție și o clarificare semnificativă! –

107. Inesențialul însuși în pozitiv, elementul indiferent în Filosofia sănătoasă, își va găsi evaluarea potrivită. Nu poate exista nicio îndoială că toleranța este rodul unei educații mai bune. Semieducatul, găsind pozitivul sigur ca o expresie insuficientă a conceptelor adevărate, văzând amestecul subiectivității, este gata să se înarmeze împotriva a tot ceea ce este pozitiv, să răstoarne elementul imobil care este esențial în el. Filosofia nu poate în niciun fel să aprobe

asemenea metode, nici să conducă la ele. Ea înțelege clar că amestecul de subiectiv este aproape inevitabil în rândul oamenilor; că, chiar punând noul în locul vechiului, oamenii nu vor evita un asemenea amestec; că acest amestec nu poate fi purificat decât treptat și, parcă,



stai singur; că fluctuația neliniștită a pozitivului ne poate lipsi de aluatul necesar. O minte matură știe, desigur, că cel needucat, nefiind suficient de matur pentru a distinge două dintre elementele sale în pozitiv, amestecă în ea binele cu imperfectul; și, cu evlavie înaintea dreptei, exagerează demnitatea semi-adevărului, sunt gata să o susțină alături de sacr: dar în același timp vede foarte bine că la un anumit grad de dezvoltare mentală sau chiar cu o stagnare . de educație, un astfel de mod de judecată este aproape inevitabil, și - doar încearcă cu grijă să ridice imature la judecăți mai moderate, mai sănătoase. Și pe dreptate. – Pentru un element indiferent, atâta timp cât nu dăunează important dezvoltării adevărului, poate și ar trebui să fie tolerat – așa cum se poate și trebuie să fie tolerat până când neghina este recoltată printre grâu.

Maturitatea rezonabilă, libertatea rezonabilă este lotul câtorva. Dar aceștia sunt puținii care pot îndura mai ușor și pot elimina mai calm neajunsurile vizibile. Ei nu pot decât să știe prin experiență că gândul la miere



se coace leneș; ce mai departe. nu este deloc nerezonabil să conduci pe toată lumea în libertatea potrivită unui om de succes. Imaturul este incapabil de modul de gândire al unui om desăvârșit. – De altfel, însăși modestia oamenilor de cea mai înaltă educație îi ține mult timp de o judecată hotărâtoare asupra unui fenomen istoric binecunoscut. Ei știu că cu credulitate excesivă în considerațiile lor, se poate face cu ușurință o greșeală. Se poate judeca în mod decisiv doar întregul, din care toate părțile, toate corelațiile au fost deja identificate: dar pozitivul în dezvoltarea sa istorică nu depășește întotdeauna rapid o perioadă semnificativă a existenței sale. (Când își va supraviețui vieții, aceasta va cădea de la sine.) - Deși, chiar și într-o parte nesemnificativă a perioadei vieții sale, ceea ce este pozitiv pentru înțelegerea filozofică face destul de clar posibil să se perceapă direcția și puterea întregului: dar Filosofia știe că gândirea, ușor justificată sau condamnată prin apropierea de legile și cerințele minții, cu atât mai bine este, totuși, să se lase discutată, cu atât mai mult lasă în urmă rușinea manifestărilor sale din experiență; că există prea multă mobilitate a pozitivului

pune în mod necesar oamenii într-o confuzie considerabilă. Dacă, după aceasta, adăugăm că pentru imatur, pozitivul este nu numai necesar, ci și benefic: căci leagă libertatea nestăpânită, până când rațiunea a căpătat puterea asupra ei; că oamenii, chiar dacă i-ar elibera de tot ceea ce este pozitiv, în curând și-ar impune din nou reguli; - că atâta timp cât, ținându-se de coaja pozitivului, ei nu uită, nu-și părăsesc spiritul, merită tot respectul: atunci putem înțelege cu ușurință că Filosofia va dori mai degrabă să slujească oamenii cu instrucțiunile ei, aducerea adevărului până la punctul de evidență - și lăsați triumful introducerii adevărului în starea Providenței și a înțelepciunii! –

108. În general, supunerea strictă pe care Filosofia o are față de adevăr în toate formele sale de manifestare este o garanție de încredere în manipularea atentă a tot ceea ce este pozitiv.în mod clar primit depășește coaja aspră în care reușești să-i închizi sensul uman needucat. Ea minte-





a dispreţui adevărul în mijlocul întregului amestec de nebunie omenească. De asemenea, știe să respecte impulsurile nereușite ale gândirii umane către o manifestare mai mare și mai clară a ei înșiși. Asa de. arr. în cel mai slab pozitiv, ea încă știe să dezvăluie pâlpâirea luminii rațiunii; iar când oamenii, ajungând la o mai mare cunoaștere, îndrăznesc să disprețuiască pozitivul care s-a dovedit slab, Filosofia este capabilă să evidențieze partea care trebuie încă recunoscută în ea și poate răscumpăra adevărul atunci când oamenii sunt gata să-l respingă chiar și într-un amestec străin. În timp ce pentru simțul simplu există aproape doar extreme de adevărat sau fals, Filosofia, conștientă de toată dificultatea și încetineala ascensiunii către percepția deplină a adevărului, nu poate, cu acea obișnuită lipsă de respect, să privească acele evoluții ale rațiunii umane, în care adevărul nu a fost dezvăluit în tot te , deși a fost destul de aproape de revelația ei și, ca să spunem așa, străpunge Formele aspre în care a reușit să se încheie Fantezia ei neînfrânată.- În acest caz, Filosofia este într-un fel. aproape chiar de





împărțire importantă cu bun simț. Mai capabil să vadă idealul și în învelișul său grosier decât sensul general, - Filosofia, poate încă să se țină de vechile Forme decrepite și să le apere atunci când simțul simplu este gata în impulsuri furtunoase pentru a le înlocui cu altele noi. - Filosofie , mai degrabă, văzând lipsa de simț general . este pozitiv, dar aderând la el pentru o perioadă mai lungă de timp în timpul schimbărilor sau tranzițiilor de la o formare de gândire la alta - formează, așa cum ar fi, un fel de coajă, care ajută la dezvoltarea ulterioară a organismului gândirii și, în același timp, încetinește viteza acestei dezvoltări.–

109. Să nu ne fie teamă că, după ce am permis autonomia sau independența pe care am dezvăluit-o, va fi necesar să condamnăm pe toți oamenii la o neînțelegere inconsecventă în gânduri, sau la rătăcirea nesfârșită în descompunerea opiniilor, fără o speranță fermă. de abordare a adevărului? Aceste temeri sunt complet nerezonabile. Mintea din noi toți, desigur, este a noastră, dar suntem cu toții de acord între noi în privința principalelor ei cerințe. Se dovedește că starea lui de spirit este specială în timpul



în fiecare indivizibil nu se abate complet de la conturul general al genericului. - Așa este în gândurile noastre, deși este posibil ca toți să fie independenți: dar această libertate, așa cum am observat deja mai sus (vezi p. 216), nu înseamnă în niciun caz excluderea de la toate limitele modului general. de judecată, ci o ascensiune independentă la aceeași, la care a ajuns aceeași minte în alții, doar în alte moduri, mai devreme sau mai târziu, nu contează. - Posibilitatea și chiar inevitabilitatea unei apropieri reciproce între minți sunt garanții suficiente ale unității și consimțământului celor mai independenți oameni în ceea ce privește nevoile și opiniile lor despre indigen. - Și a cere ca particularul să se piardă complet în general, cel puțin în starea actuală a omenirii este imposibil și nu este în concordanță cu structura naturii. Dezvoltarea particularităților în orice domeniu nu poate fi considerată dăunătoare, este necesară. Oare natura însăși nu exprimă pretutindeni generalul numai în indivizibil? – La fel, de asemenea, modul de gândire universal, necesar, poate urca la certitudinea sa numai prin munca unor minți particulare.



Unde are loc dezvoltarea gândurilor? Nu este oare în conștiința separată a fețelor indivizibile? Ce avansează perfecțiunea ideilor? Nu este prin eforturile minților private? - Într-o formațiune separată (Geslallung) de gânduri, nu apare întotdeauna unul fals, pervers. În ea credem în eficacitatea noastră și mult adevărul, care, prin însăși importanța sa, nu veți avea niciodată timp să suprimați prezentarea ulterioară a gândirii în forme noi. - Adevăratul, nu numai în volum, ci și în forța conștiinței, crește din acele zone care aduc orice persoană deosebită în domeniul cunoașterii (vezi § 57).

110. Vei spune: adevărul a fost de mult găsit și punctat; nu este nevoie să te pierzi pe căi eronate către el; rămâne doar să ne bucurăm, folosind pm! - Dar dacă, după ce nu am făcut propriile încercări de a ajunge la el, eu - și folosindu-l, pot să-mi fie mereu teamă: este de încredere ceea ce accept? Sunt pe pumnul potrivit? - O astfel de instabilitate, inevitabilă atunci când propria cercetare este interzisă, poate avea consecințe cel puțin la fel de dăunătoare ca orice fel de îndoială, ușor

puterea trece în certitudinea vie.—Deci. arr. și în acest caz, când ar fi corect să credem că adevărul a fost deja pe deplin găsit și exprimat, s-ar putea încă folosi eforturile pentru a-l asimila pe cont propriu. Dar dacă, la o examinare mai atentă, această privire se dovedește a fi oarecum leneșă? - De fapt, este o prostie să crezi că în neamul uman până acum nu au fost cunoscute și lămurite multe adevăruri, acesta este adevărat: dar pentru ca noi să știm totul adevărat, îl înțelegem pe deplin , ■—a afirma că acest lucru este încă necugetat.

Aceasta trebuie recunoscută ca fiind cea mai limitată viziune asupra științei, atunci când se crede că nu mai este capabilă de o educație mai bună în principiile ei sau de reînnoire în cunoștințele sale; că nu sunt necesare noi încercări pentru îmbunătățirea sa în continuare. Obișnuindu-se cu o anumită dezvoltare a științei, pierdut, ca să spunem așa, flexibilitatea de a urma noi întorsături de gândire, se poate considera de fapt o anumită viziune ca fiind definitivă, știința într-o anumită formă completă. Dar în toate știința, indiferent cât de des sunt actualizate astfel de opinii, o nouă imagine





chemarea științei în mâinile unor persoane mai mature - au fost întotdeauna infirmate. - Adevărul dintre toate schimbările - multe au rămas complet în forma sa veche, cum se poate spune că adevărul, cu toate mișcările și răsturnările gândirii, rămâne unul și la fel: dar numai o viziune limitată poate amesteca știința cu adevărul însuși, cunoașterea umană — cu adevăratul, luat în mod obiectiv. Adevăratul stă, este văzut de toată lumea, ca soarele; poate ei îl dețin, îl folosesc mai mult decât cred ei, își dau seama: dar gândul trebuie să se întoarcă spre soare cu diferitele sale laturi pentru a intra într-o conștiință din ce în ce mai mare a luminii sale! — Dacă o astfel de constrângere a vederii este nepotrivită, atunci tocmai în Filosofie ar trebui efectuată verificarea neîntreruptă și, în același timp, mișcarea cunoștințelor noastre. Cunoașterea observatoare a crescut, mintea trebuie să-și încerce puterea în impulsuri contemplative. Eforturile minții în aplicarea vieții s-au dovedit a fi nereușite, - din nou mintea se transformă într-o observație generală, o analiză critică a fenomenului, până când este animată de cea mai bună cunoaștere a celor experimentați, iarăși nu.





se complace liber în tărâmul ghicirii! — În această mișcare a gândirii de la frigul experienței la ardoarea contemplației, ceas de ceas se dezvoltă adevăratul; oră de oră conștiința i se limpezește. Opriți impulsurile minților private: mișcarea întregului se va opri! —

111. Dar mai poate Filosofia să discute corect toate fenomenele minții umane care au fost descoperite până acum? Oare Filosofia nu a pus uneori la îndoială cele mai clare convingeri de sens general? Filosofia

în manifestarea sa istorică nu a avut întotdeauna timp să discute corect toate evoluțiile și manifestările din domeniul înțelegerii umane. Dar Filosofia, după Istorie, nu este încă Filosofie, ci idei, în esența ei.— Dacă privim Filosofia din acest ultim punct, ea nu numai că poate, dar nu trebuie doar să discute corect tot ceea ce s-a manifestat pozitiv. Conform ideii sale, Filosofia și dezvoltarea matură a minții ar trebui să fie una și aceeași: iar dezvoltarea matură a minții este incontestabil un astfel de grad în dezvoltarea noastră mentală, la care trebuie înțeles corect și



toate manifestările raționalității sunt corect discutate. Se știe că gândirea umană înțelege mai bine atât direcția ei, cât și semnificația evoluțiilor sale: cu atât mai mult lasă în urmă rușinea acțiunilor sale.—Dar gradul de raționalitate matură nu se dezvoltă decât după ce gândirea a trecut deja de alte grade de mentalitate. dezvoltare. - Acest grad este cel mai înalt în dezvoltarea noastră și nu este posibil să urcăm până la el, ca fiind trecut de gradul de dezvoltare a insigpintualului și raționalului. Acum, dacă este posibil la ce grad de dezvoltare mentală o conștiință superioară a sinelui și a legilor propriei naturi: atunci este numai pe ea. Și singura, ca finală în cursul educației noastre umane, mintea poate discuta corect, ce se află în rasa umană din formarea gândurilor inițiale sau de tranziție; numai pe ea se poate vedea necesitatea, formarea naturală sau perversă și adevărata semnificație a acelor feluri de gânduri care sunt înfățișări magnifice, deși fragile ale imaginației, sau provin din perioada rațiunii. Și este deja necesar ca ea să vadă corect asta



Este firesc pentru un om în toate perioadele educației sale mentale și ca în gândurile sale doar temporalul să aibă semnificație. „Filosofia”, deși nu a reușit în toate manifestările pre-sate, cel puțin intensificate în toate, a intenționat mereu să urce la acest grad de conștiință matură, pur umană.direcția gândurilor, suntem nevoiți să ne întoarcem spre idealul lor; și, uitând tipurile de manifestare temporală, ține cont de scopul lor nobil și apreciază pe cei care se străduiesc spre el. Perfectul este atât de puțin în lumea umană. — Între timp, o discuție corectă a gândurilor revelate nu prezintă atât de multe dificultăți încât o minte dezvoltată să nu fie capabilă de aceasta. A distinge adevăratul de fals nu este deloc același cu găsirea celui mai adevărat. Primul este mult mai ușor decât cel din urmă; O poți face ușor și cu un înțeles simplu. Și în mintea filozofică, trebuie să presupunem fie o înclinație excesivă la îndoială, fie o nesocotire nedemnă pentru adevăr, pentru a-i nega orice drept sau cale -

purtați să discutați adevărul a ceea ce este dezvăluit.

Desigur, în Filosofie, mintea maturizată se intensifică pentru a-și forma încrederea din sine: dar în acest fel nu contestă fidelitatea privată a fiecăreia dintre manifestările terțe ale unui mod rezonabil de gândire. Chiar și Filosoful nu va lipsi să asimileze gândurile altora, de îndată ce le va găsi în acord cu legile minții și cu structura naturii: numai atâta timp cât se ridică la certitudinea rezonabilă, nu se poate lega atât de mult de autoritatea de a abandona orice viziune independentă asupra tuturor produselor minții altora. Propria sa convingere, descoperirea adevărului prin propriile sale eforturi îi este, desigur, dragă, dar adevărul este și mai drag. - Pentru ea nu va cruţa ostenelile, îşi va jertfi propria mândrie: căci ea este primul şi mai puternic izvor care dă mişcare rafinamentului lui; cea mai înaltă autoritate pentru el în domeniul gândurilor. Potrivit acestei autorităţi, orice gând, indiferent de unde ar veni, va primi de la el tot respectul, de îndată ce se va dovedi a fi adevărat.- Dacă totuşi ne amintim că Filosoful are atâta simţire pentru adevăr şi



servilitatea față de ea, care o poate disprețui, distinge și onora printre toate amestecurile de nerațiune umană: atunci putem spune cu îndrăzneală că a ne îndoi dacă Filosofia poate distinge corect adevăratul de fals înseamnă a îngropa Filosofia de vie - și însuși sensul omului. . –

1'12. În însăși natura independenței, așa cum trebuie neapărat revelată în Filosofie, nu există nimic periculos pentru înțelegerea adevărului. Așa cum Filosofia, prin înălțimea sa, nu se separă complet de natură, dimpotrivă, ea reușește să se ridice la judecata corectă asupra fiecărui fenomen sau ființă particulară din natură: așa, prin independența de judecată, reușește să ajungă la judecata corectă. despre vederi sau gânduri private exprimate în vremuri cunoscute de persoane celebre - acest lucru nu este suficient - reușește să urce la discernământul modului în care ar trebui să gândească întreaga rasă umană. Prin înălțime realizăm ceea ce putem spune în așa fel încât natura nu s-ar fi putut întâmpla altfel; iar prin considerente independente putem ajunge la certitudine: se poate face într-un fel sau altul (în această formă este tot la fel



dar că trebuie) să judeci întreaga rasă umană.– Baza succesului înălţimii stă în faptul că legile minţii sunt reglate în conformitate cu legile naturii; Fundamentul independenței constă în încrederea justă că mintea unui individ privat are o stare de spirit care este în armonie cu starea de spirit a întregii omeniri. - Aşa cum prin acordul minţii cu natura, în mod ascuns sau evident întotdeauna asumat, suntem siguri că, în urma propriei dezvoltări, gândirea poate ajunge în acelaşi punct care s-a suprapus în experienţă: deci prin acelaşi acord al unei minţi cu minţile altele, ascunse sau clar presupuse Suntem cu

îndrăzneală convinși că gândul oricărei persoane educate poate ajunge de la sine până la punctul în care alții îl recunosc drept adevărat. Așa cum în cunoașterea înaltă a naturii, preponderența unui Factor - gândirea - nu distruge acțiunea reală a altui Factor - natura: așa, în considerente independente, preponderența propriei productivități nu distruge celălalt Factor - încrederea, dimpotrivă, ea presupune în mod necesar și se dezvoltă pe ea. –





115. Nu ar trebui să se mai fie teamă că mintea, deși își păstrează caracterul independenței, nu va avea timp de la sine să înțeleagă suficient adevărul în plinătatea și perfecțiunea cuvenită? Și aceste temeri sunt nefondate. Mintea umană, prin însăși natura sa, este capacitatea, desigur, de a nu crea, ci de a înțelege adevăratul. Sub acțiunea obiectelor, am rămâne fără adevărat, dacă nu ar fi fie dat și cumva conținut în obiecte, fie dacă mintea umană nu ar fi capabilă să înțeleagă sensul fenomenelor care au loc în fața ochilor noștri și să le traducă în concepte. Dar toată lumea vede că aceste condiții nu sunt în niciun caz ceva real; - sunt date obiecte pentru înțelegerea noastră; Fiecare simte capacitatea de a-și forma concepte corecte despre ele în sine, toată lumea a folosit-o deja mai mult sau mai puțin. Asa de. arr. oriunde punem de fapt fundamentul fundamental al adevăratului, fie în capacitatea creatoare a minții noastre, fie în natura obiectelor înseși, întotdeauna nu ne putem îndoi de posibilitatea realității și, fără indicații, punem





telnago. Să fim de acord că înțelegerea adevărului este mult înlesnită atunci când suntem conduși la ea de unul care a pătruns deja în el, că ascensiunea la adevăr este mai dificilă pentru cel care trebuie totuși să-l ajungă singur. Dar de aici nu rezultă că această ascensiune solitară nu promite deloc succes. Este rar, pentru că puțini sunt pasionați de o activitate atât de obositoare pe care o cere o astfel de ascensiune; este rar, dar nu atât de periculos încât ne abate de la adevărat în toate: căci mintea este aceeași în toate, ea poate fi, de asemenea, împărțită în cursul general pe aceleași căi: Ba mai mult, nu este peste tot în ea. ultimul grad: pentru oameni, după ce au pătruns la adevăr, se intensifică pentru a-l comunica altora într-o formă în care cea mai severă neîncredere nu are timp să găsească ceva împotriva ei. Așadar, ascensiunea independentă la adevărat, chiar și în volumul cel mai mare al acestuia din urmă, nu necesită ignorarea completă a ceea ce s-a făcut, investigat, lămurit de alții; respinge doar acea cunoaştere leneşă a adevăratului, în care totul comunică





ceea ce este al meu este luat la cuvânt, nu este supus nici unei judecăți proprii, este copulat în minte fără nicio armonie, nu este

cercetat de gândire dintr-un punct de unitate. „Oamenii nu s-au înțeles niciodată și nu se vor înțelege niciodată fără a accepta anumite puncte de vedere unii de la alții, cunoștințe dobândite din experiență. Pozitivul însuși este împrumutat prin stăpânirea lui acestei înclinații de a asimila ceea ce au cunoscut alții, de a folosi binele altcuiva cu respect față de cel care l-a raportat. Și cât timp fiecare om, luat separat, va rămâne imperfect; până atunci va rămâne și pozitivul. Numai împreună cu acest pozitiv vor exista întotdeauna atât umm - și rezonabil. Căci vine și dintr-o străduință naturală pentru distincția conștiinței, ca prima - dintr-o înclinație către plinătatea și vastitatea cunoașterii. Personajele cu forță interioară vor fi întotdeauna de partea primului; personaje cu direcția eficienței exterioare de partea acestuia din urmă!

114. Să spunem și mai mult: dacă mintea nu ar fi avut puterea de a se înălța la adevărat, în neamul omenesc nu s-ar fi putut ridica.



nut, sau vei fi afirmat, salu pozitiv; Simpla capacitate a ysrei noastre de a vedea și a distinge adevăratul constituie un bastion ferm împotriva exagerării în genul uman de pozitivitate: gânduri îndrăznețe, dar nu mai puțin adevărate. „Pozitivul fără motiv nu ar fi putut apărea. Căci, după cum am văzut, pozitivul își datorează originea instinctului rațional, sau considerațiilor înțelegerii sau determinărilor minții însăși. Din orice perioadă ar fi, totul s-a dezvoltat pe baza facultății raționale a omului. Distrugeți această capacitate a minții de a vedea adevăratul; pozitivul însuși, dacă a apărut cumva în rasa umană, nu ar putea în niciun fel să prindă rădăcini și nu ar putea ține mințile pentru sine atunci când se ridică către o conștiință superioară, ceea ce se întâmplă în orice moment. Dar mintea noastră poate vedea ceea ce este adevărat și, adâncind în pozitiv, poate vedea acordul său cu legislația generală - iar pozitivul este afirmat, primește toată greutatea sa. Dacă vine din starea de spirit corectă a minții, nu va fi întunecat de o impuritate străină: ea



poate rămâne neclintit pentru totdeauna. Pentru

orice minte nouă, care aderă la ea, nu poate fi convinsă decât de demnitatea ei și chiar de originea ei cerească. - Fără rațiune - prin impulsul general al naturii de a-și răspândi influența, fiecare minte, neînfrânată de forța egală a celorlalți, ar folosi în curând eforturi pentru a-i lega pe ceilalți prin pretenția sa. Doar echilibrul celorlalte minți potolește pretențiile acestor persoane, pe care natura le-a înzestrat cu o bogăție deosebită de forță spirituală. Gândind cu ușurință în gând la multe lucruri care rămân un mister pentru alții și reușind să profite de un mare avantaj asupra celorlalți, acești oameni uită curând să-și păstreze pretențiile de ascultare și încredere în limitele cerințelor moderației și, mai ales, un sentiment rezonabil care indică unde. aceste cerințe se ridică mai presus de orice

încredere, smerenie. - Această difuzie universală, așa cum spuneam, a minții produce ca pozitivul să rămână întotdeauna în distribuția în care mintea altora îl ridică și le permite.



imaturitate.Cu curaj, numai fără obrăznicie, mintea se poate ridica deasupra a tot ceea ce este pozitiv. El poate oricând să ajungă la adevărat, să converge spre pozitiv, pur uman. Un astfel de pozitiv a apărut în natura noastră rațională; dezvoltat în gândurile umane. Prin urmare, ea poate fi acceptată și reușește cu fermitate, pentru că oamenii, agățându-se de ea sau căiindu-se de ea, își văd afinitatea strânsă cu umanitatea lor, revărsarea sa directă din dezvoltarea ei, simt că asimilându-l, transferându-l în sistemul credințelor lor. , punând lege pentru activitate, nu fac decât să-și perfecționeze ființa, să-și accelereze maturitatea. Cei care sunt înaintea altora într-o astfel de convingere pot, din cauza neînțelegerii, să regrete ostenelile și timpul pe care alții le folosesc, doar puse în practică, verificarea: dar rodul matur al unei conștiințe dezvoltate va răsplăti în curând încetineala acestei somnolențe.

Relația filosofiei cu proilul științei.

115. Trăsăturile distinctive ale cercetării filozofice s-au dezvoltat înainte de aceasta, definind



ut şi relaţia Filosofiei cu alte ştiinţe. Prin înălțimea sa, Filosofia se ridică deasupra tuturor științelor experimentale. Deși, după cum am notat mai sus, începuturile acestui caracter, rezultat dintr-o mare dezvoltare a minții, sunt deja prezente în aceste științe; dar la fel cum volumul obiectelor care sunt examinate în aceste științe nu poate fi egal cu volumul științei, care cercetează întregul sistem al golului cu punctele sale de vedere, tot așa înălțimea filozofică va rămâne întotdeauna mai mică decât înălțimea fizică și chiar și matematică. . În științele naturii, acest personaj lipsește aproape complet. - Independența - Filosofia se ridică mai presus de toate științele pozitive, cărora le aparține prezentarea definițiilor mentale formate în rândul diferitelor popoare (limbă și literatură, moravuri și drept, religie și serviciu); - eficacitatea politicii acestor popoare și în final istoria omenirea. În aceste științe, independența poate și trebuie să se ridice treptat, independența privirii față de convingerile oamenilor; dar nu va ajunge niciodată la independență



filozofic. - Asa de. arr. Filosofia, ca rod al rațiunii, care este mai presus de orice cunoaștere, se ridică deasupra tuturor științelor. –

Totuși, această superioritate pe care Filosofia o preia asupra altor științe nu ar trebui în niciun caz să ducă la ideea că Filosofia poate să se descurce sau să reușească fără avansul altor științe. Rațiunea noastră se dezvoltă pe dezvoltarea preliminară a nișelor, iar Filosofia poate reuși numai în măsura în care mintea umană avansează alte științe. Asa de. arr. De îndată ce răsturnați viziunile, Filosofia colectează de mult tribut de la toate celelalte științe și își trăiește viața; căci aceasta, procesând în sine forțele unirii generale, revarsă viața în acele științe și le înnobilează atât cât le afirmă somnolența. În acest sens, toate științele pot fi considerate subordonate Filosofiei, deoarece, adică, un element de înălțime sau independență filozofică, pătrunzând în ele, le împrospătează puterea, le mărește puterea.- De aceea, doar un biet suflet își poate dori ca oricare dintre ele să stea în picioare. în deplină independenţă faţă de începuturile filozofice. Voob-



chiar dacă eliberezi științele de influența acestor elemente: ele încă vor purta mult în sine, ceea ce constituie de fapt rodul dezvoltării filosofice a gândurilor. Căci toate științele primesc doar armonie și forță, care sunt supuse concepției filozofice, prelucrate după o idee, dacă nu împrumutate din Filosofie, apoi compilate sub îndrumarea ei. - Se știe că însăși structura și dezvoltarea tuturor științelor este astfel mai perfectă: gândirea mai generală pusă de ea ca bază va fi mai strictă și mai precis determinată de Filosofie. o independență față de viziunea filozofică: din acest motiv, cunoștințele pe care le oferă, deși nu sunt inutile în viață, toate, totuși, rămân în capul nostru ca o singură colecție (fragmenta), sau se transformă într-o singură dexteritate mecanică. În scopul clarificării cunoștințelor de acest fel sunt cuprinse doar materiale; și bogat înzestrat cu materiale similare în toate felurile, după aceea nu putea decât să le folosească ko. timp, și cu durere-17





Cu talentul meu mintal, m-aș întoarce curând să aduc într-un sistem ceea ce a fost adunat: ce legătură are o privire filosofică cu ea, deși una imperfectă ar trebui să se dezvolte de la sine.

Grish: Adevărat, Filosofia este uneori considerată luxul unui om de știință, dar asta tocmai din simpla sărăcie a gândirii, educația nesatisfăcătoare care nu ridică, sau nu se ridică la înțelegerea celor mai înalte cerințe ale științei. Și acolo unde, în locurile de studiu, șeful studenților este înzestrat cu o aprovizionare suficientă de informații, iar livrarea unor principii solide ale Filosofiei este neglijată, se poate și trebuie să se aștepte la roadele educației numai pentru cei imaturi ; acolo educația va rămâne întotdeauna superficială, potrivită pentru lume, dar slabă pentru dezvoltarea a ceea ce este pur uman. O persoană care caută o educație completă nu se poate lipsi de cunoștințe filozofice. Frumusețea cuvântului și eleganța stilului nu

pot fi în niciun caz înlocuite, mergeți pentru a umple o înțelegere clară.

Acele trăsături caracteristice pe care le-am dezvoltat până acum determină destul de clar relația Filosofiei cu alte ramuri și manifestări ale dezvoltării mentale. Pentru a ne clarifica și mai mult subiectul, să desemnăm atitudinea minții față de Religie și Filosofie la sensul general și să dezvăluim sensul Filosofiei într-o serie de alte manifestări ale înțelegerii noastre și în viața de zi cu zi. –



Dacă toate științele cedează și trebuie să cedeze întâietatea științei în fața Filosofiei: atunci există două surse de adevăruri care, la origine mai vechi, contestă importanța Filosofiei. Aceasta este religia în manifestările ei pozitive, iar sensul este general. Filosofia este mai tânără, desigur, la originea ambelor. Dar, ivindu-se la dezvoltarea lor, se intensifică, parcă, pentru a-și desăvârși acțiunea, înnobilând difuzarea sensului general cu înălțime și aducând difuzarea credinței mai aproape de înțelegerea independenței conștiinței dezvoltate.

Atitudinea minții față de manifestările istorice ale Religiei, bazată pe punct de vedere filozofic.–

116. În domeniul viziunii umane, nu există nimic mai confuz decât relația în care ar trebui pusă mintea cu adevărurile trădate sub formă de sinceritate, cu Religia însăși în manifestarea ei obiectivă, pozitivă. Pe de o parte, neîncrederea în eforturile rațiunii, pe de altă parte, dorința de a menține independența cercetării sale a adus și continuă să pună pe teologi și pe filosofi într-un dezacord important. Disputele tuturor



vremurile, si mai ales cele mai noi, arata suficient cat de atent trebuie sa fii in dezvoltarea gandirii pe acest subiect. Să încercăm mai întâi să indicăm motivul principal al dezacordului în definirea acestei relații, apoi să dezvoltăm opinii posibile asupra acestei relații și, în cele din urmă, să clarificăm relația în sine, cum se poate schimba treptat și poate rămâne fără a aduce atingere revelației sau exigenței filozofice. –

Se știe că nu toate religiile pot fi recunoscute ca adevărate (au existat și există, în rasa umană, religii neadevărate, false, în care se formează și se răsplătește conceptul de Ființă Supremă - venerarea acestei Ființe nu este demnă de Divin, sau chiar al persoanei însăși.Noi, fericiți în sânul Adevărata credință, nu putem simți acele contradicții în care o religie falsă pune o persoană cu sine); fiecare religie este, desigur, o expresie a ideilor rațiunii ( * ),

( * ) Odinioară, vom remarca întotdeauna aici că în această prezentare ne poziționăm, așa cum trebuie să stăm conform cerințelor științei, din

punctul de vedere al generalului - asupra căruia ne referim la o revelație adevărată - creștin. , dar toate religiile, trădate în



dar nu în fiecare — aceste idei sunt prezentate în perfecțiunea lor cuvenită. Oricare ar fi motivul acestei diferenţe, 9 mintea umană, crescând în educaţia sa, nu este sinceră în calitate. Până acum nu am stabilit modul în care se poate deosebi adevărata Religie de necredincioși: până atunci nu putem vorbi, parcă stând din punctul de vedere al unei credințe cunoscute. Suntem ferm convinși că religia creștinismului este adevărata religie: dar pentru a deschide calea pentru o încredere similară dezvoltată față de ceilalți, trebuie să luăm un punct de vedere general, din care demnitatea și semnificația pe care o poate avea fiecare religie să fie. văzut mai convenabil. — Nu este nimic mai periculos pentru Filosofie, așa cum spui înaintea oamenilor care nu cunosc toată nevoia abstracțiilor ei. Matematicienilor li se iertă cu ușurință o astfel de separare de singurul caz adevărat și adecvat pentru a descoperi și a confirma singura sa relevanță. Nu așa Filosofia. Diferența constă, desigur, în importanța mai mare a subiecților: dar ceea ce presupune dezvoltarea unei convingeri vii, desigur, nu poate fi negat din singurul motiv că deja crezi că ești suficient de convins de asta. Convingerea nu este întotdeauna rodul unei conștiințe mature a fundamentelor. Și s-ar părea că o convingere care s-a format fără pricepere nu ar fi trebuit să se înarmeze împotriva impulsurilor de a se ridica la ea, folosind beneficiile pskussh. — În loc de asta, ce găsim? - Erau



în cele din urmă, nu vedeți incongruența unei religii imperfecte, deși prin ea însăși în dezvoltarea sa obișnuită nu poate crea și stabili o religie perfectă (În această dezvoltare, ea poate înțelege doar deficiențele vechii credințe, dar nu poate pune în locul ei una nouă în care alți oameni ar putea să găsească cea mai bună satisfacție pentru nevoile inimii cuiva. Aceasta este o chestiune fie prin chemarea Divinității însăși, fie prin singura Sa alocație, numai persoanele înzestrate cu

Filosof, renunțând la gândire de la toate lucrurile vieții (concrete) și locale? vorbește despre obiecte în general, - ridicându-se la înălțimea considerațiilor speculative, ține cont de unele particularități și coborând la ele câteva trăsături generale, consideră că Filosoful le respinge trăsături particulare. Absolut degeaba. Mai mult de o caracteristică comună poate aparține obiectelor. Aducând obiecte similare sub o singură linie comună pentru a le facilita înțelegerea, nu le smulgeți trăsăturile diferențelor private, caracteristice. - Desigur, nu numai trăsăturile generalului merg la particular. Dar atunci când este necesar să se clarifice semnificația unui obiect în ansamblu, știința trebuie să-l instruiască pe cineva să se îndrepte către trăsătura comună, superioară. —

o pompă deosebită a unui sentiment religios, o extraordinară vivacitate a rațiunii. instinct. Religia este cu siguranță expresia ideilor rațiunii; dar, așa cum nu toată lumea este chemată de natură să exprime idei în lucrări de creativitate, tot așa nu oricine este capabil să devină un organ al revelațiilor cerești). — Așa cum în arte treaba unui talent obișnuit este doar de a dezasambla și de a discuta creațiile unui geniu, și nu de a le crea el însuși: tot așa, în cazul religiei, o minte obișnuită stă întotdeauna numai în raport cu talentul; este treaba lui să demonteze, să discute.— Dar, la fel ca în operele de artă sau în tot ceea ce poate fi supus judecății, talentul poate găsi defecte: deci în religiile imperfecte, mintea, după ce a ajuns la o maturitate mai mare, trebuie să aibă timp. a descoperi defecte, a vedea amestecul de nerațiune în exprimarea ideii de rațiune.

117. S-ar părea că această denunțare a slăbiciunilor unei credințe imperfecte ar fi trebuit să-i determine pe oameni să le îndrepte: dar nu este întotdeauna, nici măcar rar, cazul. Și este greu, trebuie să recunoaștem, să ai încredere în corectările lucrărilor înalte. Aproape



se poate spune că corecturile sunt imposibile aici. Aici se poate trece doar de la respectul pentru o lucrare la reverența pentru o alta mai bună, tangibil perfectă. „Nu te-ai putea ridica la înălțimea unui geniu și nu numai. pentru a-l înlocui, mintea și cel mai clar indiciu al slăbiciunilor în crearea unui geniu, nu este suficient de puternic pentru a renunța la adevărata lor demnitate și nici pentru a distrage atenția oamenilor de la a se bucura de ele; oamenii se vor bucura întotdeauna de munca unui geniu, chiar dacă simt, și uneori vor vedea clar în ea deficiențele indicate de talent. Înălțimea ideilor dezvoltate într-o lucrare de geniu se va închide mereu în mintea celui care se bucură de senzația imperfecțiunilor finisajului. Așa este și în cazul Religiei. Înălțimea gândurilor la care simbolurile religioase ridică o persoană, profunzimea sentimentelor pe care acțiunile religioase le trezesc în suflet, acoperă neajunsurile care sunt inevitabile în religiile imperfecte; lipsa unei cunoștințe mai bune întărește și mai mult legăturile sentimentelor. - Și acesta este motivul pentru care o persoană poate nu numai să păstreze o religie imperfectă pentru o lungă perioadă de timp: și să se înarmeze împotriva oricărui ob-



expunându-și slăbiciunile. Putem vedea un exemplu în operele de artă care sunt făcute subiect de laudă în rasa umană: o persoană se agață uneori atât de mult de ele încât este gata să fie ofensată de recenziile nesatisfăcătoare ale altora despre o lucrare artificială pe care o venerează, și interzice orice analiză critică a acesteia. Cu

atât mai mult în chestiunea credinței. Acele sentimente care se dezvoltă în ea chiar și în forma sa imperfectă, o persoană ■ prețuiește atât de mult; faţă de gândurile pe care le trezeşte în el, este atât de evlavios încât, prin această servilitate faţă de tot ceea ce este în vreun fel legat de închinarea sa, el consideră însăşi definiţiile temporale ale credinţei inviolabile, rituri sacre, nesupuse vreunei instanţe rezonabile. Credința este dragă omului. Pentru el, mai ales cu un bogat exces de sentimente de foc și dezvoltare incompletă a raționalității, toate interpretările sau discuțiile asupra subiectelor convingerii sale religioase par dureroase, criminale. El se bucură de aceste lucruri și până când va simți nevoile celor mai buni, celor mai înălțați, o va face



un persecutor zelos al tot ceea ce nu este de acord cu convingerea lui.

118. Cu toate acestea, acordând tot respectul ardorii sentimentului religios, astfel manifestat, nu se poate decât să fie de acord că nu toate mințile și o singură minte nu este întotdeauna dispusă să se bucure doar de măreția unui obiect, să se piardă în el. înălţime. În suflet există și o luptă pentru conștiință; săvârșind o faptă importantă, ieșind dintr-un sentiment profund - reînvie în memorie acțiunea trecută și starea sufletului nostru; acest lucru nu este suficient, raționalitatea își extinde cerințele către noi mai departe. Ceea ce înainte era plăcut simțurilor, ea reconsideră mintea, aduce în considerare cerințele. Nu numai operele de artă care exprimă idei, ci și o anumită manifestare istorică a Religiei pot fi supuse în mod firesc acestei revizuiri. II dreptul la aceasta este cu atât mai sacru, căci la înălțimea la care credința ridică o persoană, am dori să-l vedem în forma lui perfectă, fără punctele negre ale erorii! El vrea să se apropie de Divin, trebuie



să ai nu numai o inimă curată, ci și un ochi strălucitor al minții - pentru ca prin însăși slujirea adusă lui Dumnezeu să nu dezonoreze sfânta Sa maiestate! - Chiar și, să continuăm gândul principal, există suflete care sunt mai înclinate spre stricte. distincția de sine decât aprofundarea în sentiment. Natura nu îi aruncă pe toți oamenii în aceeași formă. —

119. Acum, să vină împreună doi oameni cu aceste stări diferite de natură rațională; cu greu se înțeleg între ei. Unul, cu predominanța sentimentului, va cere predarea oarbă în brațele credinței, ceea ce îi face plăcere. Un altul, cu o preponderență a raționalității, poate descoperi încă nedumerire cu privire la oportunitatea și cuvenirea anumitor expresii de sentiment, speculative sau materiale. Primul, înzestrat cu o abundență de simț al idealului, își găsește rapid și ușor reflectarea în toate, este împovărat atunci când alții nu îl găsesc brusc; celălalt va urca cu greu pe tărâmul ceresc, va îndrepta o

atenție deosebită spre învelișul exterior, pentru a ghici din ea ce se ascunde sub el și — te vei minuna —



când alții găsesc în ea mai mult decât arată ea. Cu alte cuvinte, unul va îmbrățișa obiectele credinței cu simțire, celălalt cu înțelegere, unul va pluti mereu, celălalt se va ridica cu grijă, Se va intensifica întotdeauna pentru a clarifica ideea exprimată în acțiunile religioase, a discuta semnificația ei, a afla dacă este decent, suficient de exprimat; celălalt va fi împovărat și jignit de tot felul de explorări ale minții, bănuind în ele o dorință de a submina adevărurile credinței, umilirea sacrului.. - Întotdeauna i se va părea că alții nu ating înălțimea pe pe care el însuși stă și își pune credința: în timp ce celălalt va cere să-i arate calea în care s-a urcat, felul în care s-a găsit pe acea înălțime.

Este clar că, în funcție de diferența indicată de dispoziție și direcția minții, soluția chestiunii privind atitudinea minții față de Religia în sine poate nu numai că nu este aceeași, ci și opusă. Aceasta nu înseamnă că nu a existat o măsură firească în raport între minte și credință, dar noi vrem să o facem



trebuie să spunem că o stare personală mai mult sau mai puțin poate modifica întotdeauna judecata acestei relații. Această diferență de judecată poate, prin acțiunea vastă a cauzei sale, să fie dezvăluită acolo, acolo unde problema se referă la adevărata religie însăși. Cu toate acestea, dezacordul poate fi încă discret pentru o lungă perioadă de timp, iar cele două părți pot sta împreună, până când una dintre ele fie dezvăluie pretenții nemoderate, fie ajunge la extreme. - Cât de repede se deschide o asemenea uitare a mijlocului de aur: se nasc imediat disputele, acuzațiile, blestemele, persecuțiile. O extremă o provoacă mereu pe cealaltă, iar neînțelegerea reciprocă crește din ce în ce mai mult. Nodul sporilor se strânge din ce în ce mai abrupt.

120. Este de la sine înțeles că această înclinație spre extreme poate avea diverse grade, greu de numărat. Următorul dacă este necesar să se indice diferitele soluții posibile la întrebarea menționată mai sus: atunci numai luând în considerare manifestările lor cele mai extreme, lăsând cele mai particulare dezvoltări ale acestora la prezentarea istorică. Este necesar acum să indicați soluții extreme - o vor face



următoarele: se spune: rațiunea, raționamentul nu-și are locul în treburile Religiei; aici este locul unei singure credințe; alta: credința este oarbă, în treburile credinței trebuie călăuzită de minte și numai de minte. - Acestea sunt cele mai extreme; este mai multă

înclinație spre mijloc, spre modestia de judecată, când în ambele poziții în loc de una, se pun înainte; cu atât mai mult când, sfătuind să se dăruiască unuia, vor cere să facă față celuilalt. –

Prizhp: Privind îndeaproape disputele din toate tipurile de învățare, am constatat întotdeauna că ele privesc de fapt atât de mult esența problemei cât și măsura în care un anumit gând sau o regulă ar trebui admisă. - Cine își dă seama cât de greu este să prindă și să țină mijlocul adevărat: nu poate fi, se pare, atât de îngâmfat încât să reproșeze aspru altora ignoranță sau nebunie-simplenie. Mai degrabă, el ar trebui să se intensifice pentru a-și dezvolta propria viziune până la o evidență incontestabilă. –

121. Cum se poate gândi bine la această relație? Pentru un răspuns mai satisfăcător la această întrebare, să ne întrebăm mai întâi: ce ar trebui să iasă dacă, în materie de credință, folosirea rațiunii este respinsă, dacă



o singură credință, așa cum cere prima extremă? Evident, fiecare credință, fiecare manifestare a unui sentiment religios, atât corect cât și greșit, va trebui să rămână inviolabilă, sacră; atunci Religia nu numai că poate, încetul cu încetul, să accepte creșteri nedemne, ci și să sfințească într-un fel înseși patimile și viciile, reprezentându-le în zei; atunci plăcerea imaginară a Divinului va cere persecutarea celor nepăsători, imaginea greșit înțeleasă a reconcilierii cu Divinul - sacrificiile sângeroase ale ființelor umane. Este evident ce consecință teribilă. Căci un sentiment care nu este iluminat de minte este orb! Să luăm acum cealaltă extremă – ce ar trebui să fie dacă Religia este lăsată la judecata și comanda unei singure minți? - Din nou, consecințele nu sunt în totalitate favorabile. Mintea, neînfrânată de respectul pentru vechi, afirmat de alții, se va strădui pentru o schimbare neîntreruptă în treburile credinței; nimic nu va fi solid. Mai mult, întrucât mintea într-unul dintre noi primește un asemenea grad de dezvoltare și educație, el anunță astfel de cerințe; în altul fie se ridică mai sus, fie stă și mai jos; dar in functie de



de aceasta, iar cerințele diferitelor minți vor fi diferite: în treburile credinței nu va exista unitate; - mintea fără simțire nu este fermă. Acum, deși se poate presupune, pe de o parte, că într-o zi toți oamenii se vor ridica la un asemenea grad de educație în care unitatea este posibilă; pe de altă parte, că se pot forma societăți de oameni asemănătoare în ceea ce privește educația și nevoile inimii: cu toate acestea, este imposibil să ne așteptăm la stabilirea unui sistem de credințe pe o bază filozofică. În primul caz, un asemenea grad de educație poate fi de așteptat pentru o perioadă foarte lungă de timp, iar până atunci este imposibil să rămânem fără Religie; în al doilea, fără autoritate, fără conducere, fără preponderență, nu poți fi mult timp de partea vreunuia dintre membri; iar dacă în acest fel se

constituie un sistem de credinţe, el va avea aspectul unor credinţe obişnuite răspândite pe pământ. - Asa de. arr. nu se poate lăsa problema religiei în exclusivitate oricărei minți, oricărei tradiții care exclude explorările rațiunii. Unul dintre ei nu se poate descurca fără celălalt. Mintea fără motiv este un lider periculos în chestiuni de credință! –





122. Acum trebuie doar să aruncăm o privire mai atentă la acele cazuri în care suntem plasați în nevoia de a folosi rațiunea și când ne predăm complet credinței; –. iar măsura în care mintea poate și trebuie să-și aibă demnitatea în domeniul Religiei va fi suficient de clară; cu atât mai mult, temeliile vor fi dezvăluite în goliciunea lor, pe care de obicei se preferă rațiunea sau revelația. În primul rând, trebuie să fim de acord că mintea nu poate decât să intre în considerare posibilitatea, utilitatea generală, nevoia de revelație, deși, ca autoritate, este necesară într-o faptă care să îmbunătățească binele etern și pacea omului. În plus, mintea însăși , procedând la clarificarea relației noastre cu Divinul, nu se poate sprijini ușor pe credința unui popor, ci trebuie să folosească progiologic cunoștințele întregii omeniri, nefiind găsit niciun temei satisfăcător pentru aceasta. În toate aceste cazuri, chiar și atunci când, după ce a găsit o adevărată revelație, mintea își testează fiabilitatea - ea, înainte de 18





este plasat ca deasupra religiei, deasupra Revelației. – O altă relație intră, de îndată ce, după ce am învățat mai îndeaproape Apocalipsa, ne asimilăm cu aceeași încredere și începem să trăim și să acționăm conform cerințelor poruncilor enunțate în religie, manifestată în timp. Aici mintea începe deja să se supună, în timp ce până acum a experimentat doar un anumit tip de neîncredere.–Acum, deși încă se poate spune că o persoană se supune aici, de fapt, nu transmisiilor credinței, ca revelații, ci la sugestii mai bune decât rațiunea, care au găsit aceste emisiuni în acord cu cerințele naturii lor: dar această încredere în sine se întâmplă doar de la început și apoi nu pentru mult timp. Mintea, înzestrată cu convingerea a ceea ce obișnuia să caute inima și despre care rațiunea ne descurajează din când în când, poate uita curând să facă față sugestiilor naturii sale de fiecare dată, acceptă sigiliul credinței și prescripțiile ei, ca ar fi, fuzionează cu albul credinței, merită doar să nu ținem cont de aceste raporturi diferite și opuse dintre minte și credință, ci să ne oprim asupra uneia dintre ele și–acum





mergi la extreme atunci când determinați atitudinea normală a minții față de o religie pozitivă; - cât de puține ori ei transformă religia -

o chestiune a inimii - într-o singură cercetare speculativă sau interpretativă, sau dau astfel de sfaturi: crede și te vei convinge : sfatul este foarte salvator pentru sufletele neobișnuite cu gândirea și judecata' independentă, dar nu pe deplin potrivite atunci când este necesar să se îndrepte către credință o minte fermă, obișnuită să fie de acord doar la convingeri gata făcute.

125. Iar în mișcarea revelată și modificarea treptată a raportului minții cu credința se poate vedea și limita până la care se extinde acțiunea minții atunci când se apropie de tărâmul credinței.poți folosi toată puterea pentru încercări. , dacă este obligat să se pocăiască de emisiunile ei; dacă cerințele ei privind încrederea în sine a tuturor și a tuturor sunt corecte. Și nimic nu este mai firesc și mai drept decât efortul de a obține o convingere dezvoltată a adevărului unei anumite credințe. Credința ne leagă de Divin; dreptatea ei este primul nostru bine pe pământ; în ea se află baza liniștii noastre, sursa





cele mai bune acțiuni ale noastre. Dar cum se poate distinge mai hotărâtor credința cea mai adevărată de cele false, dacă nu prin faptul că în ea mintea umană va găsi o reflectare pură a ideilor a căror strălucire în sine a făcut-o să caute o lumină mai mare? Omul nu poate să nu-l apropie de cerințele rațiunii, care ar trebui să dobândească stăpânire asupra lui. Și pentru oricine are o minte destul de dezvoltată, nu este firesc să se străduiască pentru o conștiință vie și clară a corectitudinii credinței cuiva (cf. § 85) pentru a-și manifesta mai puternic convingerile în viață? – Încrederea în sine și în convingerile religioase este o faptă demnă de om și, în același timp, o nevoie irezistibilă – la cel mai înalt nivel al dezvoltării sale. Desigur, nu se poate forța pe toată lumea la asta, nu se poate cere de la toată lumea. Dar cel educat o va căuta însuși, fără sugestie din părți, ei înșiși vor folosi eforturi pentru a urca la ea; și cât de mult se poate bucura atunci când aceste eforturi aduc roadele lor potrivite – o convingere clară, vie! – Convinsă de dreptatea cerințelor unei credințe pozitive, mintea își va abandona deja curiozitatea excesivă și va deveni în curând vie și activă.



 un membru al societății credincioșilor. După ce a terminat munca de testare, locul trebuie să cedeze și puterii captivante și însuflețitoare a simțirii.

124. Dacă chiar și în domeniul credinței mintea nu poate fi pierdută și dispărea complet, chiar dacă trece în acest tărâm, ea își va păstra totuși exigența anterioară: atunci aceasta nu poate fi interzisă și se va face conform aceluiași drept, parcă, prin care mintea nu respinge încrederea în propria sa regiune, el admite o credință rezonabilă. Desigur, fiecare Credință are în vedere să ofere unei persoane cunoașterea deplină, iar aceasta, așa cum spune, îl eliberează de obligația de a-și dezvolta și extinde cunoștințele din ce în ce mai mult; – credința presupune înlocuirea unei persoane cu o lipsă sau mai bine zis. minte nedezvoltată în el: – dar prin aceasta nu respinge

eforturile efective umane, nici activitatea mentală independentă, dimpotrivă, doar le educă. Numai credința neadevărată sau neînțeleasă poate condamna succesul minții în clarificarea naturii – sau a revelațiilor divine! – Mintea are nevoie de credință, o ajută; iar mintea nu este străină de credință, ea este dezvoltată



o elucidează, ne clarifică conștiința umană a Divinului (cf. 86. 87". 88). - Posibilitatea unei convergențe complete a minții cu adevărata revelație - fără a prejudicia independența și rafinamentul filozofic.

125. Este posibil să ne fie teamă că mintea nu va converge cu Religia pozitivă; Nu sunt temerile justificate că Filosofia și Revelația vor rămâne pentru totdeauna în conflict? „Aceste temeri sunt complet nefondate. Desigur, trebuie să luăm aici revelația – ca și rațiunea – în dezvoltarea ei normală. Judecând după acest concept, atât adevărata revelație, cât și adevărata Filosofie, așa cum am observat mai înainte (vezi § 90), trebuie să fie complet de acord în sugestiile lor, deoarece rațiunea noastră, ca și adevărata revelație, ne este dată de la Dumnezeu și, în consecință, trebuie să conțină în noi înșine. măcar un presentiment că poți sau ar trebui să comunici o revelație.Acum, deși după starea de spirit a minții noastre, nu putem accepta nimic sigur fără cercetări, și urme.Filosofia, ca principal reprezentant al exploratorului



având o minte, nu poate aborda revelația până când nu stabilește demnitatea ei și încrederea pe care o poate avea în ea: de aici însă nu rezultă în niciun caz ca Filosofia să rămână mereu într-o atitudine ostilă față de Revelație. – De parcă adevărurile revelației ar trebui să fie neapărat străine rațiunii umane. Multe nu pot fi confirmate decât prin revelație, 5 și din această parte mintea trebuie să se apropie curând de revelație. Acest lucru nu este suficient; se poate spune deloc. Cine caută faima și nu a ajuns până la o încredere excesivă în sine: cu siguranță se va apropia ușor și curând de revelație. Pe de o parte, nevoia de dependență, adânc înrădăcinată în natura noastră rațională, pe de altă parte, imposibilitatea de a ne face fără adevăruri importante comunicate prin revelație, servesc drept garanție suficientă a unității rațiunii și revelației.

Chiar dacă am purta în sufletul nostru doar lupta pentru independență și am putea satisface nevoile inimilor noastre numai cu propriile noastre forțe, chiar și atunci cu greu ne-am putea lipsi de revelație. Dar, așa cum este în spirit

nevoia noastră de a acționa în propria noastră direcție: la fel este și nevoia de a ceda atracției exterioare. Iar stările de spirit sunt întotdeauna rodul acțiunii comune a acestor două forțe; cercetarea independentă intensă ne epuizează în cele din urmă; căutăm odihnă în măruntaiele credinței.— Dacă odihna fără viață este, parcă, nefirească pentru mintea noastră; dacă, odihnindu-se în sânul credinței, mintea revine la o nouă activitate independentă: atunci trebuie să se întoarcă mereu din nou către credință pentru a se odihni din nou în brațele ei.cercetare bine intenționată,

✓

face necesar să asumăm și să căutăm cea mai înaltă înțelegere, și apoi. parcă cufundat direct în brațele revelației. Omul este incapabil să contemple obiectele în lumina lor deplină; nu îi este dat să înțeleagă lucrurile în esența lor; el trebuie, parcă, să alunece peste înfățișarea lor, să încerce să pătrundă în baza care îi ține și aproape niciodată să o înțeleagă separat. Acum, nu te poți descurca fără ceea ce este așa



râvnește puternic și, prin interpretare greșită, să înece cerințele raționalității sale - mintea noastră trebuie să recurgă, în mod necesar, la cunoașterea celor mai înalte, comunicată celorlalți, pentru ca, deși puțin, deși cu posibilă seducție, să ușureze nevoile de inima noastră. - Suntem slabi și în chestiuni precum definirea relației noastre cu Divinul, acționăm întotdeauna mai credul; un sentiment profund al înălțimii Divinului și al slăbiciunii noastre umane o dispune irezistibil de ea.

În însăși starea sufletului nostru există urme clare ale unei predispoziții la asimilarea revelației. Din această parte, este foarte adevărată spusa unuia dintre Părinții Bisericii, că sufletul prin natura lui este creștin! De fapt, ce ne face mintea să intre în tensiune, această stare de neîncredere mereu grea, de căutare inevitabilă? - Este o dorință, deși secretă pentru mulți, să ne apropiem de pur, de Divin? - Rădăcina unității cu Divinul se află prea adânc în sufletul nostru, pentru ca cunoașterea limitatului, a firescului să ne poată satisface: avem nevoie de mai sus.



gât, mai sus. Ne străduim pentru ea în direcția dată naturii noastre în însăși separarea ei într-o serie de ființe unite (indivizibile). Tocmai din acest motiv, tot ceea ce este misterios te ademenește; prin urmare, există vreo revelație undeva: noi (desigur, dacă nevoile inimii noastre nu sunt suficient de satisfăcute) suntem gata să o îmbrățișăm cu toată rapiditatea. Prin urmare, Filosofia însăși, mai devreme sau mai târziu, trebuie neapărat să se apropie de religie, de adevărul pozitiv. Căci va exista o adevărată revelație: atunci Filosofia, dacă doar înțelege bine dorințele unei persoane, supunând la încercare adevărurile oferite

drept sincere și fiind convinsă de originea lor montană, trebuie neapărat să le recunoască ca sacre și să accepte ei nu atât de mult încât să le considere la egalitate cu alte gânduri, doar presupuneri care necesită confirmare și astfel încât să găsească în ei o apărare irezistibilă împotriva îndoielilor lor (vezi § 128).

126. Intrând în unire cu Revelația, Filosofia nu își pierde caracterul fundamental de independență; sau nu renunţă într-un fel al lui





căutarea neterminată a adevărului? — Dar din ceea ce am spus despre independența cercetării filozofice, se poate vedea că acest caracter nu duce în niciun caz la faptul că Filosofia ar trebui să respingă pentru totdeauna orice credință, să lupte cu viața și moartea împotriva celei mai înalte sugestii a terților. Cu toată funcționarea acestui caracter de independență, mintea umană poate fi de acord asupra adevărurilor cunoscute, deși nu altfel decât pe baza unor convingeri suficiente. Acum, cât de adevărată revelație nu poate fi însoțită de acest tip de asigurare; căci Dumnezeu nu poate merge împotriva rațiunii odată dată, nu poate oferi revelație în așa fel încât să nu lase pe ea suficiente semne ale originii sale cerești: atunci consimțământul minții la adevărurile adevăratei revelații nu va străpunge în niciun caz personajul principal. de Filosofie, dimpotrivă, va fi complet în spiritul legilor minții noastre naturii. Se știe că mintea, după propria ei dispoziție, trebuie să accepte întotdeauna adevărul, de îndată ce a fost justificată înaintea judecății sale. Următorul. Filosofia nu poate acţiona împotriva propriului caracter atunci când, sub





acceptă o revelație, dar apoi, când și-ar lua în cap să respingă nesăbuit o revelație, în ambele cazuri se înțelege că este adevărată (cf. § 90).

127. Iar rafinamentul, străduindu-se la o clarificare din ce în ce mai mare a viziunii noastre, nu numai că nu este suprimată atunci când mintea asimilează adevărurile credinței, dimpotrivă, ea primește totuși un sprijin de încredere. Nu este posibil să te grăbești în depărtare, să urci pe înălțimi, fără a avea un sprijin solid. Deși în propria sa conștiință, în starea sa de bine, o persoană are un sprijin destul de sigur: dar nu trebuie decât să ne amintim cum au râs speculațiile în mișcarea gândirii sale și acum un bastion împotriva îndoielilor - pentru a fi convins că o persoană are nevoie și o altă bază mai fermă decât ceea ce — încredere generală. Slăbiciunea oamenilor obișnuiți este cunoscută. Fie în cunoașterea mentală, fie în dispozițiile morale, ei sunt întotdeauna împărțiți într-un fel între ei. Aceasta este soarta inevitabilă a oamenilor care se află la nivelul unei educații rezonabile. Animalele nu cunosc această diviziune; sunt atrași, sunt dominați de un singur instinct. Acum, deși există un instinct rațional mai înalt

Biblioteca „Runivers1”

285

și într-o persoană: dar acțiunea ei slăbește atunci când o persoană începe să acționeze conform raționamentului. Acest raționament este un început slab al libertății noastre; mintea reușește să se familiarizeze oarecum cu ea, când începe să se predea complet și mereu în fața ei. Dar acest raționament îl trădează cel mai adesea; slab la început, ea nu poate să conducă de la sine un bărbat la acel soț la care îi duc sentimentele. Între timp, cu încredere deplină în rațiunea sa, formată parțial din obișnuință, parțial dintr-o libertate imaginară, măgulitoare a conștiinței, o persoană nu poate decât cu greu să-și pedepsească voința și mintea cu instinctul său rațional. Abia deja la cel mai înalt grad de dezvoltare a puterilor mentale, sau chiar cu o forță mai mare a instinctului, înzestrată chiar de natură, își poate aduce considerația și sugestia sentimentelor sale către un singur scop, la unitatea acțiunii. Dar natura rareori arată astfel de oameni în care instinctul rațional să reușească să se manifeste în toată puterea lui.- Dar când apar astfel de chipuri, îi duc pe toți cu ele. totul își găsește norma în ei, le acceptă sentimentele cu servilitate, împărtășește

Biblioteca „Runivers1”

286

imaginea gândurilor lor este pedepsită de scopurile lor. Dacă, odată cu această dezvoltare maiestuoasă a naturii umane, manifestarea și acțiunea lor sunt încă înălțate în măreția lor prin afluxul și asistența misterioasă a Divinității însăși, atunci triumful afirmării adevărului este deja împlinit în mod decisiv în neamul uman (cf. § 89).

128. Căci chiar și Filosoful, oricât de sus s-ar afla deasupra conștiinței obișnuite, nu se află în punctul de a simți, în acel punct în care adevărurile ne stăpânesc irezistibil spiritul, sunt contemplate irezistibil de ochii minții. Treaba Filosofului, după cum am văzut (vezi § 51 și p. IΩδ), este să clarifice, în continuare. a fi un interpret al sentimentelor; este treaba lui să încadreze fenomenele într-o normă ideală compusă și să afirme în acest fel sensul idealului însuși. Dar am văzut că această lucrare este aproape terminată, că numai cu o oarecare violență starea obișnuită continuă, că Filosoful, adresându-se în viața de zi cu zi, trebuie să recunoască el însuși unele adevăruri ca fiind incontestabil adevărate, să împărtășească convingerile generale ale altora. Acum, având în vedere caracterul incomplet al concluziilor, ce ar trebui să dea

Biblioteca „Runivers1”

287

fermitatea muncii sale, care ar trebui să-i susțină spiritul în fața micului succes al considerațiilor sale, în ciuda slăbiciunii emisiunilor obișnuite de simț general, care să-l întărească în speranța că o anumită idee făcută de norma universul este irevocabil adevărat,

dacă nu certitudinea vie care se manifestă la oamenii în care caracterul umanității s-a dezvoltat și s-a revelat mai clar și hotărât decât alții? - Putem spune cu îndrăzneală: certitudinea religioasă a unor oameni din rasa umană este suportul cel mai de încredere pentru cercetarea filozofică; Filosofia nu ar putea niciodată să facă un pas ferm, nu ar îndrăzni să exprime cu hotărâre gânduri superioare, care sunt în cca. Dumnezeu lucrează în lume, dacă nu ar exista în rasa umană astfel de persoane din punct de vedere mental și moral, cele mai desăvârșite, pentru care acest gând era la fel de adevărat ca propria lor viață și care, fiind pe deplin impregnați și însuflețiți de acest fel de gândurile, nu numai că nu și-au pierdut caracterul umanității, dimpotrivă, l-au înălțat și au dezvoltat-o în cel mai hotărât, solemn mod. Pentru samago



Filosoful, deoarece este capabil de o conștiință mai clară decât cea vie, puterea de excitație a altora, ca acțiune a naturii exterioare în formarea explicațiilor ei, constituie o bază necesară importantă. Numai acolo raza strălucitoare a gândirii poate dezvălui cu succes eficiența sa concentrică: acolo unde a trezit deja viața spre dezvoltare, raza întunecată a simțirii. „Astfel, tocmai iluminarea Divină vie, ca convingere irezistibilă, ca manifestare firească a sentimentului rațional în umanitate, este cea care oferă adevăratul suport al Filosofiei. Adevărurile lui sunt, parcă, stele călăuzitoare, plasate la locurile lor pe orizontul speculativului, pentru ca mintea să se poată mișca în siguranță în vastul câmp al gândirii umane. Astronomul cunoaște adâncimea nemărginită a cerului și își extinde cu îndrăzneală privirea în ea pentru a umple tot cerul cu stele strălucitoare. Deci Filosoful, după ce a stabilit adevărul revelației ca stelele strălucitoare pe cer, încearcă să vadă în întunericul care se află între ele, pentru a chema din el o lumină de tranziție prin puterea contemplației! Iar munca lui se poate termina doar atunci când el, ca noul Herschel,



va arunca o lumină strălucitoare peste întregul orizont al gândurilor umane.

Relația filozofiei cu & Ph^oglshgpikkh teologic ca știință. –

129. Pe scurt și simplu, relația dintre Filosofie și Teologie, sau mai precis cu Dogmatică, este definită. Aceeași unitate, pe care am arătat-o necesară între intelect și revelație, se dovedește a fi firească și între cei doi reprezentanți ai lor – științe, Filosofie și Dogmatică Teologică. Adevărat, în caracterele lor sunt destul de diferiți unul de celălalt și tocmai în cercetarea filozofică, așa cum am văzut, are prioritate independența, în definițiile teologice are loc dependența. Filosofia, pe fidelitatea gândurilor, caută fundamente în legătura și esența gândurilor înseși și se încrede mai mult în cerințele minții: Teologia, ca toate științele pozitive, ar trebui să exprime numai

gânduri care sunt gata, exprimate în monumente sacre, Următorul. în învățăturile lor să depindă de sursa pozitivului. Dar trebuie să ne amintim că în extreme, luate separat, nu există nicio aproximare a adevărului deplin. Bogo-19



Cuvântul fără fundament filozofic nu poate satisface întotdeauna o minte educată, iar filosofia fără declarațiile adevărate ale Apocalipsei trebuie să meargă la adevăr pe o cale lungă, extrem de obositoare și greu de încredere. Da, iar mintea umană însăși, considerată în sine, nu poate fi atrasă de nicio independență completă și nici întotdeauna ghidată de o singură încredere fără nicio investigație.- În natura ei stă cererea comună a ambelor.

De ce, presupunând, pe de altă parte, că Revelația Divină este cu adevărat dată și că Dogmatica este prezentată sub forma uneia adevărate suveran, și, pe de altă parte, că mintea umană, atunci când se gândește la viața de zi cu zi, acționează complet în concordanță. cu legile ei, - se poate fi sigur dinainte că Filosofia și Dogmatica în acest caz ar fi de acord perfect una cu cealaltă. Căci nu este corect să credem că Zeitatea ar putea fi în dezacord în revelațiile sale. – Dar cum nu orice Dogmatică poate fi recunoscută ca o expunere corectă a revelației divine și cum, dimpotrivă, nu orice sistem filozofic poate fi recunoscut



expresia deplină a vieții naturii: altfel diferența dintre ele, cel puțin în trăsături neimportante, este aproape inevitabilă. Oamenii nu înțeleg natura și monumentele pozitive în același mod în orice moment.Cum să acționăm atunci când există o diferență reală între concluziile Teologiei și definițiile Filosofiei, poate fi judecat după ceea ce am spus despre mijloacele pentru a ajunge la un acord cu diferența de deschidere a cerințelor rațiunii cu indicațiile experienței mutatis mutandis. În gândul dureros al inevitabilității acestor mici neînțelegeri, se poate consola cel puțin cu așteptarea deloc nerezonabilă a apropierii lor ușoare unul de celălalt. Exemplu pe cunoștințele noastre; nefiind deţinători completi ai adevărului, cu toţii, totuşi, devenim treptat din ce în ce mai egali cu natura în ideile noastre. – Fără a elibera Filosofia de obligația de a se apropia de Revelație prin Teologie, putem aici să reamintim acestei științe de ultimă oră să nu uite să se apropie de Filosofie.– Teologia mediază între revelație și rațiunea umană. Pentru ca celei din urmă să-i fie mai ușor să o asimileze pe prima, ea



În mod firesc, ea trebuie să pătrundă în educația în care se aflĂ Filosofia, pentru a răspândi în toate modurile posibile eficiența

sentimentelor divine în cercul comuniunii! — O indicație clară și matură a ideilor rațiunii în învelișul pozitivului. — aceasta este sarcina înaltă a Teologiei, prelucrată într-un spirit rațional! — Relația filosofiei cu sensul general.

150. Cum se raportează Filosofia la sensul general? - Deși această sursă de adevăr a fost adesea opusă Filosofiei, cerând ca deciziile acesteia din urmă să nu se deosebească câtuși de puțin de convingerile primei.Dar dacă spunem judecata noastră, Filosofia nu are și nu poate, în sens general, găsiți un dușman jurat pentru definițiile sale. Se încăpățânează acest adversar, indestructibil, dar își primește toată semnificația, își dezvoltă cu ușurință toate forțele numai sub influența și iluminarea Filosofiei. Filosofia, desigur, nu este capabilă să-l aducă la nesemnificație: dar ea nu va dori să calce în picioare sugestiile lui, dacă își înțelege corect scopul. Simțul general trebuie să caute fără greș ajutor de la Filosofie.





să-și păstreze influența în toate evoluțiile puterii mentale; fără sprijinul Filosofiei, puterea lui poate fi uneori slabă, definițiile sunt șubrede, vocea lui este slabă. Fie că intră într-o alianță cu Filosofia: ele iau putere și greutate - toate definiţiile bunului simț capătă semnificație. — Pentru aceasta, Filosofia însăși nu poate face fără o alianță cu acest adversar slab: reprezentările noastre ale vieții realității, în care am indicat anterior credința speculațiilor filozofice, sunt toate întocmite în teren sau sub îndrumarea comunității. sens. Însuși fermitatea Filosofiei este într-un fel afirmată în lucrarea de bun simț (cf. § 61). Deși volumul de informații sau reprezentări compilate sub îndrumarea unui simț general nu este descompus, pe de altă parte, acţionează mai puternic, irezistibil - încrederea cu care se afirmă în suflet fiinţele minţii gânditoare este complet irezistibilă. Adevărat, sensul general nu ne transmite întotdeauna corect fenomenele așa cum sunt: din acest motiv, aspectul acestor fenomene rămâne neschimbat chiar și după ce investigațiile minții ne convin de eroarea vederilor simțurilor. Tak





sentimentul propriei ființe într-o persoană este irezistibil; așa că nu va înceta să ni se pară că soarele, cerul se mișcă și nu pământul.

Sensul Filosofiei într-o serie de manifestări ale minții umane. —

151. Să privim mai îndeaproape dezvoltarea treptată a puterii noastre de înțelegere: și relația Filosofiei cu ceea ce se numește de obicei simțul general va fi mai clar definită. Există în om un sens secret al adevăratului; Nu funcționează perfect în toate, dar, nu mai puțin, acțiunile sale sunt uneori foarte corecte. Uneori funcționează doar în secret; — sugestiile sale nu sunt în întregime irezistibile: din acest motiv, aceste sugestii au o putere atât de captivantă încât le putem îndrepta împotriva lor doar cu o oarecare violență asupra noastră.

Acest sentiment nu este clarificat și aproape de neînțeles: cu toate acestea, se dezvoltă foarte devreme la toată lumea; pe unele chipuri poate fi foarte vioi, iar în unele cazuri își va permite să fie înțeles clar. Nu funcționează întotdeauna la o persoană; si este de remarcat mai ales ca cu



ea slăbește cu forța rațiunii: din acest motiv apare din nou cu toată puterea ei, când din domeniul rațiunii o persoană intră în domeniul rațiunii. A crede în semnificația obiectivă a ideilor cuiva, a distinge cu fermitate adevăratul de fals în opoziția lor ascuțită și completă, a trece rapid de la acțiune la cauză, a judeca forța care o produce după aparență, a recunoaște justiția cerințelor morale. și condamnă abaterea de la ele, să acționeze calm într-un număr de alte ființe - aceasta este manifestarea obișnuită a unui sentiment general, bunul simț. Ceea ce lipsește în aceste acțiuni este doar distincția strictă, o conștiință clară: de ce imaginea acestor acțiuni și gânduri este cu adevărat adevărată, inconfundabilă. Simțul general cu greu îi poate spune celui care respinge pe această bază: trebuie să gândesc și să acționez așa, acest mod de comportament îmi este firesc.

1e2. Dar rațiunea vine, își începe lucrarea: și în curând ceea ce era ferm până acum se dovedește a fi slab; convingere irezistibilă



Denie cedează la concluziile seducătoare ale raționamentului. Motivele pentru aceasta nu sunt aceleași pe toată durata acțiunii înțelegerii. - În primele sale acțiuni, rațiunea este slabă, ca orice forță; nu poate vedea și dezvălui toate relațiile pe baza cărora cerințele sentimentului trebuie respectate, satisfăcute. Doar un exercițiu prelungit al propriilor puteri ne poate clarifica relația minții cu sentimentul. - În primele impulsuri către îmbinarea și apropierea gândurilor, orice contact, consonanță a acelorași cuvinte constituie deja o bază suficientă pentru rațiune; există și jocul unui copil, inevitabil în prima dezvoltare a forței; nu există o căutare treptată a adevărului, nu există o adâncire strictă în sine. Un nod, odată încurcat accidental, este lăsat în mod deliberat descurcat pentru o lungă perioadă de timp.

De aceea începe în mod firesc o lungă luptă între rațiune și simțire, în care mai devreme sau mai târziu cea din urmă va prevala asupra primei.



ritmând jocurile rațiunii, lucrarea începe armonios, precaut; dar pentru o lungă perioadă de timp, pentru o lungă perioadă de timp, mintea, și treptat, trebuie să-și dezvolte activitatea, să o aplice

vieții, până când în cele din urmă începe să vadă nesatisfăcător, incompletitudine în însăși acțiunile sale. O persoană care este obișnuită să acționeze după regulile și obiceiurile rațiunii și, străduindu-se să se ridice la raționament rezonabil, încă se rătăcește pe vechiul drum, când a mers până acum. Iar înțelegerea în sine nu poate restabili acea legătură în gânduri, pe care a reușit să o rupă prin forța dezintegrarii sale.

155. De fapt, ce face înțelegerea? El descompune concepte, le compară cu altele, găsește diferențe și asemănări între ele; cântărind unul și celălalt și însumând obiectele din același gen, își amintește mereu că, cu toate asemănările lor, diferența dintre ele este esențială. El este gata să atribuie însăși legătura dintre obiecte propriilor sale lucrări. Dacă uneori subsumează un concept sub altul: atunci această înlocuire în ochii lui este importantă, în mod decisiv, doar atunci când un concept este perfect.



se supune celuilalt. — Vor converge cele două concepte corespunzătoare: este o muncă nesfârșită pentru el să se uite în jur pentru a vedea dacă există vreun surplus de ambele părți. „Aici, o persoană pare să aștepte însăși forța în acțiunea sa: rațiunea spune: nu se poate ca o astfel de combinație de gânduri să fie rezultatul unui obicei, și nu cursul firesc al lucrurilor. Astfel, atunci când simțirea ia totul laolaltă, în ansamblu (traiește concret); rațiunea zdrobește totul; nu-i este uşor să treacă de la samago este să ntt^ de la acţiune la cauză: căci aceste concepte sunt concepte subordonate.

Ați dori să vedeți acțiunea rațiunii la cea mai mare scară: priviți umanitatea în poziția ei actuală. În șapte state, este mai ales la nivelul dezvoltării raționale. Bine? Există în ea concepte, cerințe ale superiorului: dar o manifestare puternică, decisivă a acestor cerințe în judecăți și fapte nu este vizibilă. Într-un cămin matur, o persoană învață să trăiască conform calculelor interesului propriu; în afara succeselor civice - trăsăturile pregătirii bune pentru tot ce este bine sunt înecate de



sporit, în funcție de circumstanțele locale, respectul pentru orice agilitate care este în contradicție cu perfecțiunea morală. Și în general, atunci când trebuie să facem o faptă bună, prin raționamentul nostru reușim să înecăm vocea conștiinței - acest simț al moralității, pentru a ne scuza abaterea de la lege. Rațiunea este pretutindeni gata să se mulțumească cu o expresie slabă a adevăratului, pentru că plenitudinea ei reușește să fie înlocuită de o dezvoltare strâmbă a corelațiilor gândirii cu ceilalți, care nu trebuie comparate cu ea. Spui? — Filosofia însăși nu reușește să se elibereze multă vreme de soliditatea seducătoare a acțiunilor rațiunii, nu se poate ridica la ideea că există adevăr, independent de subordonarea unui gând sub

altul? Bună este puterea de a raționa: dar numai atunci când funcționează sub stricta supraveghere a instinctului rațional?

134. Cum trebuie să se termine această lucrare a rațiunii? „Fie prin distrugerea a tot, fie prin supunerea rațiunii față de sentiment. Dacă ne-am opri asupra gradului de educație al raționalului: adevăratul ar fi pentru noi cel mai jos,



subordonat adevărurilor superioare; cu greu ar fi fost cele mai înalte, mai ales cele împrumutate din zona mentală (și nu naturală). - Mintea umană, mai ales cu o dezvoltare mai mare a rațiunii, nu poate să nu realizeze în cele din urmă că puterea rațiunii nu poate completa viziunea. Trecând prin domeniul conceptului de rațiune, se poate fi cu adevărat sigur că nu există un gând final în el. Conceptul de ființă cuprinde doar întregul tărâm al imaginabilului: dar nu ne aduce mai aproape de Dumnezeu. Vine vocea sentimentului, se dezvoltă o sete înflăcărată de ce este mai înalt, de unitate cu ea: iar acum o persoană, incapabilă de a se descurca fără adevăruri mai înalte, se simte în cele din urmă neîncrezătoare în acțiunile rațiunii însăși, se complace în atracția unui instinct rațional, își asimilează sugestiile, le confirmă pe cât posibil găuri de raționament. Acum rațiunea, până acum conducătorul predominant în domeniul gândurilor, este aruncată în ascultare și începe lucrarea de dezvoltare și întărire a stăpânirii simțirii; - o persoană intră în gradul de raționalitate! A aduce totul la o unitate armonioasă, a supune un scop înalt este o chestiune de rațiune.



155. Să ne întrebăm acum în ce raport poate și trebuie să stea Filosofia cu seria de manifestări treptate ale înțelegerii noastre: răspunsul este destul de apropiat; - nu mai poate continua sau întări acțiunile distructive ale minții; sarcina sa este de a examina întreaga persoană, de a discuta toate pozițiile sale și de a determina calea gândurilor și acțiunilor sale, nu prin dezvoltarea unei singure abilități, ci a întregului organism de forțe și manifestări ale sufletului. —d Acum, deși Filosofia nu poate fi identificată sau îmbinată cu simțul general, căci sensul general este inexact: cu toate acestea, ea nu o poate respinge și nici măcar nu poate recunoaște cerințele și determinările înțelegerii ca fiind nesemnificative; altfel s-ar lipsi de o protecţie suficientă. Dimpotrivă, în raport cu sentimentul general, trebuie să-l ia, să-i determine semnificația naturală, să elimine ceea ce este insuficient în el: căci un produs natural nu păstrează toate perfecțiunile în dezvoltarea sa; în continuare, să clarifice cerințele și rațiunea luând în considerare emisiunile sale cu toate manifestările naturii, interne și externe; apoi prin analiza tuturor manifestărilor ra

să-și ridice înțelepciunea la distincție, astfel încât ceea ce până acum a rămas o voce a sentimentului inconștient, să devină vocea unei minți iluminate; - într-un cuvânt - să ridice definițiile întunecate ale unui sens comun în cerințele stricte ale naturii umane. — În felul acesta, instinctul raţional, lămurit prin acţiunea Filosofiei, va primi o nouă forţă; omul, până acum un instrument inextricabil de atracție naturală, va ajunge la o înțelegere clară a libertății sale și a ideilor înalte care pândesc în sufletul său.

156. Deci, există în sufletul nostru un fel de dispoziție secretă de a gândi la totalitatea fenomenelor lumii în acest fel, și nu altfel; ar trebui să existe o imagine cunoscută, parcă, a naturii sau a vieții organice a tot ceea ce este bitnago, care este firesc spiritului nostru; există gânduri secrete, importante, care, parcă, sunt indisolubil legate de ființa noastră. În special aspirația la Divin, convingerea în nemurire, sentimentul viu, deși întunecat al libertății cuiva, sunt astfel de gânduri care însoțesc o persoană în toate evoluțiile gândirii sale, în toate țările trecerii sale pe pământ. — Sunt atât de strâns legate de rațional





prin natura noastră, atât de strâns încolăcit în întreaga structură vizibilă a universului, încât ar lua asupra sa problema restructurării nesfârșite a universului, care ar vrea să-i dea un aspect armonios fără unul dintre aceste gânduri. - Filosofia în aceste gânduri are pentru ea însăși indicatori semnificativi în domeniul speculației și în același timp mijloace importante de completare în definițiile a tot ceea ce este cotidian (cf. § 97.) În toată natura, se poate urmări această completare, când mintea a văzut-o o dată, - și toată natura rămâne ceva neterminat pentru minte atunci când neagă folosirea acestor gânduri cu drepturi depline! „Pentru a clarifica acea imagine a modului de gândire care ne este firesc despre viața universului, pentru a aduce predispoziția noastră necesară către conștiință mai aproape de conștiință, pentru a dezvolta acele gânduri la dovezi incontestabile pentru toată lumea și pentru toată lumea - aceasta este fapta nobilă pe care mintea Filosofului ia asupra sa? Fericită este mintea care nu s-a gândit să se îndoiască de aceste adevăruri, dar și mai binecuvântat este sufletul care s-a ridicat la o înțelegere dezvoltată a necesității lor. Filosofia este mai înalt în demnitate: decât





mai mult timp pentru a le aduce mai aproape de conștiința tuturor și a tuturor. - Ea facilitează foarte mult rezolvarea sarcinii sale atunci când scăpa de ele printr-o prezentare a acestora sub forma cerințelor minții noastre.

SCOLI&.

137. Ce semnificație poate și trebuie să aibă Filosofia în viața de zi cu zi? — Desigur, sarcina Filosofiei nu poate fi aceea de a reprezenta viața cotidiană, formată în realitatea temporală și locală, ca o cerință necesară a științei. Independent în definițiile sale, nu poate lua aspectul vreunei prezentări temporale a relațiilor cotidiene; rodul unei minți mature - poți judeca ceea ce s-a format în societate până acum după norma reprezentată de natură și nu poți acoperi abaterile reale de la norma naturalului. - Nu este nici o prezentare istorică a diferitelor forme de cetățenie, nici o indicație statistică a ramurilor mari și mici ale relațiilor civile, - acestea sunt oglinzi -





la, în care societatea își poate privi fără rușine trecutul și cu toată priceperea își poate picta trăsăturile prezentului. Ea este o servitoare dezinteresată a adevărului: - Pentru considerentele ei independente, parcă, imperfecțiunea relațiilor comunității nu există; familiarizată cu înălțimile înalte ale contemplației, ea știe să se liniștească de fiecare dată, de îndată ce aici - valea îi lipsește aerul curat pentru a respira liber. Pentru asta, coborând la vale, o pune pe cea firească, normală peste tot ca regulă, măsură și lege!- Fără a impune pretențios, ea vrea să servească drept indicație societății, la care să se străduiască constant în relațiile ei, ce căi pot merge oamenii direct către fericire neschimbată.Concentrându-se în sine, ea creează din nou lumea, conform considerentelor pe care o persoană le poate face în stadiul cel mai înalt al dezvoltării sale mentale. - Întrebarea este: ce sens în viața de zi cu zi ar trebui să fie asimilat de aceste construcții speculative ale relațiilor căminului? - Răspunsul corect la această întrebare, se pare, ar trebui să fie cel, - 20





că Filosofiei ar trebui să i se acorde dreptul de a compune și de a expune astfel de construcții: dar că Filosofia însăși, înțelegându-și corect opera și relația cu viața obișnuită, nu va cere în niciun fel o traducere grăbită a idealurilor sale în realitate. —

158. A fi lumesc poate avea o dublă semnificație, considerată fie ca ansamblu de relații sociale, fie ca situație accidentală a persoanelor private. Într-o formă sau alta, viața comunitară nu poate să nu primească o influență mai mult sau mai puțin puternică din definițiile Filosofiei. — De fapt, ce este viața de zi cu zi la scară mai mare? — Nu este corect ca acesta să fie un ansamblu de relații în care oameni plasați mai întâi în funcție de cerințele obscure ale instinctului rațional și, ulterior, în funcție de considerente ale rațiunii, care ne învață cum să ne ajutăm nevoile cât mai curând posibil? Numai ca o consecință, Știința și Religia, ridicând oamenii la o perfecțiune mai mare, le înnobilează și viața socială.

sentiment – categoric: relațiile sociale ale oamenilor între ei s-ar forma din prima dată, parcă nu perfecte. Din nefericire, manifestarea raționalității instinctive nu merge întotdeauna la scopul său într-un mod drept, ferm; însăşi exigenţele instinctului raţional urcă la claritate şi certitudine în nici un alt mod decât prin relaţiile schimbătoare în care oamenii se plasează temporal. Providența a judecat o persoană - tu însuți te antrenezi (emporarbeiten) într-o poziție naturală, ideală perfectă pentru el și, în acest fel, a determinat o serie de modificări neîntrerupte în relațiile sociale. În aceste modificări, oamenii, simțind un dezacord mai mare sau mai mic între pozițiile lor aprobate și ceea ce a vizat propria lor atracție, se străduiesc din nou să-și îmbunătățească și să înnobileze relațiile. Asa de. arr. expunerea istorică a relaţiilor lumeşti, după cerinţele unui instinct raţional, nu poate decât, încetul cu încetul, să urce la desăvârşirea sa normală.

*



Ea confundă relațiile vieții, formate până acum. Pentru că rațiunea, așa cum am văzut, multe pare de neînțeles și zadarnice, ceea ce simțirea rațională le cere atât de ascuțit. – Dacă în aceste relații rațiunea nu s-ar dezvolta în om: omul ar putea rămâne o enigmă de nerezolvat pentru el însuși, să fie în veșnică luptă cu sine. – Numai dezvoltând încetul cu încetul, cu ajutorul acelor relații istorice, variabile, ale vieții comunitare, mintea reușește să înțeleagă pe deplin acele relații în care oamenii ar trebui să stea între ei în funcție de starea propriei naturi. - Indicarea și dezvăluirea acestor relații ale societății după idealuri, rațiunea este preluată de știința filozofiei.- Evident, a o înlătura de la adâncirea relațiilor de cămin, așa cum s-au format până acum, ar însemna îndepărtarea. chiar mintea din discuția și clarificarea relațiilor sociale, iar următoarea. pentru a condamna neamul uman la o rotație inexplicabilă în relații neschimbate, fără nicio perspectivă mai bună asupra viitorului - fără eforturi nobile, demne de o persoană, cel puțin vă veți apropia mai mult de conceptul de



destinația noastră de anvelope și să cunoaștem mai aproape mijloacele care ar putea izbăvi biata umanitate din sărăcia ei. –

159. Să nu argumentăm că astfel de explicații și discuții pot să nu fie și să pară întotdeauna corecte, nu se termină întotdeauna în convingerea superiorității prezentului: dar prezentul nu este ultima verigă în dezvoltarea noastră; perfecțiunea sa nu poate fi garantată cu toată certitudinea. Scump și necesită toată protecția de fapt doar; nu

e timp pentru ea.– Dar trebuie să luăm şi Filosofia cu adevăratul ei sens. În acest sens, ca știință a idealurilor, ca știință care se străduiește să urce la ideea de relații care ne sunt pur naturale, nu este doar inofensivă, ci și benefică. Nu credem că cineva ar îndrăzni să argumenteze liniştit împotriva faptului că orice societate poate reuşi în bunăstarea ei interioară, atâta timp cât se apropie de poziţia cerută de natură. Nu tot ceea ce s-a petrecut până acum pozitiv este imaginea pură, neînnoră, a relațiilor societății, așa cum ar trebui să fie conform conceptului de ideal. Ba chiar mai mult: nu tot polo



viața rămâne pentru totdeauna în acea perfecțiune matură în care chipurile ei extraordinare se afirmă uneori. Fiind supusă dezvoltării în mâinile altora care nu sunt capabili să înțeleagă și să rețină spiritul schimbării, aceasta capătă adesea un aspect nefiresc.– Acum, deși se poate presupune și presupune în mod rezonabil că persoanele care au stabilit viața lui o comunitate într-un anumit timp, străduită asiduu să urce la imaginea normală a relațiilor sociale: totul, ca, pe de o parte, fiecare definiție pozitivă a vieții cotidiene este rodul unor nevoi temporare, concepte temporare despre binele societății, relațiile locale. , - și pe de altă parte, întrucât Filosofia înseamnă perfecțiune ideală, care desigur nu a fost expusă în niciun alt moment și, cu toate acestea, ar trebui să fie scopul formărilor unei societăți temporare; - pentru a împrospăta viața socială, este necesar să arătăm mai des omenirii la ce ar trebui să se străduiască în relațiile reciproce, ce formă ar trebui să aibă relațiile comunității. - Luptă pentru definirea perfecțiunii ideale, eventual



gol în viața de zi cu zi, poate fi întotdeauna reînnoit și aduce întotdeauna roade binecuvântate. –

140. Aici, în viața de zi cu zi, pentru a clarifica semnificația pe care o poate avea Filosofia, și în relațiile private ale oamenilor între ei, toate legăturile și acțiunile se bazează astfel pe sine; atât de puţine acţiuni pur umane. Predominanța senzualității în cercul superior, setea de interes personal privat la persoanele care mută cu capital gazdele muncitorilor, supunere moartă față de părerile celorlalți, nu întotdeauna prudentă la persoanele care ar fi putut și ar fi trebuit să anime societatea, trece treptat spre o perfecțiune mai mare, în general, un fel de lene în tot ceea ce se referă la scopuri pur umane - esența unui ulcer comun care ridică în mod discret viața societății la rădăcini. - Câțiva indivizibili, crescuți în impulsurile lor nobile, în devotamentul lor față de înalte destine - ce pot face? - După aceasta, cine nu-și dorește acea râvnă spre bine, impulsuri pentru pur uman, să fie trezite cât mai puternic posibil, pentru ca noi generații să fie crescute -

Apropo, ați dobândit, printre altele, un zel nobiliar pentru binele comun, cu atât mai înalt? – O dispoziție similară a minții, dacă puteți răspândi vreo știință, atunci aceasta este Filosofia. Să dezvoltăm sămânța bunătății, care este sădită în fiecare dintre noi prin natură, să inspirăm oamenii la acțiuni pur umane, să reînvie sentimentul nobilului - astfel încât să aibă întâietate în noi față de toate capcanele senzualității, extermină orice înșelăciune. care îndepărtează imperceptibil oamenii de cea mai înaltă perfecțiune, - există, deși indirect, scopul acestei științe, dar se bazează pe cercetarea care îi aparține de fapt. „Desigur, nu este treaba Filosofiei să-și pună îndatoririle sacre pe inimile oamenilor, ci să răspândească în societate cele mai bune opinii asupra măreției noastre morale, să revarsă o conștiință rezonabilă a legilor naturii noastre interioare: vei vedea cum va fi împrospătată viața societății, cum va fi înnobilată viața lumească.” Să cedem că Filosofia nu poate și nu trebuie să aibă contact direct, imediat cu modificările parțiale ale cetățeniei. (Ea înseamnă un bărbat la acea înălțime la care el



nu mai exista pentru niste mici afaceri ale unui caban, pe care, insufletit pentru unul drept si sfant, traieste bine si spre binele intregului).si o persoana si urmatoarea. şi relaţiile civile, şi ţinta universală ireprimabilă pentru afirmare şi aceste relaţii în forma în care natura lor le cere, este necesar să se plaseze viaţa civilă sub o influenţă mai mult sau mai puţin puternică şi extinsă a descoperirilor filosofice speculative. - Să nu fie toți oamenii maturi pentru traducerea irelevantă a idealurilor în viața reală: toată Filosofia, ca un indicator către căile direcționate către prosperitate, nu poate decât să îndrepte ochii muritorilor către cer, să priveze umanitatea slabă de călăuzirea ei. – Ca reprezentant al rațiunii, Filosofia trebuie să-i instruiască pe oameni cu îndrăzneală în ceea ce privește atitudinile și nevoile lor de înaltă. În calitate de mentor răbdător, ar trebui să intensificăm cu calm pentru a dezvolta în oameni conceptele sacre despre adevăr și bunătate! –



141. Dar în vremea noastră oamenii se tem atât de Filosofie, atât de frică de răspândirea celor mai bune vederi ale ei. Trecând recent printr-o perioadă de filozofie populară, vulgară, când numele nobil al filosofiei s-a ascuns în spatele neliniștitelor minte, după care cel mai gata a fost răul social, care emana din alte surse, din lipsa de respect pentru drepturile omenirii - a atribui odioasei Filosofii - ne temem, se pare, numele sacru al Filosofiei. Degeaba. Manifestarea temporară a Filosofiei nu este încă întreaga Filosofie.– Din păcate, la noi în ţară, nu am reuşit încă să îmbine amintirile preţioase cu numele de Filosofie; despre Filosofie știm doar din zvonuri sau ecouri străine; Este de mirare că nu își poate găsi intrarea decât cu greu? - La mijlocul dintre Orient, bogat în viață, dar sărac în propria activitate, și Occidentul rafinat, independent, - noi, opunându-ne la

început elementului de imobilitate, mai târziu, poate prin măsură, am fost purtați de putere. al Occidentului trecător.



mijlocul, care ne este indicat de natură. Cunoașterea naturii umane, așa cum s-a dezvoltat până acum, ar trebui să ne protejeze atât de constrângerea nemoderată a minții, cât și de relaxarea incomensurabilă față de impulsurile imaginației noastre.După ce am dezvăluit înainte de aceasta nepotrivirea primei, să lămurim acum incongruența acesta din urmă.

142% De fapt, nici structura obișnuită a unui cămin, nici conștiința proprietăților idealurilor cuiva, care este necesară în știință, nu permit acea rapiditate în răsturnările vieții civile, care a fost marcată de astfel de urme sângeroase în timpurile recente.Bineînțeles, dacă în societate ar fi cât mai mulți oameni cu raționalitate dezvoltată, dacă în mâinile lor distribuția relațiilor vieții cotidiene era complet în mâinile lor, dacă nu ar fi necesar ca uneori să se lupte cu prejudecățile. , cu obiceiuri vechi, ale lor, erau siguri de ascultarea deplină a celorlalți: - există speranță - puteau determina toate relațiile vieții de zi cu zi foarte, dacă nu complet, complet.



Chenno. „Dar câți oameni în starea cea mai educată pot fi găsiți cu o maturitate deplină a minții? Oare ignoranța însăși nu se înarmează adesea împotriva decretelor binefăcătoare ale prudenței? Fluiditatea neîntreruptă a relațiilor umane, amploarea considerațiilor necesare pentru a pune mereu în mișcare cu pricepere o mașinărie atât de complexă precum societatea umană, toate acestea necesită atâta prudență în metode, încât orice imprudență ar putea scoate la iveală o lipsă de amploare a vederilor și cunoștințelor. - Cât de mult astfel de considerații pot calma suficient pretențiile nemoderate la maturitatea finală a conceptelor despre nevoile societății - la persoanele care determină relațiile sociale: atât de mult, pe de altă parte, ar trebui să înfrâneze încăpățânarea neplăcută a persoanelor îndepărtate de la cârmă a statului, mereu gata să ceară perfecţiunea în deciziile b - complete. Cei apropiați de cârma ordinii sociale, aceleași persoane, ar putea fi în curând convinși că nava societății este estetic ușor în cursul ei;



ca este necesar sa ai mana umeda, mai multa rabdare, asistenti experimentati si bine intentionati, si un management prudent pentru a modifica de fiecare data conditiile societatii, oricum ar fi, mai bine.

14e. Știința însăși în acest caz — nu ar trebui să fie atentă în a-și propune planurile? — Într-adevăr, dacă este nevoie de neîncrederea în

propriile considerații, este exact acolo unde ar trebui să se determine normalul. Desigur, Filosofia, prin însăși natura ei, nu poate renunța la definiția a ceea ce ar trebui să fie; ea se străduiește pentru natural; tot ce este prezent, care a avut loc, are pentru ea un sens mai temporar; ea poate urmări modul în care a fost compus, să vadă din ce momente care au intrat în acțiune în timpul compilării sale, se poate aștepta la consecințe nefavorabile; și trebuie să determine modul în care umanitatea ar trebui să se încadreze în cadrul relațiilor sociale, în funcție de starea de spirit a naturii sale. Dar, idealurile sale trebuie să rămână întotdeauna doar idealuri pentru o lungă perioadă de timp, să nu se transforme niciodată pe deplin în realitate. Nu poate fi altfel, pentru că idealul este întotdeauna



da, în dezvoltarea sa în mintea lui - înaintea realului în educația sa în viață. Gândul nostru se ridică întotdeauna deasupra expunerii istorice a relațiilor în care oamenii ar trebui să se afle între ei. În acest sens, se poate spune cu îndrăzneală că idealurile Filosofiei nu sunt deloc fezabile pentru viața obișnuită. Aici ți-ai format corelațiile după cerințele pe care mintea ta le-a declarat până acum: - dar să nu crezi că dorințele superioare ale raționalității tale se vor termina cu aceasta; Privește în jur în realitatea ta, formată sub tipurile ideale, - vei vedea în curând neajunsurile care au scăpat până acum din vedere. Le vei umple, dar din nou vei accepta noi nevoi în vremurile moderne. Asa de. arr. lucrarea de reificație a idealului este o muncă nesfârșită, există o muncă neîntreruptă ( * ). Cu această mobilitate a gândirii și cu acea lenevie a materiei, nu va fi de acord că, pentru succesul schimbărilor, cea mai bună metodă va fi aceea

(*) Mi se pare necesar să indice aici un raționament plasat în Fiul Patriei pentru trecutul 1832 în NN. 11 și 12. Despre relația idealului cu realul și invers.



pentru a evita traducerea în realitate a formațiunilor gândirii, care au doar un sens tranzitiv, între timp să lase materia însăși, ca să spunem așa, să se ridice, să intre în decrepitudine. Și - când așteptările de reînnoire s-au răspândit mai pe larg: atunci treceți imediat la reînnoirea vieții sociale. Acest moment, în care schimbările în modul de viață nu mai pot fi amânate, este sarcina cea mai importantă a Politicii.Filosofia, care se ocupă nu atât de observarea curentului, cât de descoperirea a ceea ce trebuie asimilat și a rămâne. neschimbat, nu poate interfera cu cursul temporal al vieții comunitare. În special, nu poate fi de acord cu răsturnările convulsive pentru a reînnoi mașina sistemului de stat. Ea știe că societatea însăși, ca orice organism, se poate și trebuie să se reînnoiască neîncetat în propriile forțe și, ca orice organism, nu se poate dezvolta brusc la potențialul său maxim.

Asa de. arr. Un filosof, cu fermă încredere în perfectibilitatea infinită a relațiilor sociale, cu zel pentru accelerarea succesului cetățeniei, despre



vecini ai omului, dar în același timp mulțumiți de acele succese pe care Raiul le-a judecat în orice moment pe neamul uman - în mod calm și, în același timp, activ învățând și cusând în înnobilarea tuturor relațiilor vieții de zi cu zi. Capetele neliniştite nu aparţin Filosofiei. –

144. Aici ne-am format un concept despre subiectul cercetării filozofice, am clarificat metoda prin care Filosofia poate reuși cel mai bine să-și rezolve sarcina - în înțelegerea naturii în general, ne-am familiarizat și cu trăsăturile caracteristice. sub care ar trebui să se dezvolte cercetarea filozofică: dar nu cunoaștem și mai aproape sursa din care Filosofia își trage definițiile, nici puterea prin care le compune; nici o limită la care să se poată opri, nici un început de la care să pornească investigațiile filozofice. Nu cunoaștem încă nici începuturile din care se formează întregul armonios al Filosofiei, nici direcția firească care ar trebui luată în alcătuirea materialelor Filosofiei, nici în cele din urmă trecerea acestor materiale în forma științei.



Pe care dintre aceste subiecte puteți găsi deja indicii destul de clare în expunerea anterioară. Dar încă nu cunoaștem cursul dezvoltării rafinamentului filozofic. Am ajuns să cunoaștem Filosofia ca un organism solid care are în sine baza vieții sale și poartă trăsăturile necesare unei existențe speciale ca organism care pedepsește tot ceea ce este în concordanță cu natura sa la alcătuirea sa și reface în sine la un reprezentare frumoasă într-o formă nobilă, ținând în opera și viața și puterea ei: dar încă nu cunoaștem mai aproape Filosofia - în mișcarea ei, în dezvoltarea ei multiforme. Pentru a oferi o înțelegere completă a științei introduse, să dezvăluim cursul dezvoltării ei în viața reală, de la primele începuturi până la fragmentarea în ramuri eterogene, care dau sămânță vieții sale bogate. –

Sursa definițiilor filozofice.

145. Este de la sine înțeles că Filosofia trebuie să dea niște răspunsuri certe sarcinilor sale. Indiferent cum numiți aceste răspunsuri, fie că sunt definiții sau soluții, puteți oricând să 21



întrebați: de unde să le împrumute Filosofia; ce sursă ar trebui să ofere acele idei sau vederi care ne vor explica ființa naturii și

legile minții noastre și libertatea noastră? - Natura însăși nu poate fi luată în competiție aici; ea va da gânduri materiei, dar nu le formează, nu le emană; ne trezește spiritul la activitate, dar nu realizează ea însăși această activitate; într-un mod secret, dar incontestabil, ne insuflă idei particulare, dar nu reprezintă, nu comunică conceptele celor mai profunde. Ultimul nostru spirit compune deja mai mult cu propriile sale forțe, așa cum gândurile în general se formează, apar tocmai în mintea noastră.Numai în omul însuși, către care ne întoarcem în mod firesc de la natură, sunt indicate alternativ trei surse diferite de definiții ale intelectului, ele. reprezintă trei suporturi distincte, dincolo de care este imposibil să treci în investigarea originii și validității gândurilor. Aceasta este esența sau sentimentul interior; sau o iluminare mai înaltă sau, în cele din urmă, rațiunea însăși.





ar trebui să-mi trag propriile definiții? – După ceea ce am spus despre trăsăturile distinctive ale cercetării filozofice, nu este greu de ghicit.

146. Sentimentul, spun ei, numai sentimentul poate înțelege adevăratul; sentimentul singur trebuie să rezolve problemele minții. Avem o convingere secretă de nepătruns să gândim așa și nu altfel. Și nu trebuie decât să ascultați această voce pentru a fi sigur că, ghidat de ea, puteți obține întotdeauna suficiente informații pentru nevoile umane. „Există atât de mult adevăr în această opinie și, în același timp, atât de multă falsitate, încât numai în ea se poate vedea clar cum o persoană poate fi aproape de adevăr și, în același timp, departe de el.” Avem un secret. convingerea de a gândi astfel și nu altfel. Corect. Când suntem siguri de ceva, nu putem gândi altfel: dar trebuie doar să ne adâncim mai aproape de această stare de certitudine pentru a ne convinge că certitudinea noastră are întotdeauna temeiul ei; că aceste temeiuri sunt ascunse pentru conștiință numai prin lipsa de voință sau incapacitatea persoanei de a le clarifica. În această stare de om, încântat, parcă de vreo descoperire, cunoscut

*





convingerea nu poate fi suficientă, se pare, pentru a-l confirma după sine. Ocupat să-și țină gândurile pentru el, nu are suficientă prudență sau zel pentru a lua în considerare motivele care îl fac să gândească așa și nu altfel.- Desigur, dacă am putea avea o singură certitudine: - de ce să nu permitem așa ceva. fermitatea convingerii? Apoi, din moment ce greșelile ar fi imposibile, nu ar fi nevoie să avertizați oamenii să creadă sau să-și clarifice încrederea, nu ar fi necesar să sugerați: vedeți dacă încrederea voastră este cu adevărat solidă, dacă vă țineți de gânduri eronate. „Din păcate, putem greși și, în același timp, putem fi atât de siguri de gândurile noastre eronate încât par complet naturale, iar un alt mod de a judeca cu ele este complet greșit.” Ce

vei face în astfel de cazuri? Dacă faci o regulă să urmezi un sentiment de convingere, poți rămâne pentru totdeauna în eroarea ta. Desigur, poate rămâne adevărat pentru tine pentru o lungă perioadă de timp: dar este necesar să completezi



dar vei opri mersul gândurilor tale, astfel încât să rămâi cu încrederea ta pentru totdeauna; dar mai târziu, să ajungi la cunoașterea adevărului, desigur, nu este de dorit pentru nimeni. Ceea ce lipsește de fapt unei astfel de convingeri: și anume, o conștiință clară și dezvoltată a fundamentelor. Această stare este mai mult o stare instinctivă decât una rațională, la care o persoană ar trebui să se ridice. Ea conţine doar începuturile dezvoltării noastre celei mai înalte.– Nu o putem umili: dar nu o putem aproba, ori de câte ori cineva vrea să se oprească asupra ei; cu atât mai mult, când s-ar gândi să-l prezinte drept izvorul definiţiilor Filosofiei. Sentimentul exprimă multe adevăruri profunde: dar Filosofia nu poate reprezenta aceste adevăruri în aceeași formă brută în care le dă sentimentul. Trebuie să le refacă – o faptă pe care nu o mai face simțirea. – Prin caracterul distincției de sine, prin caracterul înălțimii, Filosofia nu se poate mulțumi cu simpla convingere a simțirii. Căci sentimentul nu este clar și este mai ocupat de subiectul individual. Iar Filosofia nu se poate opri doar la ghicire și la discreție.



147. În alcătuirea definițiilor sale, Filosoful nu se poate referi și la propria sa iluminare superioară.– Aceasta este o altă extremă, la fel de departe de adevăratul tact care este caracteristic Filosofiei, la fel de aproape, dacă nu mai mult, de irresponsabilitate strict. condamnat de Filosofie. Întrucât, recurgând la simțire, ele par a fi pierdute în natură; referindu-se la iluminare, ei plonjează în Divin.Incontestabil, există o Revelație cerească: dar este comunicată tuturor, prin organe cunoscute. „Filosofia caută să explice corect viața naturii, să înțeleagă legile universului și indicațiile pe care natura însăși le oferă. Pentru aceasta, ea nu poate nici să-și asume și nici să aștepte o perspectivă specială. De origine pur umană, trebuie să folosească și puteri pur umane, trebuie să se mulțumească numai cu puterea rațiunii. Poate și trebuie să recurgă la Revelație, numai universală, fără a prejudicia tăgăduirea de sine, acolo unde puterile minții umane nu ajung; ea poate și trebuie să recurgă la ajutorul cerurilor, dar nu numai la o iluminare privată dubioasă, ci la o adevărată revelație dată



pentru întreaga rasă umană. – În afacerea pe care ea își asumă, o înțelegere matură este cea mai bună iluminare pe care o poate căuta. Nu este nimic de așteptat; trebuie să se urce la ea cu toate eforturile

necesare pentru aceasta.– Independenţa Filosofiei respinge toate metodele care facilitează lenea omului. Distincitatea, claritatea conștiinței - - legea ei, prima și ultima. -

148. După aceasta, este evident că sursa din care Filosofia poate și trebuie să-și tragă definițiile este chiar mintea umană strălucitoare în cea mai înaltă dezvoltare - rațiunea. Prin aceasta nu afirmăm că natura sau Divinitatea, prin acțiunea lor asupra spiritului uman, nu ne ajută câtuși de puțin în formarea definițiilor mentale superioare: ci avem în vedere să indicăm doar sursa cea mai asemănătoare, naturală, una. care ar corespunde pe deplin independenței și înălțimii filozofice. - Conștiința de sine superioară, asupra căreia se afirmă înălțimea și independența filozofică, nu se dezvoltă din altă parte, ca din mintea noastră, în misteriosul ei



numele unității cu existentul și Primordialul luat. Filosofia, fiind rodul eforturilor noastre de auto-reflecție, trebuie să urmeze. străduiți-vă întotdeauna să vă înălțați la dezvoltarea deplină a minții și să vă alcătuiți definițiile în nici un alt mod decât din sugestiile și cerințele sale. În caz contrar, adevăratul, pe care ea îl va comunica, poate fi fie să nu fie chiar pur, fie prea comun.

Filosofia, după cum am observat, este o știință de origine pur umană (de ce se pot găsi în ea urme de slăbiciune și perfecțiune umană); în ea noi, ca ființe libere, ne intensificăm pentru a ne dezvolta modul natural de gândire. Desigur, pentru a-l educa, nu putem decât să apelăm la natură, să nu ne folosim de emisiunile adevăratei revelații: dar puterea constă în faptul că omul însuși vrea să se pună pe sine și natura în locul indicat de Cauza fiind. Euclid s-a angajat, după ce a găsit un loc în afara globului pământesc, să mute chiar pământul de la locul său; Mintea filozofatoare dobândește acest punct în sine, nu face decât să se intensifice la această lume, care își schimbă



un punct, indică modul său etern de a fi, determină limitele și cercurile rulajelor sale. – Dacă are suficientă forță pentru aceasta, experiența și o altă știință vor decide. – Trebuie doar să indicăm mijloacele prin care se pregătește și se realizează această reconstruire a universului. –

Mijloacele prin care sunt pregătite definițiile filozofice.

149. Mijloacele prin care se pregătesc definiții rezonabile, indicând modul de a fi al universului, nu pot consta în nimic altceva decât în gândire, această acțiune șapte, prin care se manifestă de obicei activitatea minții noastre, care ceas de oră este mai mult. înnobilat și înălțat în plecările sale prin măsură.că modul în care se formează și se dezvoltă puterea mentală -

Lăsată la sine, mintea trebuie să folosească în mod natural doar acele beneficii pe care le oferă dezvoltarea propriilor forțe. Aceasta nu înseamnă că ar trebui să fie complet cufundat în sine; pentru a forma o lume nouă din sine. Nu ne-ar muta departe





în rezolvarea problemelor Filosofiei.— Nu, — pentru aceasta este suficientă și necesară acea forță din noi, care cucerește natura într-o formă mentală, traduce în concepte ființa exterioară a obiectelor, reușește să pătrundă în viața lor interioară, puterea. prin care mintea se poate exprima, parcă, în ceva vital, în gânduri contemplative, pentru a-și compara structura mentală cu natura din ele, pentru a clarifica viața a tot ceea ce este cotidian și pentru a vedea succesul lor în înțelegerea lumii. —Aceasta este puterea gândirii, sufletul Filosofiei: îndepărtați gândirea, filosofia însăși se prăbușește în spatele altor cunoștințe. Filosofia poate și trebuie să se apropie de adevăr doar prin gândire. Cine se îndoiește de posibilitatea gândirii de a înțelege vreodată viața ființelor: el distruge Filosofia chiar la rădăcina ei. Putem descoperi în sfârșit adevărul și trebuie să folosim puterile minții noastre pentru aceasta: - aceasta este prima cerință pe care o declară Filosofia, prima presupunere pe care până la un moment dat o poate admite fără a prezenta dovezi. Cine se îndoiește de fidelitatea lui Onago, se poate ridica după o cercetare filozofică fulgerătoare:





dar nu are niciodată timp să le respingă în mod clar. Pentru ca obiecțiile sale cu privire la atingerea adevăratului să aibă vreo greutate, el trebuie mai întâi să parcurgă întregul stoc al definițiilor filozofice; ca măsură de precauție pentru a vedea dacă nu dezvăluie gânduri la care trebuie să fie de acord. Atunci trebuie să constate că, neasumându-și gândul corect pe care l-am subliniat, el însuși nu s-a putut înarma împotriva speculațiilor infirmate; după care ar trebui doar să intre într-o conștiință clară a acestei presupuneri secrete, să o discutăm corect: - iar legătura dintre gânduri o va transfera în mod necesar la alte gânduri și așa mai departe. o imagine care va oferi măcar o strânsă răcoare a convingerilor. Dacă și după aceasta tot descoperă o îndoială decisivă. îi vom aminti că iese din sfera lui, că vrea să creeze adevărul pentru om pe o bază inumană. Pentru o persoană, dar urme. iar pentru Filosof i se dă o singură mişcare de gândire umană; cu el și prin el trebuie să ne ridicăm la înțelegerea deplină a adevărului.—

În situația actuală, nu avem o viziune clară asupra vieții interioare a unui obiect.

cusătură; sentimentul care contemplă obiectele viu și separat nu ne dezvăluie în mod inconfundabil natura lor. Chiar acum există acest sentiment al adevărului și acum cu el putem distinge adevărul de eroare: dar nu este atât de puternic încât la primul contact, ca să spunem așa, cu obiectele, să arate brusc atitudinea lor față de noi; dar – natura însăși îl desemnează la trecerea la o înțelegere conștientă a obiectelor. Trebuie să petrecem mult timp pe tărâmul gândurilor corecte și false pentru a le putea, în sfârșit, să le distingem ferm și să cunoaștem matur punctul de contact și trecerea adevărului în minciună. Nu altfel decât prin lungi considerații putem ajunge la adevăr. Doar comparând relația gândurilor cu eu-ul nostru și cu alte gânduri, urme. apropiind conceptele, putem vedea ce gând ar trebui recunoscut ca adevărat și în ce sens.

150. Dar gândirea noastră are, parcă, trei grade de dezvoltare; ea fie formează numai obiecte sensibile în reprezentările mentale, fie constituie trăsături comune ale obiectelor multora sau tuturor, fie



sfârşitul înţelege imaginea misterioasă a fiinţei şi originii lor. Ei ar dori să știe ce fel de dezvoltare a gândirii ar trebui, în opinia noastră, să folosească Filosofia în alcătuirea definițiilor sale. - La prima vedere, se poate observa deja că în gândire, ca mijloc rădăcină pentru rezolvarea problemelor Filosofiei, nu putem înțelege un joc cu concepte compuse de minte, fără referire la obiecte reale. Nu ne dăruim în întregime acțiunii sau atracției unei facultăți de gândire; prin producerea activității sale, dobândim doar o anumită demnitate, în măsura în care acestea sunt în concordanță cu situația reală sau ideea normală a lucrurilor exterioare. Gândirea, pe care Filosoful trebuie să o folosească, nu este o singură enumerare a conceptelor abstracte, aplicabilă tuturor obiectelor, dar care totuși nu oferă o idee clară despre niciunul. Se poate și trebuie să se folosească de Filosof și de acest fel de mișcare a gândurilor: dar numai după finalizarea gândirii pasive, care cucerește și cuprinde doar ceea ce face obiectul însuși vizibil;



se poate și trebuie să se folosească de mișcarea gândurilor: dar nu trebuie să se gândească că problema procesării filosofice a gândurilor constă din ea; trebuie să ne conducă la o conștiință superioară, să o numim așa, conștiința ideilor care acționează singur. Folosește o singură gândire abstractă (care mediază trecerea minții de la observarea experimentală a lucrurilor la construcția lor ideală) fără primele idei din care se formează și fără ideile înalte la care se ridică: - vei rămâne agățat între ceruri și pământ; pe acesta din urmă nu îl vei înțelege corect, pentru că ai neglijat să te familiarizezi cu modul său real de viață; nu îl vei recunoaște pe primul, căci nu ai făcut suficient efort pentru a urca la el; reușind să se ridice la o înălțime mulțumită, nu au vrut să-și părăsească punctul de vedere de bază, întunecat. –

Desigur, poate părea că gândurile abstracte sunt, parcă, o proprietate dată sufletului nostru pentru înțelegerea obiectelor ascunse privirii senzuale: cu toate acestea, pătrunzând mai aproape în sistemul acestei gândiri, poți fi sigur. că este doar o izbucnire neterminată a minţii din



senzual până la ceresc.– Luați conceptele de original (substanță) și de variabil (accidens), necesare și accidentale: ce este în ele pentru cunoașterea realului, ce este pentru cunoașterea idealului? Nu spunem că acest fel de gândire nu era deloc necesar, fără ea idealurile celor mai înalte nu s-ar fi trezit în suflet. Vrem doar să arătăm că Filosofia nu se poate opri doar la gândirea abstractă, ci trebuie să se ridice la gândirea inteligibilă, care de obicei se numește contemplativă. Elucidarea vieții întregului univers și dependența lui de Dumnezeu necesită, în mod necesar, această preponderență a anumitor acțiuni ale gândirii.

151. Din gândirea abstractului se îndreaptă de obicei către cele experimentate; speră prin el să pătrundă în alcătuirea secretă a naturii. Nu e corect. În Filosofie, ca știință care dezvoltă o conștiință superioară a naturii, acțiunile realizate de gândire atunci când acceptă obiecte exterioare nu pot fi doar pregătite, prelucrate; aici trebuie să le aveți deja pregătite. Ele trebuie să fi fost deja trecute toate, gândite, trebuie să dea direcție unei înțelegeri superioare;



ceea ce este nevoie aici nu este atât acceptarea impresiilor exterioare în sine, ci procesarea independentă a gândurilor superioare și a ideilor obișnuite în relația lor reciprocă între ele - considerație. Acceptarea impresiilor exterioare, deși este o acțiune a gândirii umane, nu este încă o mișcare independentă a gândirii în domeniul conceptelor gata făcute, nu constituie înțelegere filozofică.

152. Gândirea, ca instrument al lucrării filosofice, deși trebuie să însumăm întreaga funcționare a facultății noastre intelectuale, trebuie să înțelegem prin ea mai ales doar un anumit fel de considerare liberă a gândurilor, aceea „prin care numai sufletul uman poate înțelege. viața interioară a naturii. Pentru percepțiile senzuale, deși oferă baza înțelegerii acestei vieți, deși poartă în sine, ca un grăunte, structura misterioasă a naturii, dar nu dezvăluie, nu ne dezvăluie viața ei interioară. Această descoperire se face chiar de gândire, doar că, cu o acțiune mai liberă, expuneți ideile simțurilor, dezvăluiți viața ascunsă a naturii în ele.

și astfel intră în complicitatea gândirii Divine, ținând și contemplând această viață într-o lumină nestingherită. –

Ideile de acest fel aparțin mai mult minții, în timp ce conceptele generale sunt rodul înțelegerii și ideile experienței, pornind din înțelegerea sensibilă. Filosofia, ca știință care decurge din rațiune, ar trebui să acționeze în mod predominant mai întâi: dar, pe măsură ce rațiunea însăși se dezvoltă pe maturitatea sentimentului și rațiunii interioare, și în educația sa nu respinge produsele acestor facultăți mentale, ci doar determină pentru fiecare dintre ele. lor sensul propriu-zis: conceptele sho și inferioare nu pot decât să curgă mai mult sau mai puțin în lucrarea Considerației Filosofice. Cu toate acestea, înălțimea filozofică le poate folosi pe acestea din urmă doar pentru a-și confirma opiniile experimentale. –

Primp. Conceptele sau reprezentările sunt în general împărțite în intelectuale (a priori), formate din puterea minții noastre și producția cotidiană (a posteriori) împrumutată din experiență. „Evident, contrariile nu trebuie înțelese strict. Iar conceptele producției de zi cu zi sunt produse de aceeași minte care formează conceptele de mental.– 22





Nici un produs mental, ca nici un lucru din natură, nu poate fi rodul unui „actor; prin urmare, în denumirile menționate poate fi indicată doar predominanța de partea unui producător al conceptului - minte sau natură. Între aceste două dezvoltări extreme ale gândurilor, se poate găsi o vedere de mijloc - concepte de generalitate, la compilarea cărora, parcă, în mod egal, participă natura și libertatea minții.

Sfârșitul pe care trebuie să-l încheie investigațiile filozofice.–

153. Cu mijloacele pe care le-am dezvoltat până acum, Filosoful trebuie să clarifice modul de a fi a ființei în principalele sale ramuri, să compună definiții mentale care să explice ființa realului. Încet înseamnă, pe care trebuie să-l folosească, pentru că este rodnic, pentru că este de încredere. Numai ea poate duce, fără îndoială, la limita considerațiilor filozofice. Din aspirații instabile, încetul cu încetul gândul se poate transforma în încredere fermă. Apropierea lui de altele mai elucidate poate, din când în când, să facă mai multă lumină asupra ei. Cele mai îndrăznețe, cele mai înalte gânduri din domeniul lor își găsesc un sprijin de încredere sau o moarte sigură. - Dar vei ieși din minți





dintre toate revoluțiile gândirii: gândirea însăși are loc doar pentru că trebuie să dai viață minții, să-i faci dezvoltarea. Raţiunea, desigur, nu este nimic dat în natura umană; dar este creț și necesită multă grijă pentru dezvoltarea și prezentarea sa în forma sa deplină.–

Filosofia însăși, fiind rodul unei minți în curs de dezvoltare, nu se poate apropia de limita ei decât atunci când are timp să ne prezinte mintea în toată maiestuoasă ei ei minte. înfățișare, ca și cum ar fi să o întruchipeze în sistemul de gândire.— Mai clar. Mintea noastră poate fi privită ca ceva ideal, care nu a fost încă pe deplin realizat, iar gândurile contemplative, rodul minții noastre, pot fi privite ca încercări ale ei de a obiectiva, de a ne delimita. Această trecere a rațiunii în viața obiectivă, această transpunere într-un sistem de concepte, se realizează în eforturile speculative ale Filosofilor. Iar aceste eforturi nu se pot termina decât atunci când avem timp să expunem mintea umană în întregime în definițiile științei, ca Filosofie; când avem timp să exprimăm în Filosofie pur, complet și corect toate cerințele și definițiile rațiunii.





este evident că omul este o lume mică; această onoare aparține în primul rând minții lui. Numai mintea poate fi considerată ca o scurtare a vieții universului în ființă ideală. V însuși. e. în ea se poate presupune un model ondulat de a fi al întregului univers. Oricât de grosolan sau rafinat vă imaginați această posesie a idealului universului, întreaga dezvoltare a minții este dezvoltarea înțelegerii noastre despre univers; și invers, dezvoltarea determinărilor aproximative, care clarifică în mod natural și satisfăcător viața universului, este rodul și fenomenul dezvoltării minții.— Cu cât sistemul care explică viața naturii va fi mai perfect, cu atât mai perfect mintea se va reflecta în ea. Iar lucrarea de construcție mentală a naturii în ramurile sale principale se va încheia numai atunci când vom avea timp în sistemul filosofic, ca un artist într-o operă artificială, să obiectivăm toate ideile minții umane. - În aceasta, doar perfecționându-ne considerațiile speculative putem exprima în sfârșit un mod de a gândi despre natură care ne este complet firesc, explicăm corect modul de a fi al lucrurilor, reale sau normale,





Dacă rezolvi sarcinile de a vedea, te vei apropia mai mult de adevăr, urcând la gradul de autocunoaștere clară - indiferent cum ai desemna scopul Filosofiei.

Punctul de plecare al cercetării filozofice.

154. Dar de unde să începem această abordare a adevărului deplin? - Această întrebare este foarte importantă, mai ales pentru cel care nu vrea să-și irosească munca în domeniul intelectual. Adevărat, de foarte multe ori s-a început dezvoltarea cercetării filozofice fără a fi rezolvat singur în mod corespunzător; dar — cu atât minţile au fost înşelate de această imprudenţă: cu atât este mai necesar celui ce intră în acelaşi domeniu după alţii. Într-adevăr, în timpurile moderne, în domeniul subiectelor cercetării filosofice, judecățile despre așa-numitul punct de plecare (point du de-part) al cercetării filosofice nu au devenit neobișnuite. Esența problemei constă în a determina: ce ar

trebui să accepte Filosofia ca fermă, din ceea ce, ca dintr-unul general recunoscut, și-ar putea începe cu îndrăzneală și fermitate desfășurarea, fără teama de a abate la eroare, sau de reproș în nu.



minuțiozitate? Nu poate fi pus la îndoială că un astfel de punct există și trebuie să existe în mod necesar în fiecare sistem. Este imposibil să începem expunerea filozofică altfel decât presupunând că orice idee, una sau mai multe, este complet de încredere, nefiind nevoie de dovezi. Deși în chiar sistemele de acest fel gândul nu este întotdeauna indicat, deși mulți, poate, și-au creat sistemele și nu au recunoscut clar tonul gândirii care acționa în mintea lor, ca fiind imuabil de încredere; deși în alte sisteme, ca în exemplul lui Descartes, chiar prima certitudine în propria ființă apare deja ca o consecință a unei alte reprezentări: totuși, această reprezentare foarte secretă sau explicită, conștientă sau subestimată în sistem, a acționat întotdeauna direct sau discret. , poate fi întotdeauna găsit. Și trebuie spus că influența sa asupra formării altor gânduri și a întregului sistem este foarte importantă; această poziție inițială poate pregăti starea tvsr-> bună a sistemului, sau pune sămânța distrugerii chiar la temelia ei, poate fi atât primul adevăr cât și prima minciună. - Desigur, intrând în domeniul Filosofării



după altele, este mai ușor să te ferești de erori importante întreprinzând inițial o revizuire a mai multor sisteme pentru a profita de principiile unuia care va părea, dacă nu satisfăcător, atunci cel puțin fiabil, mai sigur. Dar chiar și fără a apela la îndrumarea celorlalți, dar dorind să-și prevadă calea propriei, este foarte inutil să ne gândim în prealabil ceea ce ar trebui să fie luat drept punct de plecare (nu tocmai corect numit punctul de plecare printre noi) este foarte inutil! –

155. Toată lumea va fi de acord că acest punct ar trebui să fie ceva din domeniul obiectelor sau gândirii, solid, irefutat de clar, de care nimeni nu s-ar putea îndoi. Но не во всѣхъ системахъ Философы успѣли положить въ основанiе своимъ развитемахъ Философы успѣли положить въ основанiе своимъ развитемъ развитiмъ развитiмъ развитiмъ развитiмъ развитiмъ развитодомъ ительно вѣрную.— Приглядываясь къ разнороднымъ системамъ, доселѣ образовавшимсь къ разнороднымъ системамъ, доселѣ образовавшимсь морозова быхъ точки, которыя при всемъ различiи самыхъ системъ во всѣхъ ихъ поставлихъ различiи самыхъ системъ во всѣхъ ихъ поставлихъ поставляемы воставляемы в быхъ системъ льнаго построенiя вселенной . Siitochki erau de obicei - fie absolutul în idei, fie absolutul în prevederile generalului; sau

în sfârşit, absolutul în reprezentările experienţei externe şi interne. - Cu toate acestea, acest ultim punct de sprijin nu a fost întotdeauna atât de fericit încât să-și aibă prețul și aplicarea potrivită în ochii Filosofilor; de multe ori au preluat-o doar pentru a respinge ulterior realitatea obiectivului. - Cel mai adesea, sistemele se bazau pe prevederi cunoscute, având dovezi sau recunoscute ca imuabile. În lupta pentru o înțelegere finală a lumii, părea că ar trebui să se bazeze numai pe idei care au fidelitate independentă. – Dar judecând deja după un curs de dezvoltare a gândirii noastre, se poate prevedea că auto-amăgirea poate apărea cu ușurință în asimilarea unui astfel de gând renunțat. Se știe că ne ridicăm la gânduri, așa cum le vom numi, absolute, foarte experimentate, numai sub îndrumarea vieții reale și ne ridicăm cu cât ne aderăm mai strict la sugestiile ei. Zâmbind la îndrumarea experienței și într-o despărțire încordată de ea, încercând să deducem definițiile ei, nu ne înșelăm decât pe noi înșine, asimilând numai minții ceea ce în producerea căreia.



a participat la o experiență semnificativă, deși secretă. Trebuie doar să trecem peste gânduri trecute ca absolute pentru a fi convins că ele nu conțin lucrarea pur pură a unei minți, ci împreună experiență parțial. - Punctul de vedere al înțelegerii experimentale obișnuite (dublă), palpabil pentru fiecare lume a experienței, mi se pare cel mai decent suport, cel mai de încredere punct de plecare pentru gândirea filosofică: căci poate completa și corectitudinea acestei gândiri. Alte gânduri sunt luate ca punct de plecare sau - din cauza înălțimii premature sau a lipsei de independență. –

156. În felul acesta, judecăţile ne pot acuza de devotament nepoliticos faţă de senzual, de sublimitatea gândurilor, conform căreia nu am putea urca la cea mai înaltă idee – Absolutul. - Din două puncte de vedere, să arătăm dinainte, ei ne pot acuza: din cel teologic și filosofic: la primul punct de vedere (pentru a nu-l lăsa fără lămuriri), își vor dori ca, complăcându-se la filozofic. speculații, o persoană, ca să spunem așa, aprovizionată cu adevărurile credinței, cât de imuabilă; astfel încât aceste gânduri fără cercetare



au fost recunoscute de credința gândurilor filosofice, dar nu ca atare, asupra cărora încă se mai poate căuta confirmare în concluziile Filosofiei, cărora Filosofia i-ar fi dat totuși dreptul să-și declare sau să nu-și declare consimțământul. Fără îndoială, pure pot fi motivele prin care vor să lase inviolabile adevărurile unei credințe cunoscute pentru cercetarea filozofică, însăși adevărurile acestei religii pot fi destul de demne de încredere: dar oricât de temeinic ar părea un astfel de mod de gândire, este nu în spiritul științei; el poate și trebuie să aibă un loc în viață, dar nu își poate extinde cerințele în domeniul cercetării independente. Am văzut (vezi § Ή8) că Filosofia nu se poate sprijini în cele din urmă pe convingeri religioase – dar nu putem crede că Filosofia ar trebui să accepte

orbește orice convingeri și să le lase fără moștenire. — Ca știință, trebuie să se străduiască până la ultimele începuturi. fundamentele oricărui fel de convingere. Raza gândirii ar trebui, pe cât posibil, să pătrundă în cele mai întunecate rezultate misterioase ale sentimentului. Mintea, care nu pretinde că poate explica totul, trebuie să uenlgi-



încercați să clarificați cât mai multe. Dacă munca lui în această chestiune se termină doar cu aceasta, va trebui să admită toată inaccesibilitatea sentimentului - și atunci roadele eforturilor sale sunt foarte importante. Filosoful trebuie să urmeze adevărul până la ultimele sale izvoare (cf. § 104.6.), - să scoată în evidență ultimele temelii ale convingerilor noastre - Nu există loc pentru independența filozofică, unde un gând nevinovat, care se înalță spre lumina non-seară. a adevărului, este asociat cu ohul pozitiv, precum legăturile. Pozitivul este necesar pentru a da mai multă fermitate zborului minții, dar nu ar trebui să slăbească rafinamentul prin care numai mintea poate încerca liber pozitivul sau să-și înnobileze și să-și perfecționeze puterea și puterea. Cu bune intenții și cu modestie obsechioasă, precaută, gânditorul nu se va înarma niciodată împotriva a ceea ce îl înalță, nu va dezvălui niciodată un dispreț criminal față de altar. - Ceea ce am spus despre înclinarea minții către credință, despre originea originii îndoielii filosofice, .suficient, se pare, poate fi respins.



minte. Dacă, după aceasta, ne amintim și că cea mai adevărată credință, ca și credința lui Hristos, nu poate fi altoită decât în minte, și crește și reușește numai în dezvoltarea și maturizarea minții, se cere ca adevărurile unui anumite credințe nu trebuie să fie însoțite de vreo cercetare, să fie asimilate necondiționat. , în contradicție cu principiile adevăratei credințe în sine, care pot spune cu îndrăzneală tuturor: vino și vezi: - că distincția în convingerile religioase este nevoia oamenilor care au luat naștere pentru gândirea dezvoltată: atunci reproșul din punct de vedere teologic, se pare, va fi suficient de prevenit, numai dacă nu ne-ar înțelege greșit.

157. Este mult mai ușor de evitat reproșurile absolutiștilor-filozofi, care susțin că Filosofia nu poate cuprinde pe deplin existentul decât atunci când pornește de la absolut, de la ideea de autoexistent. Nu susținem că această idee este cea mai înaltă care este stocată doar în adâncul sufletului uman și se dezvoltă din ea: dar nu putem fi de acord că fi-

cercetare losofică. Această idee este cea mai sublimă și știm că sublimul, perfectul din gândurile noastre se dezvoltă din imperfect. Eliminați această primă acoperire a gândirii noastre: nici ideea de Autoexistent nu va degenera bine. S-ar putea, desigur, începe să dezvolte și ideea filozofică a acestei idei, atunci când s-ar putea fi sigur că a fost formulată destul de corect. În această educație, ar fi destul de ușor să treci de la necondiționat la condiționat și invers. Dar cine poate fi sigur că o serie de dezvoltări filosofice pornind de la această idee a luat ideea rădăcină în adevărata ei formă? Numai cursul celor mai multe evoluții poate decide acest lucru; dar când el nu are succes, atunci sunt stabilite numai munci nereușite. — Tosh, care își începe o serie de gânduri cu această idee, veți fi întotdeauna în pericol să nu o luați într-o educație perfectă, iar imperfecțiunea acestei educații ar trebui să aibă un efect distructiv asupra întregului sistem de gânduri, pe măsură ce se întoarce în sisteme de acest fel. „Mai departe de acest Absolut, conform sistemului absolutiștilor, trebuie să coborâm la totalitatea lucrurilor bătute — la lume.



Până astăzi, există unul natural? cu tot, nu; conform dezvoltării obișnuite a gândirii noastre, ne ridicăm doar la ideea unei grădini care există, tocmai cu ajutorul obiectelor contemplate în experiență. Și trebuie spus cu hotărâre în acest sens: în sistemul gândirii noastre este mai ușor și mai firesc și mai sigur pentru noi să urcăm la ideea de Divinitate decât să coborâm de la ea la creaturi. Desigur, poți să cobori din ideea de auto-existent. la cotidian, dar numai după ce se face corect, ascensiunea la el din bitna.

Pentru corectitudinea gândirii, fiecare trebuie să se îndrepte mai întâi către ființele din jurul nostru, către propria sa conștiință și, cu îndrumarea și mijlocirea lor, să purifice și să elucideze tot mai mult gândul sacru - podoaba genului nostru. Dacă în șapte direcții mintea nu este. va avea timp să se ridice la desăvârșirea acestei idei, cel puțin nu-i va profana altarul. Dar cel care începe cu Absolutul nu își poate justifica întreprinderea îndrăzneață în nici un alt mod decât prin referire sau la o revelație divină specială, de exemplu.



o bază vie, care, după cum am văzut mai sus, nu exclude investigarea, fie la propria revelație, care, ca convingere privată (subiectivă), nu poate fi de încredere, fie la o convingere universală, care în niciun caz nu va fi universal. efectiv, dar numai imaginar: căci experiența confirmă că imaginea ideilor lumii a acestui gen de contribuitori este atât de departe de optiunea gândirii universale încât nu poate exista comparație sau ecuație între ei.

158. Este imposibil să recunoaștem ca prudent și acel sistem de dezvoltare a gândirii filosofice, în care se pleacă de la începuturile cele mai înalte, de la prevederile generale, la care toată lumea

trebuie să fie de acord. — Nu există nicio îndoială că astfel de propoziții pot și există: — dar nu rezultă încă de aici că este posibil să se construiască un sistem de gânduri în siguranță pe ele. În construirea unei naturi ideale, trebuie, desigur, să ajungem la gânduri asemănătoare, să le primim; dar a începe construcția în sine cu astfel de gânduri nu este firesc. Indiferent de prevederile generale pe care le luați, va trebui să li se ofere o interpretare în sistem, adică să le pună înțelesul de a fi



dar cine poate garanta că această interpretare va fi corectă? - Un sistem construit pe aceste fundații poate fi recunoscut drept corect doar atunci când converge cu viața reală: dar întotdeauna va fi aproape imposibil să treacă la el fără un salt periculos. Volumul și semnificația generalului, când am trecut la el de la particular, sunt acum clare. Sensul începutului generalului nu este atât de clar și ferm atunci când este format din puterea abstracției extreme. Luați în considerare, de exemplu, gândul: cotidianul și raționalul sunt una: — acum vedeți că în locul acestei afirmații ar fi mai bine să spuneți: cotidianul și raționalul pot fi, sau trebuie să fie, una. Dar că această propoziție este justă, putem fi siguri doar atunci când este justificată în aplicațiile sale. Acest gând conține mult adevăr și, în același timp, este exprimat în așa fel încât poate duce cu ușurință la erori și trebuie - de îndată ce nu-i confirmați semnificația abordând particularul. - Natura nu a ne-a dat capacitatea de a descoperi semne inferioare în abstract general fără indicii de experiență, frecvente; poţi coborî la aceste semne



din general numai atunci când se știe deja de la ce obiecte particulare ne-am ridicat la idei generale. Nu cunosc experimental împărțirea ființelor în raționale și neînsuflețite și, insistând asupra unui concept de ființă, spune-mi: ce feluri sunt conținute sub ea, ce semne particulare sunt incluse, pot fi distinse în compoziția conceptului - de zi cu zi. „Construind natura în speculații, este cel mai firesc să urmăm cursul pe care natura l-a indicat pentru dezvoltarea puterilor noastre mentale. Pentru a începe cu indicațiile experienței, / pentru a încheia cu dezvoltarea ideilor rațiunii, este calea cea mai sigură de dezvoltare a exigenței filozofice.

159. Așadar, în opinia noastră, cel mai sigur punct de plecare pentru speculațiile filozofice ar trebui să fie o înțelegere experimentală a lumii vizibile. De aceea nu spunem că Filosoful ar trebui, în expunerile sale, să plaseze tot ceea ce natura reprezintă pe latura ei exterioară. Filosofia nu trebuie și nu poate înlocui complet toate celelalte științe. Pentru a privi mai ușor în jur în tărâmul experienței, poate lua ca punct de vedere absolutul în experiență — al nostru.

Eu, în care sunt concentrate senzațiile a ceea ce se întâmplă în exterior și în interior. Dar trebuie să ne amintim că doar medierea și asistența cunoștințelor experimentate trezește încetul cu încetul în noi așteptarea unor legi superioare, ne face să descoperim modul de viață al întregii naturi. Adevărat, Filosofia este prima știință în linia cunoașterii umane, dar nu se poate înălța fără a gândi; dezvoltându-se pe baza succeselor altor științe, naturale și pozitive, trebuie să atașeze și dezvoltarea speculațiilor sale de poziții experimentale. Scopul pe care ea își propune este de a expune imaginea existenței lumii sau de a o construi în gânduri: dar la un gând potrivit pentru aceasta, mintea distinctă nu poate decât să urce, ca prin mijlocirea unei înțelegeri corecte a fenomenele naturii experimentate. Viața naturii se exprimă în acțiunile ei; trebuie să le cunoaștem și să le judeci corect pe acestea din urmă pentru a le înțelege temeinic pe cele dintâi. Dacă, totuși, numai cu o cunoaștere perfectă a naturii în funcție de ființa ei exterioară, Filosoful își poate expune mai ușor și mai cu succes viața interioară: atunci în mod firesc nu există un mediu mai bun pentru el.





sgpva pentru construirea cu succes a sistemului dvs., cum să începeți cu fenomene care sunt clare și înțelese de toată lumea. - Asa de. arr. deși de fapt opera Filosofului este o revelație speculativă a vieții întregii naturi: dar tu îi ridici pe adepții tăi la această revelație, Filosoful o poate face numai din temeiul solid al unei convingeri experimentate. Și aceasta cu atât mai mult cu cât, despărțindu-și complet ascultătorii, de această bază nu ar avea atunci suficientă încredere în gândurile sale.- Am dezvăluit deja că adevărul concepțiilor filosofice este verificat și afirmat prin simpla lor apropiere de natura. ; și putem spune hotărât, dacă Filosoful ar fi vrut să scoată pământul din vedere de la început, și apoi să-l imagineze din nou, ca în Phantasmagoria, ar face două erori, nu ar putea ascunde lipsa de temelie la începuturi (petitio principii). ). Distincitatea și ascensiunea sunt incompatibile.

160. Aici ne propunem să începem compilarea definițiilor filosofice din experiență și să prezentăm sfârșitul lor ca o expunere în viața rațiunii – nu există oare contradicții în aceste cuvinte? - Deloc. Oamenii privesc de obicei doar mintea - ca pe o modalitate





dor să vadă, să înțeleagă adevăratul. Și în acest fel completează deja toată activitatea minții necesară pentru înțelegerea naturii: - vei primi un set de concepte în care greutatea este complet suprapusă, care poate da capacitatea minții. Dar această prezentare a rațiunii față de sine ca facultate pasivă nu este singura posibilă, în concordanță cu natura ei; o poți privi și ca pe o combinație de definiții mentale,

care se formează cel mai corect la o persoană atunci când pătrunde în viața naturii și care, la cel mai înalt, ultimul grad de educație umană, ar trebui să se dezvolte în toată plinătatea lor. Această consistență a definițiilor, mai ales în toată distincția (tensiunea mentală) și volumul ei, desigur, se dezvăluie încetul cu încetul: iar dezvoltarea fumurie a rețelei este deja sfârșitul dezvoltării minții, reprezentată în această formă. Daca s-ar fi incheiat dezvoltarea sa - dupa ce am cercetat ce a dat in aceasta dezvoltare, am fi gasit intr-un mod obiectiv ceea ce credem subiectiv in ratiune, am fi gasit o expunere completa a vederilor naturale, corecte asupra naturii, o imagine clara a viața de zi cu zi sub forma unei idei



alnom. Acum, fie că spunem că problema alcătuirii definițiilor filosofice ar trebui să constea într-o înțelegere perfectă a naturii, sau într-o expunere perfectă (dezvoltare a ideilor) a rațiunii - gândul va fi unul și pasul, doar într-un caz vom exprima sfârşitul filosofării - obiectiv, în ultimul - subiectiv -

Vă rog. Nu este de prisos, vor spune alții, să plasăm mintea umană într-o dependență atât de strictă de experiență? trebuie să recunoaștem că mintea are propriile sale legi — nu este oare mai firesc să ceri ca mintea, fără a fi atașată de experiență, să dezvolte din ea însăși acele gânduri care sunt plasate în ea și cu care însuflețește atât de mult natura pentru noi? Este ușor să exprimați gândurile: este atât de dificil să confirmați acordul lor cu viața reală ”- Desigur, în conformitate cu armonia legilor și stărilor de spirit care ar trebui să predomine în univers, se poate crede că mintea noastră ar trebui să conțină, așa cum este au fost, pe ascuns, ondulate toate mo care sunt cuprinse în experiență; mai departe se poate crede că nu trebuie decât să lăsăm mintea la propria sa dezvoltare și vom vedea în idei tot ceea ce reprezintă experiența. - Dar încă o întrebare, aceasta este propria dezvoltare a minții - ar putea fi realizată fără participarea experienței? - În abstractizare, desigur, ne putem separa



dezvoltarea comorilor mentale sub influența experienței și fără această influență: dar în experiență nu vedem această dezvoltare sub forma acesteia din urmă. Când cineva întreprinde această dezvoltare a ideii de rațiune fără îndrumarea experienței, întotdeauna se înșală pe sine, negând contribuția a ceea ce folosește. Pentru a clarifica și dezvolta ideile, trebuie să le apropii de conceptele înțelegerii. Acum va fi necesar să le producem pe amândouă dintr-o singură minte, ceea ce este imposibil; sau veți fi de acord că chiar și ideile sunt clarificate prin asistența ideilor celor experimentați. - Că nu sunt luate din experienţă, la fel cum ideile de experienţă nu sunt luate din minte - cine nu ştie? - Dar aceasta, această dezvoltare fără ajutorul experienţei, vor spune ^ şi nu cer; vor spune: este nevoie de lumea exterioară pentru a excita forțele minții; numai că nu dă minții acele gânduri, acele reprezentări, care completează înțelegerea naturii.

Natura este moartă în sine; nu are idei, încovoiate în minte, de ce oua nu le poate da.- Și această privire, oricât de plauzibilă ar putea fi prezentată, nu poate fi apărată deloc, pentru că nu explică suficient existența cunoștințelor noastre. În ea, natura și mintea umană sunt aduse într-o armonie incompletă, într-o diviziune nefirească. - Ca să nu mai vorbim de faptul că structura naturii, care a ieșit din mâinile celei mai înalte minți, pare atât de slabă pentru orice semnificație de sine superioară.- Armonia dintre natură și minte poate exista cu siguranță chiar și atunci când presupunem că atât natura, cât și mintea au propriile lor legi, doar -



mintea are propriile sale idei, care se găsesc în natură, iar aceasta din urmă este doar gropile propriei sale ființe. Dar atunci nu există niciun motiv pentru care ar fi să punem trecutul în contact constant, inseparabil, cu natura; ar fi suficient să-i dai minții într-o zi o împingere cu această venă de atingere, astfel încât să înceapă o serie de dezvoltări fără nici un alt ajutor din partea naturii; atunci certitudinea universală că prin intermediul ideilor înțelegem ființa reală a naturii, ar trebui să fie considerată o amăgire completă. Desigur, aici s-ar putea răspunde că natura este astfel configurată încât, fulgerând prin modul propriu-zis de origine, trebuie să judecăm altfel, așa cum judecă ei de obicei: - un gând care constituie un refugiu rău și care nu are decât atunci vreo semnificație. când suntem în concluzii ne înțelegem în întregime cu natura. În dezacord cu ea, trebuie să căutăm să ne corectăm ideile eronate! - Legătura inextricabilă a minții noastre cu lumea exterioară arată deja că acțiunea naturii asupra minții trebuie luată mai mult decât ca un prim șoc, necesar pentru trezirea spiritul la propriu, după o activitate deja complet independentă. După aceasta, pentru a vă apropia de viața reală, acceptați o serie de împingeri date minții în mod constant de către natură, veți accepta ceva plauzibil, dar tot nu explică complet ființa reală; se va mai putea lua în considerare veridicitatea convingerii comune că gândurile noastre sunt corect exprimate



tânjind după viața naturii însăși. Dacă ideile ne sunt proprii, dacă nu există nimic în natură; astfel încât să reflecte în mod ideal: toată această înțelegere a naturii nu va fi o înțelegere a naturii însăși, ci doar o dezvoltare mai perfectă a imaginii noastre despre idei. Asa de. arr. această părere nu va fi în niciun caz eliberată de vreun idealism.- Ca teorie, este dulce, promite multe; eliberează într-un fel de cătușele naturii exterioare: dar comparând-o cu viața reală, aceasta este piatra de încercare a tuturor teoriilor, găsești că este doar o conjectură imatură. Dacă această teorie nu poate duce la multe consecințe false, periculoase, atunci tocmai pentru că elementul principal care predomină în ea, capacitatea minții de a fi adevărat, are în sine mult adevăr; că în dezvoltarea reală a ideilor minții este inutilă pentru sine, totuși, totul este inconsecvent, recurgând la experiență, care corectează întotdeauna erorile teoriilor.și lor între

ele, prima primește în cea din urmă o formă ideală, în apar ideile din urmă care corespund structurii actuale a naturii. Una și aceeași Forță Rezonabilă a creat natura senzuală pentru anumite scopuri, conform ideilor sale, și a plasat în mijlocul acestei naturi forțele gândirii, reglate pentru a înțelege ideile Începutului naturii creative. - Nebun pe lângă mine pr-



genul nu ar avea o existență ideală, iar mintea fără natură nu s-ar ridica la conștiința sensului obiectiv al conceptelor sale, n-ar găsi idei în afara ei și așa mai departe. nu le-ar cunoaște. Cu cât un fenomen natural conține mai mult, cu atât mintea poate găsi mai mult în el; cu cât mintea se rearanjează mai mult în ființa naturii: cu atât acceptă mai mult în sine viața interioară a obiectelor; ceea ce este nevoie este eficiența minții, pe de o parte, și stocuri bogate de gânduri încovoiate în natură, pe de altă parte, pentru ca ideile de perfecțiune să se poată forma. Ideile sunt răsucite atât în natură, cât și în minte, perfecțiunea înțelegerii se atinge doar atunci când ajungem să cunoaștem natura mai îndeaproape și în același timp folosim totul. eficacitatea minții noastre. Acum, luând în considerare doi Factori care ne produc cunoștințele, și cu o preponderență mai mare sau mai mică se revarsă în alcătuirea tuturor conceptelor noastre, - și presupunând o contribuție cunoscută a unui alt Factor, întrucât este absolut necesar și întotdeauna inevitabil, atrăgând în secret doar - putem spune că suntem egali cu putem aborda adevărul, înțelegerea deplină, în ambele moduri, atât prin experiență, cât și prin considerație. Dar nu trebuie să uităm sub nicio formă că aici asistența unui alt Factor este asumată ca o condiție binecunoscută pentru succesul Factorului reprezentat de rădăcină: eroarea este comună în limbajul reflexiv. Dacă luăm întreaga totalitate a conceptelor mentale, cum ar trebui să ne ridicăm în Filosofie la gândurile finale, putem asigura-



Se pare că inițial în aceste gânduri se poate observa preponderența din partea Factorului naturii, iar în final - din partea gândirii. Dar pentru ca noi să putem forma orice fel de reprezentare prin puterea unui Factor, acest lucru nu poate fi spus decât printr-un dogmatism prea îndrăzneț: „Astfel, mintea are propriile gropi, are propriile idei, dar dezvoltarea acestor idei. , mai ales cea corectă, este imposibilă fără indicarea experienței. Experiența trebuie să confirme validitatea ideilor speculative. - Gândul ar trebui să acționeze de la sine, dar să compare speciile sale ideale cu natura pentru o mai bună educație a lor și pentru o mai mare confirmare a fidelității lor. –

Comportamentul corect în formarea definițiilor filozofice.

161. Ce curs ar trebui să urmeze Filosofia în cea mai frecventă afirmare a definiţiilor sale? - Sistemul de definiții ale Filosofiei nu poate consta dintr-un singur gând, care din experiență ne-ar transfera

direct în Sfera Rațiunii. Chiar dacă ar exista un astfel de gând: toată dezvoltarea lui cea mai clară ar necesita urmărirea lui treptată din experiență în tărâmul minții; Asa de. arr. ea însăși s-ar descompune în mai multe gânduri, confirmate treptat și în confirmarea lor a legăturilor constitutive, de care se pot atașa altele. - Întrebarea este: cum



În acest fel, această afirmare treptată a gândurilor poate fi realizată în extinderea lor de la indicațiile experienței până la pronunțările înalte ale minții.Metoda fundamentală de confirmare a gândurilor speculative a fost dezvoltată de noi destul de sus, aici nu putem decât să o lămurim. comparându-l cu metodele care se disting în mod obișnuit și își arată oportunitatea în dezvăluirea gândurilor filozofice... — De obicei, se disting două metode prin care știința poate și trebuie să își prezinte concluziile; o metoda analitica ascendenta de la particular la general, - cumva de la consecinte la inceputuri, de la actiunile determinate la cauze, de la intregul original la inceputurile compuse; și metoda sintetică, care începe cu generalul, întregul, separatul și coboară la particular, concret. =— Aceste două metode sunt opuse una față de alta, ele constituie, parcă, două direcții care pot fi luate, străduindu-se spre înțelegere. Natura, desigur, funcționează printr-o metodă sintetică atunci când creează și formează obiecte; betonul este de obicei lucrarea. Dar chiar dacă natura folosește



uneori, aparent, o metodă analitică, când descompune obiecte din ele de tip dens în părțile sale componente. În cunoașterea propriei noastre, începem în sens invers. Ceea ce se află în fața noastră într-o formă deja formată, încercăm să examinăm în părți, dar sfârșitul unei astfel de considerații este întotdeauna o sinteză - o combinație. În acest fel încercăm de obicei să ne comunicăm cunoștințele; efortul spiritului nostru pentru o unitate armonioasă ne obligă să ne prezentăm cunoștințele într-o formă armonioasă, așa cum natura își prezintă creațiile. Care dintre direcțiile indicate ar trebui luate în elaborarea definițiilor Filosofiei?

162. Trebuie doar să aprofundăm mai mult în esența acestor metode pentru a fi sigur că în cercetarea filozofică niciuna dintre ele nu poate fi asimilată exclusiv. Să aplicăm ambele metode la investigațiile filozofice: mai întâi vom obține câteva concepte generale, în sfârșit vom avea timp să clarificăm câteva dintre aceleași concepte generale; iar munca unei înțelegeri clare a naturii nu este încă realizată. Pentru a înțelege ce se întâmplă aici

lipsește în esență, trebuie să vă amintiți doar ce am spus despre metoda prin care Filosofia poate și trebuie să avanseze în dezvoltarea ei; acolo am observat că sarcina Filosofiei nu este doar de a explica viața naturii cumva prin presupuneri, ci de a o aborda în explicațiile ei așa cum este ea cu adevărat; că Filosofia, pentru această apropiere de natura, trebuie să verifice presupunerile speculative cu viața reală.Acum, deși metoda analitică din examinarea naturii ne-ar transfera la idei generale, dar prin metoda sintetică am putea forma aceste idei într-o formă armonioasă. a întregului ;— oare am reușit să reflectăm natura într-o construcție ideală, dacă sarcina Filosofiei a fost complet îndeplinită, nu se va putea spune. Adevărat, o comparație a unui sistem format cu natura poate arăta acest lucru, dar această indicație nu va aduce beneficii semnificative mai târziu. Pentru ca ea să aibă vreo semnificație, trebuie introdusă în însăși compoziția și formarea sistemelor filozofice. Că această chestiune nu este de prisos, că pur și simplu nu au avut timp de ea



este totuși bine să indicați metoda, se poate ghici din însăși opoziția celor două metode, care este întotdeauna mediată de ceva mediu, conciliant. Că metoda pe care o cerem este necesară și trebuie să fie, asta se explică prin faptul că întreaga afacere a enumerarii umane a ideilor se termină cu comparație, ecuație; dacă adăugăm, nu putem termina lucrurile fără egalizare, fără verificare; scădebil, trebuie încheiat și printr-o ecuație. Acum, dacă avem o metodă specială de adunare și o metodă specială de descompunere și chiar în aceste metode un indiciu decisiv la concluzia lor constantă printr-o verificare specială, nu: de ce să nu punem o metodă specială pentru o astfel de acțiune, care este necesar cu toată eficacitatea ambelor metode?

165. Legătura strânsă a acestei tehnici cu ambele indicate, necesitatea și obișnuința constantă și fără prescripții de a recurge la ea, ne lămurește suficient de ce a rămas până acum nepătrunsă și poate fi și motivul pentru care un anumit tip de inconsecvență adesea. a domnit în însăşi definiţia metodelor.suntem pentru asta



a autenticității Filosofiei, metodă metatetică (comparativă) deosebită, să o numim — va fi cea definitivă în lucrările de Filosofie, deși nu va exclude metodele care au precedat-o cu clarificarea lor. În investigațiile filozofice, prima dintre aceste metode - vom urca de la ideile de experiență la concepte contemplative și vom compune ultima din prima; conform celei de-a doua metode, putem lua gânduri contemplative și le putem pune împreună într-un întreg armonios. Dar numai atunci această dezvoltare a gândurilor va avea tot meritul educațional, atunci când principiile metodei comparate îi vor da forma în care va fi o adevărată expresie ideală a naturii.ъ metode — și aprobarea finală a acesteia prin metoda comparativă. - Când se elaborează definiții ale momentelor speculative, acordul gândurilor cu natura ar trebui să fie mai mare. nu stiu-

În științele experimentale - un domeniu de mai multă analiză, cu atât mai mult în științele pozitive - un domeniu de mai multă sinteză, ea predomină mai ales în domeniul construcțiilor mentale - în Filosofie, care, ridicându-se deasupra altor științe în înălțime și independență, ar trebui să difere și în metoda de distincție. Construirea liberă a naturii în forma ei reală, ridicând Filosofia deasupra celorlalte ramuri ale cunoașterii, dă un caracter aparte lucrărilor sale, îi prescrie să adere mai strâns la natură, care nu o poate lega, ci pedepsește întotdeauna o despărțire greșită de ea. mod de viață și legi. –

164. Metoda comparativă este singura modalitate de a confirma adevărurile suprasensibile. Nu toate gândurile pot fi confirmate printr-o singură metodă silogistică. – Această idee este cunoscută de mult timp, iar logica a cerut de multă vreme, pentru a confirma gândurile despre obiectele istorice experimentale (existente spațial) sau (existente temporar), doar fie indicarea acestora. obiecte sau altele asemănătoare, sau dovezile altora.care au avut ocazia să vadă și să cunoască



sunt mai aproape.Dar nu vedem încă experimente care să indice o metodă similară în confirmarea adevărurilor suprasensibile. - Adevărat, nu vedem aceste obiecte și nu le putem prezenta pentru a le prezenta: dar întrucât conceptele despre aceste obiecte se formează la vederea și influența acestor obiecte, atunci veridicitatea și soliditatea acestor concepte trebuie confirmate doar arătând că întreaga fiinţă a obiectelor duce tocmai la acea formare a gândurilor, şi nu la alta. – Astfel încât, parcă, în conformitate cu cele trei metode pe care le-am distins, putem indica trei Metode, confirmări ale unui trei fel de gânduri, metode care, totuși, toate, așa cum am observat mai sus, sunt reduse la o singură comparație. de concepte între ele. - a) ideea pe care o avem despre un obiect după aspectul său exterior nu poate fi confirmată decât printr-o indicare a obiectului însuși în realitate sau în reprezentările mentale ale altor persoane care l-au văzut; b) putem confirma mai convenabil înțelegerea noastră a trăsăturii unui obiect prin subsumarea obiectului sub volumul obiectelor, în care acea trăsătură este universală: dar c) noi-





au mâncat pe ale lor despre întregul volum al vieții interioare a obiectului, despre natura lui - nu putem decât să o confirmăm în alt mod decât comparându-le cu întregul volum de manifestări ale obiectului

explicat în exterior. — Întrucât ideile filozofice speculative sunt toate preocupate nu atât de trăsăturile comune ale obiectelor, cât de viața lor interioară: atunci confirmarea acestui gen de gânduri este posibilă numai comparând formarea lor mentală cu cea care duce la această formare a realității. (cf. § 54.) Îndepărtați acest ultim mod, potrivit doar în aceste cazuri, de a vă confirma gândurile contemplative: puteți rămâne cu speculațiile - dar nu le veți putea apăra suficient atunci când mintea critică vă va arăta că mod logic nu simte înălțimea gândurilor pe care le afirmi. —

165. Istoria tuturor științelor, și mai ales a filosofiei, confirmă cel mai clar indicația noastră despre o metodă specială. De ce mintea umană nu și-a satisfăcut până acum setea puternică de a înțelege natura? - Dacă nu natura însăși a respins adesea



conjecturile sale speculative prin experimente dureroase: ar fi reușit de mult să creeze un sistem speculativ al naturii prin puterea gândirii sale. Doar alte dovezi, pe care natura le dă contrar conjecturilor noastre mentale, ne obligă să apelăm la formarea de noi idei prin intermediul unei mai bune analize a fenomenelor înseși ale realității. Și toate științele, matematica însăși, sunt îmbunătățite odată cu dezvoltarea lor, indicațiile științelor naturii. - În Filosofie însăși, s-a remarcat de mult timp că ambele metode nu sunt în întregime suficiente pentru scopul Filosofiei, mai ales atunci când sunt folosite pentru a împărți una de alta. Kant a propus o metodă critică (științ, de care lumea științei a simțit-o de multă vreme) dar nu a avut timp să o dezvolte până la maturizarea perfecțiunii. Dependența de vechea metodă sintetică dominantă l-a plasat într-o separare considerabilă de natură. Teama de a ceda prea mult la conjecturi speculative l-a făcut să dea o interpretare falsă a gândurilor noastre superioare. „Și nu ar trebui să condamnăm aspru un gânditor prea precaut. Treci pe adevărata epe-



Dinu, a ghici viața naturii - în chiar inima ei, ca să spunem așa, este sarcina de secole de efort. În rezolvarea acestei probleme, cel care poate reuși cel mai mult este cel care dobândește priceperea de a da interpretarea corectă a fenomenelor naturii, acționând mai liber în alcătuirea ghicirii speculative și, în același timp, ținând cont cuprinzător de a fi. real. Considerațiile filozofice mai rapide au început să se dezvolte după Kant: cu atât mai multe direcții noi au fost acceptate pentru apropierea de natura. Dar nici metoda inferenţială a lui Ficht, nici metoda dialectică a lui Hegel, nici metoda constructivă a lui Schelling, nici metoda introductivă a lui Herbart nu pot înlocui o comparaţie strictă cu natura.

166. Dacă Filosofia nu a reușit încă să-și atingă desăvârșirea deplină, este în principal pentru că Filosofii au folosit mai mult decât oricare dintre metodele obișnuite, au aderat slab la regulile metodei comparative. De obicei, celor mai mulți gânditori li se părea

că armonia gândurilor, înălțimea generalității lor, era o garanție suficientă a fidelității lor; că sistemul Filosofiei nu poate fi



soția este o datorie împovărătoare de a reprezenta natura așa cum este ea cu adevărat; s-a crezut că speculația ar putea da o interpretare mai bună a fenomenelor - Deci, Filosofia ar trebui să interpreteze viața naturii, dar să nu-și schimbe aspectul prin această interpretare. O altă parte a filozofilor i s-a părut că numai indicațiile experienței pot duce direct la o înțelegere clară a naturii.— Cele mai îndrăznețe sisteme de speculație sunt aproape toate mai mult sau mai puțin vinovate de pervertirea modului de viață al naturii. Sistemele sunt mai înfricoșătoare, dacă nu fac această perversie, atunci nu ajung la toate forțele maiestuoase ale naturii cu vederile lor limitate. În general, unilateralitatea în alegerea unei metode, sau a direcției în cercetarea filozofică, este cauza principală și dezacordul dintre filozofi între ei și imperfecțiunea înțelegerii filosofice a naturii.

167. Folosirea exclusivă a uneia dintre aceste metode, și mai ales fără a le reuni prin metoda metatetică, nu poate elucida pe deplin viața naturii pentru noi. Dacă gândurile spiritului nostru ar fi fost formate numai în perfectă dependență, sau de reprezentare



sentimente leneșe, sau dintr-o acțiune independentă a minții; apoi pentru a ne clarifica conștiința am putea folosi doar o singură metodă, sau experiență sau contemplare. Dar natura minții noastre nu stă pe niciuna dintre aceste extremități.Depindem foarte mult de experiență, dar în sufletul nostru apar și astfel de gânduri, cărora o minte perspicace, exaltată, cu greu le poate indica o bază suficientă în experiență. Vrem deci să ne clarificăm conceptele: avem nevoie să nu ne lăsăm limitați de vreo experiență sau speculație. Trebuie să le aducem pe amândouă împreună. Desigur, cu presupusul acord al minții cu natura, se poate fi sigur că în ambele ar trebui să ne apropiem în mod egal de adevăr: dar această așteptare ar putea fi împlinită numai atunci când fie purtăm în minte aspectul matur al naturii, fie mintea noastră nu ar putea acţiona incorect în observarea fenomenelor; ori de câte ori, în fenomenele naturii, viața ei interioară nu ne-ar fi închisă prin înfățișarea lor exterioară. Dar nu există o astfel de condiție în realitate. Noi din asta și



o altă perfecțiune este dată doar de o particulă. De ce, completând expunerea fenomenelor de construcții genetice externe și anterioare interne, nu ar trebui să trecem mai devreme speculațiile noastre drept adevărate, ca, dacă nu s-au terminat, atunci cel puțin după ce am cheltuit cât mai mult posibil, aducându-le mai aproape de viața reală .

Doar după ce a găsit ființa naturii și a minții în strictă concordanță cu ipotezele mentale, este posibil să se procedeze cu mai multă încredere la construcția completă a naturii într-o formă ideală.

Trecerea în revistă a direcțiilor principale, pe care Filosofii le-au luat mai mult gastia în cercetarea lor.—

168. Am spus că unilateralitatea în alegerea metodei pentru considerente filozofice este cauza principală a dezacordului dintre sistemele filosofice și imperfecțiunile lor. De fapt, încrederea excesivă în presupunerile minții cuiva și speranța zadarnică în fenomenele particulare ale naturii de a întreve pe deplin viața ei interioară a fost întotdeauna însoțită și s-a încheiat cu erori în concluziile raționale, iar filozofii au greșit întotdeauna, întotdeauna



divergeau între ele în funcție de încrederea disproporționată în experiență sau speculații. Este necesar doar să cercetăm cursul dezvoltării, care este istoria rafinamentului filozofic, pentru a fi convinși de acest lucru. - În rezolvarea primei probleme filozofice despre modul de a fi a fiinţei, Filosofii sunt deja împărţiţi între ei, evident, tocmai din aceste motive. Unii susțin că lumea există prin forța conținută în substanța însăși: aceștia sunt hilozoiști, care altfel sunt numiți materialiști. Referindu-se la experiență, ei au susținut că observarea formării ființelor lumii și a cursului evenimentelor nu constituie în niciun fel un motiv suficient pentru a accepta baza lumii care nu aparține lumii însăși, adică în mod constant. în schimbare, care este perisabil. Viața, ființa: acesta este destinul unuia existent de sine, Absolut; în afară de Divin, nimic nu poate exista. Următorul tot ceea ce trăiește, întreg acest univers, dacă nu manifestarea uneia și aceleiași Zeități, doar în diferite Forme sau fenomene? Pe-



degeaba credem că există ceva nedemn în natură, totul în natură trăiește viața Divină; ființa și Divinitatea nu pot fi separate. Dumnezeu și natura sunt una. Așa gândesc panteiștii. —> Teiștii, afirmând, spre deosebire de atei, că materia nu poate avea o viață independentă și, spre deosebire de panteiști, că Divinul, ca principiu rădăcină al viața în natură, nu poate fi amestecată cu natura însăși, ei vor să rezolve misterul universului în conformitate cu cerințele minții și cu indicațiile experienței, mai aproape de sensul general. După concepția lor, Dumnezeu și natura sunt complet inseparabile, deși viața celui din urmă depinde în întregime de cea dintâi. Dintre extremele gânditorilor de alt fel, dorința lor evidentă de a explica pe deplin ființa este o experiență reală, dublă, internă și externă.

162. În deciziile indicate până acum, s-a cerut doar modul de a fi al naturii, izvorul vieții în ea. Este evident că primele două tipuri de

decizii sunt în contrast puternic cu sentimentul general. Pentru a se întreține, mințile filozofilor apelează la



definirea conceptului însuși al realității lumii care există în afara noastră. Și iată, cât de mult trebuie să afirme hilozoistul realitatea exclusivă a materialului: cât de mult trebuie să îndepărteze panteistul din vedere și să distrugă materialitatea, ca ceva inconsecvent cu conceptul de Dumnezeu. Este ușor de observat că modul de gândire al primului ar trebui să fie realism pur, ultimul - idealism. Dar se poate vedea și mai clar că unul dintre ei trebuie să se bazeze pe încredere exclusivă în sentimente, celălalt doar pe încredere deplină în minte. Simțul uman obișnuit, și odată cu ea Filosofia sănătoasă, urmează și aici calea de mijloc; fără a afirma o realitate a materialului din afara noastră, ei în același timp nu sunt de acord cu realitatea unei lumi de idei. Deși așa. arr. ei neagă mai mult decât afirmă: dar în sha-KOJtb o chestiune în care curajul trebuie dus la extrem, este mult mai bine, așteptând instrucțiunile complete ale bitnago-ului, să rămână în incertitudine, deși mai devreme sau mai târziu va trebui să ajungă. in afara.-



170. O împărţire asemănătoare, şi din aceleaşi motive, are loc între Filosofi în soluţionarea problemei originii cunoaşterii noastre. Empiriştii afirmă că toate conceptele noastre, atât particulare, cât şi generale, şi chiar

"

așa-zisele idei sunt rodul unor opinii experimentate. Dacă nu ar fi experiență, nici noi nu am avea nicio idee. – În zadar, intelectualiștii obiectează; dacă nu am avea concepte inteligibile, nu ne-am putea corecta ideile eronate, nu am avea concepte universale; de unde au venit ideile? Spiritul uman însuși poartă un concept în sufletul său și ar putea gândi fără vederi experimentale. – Sensul general - și aici nu este complet de acord cu niciunul dintre modurile de gândire. – Căci niciun fel de a explica cunoștințele noastre nu explică pe deplin întregul lor fel. a vieții reale. Dependența de experiență este prea clară pentru toată lumea; iar independenţa gândurilor spiritului uman este destul de palpabilă. Doar atunci când un început este admis cu neglijență, cineva poate cădea într-una sau cealaltă extremă.



171. La fel ca atunci când cercetăm modul de a fi al lumii, se pune inevitabil întrebarea realității care ar trebui să-i fie asimilată, tot așa, la investigarea modului de naștere a conceptelor, se pune

inevitabil întrebarea despre realitatea care ar trebui să fie asimilate cunoştinţelor noastre. — Și aici Filosofii sunt împărțiți în partide. Dogmatismul afirmă că nu trebuie să ne temem prea mult de erorile în speculație; spiritul și natura sunt una, prin urmare, cu mintea noastră putem înțelege pe deplin natura și înțelege cu ușurință secretele ei pentru noi înșine.Scepticismul răspunde, iar observația și reflecția intensă, intensă nu pot duce direct la adevăr. Acordul ideilor noastre cu natura, care este în afara noastră, este o problemă insolubilă! Cine a comparat natura cu y-mama? Nu apar idei eterogene în suflete diferite și cu sentimente diferite despre aceleași obiecte? - Unde este ultimul motiv pentru o asemenea dezbinare? în mod evident, în dezacord se gândește la semnificația vieții reale, în care nu tot ceea ce apare în mintea cuiva este recunoscut ca real și



nu se afirmă la rândul său că nimic nu este imuabil, fundamental adevărat. - Critica, apropiindu-se de cerințele înțelegerii sănătoase, vrea să treacă între aceste două extreme la mijloc. Neîncrezându-se în totalitate în cererile pripite ale Dogmatismului, nici în negările distructive ale Scepticismului - el vrea să clarifice sensul obiectiv, apropierea ideilor noastre cu natura examinând abilitățile și acțiunile spiritului nostru. Concluziile sale pot deveni în curând complet satisfăcătoare când se eliberează mai mult de cătușele vechilor convingeri, neconfirmate de experiență, dar influențând în secret explicația fostei conștiințe interioare.

Asa de. arr. pe de o parte, și încrederea îndrăzneață de a pătrunde în viața naturii fără a pătrunde în procesele dezvoltării ei, pe de altă parte, au fost întotdeauna principalele motive pentru care filozofii s-au abătut de la calea dreaptă atribuită de natură - rădăcină. cauze, prin care se explică



nya sau construcții ale naturii, compilate de înțelepții antici și moderni,. s-a îndepărtat de adevăratul mod de a fi al tuturor lucrurilor. Preda toată puterea ideilor ideale: nu vei vedea nimic mai mult decât fenomene exterioare, cu excepția unei schimbări goale de materie, în lume, sau întreaga lume nu va fi altceva decât o schimbare de imagini create de tine și distruse de tine, cu care intri din când în când într-o luptă, dar care nu sunt decât niște fantome ale imaginației tale.—

172-. Încrezându-se pe deplin în experiență și experiență, empiristul trebuie să devină un dogmatist și să afirme cu hotărâre doar realitatea unei substanțe care are viață în sine — să devină un hilozoist — un ateu. încredere în sentimente pentru a deveni sceptic și a ajunge în panteism: - căci nevoia oricărui fel de convingere în ceea ce este prezentat atât de esențial este prea puternică, lipsa de temei a întregului scepticism este prea clară pentru a putea să ne oprim numai asupra lui.

Dacă acele convingeri nu dispar prin consecințele lor, ele trebuie să-și exercite influența asupra sistemului dreptului moral, dacă sentimentul adevărului nu oprește efortul direct al minții către o extremă periculoasă. De fapt, Materialistul nu poate prescrie, acţionând consecvent, regulile vieţii stricte; el trebuie să propovăduiască senzaționalismul, iar idealistul, cu panteismul său, grosier sau subtil, trebuie să prescrie asceza nemoderată.— Numai filosofia, sănătoasă, crescând mai puternică pe calea de mijloc dintre cele două extreme ale încrederii nemoderate în experiență și intelect, poate prescrie reguli de activitate. pur, moderat, da explicații ia pentru viață natura este mai fidelă, în acord cu cerințele simțului rațional.— Din fericire, în experiență, rareori apar astfel de sisteme în care acele extreme ale gândirii filozofice să fie exprimate și realizate complet. Sentimentul adevărului îi ține aproape involuntar pe oameni de extreme. Dacă uneori sunt luate astfel de extreme, atunci printre motivele acestui fenomen trebuie să punem asta mai ales că contrariul este mai clar pentru noi - și să întărim



În încercarea de a respinge o extremă, este mai ușor pentru noi să cădem în cealaltă. Asa de. arr. Filosofii, în formarea treptată a sistemelor naturii, intrând în opoziție cu alte sisteme, în mod discret pentru ei înșiși stăteau de cealaltă parte, incapabili să rămână pe mijlocul adevărat. Dar chiar și aici, în atracția necesară a gânditorilor spre extrema opusă, forța de atracție a vieții reale, atrăgându-i cu o forță mai mare sau mai mică la sine, îi forța întotdeauna să treacă prin câmpul speculației pe o cale deviată. calea de mijloc este una, există multe alte căi. Adevărata construcție filozofică a naturii trebuie să fie una; încercările de a-l aborda, mai mult sau mai puțin reușite, pot și trebuie să fie multe!—

Primele descoperiri ale științei.

175. Lăsați-l acum pe Filosof în compilația sa de definiții speculative în direcția și cursul pe care le-am indicat:



nu compune. Ea formează o serie de determinări graduale, superioare între ele prin generalitatea lor, prin îndepărtarea lor de experiență, dar nu constituie încă o știință proprie. Pentru formarea acestuia din urmă, este necesar ca acele definiții să reflecte natura în modul cel mai fidel și - luate în totalitatea lor, să se formeze într-o unitate armonioasă, să fie introduse într-o dependență strictă una de alta. Până atunci, această nouă prelucrare a celor mai speculative definiții nu a fost finalizată: până atunci sunt încă doar începuturile

Filosofiei. Există o diferență semnificativă între știință și cercetarea educațională. – Cel din urmă este rodul celui dintâi; primii pregătesc doar materiale pentru cei din urmă. Definiţiile speculative întocmite după liniile pe care le-am indicat până acum pot şi trebuie să aibă doar aparenţa şi semnificaţia investigaţiilor: din acest motiv ştiinţa poate fi alcătuită din ele şi numai din ei.prospectori. Dar știința nu poate apărea sau dezvolta fără aceste investigații, care pregătesc adevăruri care pot intra în co-25





punându-l, să fie suprapus în forma sa armonioasă.– O diviziune similară între știință și cercetarea educațională există în toate domeniile cunoașterii umane. Toate ramurile cunoașterii noastre au luat forma științelor destul de târziu, când mintea a avut timp să se aprovizioneze cu un număr semnificativ de experimente sau considerații mentale. - Primele idei nu sunt deloc sensibile. În cea mai mare parte, ele sunt esența gândirii fragmentare. În primele sale acțiuni, mintea umană este slabă, nu poate, cu o singură privire, să privească întregul set de obiecte de același fel. Deși o astfel de slăbiciune se remarcă, sau mai bine ne însoțește în obsesiile noastre, aparent din motive; cu toate acestea, poate scădea continuu și chiar scade. Când mintea a strâns suficiente informații referitoare la o anumită zonă, acum se intensifică să arunce o privire asupra ei dintr-o privire, să găsească un concept care să cuprindă întreaga totalitate colectată și să-și aranjeze informațiile astfel încât vizualizarea lor pentru alții să fie complet facilitată. . Toate științele sunt formate din





concluzii, care dau cercetări, anterior perfecte.

Tranziția cercetării filozofice

în știință.

174. Iar definițiile Filosofiei nu iau înfățișarea științei altfel decât trecând de la aspirații, cercetări la o compoziție armonioasă. În această privință, geniul filosofic și talentul, parcă, separă munca de îmbunătățire treptată a Filosofiei și de a o apropia de înțelegerea comună. Primul se asumă să facă cercetări, să se angajeze în noi descoperiri în domeniul considerațiilor mentale, să ia noi direcții, să dea noi impulsuri. Acesta din urmă calcă pe urmele Geniului și experimentează comoditatea și naturalețea noilor sale căi, încearcă să aducă la cunoștință generală, să răspândească influența noilor descoperiri, privește îndeaproape unde ar trebui să conducă noile direcții adoptate de soțul geniului. - Gânduri generale, holistice - uscăciunea este un lucru grozav în domeniul mentalului. Un astfel de gând aruncă o lumină nouă și strălucitoare asupra întregului nostru sistem de cunoaștere. Ile fiecare

588

cu siguranță capabilă să genereze un astfel de gând; dar a-l aplica altor gânduri, a-l dezvolta în aplicare la o anumită regiune de concepte, este o chestiune de mai puțină dificultate. Asa de. arr. vedem că Filosofia în lumea modernă a căpătat de fiecare dată forma științei și o nouă formă, de îndată ce orice gânditor original a apărut, a pus în mișcare noi gânduri și a reușit să-și câștige adepți.Pentru noi, un sistem al naturii , construit după desenul vreunui gânditor original, nu este nicidecum esența științei în sine, ci este o orb mai mult sau mai puțin priceput. Știința însăși este ceva ideal, spre care totul este, iar filozofii și gânditorii secundari independenți se străduiesc să urce, dar nici unul, nici celălalt nu se poate lăuda cu o realizare completă. Filosofia ca știință nu a avut încă timp să se suprapună complet, deși formele pe care le-a luat până acum în manualele educaționale, precum și în sistemele filozofice, au îndeplinit deja mai mult sau mai puțin cerințele sub care putem considera





b M-am apropiat de perfectiunea ideii

alom. —

Haide, de ce vor spune ei să scrie o Introducere în știința filosofiei când știința însăși, așadar, nu a fost încă formată? Se poate intra în mo ceea ce nu a fost încă construit? - Este posibil. A duce la ceea ce este mai mult un ideal decât un obiect real este un lucru comun printre oameni. Fiecare dintre noi, care înțelege mai bine perfecțiunea ideală a unui obiect cunoscut - blatom, perfecțiunea întregii omeniri, se angajează să comunice gândurile sale celorlalți; pentru ca acestea, pe baza lor, să urce la rândul lor la cele mai perfecte concepte și să conducă generațiile următoare la o mai mare maturitate. — Judecata asupra asimilării numelui de știință de către ghizii urâți.

175. Acum, deși Filosofia nu s-a concretizat încă corespunzător sub forma Științei, adică nu a intrat încă în acea perfecțiune în care nu ar mai fi nimic de rafinat în ea: întreaga expunere educațională a definițiilor ei este foarte posibilă . Oamenii, chiar și fără a-și realiza pe deplin idealurile, sunt capabili să se ajute, u-, propriile nume pentru aceste idealuri la acele lucrări pe care au reușit să le formeze în efortul lor de a realiza ei înșiși ideile.





iad. Asa de. arr. avem multe științe, deși nu ne putem lăuda că am terminat vreuna. Desigur, nu există nicio înșelăciune aici, dar este o ușoară neînțelegere sau este mai bine să folosim cuvântul Știință în cel mai simplu sens. - De fapt, cuvântul știință, luat de fapt, printre noi aproape că nu înseamnă dezvoltarea perfectă a unei anumite ramuri a

cunoașterii. Fără să ne urcăm singuri la ideea dezvoltării ideale a oricărei ramuri, nu trebuia decât să învățăm de la străini cel mai nobil sens al acestui cuvânt. Cu toate acestea, nu se poate respinge cu strictețe folosirea cuvântului Știință în aplicarea unor formațiuni imperfecte de informații pe o anumită ramură a cunoștințelor noastre. Căci, la fel cum în natură numim obiectele perfecte și imperfecte cu aceeași proprietate cu același nume: tot așa în domeniul cunoașterii - știința filosofiei poate fi numită cu siguranță educația nu ideală perfectă a acesteia din motive mentale, pe care gânditorii de genii au reușit să se dezvolte până acum - dacă doar acceptând acest nume de Filosofie, nu au uitat, așa cum o fac adesea, că forma sa reală este deja forma finală.





ny, - și-au amintit mereu că efortul pentru o mai mare îmbunătățire a cunoașterii, numită știință, nu trebuie abandonată, că armonia și legătura dintre gânduri nu constituie încă toată demnitatea care se cere de la Știință. (În acest sens, Scriitorul a avut în vedere știința Filosofiei când a alcătuit această Introducere.) - Și după acele zeloase, numeroase încercări de a urca la modul de a gândi despre lucrurile care ne sunt firești, pe care le avem de la gânditori de geniu - a pune la îndoială posibilitatea științei înțelepciunii într-un concept inferior, ar însemna să nu participi activ la succesul considerațiilor libere mintale, să dezvălui o nefamiliaritate tulburătoare cu starea cercetării filozofice. –

Un indiciu al demnității esențiale și al utilității ghidului de studiu - Știința filosofiei. –

Sunt științele de acest fel utile și în ce mod mai exact? - Dacă vă puteți îndoi puțin de naturalețea numelui lor: atunci nu vă puteți îndoi de utilitatea lor esențială. –





Ei sunt cei care pregătesc Știința pentru noi; facilitează dezvoltarea gândurilor noastre în forma în care ele pot avea perfecțiunea completă, ■; accelerați abordarea noastră față de Știință - formarea ideală perfectă a ideilor noastre. Sistemele educaționale provin din dorința naturală a omului de a-și da socoteală, de a-și aduce gândurile într-o nouă armonie, de îndată ce conceptele noastre au primit un fel de nou spor, de îndată ce s-a născut o idee care necesită o schimbare în formă de toate cunoștințele pe care le-am adunat sau format până acum.

Fără sisteme de acest fel, care, parcă, opresc cursul Filosofiei și își afirmă forma reală pentru atenție, nu ar fi putut exista succese de durată în domeniul cercetării: căci fără ele, sistemele Filosofiei ar înlocui neîncetat unul. o alta; compilatorii lor ar fi mai preocupați să distrugă formațiunile științei anterioare decât să tragă noi căi, dorind mai mult să triumfe asupra adversarilor decât să-și îndrepte

noile cercetări către un scop util. Dar știința în această formă are altele



demnitatea sa esențială; întocmit cu considerație, poate proteja pe cei neexperimentați de gândurile transcendente; evidențiind puncte solide în domeniul speculației, oferă mâinilor o modalitate de a discuta corect orice sistem nou; și desemnând subiecte care necesită cercetări noi, poate determina noi încercări de abordare a soluției cele mai satisfăcătoare a sarcinilor principale sau subordonate ale Filosofiei.

177. Din această relație dintre știința filosofiei și sistemele filozofice, însă, nu rezultă în niciun caz că știința filosofiei trebuie să fie neapărat eclectică sau că cineva participă la o mare parte din mobilitatea în care investigațiile filozofice înseși pot fi și sunt de fapt. . Filosoful care se gândește la sine se poate îndepărta mult mai mult de sensul uman obișnuit pentru a descoperi câteva viziuni noi. Redactorul ghidului educațional trebuie să stea neapărat pe punctul de sens general și, mai strict, comparând cu viața reală a deschiderii sistemelor contemplative, veți învăța doar ceea ce este adevărat în ele și poate fi ușor acceptat în si.



un sistem de gânduri general recunoscut sau care decurg natural din natura sufletului uman. Gândurile șubrede, pe jumătate adevărate nu sunt la locul lor într-un sistem care ar trebui să se familiarizeze cu cei de încredere și să ofere începuturi solide pentru a judeca diferitele opinii care sunt mai mult sau mai puțin comune în domeniul gândurilor umane. Imposibilitatea abordării unei probabilități mai mari împiedică să se facă o judecată mai decisivă? Atașarea la un sistem unilateral, oricât de slabă ar fi uneori legătura dintre modul nostru de acțiune și principiile speculative pe care le-am adoptat, ne constrânge întotdeauna privirea și poate avea impact asupra însăși regulile de acțiune. Ghidul educațional este luat pentru a media între sensul general și noile descoperiri ale cercetării filozofice. Cu atât mai necesară în componența sa este independența, sau independența față de sisteme - construcțiile naturii, care depășesc prea mult limitele bunului simț; și - a ajunge la o astfel de independență nu este prea dificil; ar trebui doar să devină mai familiarizați cu posibilele căi și dezvoltări ale filosofiei



speculațiile filozofice sau metodele și tipurile de filosofare, pe care le-am dezvoltat aici, - și eliminând dezvoltarea gândurilor extreme, completează afirmarea unor gânduri mai corecte cu aplicarea ultimei metode comparative de auto-raționament mental.

Divizia de Filosofie.

178. Volumul subiectelor care în Filosofie, ca ştiinţă, trebuie lămurite este destul de important, iar în funcţie de aceasta, numărul de părţi în care poate fi împărţită expunerea Filosofiei nu este mic. - Fără a degrada complet împărțirea nu exactă, ci obișnuită a Filosofiei în speculativă (Teoretică) și activă (Practică), găsim o împărțire firească a anticilor, conform căreia se presupuneau trei părți în Filosofie: Logica, Fizica (actuala Metaphilica). ) și Etică. Numărul sarcinilor de Filosofie pe care le-am indicat necesită în mod necesar această împărțire, care este destul de precisă, dacă nu după corespondență, atunci cel puțin după cursul și dezvoltarea părților.— În fiecare dintre aceste părți, în funcție de cea mai recentă îmbunătățire. de Filosofie se pot distinge obiecte speciale



dvs., necesitând procesare separată. În nota de logică, trebuie să examinăm în general toate cunoștințele noastre pentru a determina semnificația lor obiectivă și gradul de înțelegere a naturii: din ce ar trebui să se formeze știința epistemologiei; atunci trebuie să clarificăm natura gândirii însăși, care va constitui propria ei Logică; în sfârşit, trebuie să ne reconsiderăm conceptele noastre superioare, care au de fapt aplicaţie şi utilizare frecventă în Filosofia însăşi: — o ştiinţă specială despre aceasta va fi Ideologia. În Metafizică, doctrina lumii, luată în părțile ei, va constitui prima parte a Cosmologiei; doctrina lui Dumnezeu - a doua: teologia naturală; în sfârșit, clarificarea vieții lumii în dependența ei de Prima Vină — a treia: propria Metafizică. În partea Filosofiei care clarifică și indică legile pentru activitatea noastră pur umană, doctrina idealurilor în general, a acțiunilor cerute de sentimentul dreptății, bunătății și eleganței în special, va constitui patru părți separate, secundare, ale unui întreg. Curs filozofic. Pentru ca aceste investigaţii să primească un punct de sprijin de încredere şi



concluzii mai precise ar trebui precedate în acest curs al Rocilor psihice de antropologie, sau de doctrina experimentală a manifestărilor sufletului uman și de Istoria dezvoltării treptate a concepțiilor filosofice. Prima oferă puncte ferme de sprijin pentru continuarea cercetării sau dezvoltării, cea din urmă, introducându-i pe cei care încep considerații speculative în starea actuală a Filosofiei, este suficient să indice că, potrivit educației reale a științei, aceasta nu mai este supusă îndoială și că în domeniul speculației necesită o clarificare și mai mare.unde să ne așteptăm la soluții la sarcinile minții care au rămas până acum nerezolvate. —

Sfârşit.

EROARI.

£πιρ. 22 de linii. 9 sn. cum (din piese de cercetare (^ cum

cercetare.
-+ 55 - 85 -91 -114 -153 -11.17.-18. -10 deci - ca - 13 sp. usor '-
usor - 9 si 10 sp. manifestare; - manifestări -5 apariție - ființă
- 168 -6 vyrym - true -2 cií (Iricole) - (Frivole)
- '212 ■ -215 · -223 - -243 · -295 - -.345 - 547 - V- 377 -–12
rapid - test -14 gestionarea - întărirea -9 din când în când - din când
în când -9sn. încetineală – încet mănânci – 10 sp. la idei–dar idei–
1rmzeudka–rațiune–1SN. absolut - absolut - 8 sp. înarmat - înarmat -
6si. 162.-169. A

V:

[